

ГРЕГ БЕЪР

РАДИОТО НА ДАРВИН

Част 1 от „Дарвин“

Превод от английски: Юлиян Стойнов, 2002

chitanka.info

В памет на майка ми — Уилма Мариман Беър (1915–1997)

ПЪРВА ЧАСТ
ЗИМАТА НА ИРОД

1. АЛПИТЕ, БЛИЗО ДО АВСТРО-ИТАЛИАНСКАТА ГРАНИЦА

АВГУСТ

Плоското следобедно небе, ширнало се като задната част на театрална сцена над черните и сиви планински масиви, имаше цвят на налудничави очи.

Като се старееше да не обръща внимание на ожуленото от неправилно праметнатото през гърба и глезените найлоново въже, Мич Рейфълсън се катереше след чевръстата Тилде по тесния ръб между белия фирн и снежния прах върху плоската скала. Примесените с ледени балвани зъбери и клинове от стар лед бяха изваяни от лятната жега в млечнокремъчни остриета.

Вляво планините се издигаха над лабиринт от черни хълмове, които обграждаха неравния склон на ледопада. Вдясно, блеснал в сияйната светлина на слънцето, белееше ледът, облицовал вдлъбнатата повърхност на циркуса.

Франко бе на десетина метра в южна посока, скрит зад рамката на очилата на Мич. Чуваше го, но не можеше да го види. На няколко километра зад тях, също извън полезрението им, бе разположен яркооранжевият фиброгласово-алуминиев лагер, където бяха спрели за последната почивка. Хижата, чието име бе забравил, бе още по-надолу, но споменът за горещия ароматен чай в гостната, или Gasttube както ѝ казваха тук, го зареждаше със сили. Когато свършеше това изпитание, щеше да изпие още една чаша силен чай и да благодари на Бога, че е жив и е на топло.

Приближаваха стената от скали и моста от лед, който прехвърляше бездната, просечена от топящите се води. Потоците се образуваха обикновено през пролетта и лятото и разяждаха краищата на глетчера. Отвъд моста, където се бе оформила неголяма падина, се издигаше нещо, което наподобяваше преобърнат наопаки замък на джуджета или изваян от леда църковен орган: всъщност беше

замръзнал ледопад, съставен от множество дебели колони. Около мръснобялата основа бяха струпани късове откъртен лед и снежни преспи, слънцето и вятърът бяха полирали заострения връх.

От мъглата се появи Франко и се присъедини към Тилде. Досега се придвижваха върху сравнително равната част на глетчера, но изглежда, Тилде и Франко възнамеряваха да изкатерят църковния орган.

Мич спря за момент и се пресегна да измъкне пикела. Повдигна очилата нагоре, приклепна, отпусна се с въздишка на задник и огледа шиповете на котките си. Наложил се да използва заострения връх на пикела, за да изчука загнездилите се между тях ледени топчета.

Тилде се върна и се наведе над него. Той вдигна глава и я погледна изпод черните си рунтави вежди, оформящи навес над чипия нос и студените зелени очи.

— Това ще ни спести поне час — каза Тилде и посочи „органа“. — Късно е вече. Ти доста ни забави. — Английският и бе перфектен, примесен със съблазнителен австрийски акцент. Имаше дребна, но добре оформена фигура, светлоруса коса, прихваната от тъмносиня вълнена шапка и елфическо лице с прозрачни сиви очи. Красива, но не от типа, който харесваше Мич. Въпреки това двамата бяха любовници преди да се появи Франко.

— Казах ти, че не съм се катерил осем години — оправда се Мич. Франко очевидно искаше да се изперчи — подпираше се на пикела си и оглеждаше ледения орган.

Тилде обичаше да премерва и оценява всичко, винаги вземаше само най-доброто, а останалото изхвърляше, но никога не прекъсваше окончателно връзките си — някога можеше пак да ѝ потрѳбват. Франко бе надарен с квадратна челюст и снежнобели зѳби, къса къдрава черна коса, обрѳсната по слепоочията, орлов нос, маслиненомургава средиземноморска кожа, широки рамене и яки мускулести рѳце. Не можеше да се сравнява по интелект с Тилде, но и не беше глупав. За миг Мич си представи сплетените им тела, бялата плѳт на Тилде, прегърнатата от тъмния махагон на Франко, като различни слоеве на торта. Кой знае защо, тази картина му подеѳства развеселяващо. Тилде се любеше с механична отмереност, която в началото му се бе струвала доста забавна, но по-късно осъзна, че тя просто следва движенията, сякаш изпълнява добре заучена комбинация или участва в някаква,

интелектуална игра. По същия начин се хранеше. Нищо не можеше да я трогне до дъното на душата, ала въпреки това нерядко проявяваше неподправена духовитост и имаше великолепна усмивка, когато изтегляше лекичко встрани ъгълчетата на малките си, добре оформени устни.

— Трябва да слезем долу преди залез-слънце — продължи тя. — Не зная каква е прогнозата за времето, а до пещерата има още два часа. Не е много далече, но изкачването е трудно. Ако имаме късмет, ще ни остане около час да огледаме онова, което открихме.

— Ще се постарая — обеща Мич. — Далече ли сме от туристическата пътека? От доста време няма никакви маркировки.

Тилде смъкна глетчерните си очила, за да ги избърше, и го дари с топла усмивка.

— Тук няма туристи. А и алпинистите избягват тези места. Но аз знам пътя.

— Снежната богиня — засмя се Мич.

— А ти какво очакваше? — попита тя, сякаш ѝ бе направил комплимент. — Катеря се тук от момиче.

— Ами ти си още момиче. На колко си — двайсет и пет, двайсет и шест?

Така и не му бе казала на колко години е. Сега пък го разглеждаше, сякаш е скъпоценен камък, който се готви да купи.

— На трийсет и две. Франко е на четирийсет, но е по-бърз от теб.

— Франко да върви по дяволите — изръмжа гневно Мич.

— Всички сме поизнервени — отбеляза тя с усмивка, — дори Франко. Но един Леден човек... колко ли може да струва?

Дори мисълта за това накара дъхът на Мич да секне, а точно сега се нуждаеше отчаяно от въздух. Вълнението му се примеси с изтощението.

— Не зная — рече той.

Долу, в Залцбург, двамата му бяха разкрили наемническите си душици. Бяха амбициозни, но не глупави: Тилде бе сигурна, че това, което са открили, не е труп на замръзнал алпинист. А тя разбираше от тези неща. Едва четиринайсетгодишна бе помагала да смъкнат два замръзнали трупа, изтръгнати от ледените нокти на глетчера. Единият се оказал на над сто години.

Мич се зачуди какво ли ще стане, ако наистина намерят Леден човек. Тилде едва ли щеше да е в състояние да се справи със славата и успеха. Франко изглеждаше солиден, в сравнение с него тя бе крехка като порцеланова статуетка. Или по-скоро бе като диамант: би могла да среже стомана, но чукнеш ли я под друг ъгъл, ще се разпадне на късчета.

Франко би могъл да надживее славата, но щеше ли да надживее Тилде? Въпреки всичко Мич реши, че го харесва.

— Остават още три километра — каза Тилде. — Надигай се.

Двамата с Франко му обясниха как да се катери по ледената стена.

— Това разтапя само в средата на лятото — каза Франко. — От един месец се заледила пак. Разбираш как замръзва. Тук долу е здраво. — Той чука с пикела бледосивкавия лед в основата на една масивна тръба. Ледът се покри със ситни пукнатини, но отскочиха само дребни парчета. — Но по-нагоре е меко, има много мехури, дори каша. Големи парчета падат, ако чукаш много силно. Удариш някой. Тилде проправя стъпала, не ти. Ти катериш между Тилде и мен.

Значи Тилде щеше да тръгне първа, с което Франко признаваше, че тя е най-добрият катерач от тримата. Франко размота въжетата и Мич им показва възлите, които си спомняше от времето, когато бе катерил Каскадите в щата Вашингтон. Тилде се намръщи презрително, взе въжето и го завърза около кръста му в алпийски стил.

— Ти ще осигуряваш. Ако някъде ти трябва стъпала, аз ще ги копая. Не искам да замеряш Франко с ледени парчета.

После се закатери нагоре.

Някъде към средата на колоната, докато забиваше върховете на котките, Мич премина някакъв праг и изтощението му сякаш се изниза надолу през върховете на пръстите. За миг му приля, после се почувства освежен, като че ли го бяха полели с хладка вода, и дишането му стана съвсем равномерно. Продължи да следва Тилде, като се опираше на шиповете на котките и се възползваше от всяка подходяща издатина. Стараеше се да използва колкото се може по-често пикела. В непосредствена близост до леда въздухът наистина бе по-топъл.

Отне им петнайсетина минути да подминат средата на колоната. Слънцето се подаде иззад ниските сивкави облаци, озари замръзналия

водопад и го окъпа в златисто сияние.

Мич изчака Тилде да прехвърли върха и да го осигури. Франко му подвижна окуражаващо и Мич пое нагоре между две колони. В този участък ледът бе наистина непредсказуем. Докато се закрепваше със страничните шипове, той посипваше Франко с дъжд от ледени късчета. Франко ругаеше на глас, но Мич не се подхлъзна нито веднъж и това му стигаше.

Най-сетне наближи заобления връх на ледопада. Ръкавиците му се плъзнаха върху податливо-гладката ледена повърхност. Мич размаха крака, напипа с върха на обувката един скален корниз, подпря се на него, спря за миг да си поеме дъх и се изтърколи като морж до Тилде.

От двете им страни се издигаха покрити с прах ледени купчини, а между тях бе издълбал коритото си замръзналият ручей. Той вдигна глава към тясната скалиста долина, скрита наполовина в сянка, прокопана в незнайни времена от един малък, почти изчезнал глетчер.

Мич се обърна по корем и помогна на Франко да преодолее ръба. Тилде стърчеше над тях, почти на самия ръб, сякаш въобще не се боеше от високото — стройна, непоколебима, уравновесена.

Изглежда намръщено Мич и каза:

— Изоставаме от темпото. Какво ще видиш за половин час?

Мич повдигна рамене.

— Трябва тръгнем обратно не по-късно от залез-слънце — каза Франко на Тилде, после се ухили на Мич. — Не чак толкоз труден леден кучи син, а?

— Не е — кимна Мич.

— Той учи бързо — подхвърли Франко на Тилде. — Ти катерил лед и преди?

— Не като този — отвърна Мич.

Известно време следваха замръзналото корито на ручея.

— Още два пасажа — обяви Тилде. — Франко, ти ще водиш.

Мич погледна нагоре през кристалночистия въздух. Над ръба на следващата стена надзъртаха далечни планински върхове. Все още не можеше да се ориентира. Франко и Тилде предпочитаха да го държат в неизвестност. Бяха изминали поне двайсетина километра от каменната хижа, където бе пил чай.

Той извърна глава и потърси с очи оранжевия лагер, на около четири километра път и неколкостотин метра по-ниско от тях.

Намираше се в скрита от сянка седловина.

Снежната покривка бе съвсем тънка. Планините току-що бяха преживели най-топлото лято в съвременната история на Алпите, с ускорено топене на глетчерите, наводнения в долините и проливни дъждове. През двете последни зими почти не бе валил сняг. Глобалното затопляне отдавна се смяташе за медийно клише, но тук, в сърцето на планината, то изглеждаше съвсем осезаемо. Още десетина подобни зими и Алпите съвсем щяха да оголеят.

Топлото време и сухият въздух бяха отворили входа на старата пещера, в която Франко и Тилде се бяха натъкнали на своето трагично откритие.

Франко подвижна, че е готов да ги осигурява, и Мич започна да пълзи нагоре по последната скална стена. Под обувките му се сипеха висулки. Скалите тук бяха проядени от влагата, насечени на пластове, мачкани хилядолетия от тежкия дебел сняг.

Франко му подаде ръка, после и двамата издърпаха въжето, по което се катереше Тилде. Тя се изправи на ръба и засенчи очите си с ръка от ниското, опряно на хоризонта слънце.

— Знаеш ли къде сме? — обърна се към Мич.

Той поклати глава.

— Никога не съм стигал толкова високо.

— Момче от долината — обяви Франко с усмивка.

Мич примижа.

Намираха се на равна и просторна заледена площадка, през която на няколко грамадни каскади се спускаше глетчерът. От двете му страни се бяха оформили черни цепнатини. Шапката му бе изтъняла от липсата на постоянни снеговалежи, които да го подхранват. Отвъд ледения му ръб, толкова високо, колкото Мич не смееше да погледне, стърчеше планински връх.

— Ето там — посочи Тилде към отсрещните скали. Не без усилие Мич успя да различи мъничка червена точица на фона на черната стена: парцалчето, което Франко бе оставил при предишното им изкачване. Закрачиха по леда.

Пещерата — цепнатина с естествен произход — имаше малко преддверие, с диаметър около два метра, скрито зад невисока снежна

стена. Тилде извади дигиталната камера и засне входа от няколко различни ъгъла, докато Франко събаряше стената с крак.

— Колко навътре? — попита Мич, когато Тилде се присъедини към тях.

— Десет метра — отвърна Франко. — Много студено там долу, става за фризер.

— Но няма да е задълго — отбеляза Тилде. — Мисля, че тази година входът се е отворил за първи път. Следващото лято вътре ще е над нулата. Топлият вятър стига дори тук горе. — Тя се намръщи и сбърчи нос.

Мич свали раницата и се зае да ровичка вътре за електрическото фенерче, кутията с ножчета, гумените ръкавици и всички останали инструменти, които бе успял да намери в града. Изсипа ги в една найлонова торбичка, завърза я и я прибра в джоба на якето си, после вдигна глава и ги изгледа въпросително.

— Е?

— Тръгвай — каза Тилде и махна с ръка.

Той се приведе и пропълзя на четири крака през входа на пещерата. Франко го последва след няколко секунди, Тилде остана трета.

Стиснал малкото фенерче със зъби, Мич си проправяше път напред. Дъното на пещерата бе покрито с лед и пухкав сняг. Стените бяха гладки и се стесняваха към тавана. Ставаше все по-тясно и той се обърна да попита Франко какво да прави.

— Скоро стане по-широко — измърмори италианецът.

— Уютна малка дупка — чу се гласът на Тилде отзад.

Не миришеше на нищо. Беше студено, доста под нулата. Скалите всмукваха топлината на тялото му дори през панталоните и якето. Той се озова върху петно от покрит с жилки лед и неволно го зачегърта с пръст, сякаш се боеше, че отдолу е кухо. Малко по-нататък пещерата започна да извива нагоре и той долови прилив на свеж въздух от друга цепнатина в стената.

Изпитваше тревога — не от това, което им предстоеше да видят, а заради потайния, почти криминален характер на тяхното начинание. Един погрешен ход, случайно изпуснатата дума, вестта, че са действали, без да уведомят законните власти...

Мич и преди си бе имал ядове с властите. Само преди половин година бе изгубил работата си в Хайеровия музей в Сиатъл, но онова бе по политически причини, нелепа и мръсна история.

Досега не си бе позволявал да оскърбява Нейно величество Науката.

Изгуби няколко часа в пререкания с Франко и Тилде, докато бяха долу в хотела, но те отказаха да склонят. Ако не тръгнел с тях, щели да намерят някой друг — Тилде подметна нещо за някакъв безработен студент по медицина, с когото навремето излизала. Тя, изглежда, разполагаше с богат набор от бивши приятели, повечето не толкова квалифицирани, затова пък много по-безскрупулни от Мич.

Каквито и да бяха мотивите на Тилде, Мич не смяташе да се отказва, нито би могъл да ги издаде на властите: всяко нещо си имаше своите граници, а неговата опираше до възможността приятелката му да си има ядове с австрийската полиция.

Франко го чука отзад по обувката и попита:

— Проблем?

— Няма проблеми — изсумтя Мич и пропълзя още няколко сантиметра.

Внезапно пред едното му око се оформи светещ правоъгълник — като огромна, разфокусирана луна. Тялото му започна да се раздува като балон.

— Мамка му — изруга той. Надяваше се да не е това, което си мисли. Правоъгълникът изчезна. Тялото му се върна към естественото си състояние.

На това място пещерата се стесняваше до тясна гърловина, не по-висока от половин метър и широка четирийсет-петдесет сантиметра. Мич изви глава настрани и вкопчи пръсти в една цепнатина точно отвъд гърловината. Напрягна мишци, притегли се напред — и се чу звук от разпарящ се плат. Беше се закачил някъде.

— Това най-лошата част — обяви Франко. — Аз едва преминава.

— Как въобще стигна дотук? — попита Мич, докато се промъкваше през тясната дупка.

— Заради изпитанието — обади се отзад Тилде, с глас, звънлив като на птиче. — Аз го предизвиках. Той пък предизвика мен. — Тя се засмя и смехът ѝ отегна в тесните стени. Косата на Мич настръхна. Новият Леден човек се смееше с тях, може би дори им се присмиваше.

Ами да, той вече бе мъртъв. Нямаше за какво да се безпокои. Затова пък би могъл да се забавлява на воля, след като толкова много хора бяха готови да дадат мило и драго, за да се любуват на тленните му останки.

— И кога бяхте тук за последен път? — попита Мич. Зачуди се защо не ги бе попитал по-рано. Сигурно просто не им беше вярвал. Да изминат целия този път без никакъв намек, че просто са му скроили номер — нещо, за което не би могъл никога да заподозре Тилде.

— Седмица. Осем дни — отвърна Франко. Тунелът бе достатъчно широк, за да пълзят почти един до друг, и Мич завъртя фенерчето да освети смуглото му средиземноморско лице.

После отново погледна напред. Вече различаваше нещо в мрака, нещо черно, като купчина пепел.

— Близо ли сме? — попита Тилде. — Мич, първо ще видиш крака.

— Още не го виждам — каза Мич.

— Прилича на пепел — обади се Франко. — Може да е това. — Той посочи купчината. Мич се примъкна предпазливо напред, като оглеждаше внимателно всичко. Търсеше и най-малък признак за предмет, съхранен от дълбока древност — парчета от кремък, късче дърво, надпис върху стената...

Но нямаше нищо. Той застана на четири крака, въздъхна облекчено и запълзя нататък. Франко започна да губи търпение.

— Точно отпред е — каза той и пак го чукна по обувката.

— По дяволите, виждаш, че едвам пълзя и гледам да не пропусна нещо — тросна се Мич. Едва се сдържа да не ритне назад.

— Добре, добре — покорно каза Франко.

Мич надникна зад завоя. Подът леко се снижаваше. Тук вече подушваше нещо, миризма на морска сол, като от прясна риба. Космите на врата му настръхнаха, очите му се замъглиха.

— Виждам го — каза той. Иззад ъгъла наистина се подаваше крак — малък, сгърчен, колкото детско краче, тъмнокафяв, почти черен. Подът на пещерата бе покрит с тъмни влакна — може би изсушена трева. Или тръстики. Йоци, първият открит Леден човек, беше с тръстикова шапка.

— Божичко! — възкликна Мич. Мярна му се още един светец правоъгълник и за миг го проряза остра болка в главата.

— Тук е по-широчко — подметна Тилде. — Можем да се поберем спокойно, без да ги притесняваме.

— Тях? — повтори Мич и светна между краката си.

Видя ухиленото лице на Франко.

— Голямата изненада — обяви италианецът. — Те са двама.

2.

РЕПУБЛИКА ГРУЗИЯ

Кайе се притисна към седалката на малкия бял фиат, докато Ладо го пришпорваше с главозамайваща скорост по тесния извит военен път. Макар че бе изтощена и изгоряла от слънцето, не можеше да заспи. Дългите ѝ крака се свиваха нервно при всеки завой. Когато за пореден път предните гуми нададоха пронизителен писък, тя неволно прокара ръка през кестенявата си коса и се прозя демонстративно.

Ладо почувства, че тишината се е проточила твърде дълго, погледна Кайе с меките си кафяви очи, вдигна димящата цигара над черния лъскав волан и вирна брадичка.

— Спасението ни е в лайната, а?

Кайе неволно се засмя.

— Моля те, не се опитвай да ме развеселиш.

Ладо игнорира думите ѝ.

— Това е добре за нас. Грузия има какво да предложи на света. Имаме големи нечистотии.

— Нечистотии — повтори тя.

— Не го ли казах правилно? — попита Ладо.

— Съвсем правилно — засмя се Кайе.

Ладо Дзакели беше старши научен сътрудник в Тбилиския университет „Елиава“, където извличаха бактериофаги — вируси, които нападаха всякакви бактерии — от местните отходни води и канални нечистотии и от образци, събрани от други места по света. Кайе, като представител на западната наука, бе дошла, за да почерпи от богатия грузински опит, засягащ лековитите свойства на бактериофагите.

Доста бързо се бе сработила с колектива в университета. След седмица на конференции и обиколки по лабораториите някои от младите учени я поканиха да ги придружи до яркозелените пасища в подножието на планината Казбек.

После всичко тръгна с главоломна скорост. Тази сутрин Ладо бе пристигнал от Тбилиси в базовия лагер близо до една стара,

изоставена православна църква. Донесе ѝ затворен в плик факс от щаба на умиротворителните сили на ООН в Тбилиси.

След като изсърба едно горещо кафе, като истински джентълмен и неин спонсор, той ѝ предложи да я откара до Горди, малко градче на седемдесет и пет километра югозападно от Казбек.

Кайе нямаше избор. Неочаквано и в най-неподходящия момент миналото ѝ я бе застигнало отново.

В ООН бяха пресели цял куп автобиографии в търсене на най-подходящата кандидатура — медицински експерт, негruzинец, с познания и опит в строго определена област, но накрая се бяха спрели на нея: Кайе Ланг, трийсет и четири годишна, партньорка на мъжа си, Сол Медсън, в „Екобактер Рисърч“. В началото на деветдесетте тя бе специализирала съдебна медицина в Държавния университет в Ню Йорк и още тогава проявяваше интерес към криминалните разследвания. След година смени интереса си към микробиологията, с ударение върху генетичното инженерство, но в края на краищата се оказа единственият чужденец в Грузия с познания в определена област, от които в момента се интересуваха ООН.

Ладо се постара да я прекара през едни от най-красивите места, които бе виждала. В сенките на централен Кавказ те прекосиха няколко терасирани планински полета, осеяни със самотни каменни къщи с красиво оформени чардаци, до които водеха и черни, и павирани пътища. Преминаха и през няколко селца, в които козите и овцете бяха доста повече от хората.

Късчета обитаема земя сред планинската пустош, за всяко от които се бяха водили много повече битки, отколкото и за най-плодородните земи на Западна Европа. Понякога край пътя изникваха самотни фигури, които ги посрещаха с беззъби усмивки или вдигната за поздрав ръка.

Младите хора бяха избягали в големите градове и бяха оставили на старците да се занимават с прехраната — младежи се срещаха само в планинските курорти. Грузия се надяваше да стане туристическа страна. Икономиката ѝ бележеше, бляскави успехи с всяка година, местната парична единица — лари, набираше сила и отдавна бе изместила рублата, а скоро щеше да си съперничи и с американските долари. Строяха се нефтопроводи от Каспийско до Черно море, а сред най-изнасяните продукти бе прочутото грузинско вино.

Но само след няколко години Грузия щеше да изнася вино от друг, съвсем различен характер: разтвори от бактериофаги, които щяха да изцерят света и да започнат война срещу бактериалните заболявания.

Докато влизаха в поредния сляп завой, фиатът навлезе в насрещното платно. Кайе преглътна болезнено, но не каза нищо. От първия момент на появата ѝ в института Ладо се бе държал изключително внимателно с нея. На няколко пъти през последните седмици тя го улови да я гледа с изражение, с каквото мъжете бяха гледали жените от древни времена: присвити, жадни очи на издялан от дърво сатир. Ладо се славеше като женкар сред колежките си в „Елиава“, особено сред по-младите. Но към Кайе се отнасяше със сдържана почителност, понякога дори с преднамерена загриженост. Притеснявал се, когато я виждал толкова тъжна, ала не знаел как да я развесели.

Въпреки красотата си Грузия имаше много недостатъци: гражданската война, убийствата, а сега и масовите гробове.

Посрещна ги стена от дъжд. Чистачките се извиваха като черни опашки и успяваха да избършат едва една трета от предното стъкло.

— Добре че Сталин ни е оставил нечистотия — продължаваше любимата си тема Ладо. — Достоен син на майка Грузия. Нашият най-добър експорт, по-добър и от виното. — Ладо я дари с фалшива усмивка. Изглеждаше едновременно и засрамен, и горд. Кайе не се сдържа.

— Той е избил милиони — промърмори тя. — Убил е и доктор Елиава.

Ладо напрягаше очи да види какво ги очаква в дъжда. Превключи на по-ниска скорост, удари спирачки и заобиколи ловко една дупка, в която би могла да пропадне цяла крава; Кайе изстена и се вкопчи в дръжката на вратата. Пътят в този участък нямаше заграждения, а отвъд ръба бе зейнала пропаст със стръмни стени, на дъното на която се виеше буйна река.

— Берия е обявил доктор Елиава за враг на народа — каза Ладо многозначително, сякаш ставаше дума за момент от семейната му

история. — По онова време Берия е ръководел Грузинското КГБ. Той е местен кучи син, не е руско производство.

— Бил е човек на Сталин — отбеляза Кайе, като се опитваше да не мисли за онова, което би могло да им се случи на пътя. Не можеше да разбере защо всички грузинци толкова много се гордеят със Сталин.

— Тогава или си бил човек на Сталин, или те няма — поясни Ладо и повдигна рамене. — Голям шум се вдигнал в Грузия, когато Хрущов заявил, че Сталин е престъпник. Какво знаем ние? Толкова пъти ни е прецаквал през онези години, че ни е бил като неверен съпруг.

Кайе намери за особено забавна последната мисъл. Ладо, изглежда, се окуражи от усмивката ѝ.

— Някои все още се надяват да върнат хубавото време на комунизма. Но то ще дойде пак с лайната. — Той се почеса по носа. — Аз предпочитам лайната.

Спускаха се още около час, но пътят вече не бе с толкова завои. Изписаните с неразгадаеми грузински букви пътни знаци бяха надупчени от куршуми.

— Половин час, не повече — обяви по някое време Ладо.

Проливният дъжд размаза границата между деня и нощта. Ладо включи мътните светлини на фиата. Наближиха една отбивка за градчето Горди.

Точно преди нея шосето бе запречено от два бронетранспортъора. Петима руски умиротворители с маскировъчни униформи и очукани каски уморено им махнаха да спрат.

Ладо удари спирачките на фиата и качи едната гума на банкета. Едва сега Кайе забеляза, че през пътя е прокопана канавка. За да я заобиколят, трябваше да минат встрани.

Ладо смъкна прозореца. Двадесетинагодишно руско войниче със скулести розови бузки надникна вътре. От каската му върху ръкава на Ладо капеше вода. Ладо му заговори на руски.

— Американка? — попита русначето Кайе. Тя му показа паспорта си, удостоверението от университета и факса, с който изискваха, или по-скоро нареждаха — прехвърлянето ѝ в Горди. Войничето взе факса и плъзна намръщено поглед по него; хартията бързо подгизна от дъжда. След това се отдалечи, за да се посъветва с

офицера, който надзърташе от задния люк на по-близкия бронетранспортър.

— Те не искат да са тука — прошепна Ладо на Кайе. — И ние не ги искаме. Но нали помолихме за помощ... сами сме си виновни.

Дъждът неочаквано спря. Кайе втренчи очи в мътноватата пелена пред тях. Над бръмченето на двигателя се чуваха песни на щурци и птичи крясъци.

— Тръгвате надолу, после наляво — обясни войничето на Ладо, гордо с познанията си по английски. После се усмихна на Кайе и махна на втория войник, застанал до бариерата отвъд канавката. Ладо включи на първа и малката кола подскочи напред върху банкета.

Ладо смъкна прозореца докрай. Отвън нахлу влажен и студен въздух и Кайе настръхна. От двете страни на пътя имаше гъста брезава гора. Изведнъж замириса неприятно. Наблизо имаше хора. После Кайе се сети, че не само градската канализация мирише така. Тя сбърчи нос и усети, че стомахът ѝ се свива. Не, едва ли. До града оставаше не повече от миля, а оттам до крайната цел на тяхното пътуване имаше още толкова път.

През пътя минаваше плитък поток. Ладо забави скорост и подкара внимателно. Колелетата затънаха до половината, но фиатът се измъкна безпрепятствено на отсрещния бряг. Иззад облаците вече надничаха блещукащи звезди. На фона на небето планините бяха като тъмни назъбени стени. Скоро пред тях изникна Горди — каменни и бетонни постройки, няколко нови двуетажни дървени къщи с тесни прозорци, пътища от изтърбушен асфалт и стари огради. Никакви светлини. Вероятно пак нямаше ток.

— Не познавам този град — промърмори Ладо, удари рязко спирачки и Кайе се опря с крака. Колата нахлу с оглушително пърпорене на празния площад, заобиколен от двуетажни сгради. Кайе зърна светеция знак на „Интурист“ над местния ресторант „Тигъра на Руставели“.

Ладо светна лампичката и извади картата. Погледна я за миг, запрати я с отвращение на задната седалка и откряна вратата на фиата. Пантите изскърцаха пронизително. Той подаде глава навън и извика на грузински:

— Ей, къде тука е гробището?

Никакъв отговор.

— Хубава работа — промърмори Ладо и затръшна вратата два пъти, преди ключалката да закачи. Кайе стисна устни в мига, когато колата отново подскочи напред. Съпроводени от неистовия вой на изтормозения двигател, се спуснаха по една малка уличка, покрай смълчани магазинчета с тъмни, обрамчени в рамки от ръждясало желязо витрини, покрай две изоставени къщички, купчини натрошен бетон и разхвърляни бали слама.

След няколко минути забелязаха светлини, мъждукащи фенери и малък лагерен огън; скоро след това чуха равномерното бръмчене на полевия генератор и гласове в нощта. Гробището се оказа по-близко, отколкото бе посочено на картата, само на миля от града. Кайе се зачуди дали жителите са чули писъците, още повече дали въобще е имало някакви писъци.

Край на приятното прекарване.

Хората, които ги посрещнаха, носеха противогази с аерозолни филтри. Войниците от грузинската републиканска армия, които показваха явни признаци на безпокойство, си бяха завързали влажни кърпи през лицата. Това им придаваше злокобен вид, още повече като се имаха предвид обстоятелствата. Офицерите бяха с бели хирургически маски.

До офицерите стоеше главата на сакребуло, или местния съвет, нисък, плещест мъж с яки ръце, къса черна къдрава коса и голям нос.

Водачът на групата от ООН, полковник от американската армия, казваше се Николас Бек, представи лаконично присъстващите и даде на Кайе и Ладо маски. Кайе се подвоуми, преди да си я сложи. Хънтър — помощничката на Бек, негърка, чиято униформа беше с отличителните знаци на капрал, ѝ подаде бели латексови ръкавици. Докато си ги слагаше, те издадоха добре познатия звук от плясък на гума върху кожа.

Бек и Хънтър отведоха Кайе и Ладо настрани от лагерния огън, до няколко бели джипа. Отвъд тях започваше малка пътечка, която се спускаше през ниската горичка и гъстите шубраци.

— Председателят на местния съвет се оплаква. Някакви местни, от опозицията, разкопали рововете и след това се свързали с щаба на ООН в Тбилиси — каза Бек. — Военните от републиканската армия не

гледат с добро око на присъствието ни тук. От Тбилиси не ни оказват никакво съдействие. Казано накратко, ти си единствената помощ, която успяхме да издействаме.

Спряха до три наскоро разкопани рова, озарени от светлините на гирлянди увиснали над тях крушки, които се хранеха от полевия генератор. Мястото бе заградено от опънати на колове червени и жълти ленти, които не помръдваха в неподвижния въздух.

Кайе доближи най-близкия ров и си смъкна маската. Сбърчи нос и подуши въздуха. Миришеше на влага и на разкопана пръст.

— На повече от две години са — каза тя и подаде маската на Бек. Ладоспря на десетина крачки от тях. Изглежда, нямаше никакво желание да доближава гробовете.

— Трябва да знаем със сигурност — заяви Бек.

Кайе доближи втория ров и плъзна лъча на фенерчето по купчината потъмнели парцали, кафяви кости и рохкава почва, примесена с пясък и наносна кал. Вероятно тук бе текъл ручей. Трупове бяха променени до неузнаваемост, върху бледокафеникавите кости бе полепнала засъхнала кал, плътта — там, където я имаше — бе потъмняла и сбръчкана. Дрехите бяха избледнели до цвета на пясъка, но все пак си личеше, че не са били униформи, а гражданско облекло. Вълнените и памучни останки се бяха запазили. Кайе се огледа за синтетични тъкани — по тях можеше да прецени възрастта на гробището. Не видя.

Плъзна лъча нагоре по стената на изкопа. Най-дебелите корени, пресечени от лопатите, бяха с диаметър около три сантиметра. На петшест метра от изкопа се издигаше редица дървета — притихнали призрачни силуети.

До нея приклепна Вахтанг Чикуришвили, офицер от републиканската гвардия, с красиви, мъжествени черти, широки яки рамене и дебел, чупен поне няколко пъти нос. Не носеше маска, но държеше нещо черно. Едва след като се загледа внимателно, Кайе забеляза, че е обувка. Чикуришвили се обърна към Ладона гърлен грузински.

— Казва, че обувките са стари — преведе Ладос. — Казва, че тези хора са умрели преди петдесет години. Може би повече.

Чикуришвили размаха ядно ръка с жест, който обхвана всички присъстващи, и обсипа Ладоспорой от грузински и руски думи.

Ладо продължи да превежда.

— Казва, че грузинците, които са разровили тези гробища, са много тъпи. Това не е работа за ООН. Стара история, отпреди гражданската война. Казва, че не са осетинци.

— Че кой пък е споменавал за осетинци? — намеси се сухо Бек.

Кайе разгледа обувката. Беше с дебела гьонена подметка, по връзките беше полепнала пръст. Кожата бе твърда като камък. Тя надникна вътре. Засъхнала кал, нито следа от чорапи или разложена плът — не изглеждаше обувката да е свалена от крак на мъртвец. Чикуришвили посрещна намръщено въпросителния ѝ поглед, после драсна клечка кибрит и запали цигара.

„Играе“ — помисли си Кайе. В главата ѝ нахлуваха спомени от лекциите по съдебна медицина, които бе посещавала редовно и с увлечение в Бронкс. Оперативна работа на местопрестъплението. Мирисът на предпазните маски.

Бек заговори на развален грузинско-руски, опитваше се да успокои офицера. Ладо любезно превеждаше неясните части. След това Бек хвана Кайе за лакътя и я отведе при един платнен навес, вдигнат на няколко метра от изкопите.

Под навеса, върху грубо сковани дървени маси, бяха подредени останките от изровените трупове. „Аматорска работа“, рече си Кайе. Може би враговете на тукашния сакребуло ги бяха подредили и заснели, за да докажат тезата си.

Тя заобиколи масата: имаше два торса и череп. По торсовете се бяха запазили късове мумифицирана съединителна тъкан, върху челото и слепоочията на черепа тъмнееха изсъхнали ивици. Тя се огледа за гнезда от насекоми и откри една мъртва ларва, която се бе впила в разложената плът на шията. Твърде малко — вероятно телата са били заровени само няколко часа след смъртта. Навярно не е било през зимата, иначе и тази ларва нямаше да я има. А може би зимите по тези ширини бяха меки.

Кайе взе оставеното на края на масата джобно ножче, отлепи с острието му останките от засъхнал, някога бял памучен плат върху единия от торсовете, след това отдели изпънатото парче кожа върху корема. Както в плата, така и в тъканите на таза имаше входни отвърстия от куршуми.

— Божичко! — промърмори тя.

В кухнята на таза, запънато в сбърчена плът и изсъхнала пръст, лежеше миниатюрно телце, не по-голямо от шепа пилешки кокали, с хлътнало черепче.

— Полковник... — Тя посочи телцето на Бек и видя как лицето му се изпъва.

Трупове наистина можеше да са отпреди петдесет години, но в такъв случай бяха забележително добре съхранени. Бяха се запазили вълнени и памучни късчета от плата. Всичко беше съвсем изсъхнало. Местността отдавна се бе лишила от подпочвените си води, а и изкопите бяха дълбоки. Но корените...

Чикуришвили заговорих отново. Този път тонът му бе смекчен, с нотки на вина. Доста вина се бе натрупала в тази странна през последното столетие.

— Той казва, че и двата трупа са женски — прошепна Ладос на Кайе.

— И сама го виждам — тросна се тя.

Заобиколи масата, за да огледа и втория труп. Този нямаше останки от кожа върху корема. Кайе разрови с върха на ножа коремната кухня — звукът бе като от стържене по изсъхнала катуна. И тук в таза се гущеше миниатюрно черепче — ако се съдеше по размерите на телцето, ембрионът беше на не повече от шест месеца. Липсваха крайниците на трупа, но Кайе не можеше да определи дали са били отсечени преди да бъде хвърлен в гроба. Нито един от двата ембриона не беше изтикан навън от коремните газове при разлагането.

— И двете жени са били бременни — рече тя. Ладос преведе на грузински.

— Преброихме общо шест трупа — тихо каза Бек. — Жените са били застреляни, мъжете — вероятно пребити до смърт.

Чикуришвили посочи Бек, след това посочи през рамо към лагера и извика със зачервено, озарено от светлината на фенерчето лице:

— Джугашвили, Сталин.

И обясни, че гробовете били отпреди Великата отечествена война, от времето на чистките. В края на трийсетте. Това означаваше, че са отпреди седемдесет години — стари престъпления, които не бяха грижа на ООН.

— Той иска групата от ООН и руснаците да си вървят — преведе Ладо. — Казва, че това е вътрешна работа, не била за умиротворителите.

Бек заговори отново на грузинския офицер, този път с по-твърд глас. Ладо реши, че не иска да е между чука и наковалнята, и застана зад Кайе, която продължаваше да оглежда втория труп.

— Гадна работа — рече той.

— Твърде много е — прошепна Кайе.

— Кое? — попита Ладо.

— Седемдесет години — това е твърде много. Я ми кажи, двамата за какво се карат? — Тя разтвори с върха на ножа късчетата изсъхнала тъкан около очните ябълки. Приличаха на маска. Дали не им бяха слагали качулки преди да ги екзекутират? Не, едва ли. Останките бяха черни и жилави като плът.

— Твоят човек от ООН казва, че за военни престъпления няма давност — каза Ладо. — Никакви ограничения във времето.

— Прав е — кимна Кайе и внимателно преобърна черепа. На тилната кост имаше латерална фрактура, вдлъбната на около три сантиметра.

Кайе насочи вниманието си към мъничкия скелет, сгъшен в таза на втория труп. През втората година от следването бяха изкарвали кратък курс по ембриология. Костиците на фетуса изглеждаха някак странни, но тя се опасяваше, че може да строши неволно черепчето, ако се опита да го отмести, за да ги разгледа по-внимателно. И без това не биваше да се рови толкова.

Догади ѝ се — не от смалените, изсъхнали човешки останки, а от картината, която се опитваше да ѝ поднесе въображението. Тя се изправи и махна с ръка да привлече вниманието на Бек.

— Жените са били простреляни в корема — рече тя. „Избий всички първородни деца. Какви ужасни чудовища.“ — Убити са. — Тя стисна зъби.

— Преди колко време?

— Може да е прав за възрастта на обувката, ако произхожда оттук, но изкопът не е толкова стар. Корените по края на рова са прекалено тънки. Според мен жертвите са загинали преди две или три години. Почвата е суха, но има наноси, които са с повишена киселинност и спомагат за разтварянето на костите. Обърнете

внимание на това парче плат: прилича на вълна или памук, което означава, че гробът е само на няколко години. Ако е синтетика, може да са и по-стари, но пак излиза, че датират доста по-късно от епохата на Сталин.

Бек застана до нея и вдигна маската си.

— Ще можете ли да ни помогнете, докато пристигнат другите?
— попита той шепнешком.

— Това кога ще стане?

— След четири-пет дни — отвърна Бек. На няколко крачки от тях Чикуришвили местеше подозрителен поглед по лицата им, неспокоен като ченге, което присъства на домашна свата.

Кайе почувства, че дъхът ѝ секва. Тя се извърна, пое си дъх, пристъпи напред и попита:

— Значи искате да започнете разследване за военни престъпления?

— Така смятат руснаците — отвърна Бек. — Сърбят ги ръцете да плеснат още едно обвинение в лицето на техните комунисти. Нови свидетелства за извършени от режима зверства ще подсилат позициите им сред народа. Кажете все пак някакво предположение за времето — две години, пет, трийсет, каквото и да е?

— По-малко от десет. Вероятно дори по-малко от пет. Тук съм с вързани ръце. Нищо не мога да направя. Ще взема образци, проби от тъканите, но за аутопсия и дума не може да става.

— При всички случаи ще свършите по-добра работа от местните хитреци — заяви Бек. — Никак не им вярвам. Не съм сигурен дали може да се вярва и на руснаците. Те също са предубедени.

Ладо ги слушаше с непроницаемо изражение, без да превежда на офицера.

Кайе почувства връщането на онова, от което толкова се опасяваше: старото, добре познато, мрачно настроение.

А си мислеше, че като замине надалеч и се отдели от Сол, ще забрави неприятните моменти и лошите чувства. Дори беше вдъхновена, докато наблюдаваше докторите и лаборантите в института „Елиава“, които се занимаваха с истинска, полезна за човечеството работа, буквално извличаха здраве от човешките нечистотии. Величавата и красива Република Грузия. А сега... ези или тура? Сталин или етнически прочиствания, грузинци, които се опитват да

изместят арменците и осетинците, абхазци, воюващи срещу грузинци, руски умиротворители, вероятно бяха замесени и чеченци. Вечни войни между стари съседи с древни вражди.

Нищо хубаво нямаше да излезе за нея от тази работа, но не можеше да откаже.

Ладо смръщи нос и погледна Бек.

— Те са щели да стават майки? — попита той.

— Повечето — отвърна Бек. — Останалите може би са щели да стават бащи.

3. АЛПИТЕ

В дъното пещерата се стесняваше съвсем. Тилде се свря под една скална издатина и втренчи очи в Мич, който бе коленичил до трупове. Франко клечеше зад него.

Мич бе зяпнал като учудено хлапе. Отпърво дори загуби способността си да говори. В пещерата цареше тишина. Само светлината на фенерчето му трепкаше по съсухрените трупове.

— Нищо не сме пипали — похвали се Франко.

Купчинките черна пепел, парчета от старо дърво, изсушена трева и тръстика изглеждаха сякаш и най-слабият повей на вятъра ще ги разпилее. Приличаха на останки от огън. Кожата върху телата се бе запазила по-добре. Досега Мич не бе виждал толкова изумителни образци за мумификация при ниска температура. Тъканите бяха студени и сухи, обезводнени от сухия въздух в пещерата. Чертите на лицата бяха почти естествени, само клепачите се бяха свили, а очите под тях изглеждаха смалени, помътнели, сънени. Телата също бяха напълно запазени, само в долната част на краката кожата бе сгърчена и потъмняла, може би от вятъра, прониквал през отвора на пещерата. Стъпалата бяха покрити с бръчки и бяха черни като изсушени гъби.

Мич не можеше да повярва на очите си. Може би нямаше нищо необичайно в позата им — мъж и жена, които лежаха обърнати един към друг, очаквайки да ги застигне смъртта, замръзнали пред изстиналия огън. Нищо странно в протегнатите ръце на мъжа към лицето на жената, и в нейните — положени върху корема. Нищо чудно в животинската кожа, разпъната под тях, и в другата, захвърлена отстрани до мъжа.

Когато бе усетил, че краят им приближава, мъжът просто бе отметнал завивките настрани.

Мич погледна сгърчените пръсти на жената и усети, че на гърлото му е заседнала буца.

— Възраст? — попита Тилде. Гласът ѝ бе ясен и звънлив, като звън на металическо острие.

Мич едва не подскочи.

— Трудно ми е да определя. Но са много стари.

— Да, но дали колкото Ледения човек?

— Не чак толкова — отвърна Мич.

Жената, изглежда, е била ранена. В хълбока ѝ зееше потъмняла рана, на скалата под нея също имаше черни петна. Може би това беше причината за смъртта ѝ.

В пещерата нямаше никакви оръжия.

Той разтърка очи, за да прогони малката, нажежена до бяло луна, която бе изплувала пред погледа му и се опитваше да му отвлече вниманието, след това отново разгледа лицата. Носовете бяха къси, широки, чипи. Челюстта на жената бе леко увиснала, тази на мъжа — затворена. Умирайки, жената се бе борила за всяка глътка въздух. Така поне изглеждаше, но не можеше да се каже със сигурност.

Той заобиколи внимателно телата и коленичи от другата страна, като внимаваше да не ги докосва.

— Изглеждат стари — подметна Франко, колкото да наруши тишината. Очите му блестяха. Мич го погледна за миг, после плъзна поглед по лицето на мъжа.

Ниско чело, нос на широка основа, почти без брадичка. Добре развити рамене, сравнително тесен кръст. Яки ръце. Лицата бяха гладки, скалповете — почти без коса. Кожата под врата обаче бе покрита с черен мъх, който се виждаше само отблизо. Косата около слепоочията изглеждаше подстригана, умело подредена в прическа.

„Толкова по въпроса за рошавите първобитни хора.“

Мич се наведе напред и се подпря на заснежената стена. Нещо, наподобяващо маска, се въргалаше между телата. Или по-скоро бяха две маски, едната — притисната под тялото на мъжа, втората — под жената. Краищата на маските бяха разкъсани. Имаха очни отвърстия, дупки за ноздрите и бяха покрити с фина козина, а в долния край бяха снабдени с каишки, които да се закачват под брадичката или около шията. Може би бяха свалени по-късно от лицата, но не личеше да липсва кожа.

Маската до жената беше прикачена към челото и слепоочията ѝ с тънички влакна.

Мич си даде сметка, че се занимава с дребните загадки само за да избяга от големия и необясним въпрос.

— Каква е възрастта им? — настоя Тилде. — Не можеш ли да определиш?

— Мисля, че тези хора са умрели преди повече от десет хиляди години — каза Мич.

Тилде не изглеждаше доволна от отговора му.

— И те ли са европейци, като Ледения човек?

— Не зная. — Мич поклати глава. Не искаше да говори, а да мисли. Намираха се на много опасно място, от всякаква гледна точка. Опасно и същевременно изпълнено с необясними неща.

— Мич, кажи ми най-сетне — заговори почти умопително Тилде. — Кажи ми какво виждаш. — Тя се пресегна и го погали по коляното. Франко проследи тази сцена с бащинско спокойствие.

— Виждам мъж и жена, приблизителен ръст около сто и шейсет сантиметра — каза Мич.

— Ниски — отбеляза Франко, но Мич не му обърна внимание.

— Вероятно принадлежат към рода „Хомо“, вид „сапиенс“. От нас обаче се различават. Имам чувството, че по някаква причина са се смалили и чертите им са се изкривили... — Той млъкна и погледна отново лицата. Не изглеждаха умалени, по-скоро го безпокояха маските.

Класически лицеви черти.

— Не са джуджета. Това са неандерталци.

Тилде се закашля. Сухият, студен въздух дразнеше гърлата.

— Моля?

— Пещерни човеци? — попита Франко.

— Неандерталци — повтори Мич, сякаш за да убеди себе си и Франко.

— Глупости — прекъсна го с рязък глас Тилде. — Да не сме деца?

— Това е самата истина. Открили сте два перфектно запазени неандерталеца, мъж и жена. Първите неандерталски мумии, открити от съвременната цивилизация.

Няколко секунди Тилде и Франко обмисляха думите му. Отвън вятърът се усилваше.

— Колко стари? — попита Франко.

— Учените смятат, че неандерталците са изчезнали преди четирийсет до сто хиляди години. Но може и да грешат. Съмнявам се

обаче тези двамата да са прекарали тук четирийсет хиляди години.

— Може би са били последните — каза Франко и неволно се прекръсти.

— Невероятно — промърмори Тилде. Беше зачервена. — Колко ли ще струват?

Мич усети, че краката му се схващат, и се размърда. Пръстите на ръцете му бяха замръзнали. Едва сега забеляза, че трепери. Луната отново взе да се мярка пред погледа му.

— Нищо не струват — рече той.

— Я не се шегувай — смърри го Тилде. — Те са рядкост — никой не е откривал подобно нещо — нали?

— Да речем, че успеем — успеете — да ги измъкнете от пещерата и да ги свалите долу. На кого ще ги продадете, а?

— Има хора, които събират подобни неща. — Франко сви рамене. — Хора с много пари. Вече поговорихме с тоя-оня за Ледения човек. А тук имаме даже двама...

— Май трябва да съм по-откровен — прекъсна го Мич. — Ако тези двамата не бъдат предадени на научната общност, за да бъдат подложени на необходимите изследвания, аз лично ще уведомя швейцарските или италианските власти на какво сме се натъкнали. Ще им кажа.

Отново тишина. Мич почти можеше да чуе как тиктака машинката в главата на Тилде. Франко удари с разтворена длан пода на пещерата.

— Защо ще ни прецакваш?

— Защото тази находка не ви принадлежи. Тези двамата не принадлежат никому.

— Но те са мъртви! — извика Франко. — Те и на себе си вече не принадлежат, нали така?

Устните на Тилде се изкривиха в мрачна усмивка.

— Мич е прав, Франко. Няма да ги продаваме.

— Не зная какво ще правите с тях — заговори припряно и уплашено Мич, — но не мисля, че трябва да ги продавате, като че са някакви пещерни кукли Барби. — Той си пое дъх.

— Пак повтарям, Мич има право — бавно каза Тилде. Франко я погледна учудено. — Тази работа е дебела. Ние сме порядъчни граждани. Тези хора са наши предци. Мама и тате на целия свят.

Мич почувства нарастващо главоболие. Одевешният светец правоъгълник беше само ранно предупреждение — сега идваше бързият влак. Спускането в долината щеше да е трудно и опасно, когато си в лапите на мигрената и главата ти е стисната от менгеме.

— Да не сте решили да ми видите сметката тук? — попита той Тилде.

Франко го изгледа втренчено, после премести поглед към Тилде, сякаш очакваше нейния отговор.

Тилде се засмя и се почеса по брадичката.

— Мисля си — рече тя. — Какви мошеници ще ни изкарат. Ще влезем в заглавията на вестниците. Пирати на праисторическа находка. Йо-хо-хо и бутилка шнапс.

— Това, което трябва да направим — заговори разсъдливо Мич, — е да вземем образци от тъканите на двамата, без да им причиняваме вреда. След това...

Той вдигна фенерчето и освети кухнята зад главите на двете мумии. Там лежеше някакъв кожен вързоп.

— Какво е това? — попитаха двамата с Франко едновременно.

Мич се огледа. Би могъл да прекрачи жената, без да засегне нищо освен купчината пепел. Но по-добре щеше да е да не пипат нищо, да напуснат веднага пещерата и да оставят по-нататъшните изследвания за експертите. Пробите от тъканите щяха да са достатъчно доказателство. От костните образци се знаеше достатъчно за неандерталската ДНК. Едно бързо потвърждение и щяха да затворят пещерата, докато...

Той разтърка слепоочия и затвори очи.

Тилде го тупна по рамото и внимателно го избута встрани.

— Аз съм по-дребна — рече. След това се шмугна покрай жената към дъното на пещерата.

Мич я гледаше. Ето това вече беше грях — грехът на любопитството. Никога нямаше да си го прости, но как би могъл да я спре, без да повреди телата? Освен това тя действаше крайно внимателно.

Тилде се наведе толкова ниско, че лицето ѝ почти опря във вързопа. Тя хвана единия му край и бавно го прекатури. Гърлото на Мич се сви.

— Светни ми де — подкани го Тилде. Мич я послуша. Франко също насочи фенерчето.

— Това е кукла — каза Тилде.

От горния край на вързопа надничаше мъничко личице, като потъмняла и сбръчкана ябълка с две хлътнали черни очички.

— Не — поклати глава Мич. — Това е бебе.

Тилде се отдръпна и промърмори нещо.

В този момент главоболието се стовари върху Мич като гръмотевица.

Мич лежеше до входа на пещерата, а Франко го държеше за ръката. Тилде все още беше вътре. Мигрената на Мич доста бързо бе набрала деветбалова мощ и той полагаше нечовешки усилия да не закрещи и да не започне да се мята. На няколко пъти се опита да повърне, но стомахът му бе съвсем празен. Тялото му трепереше неудържимо.

Знаеше с непоколебима увереност, че краят му ще е тук — на прага на най-изумителното антропологично откритие на всички времена, в ръцете на Тилде и Франко, които бяха малко по-добри от обикновени крадци.

— Какво прави тя там? — простена Мич. Дори вечерният здрач му се струваше твърде ярък. Доста бързо се стъмваше.

— Не е твоя работа — отвърна Франко и го стисна по-здраво за ръката.

Мич се дръпна и бръкна в джоба, където бе прибрал епруветката с тъканните образци. Бе успял да отреже малки късчета от кожата в горния край на бедрото и при двамата, преди болката да го повали напълно. Сега бе почти заслепен.

С мъка отвори очи и се загледа в сапфирената синева, изрисувала небето над планината, в леда и снега зад ярките проблясъци в очите му.

От пещерата се подаде Тилде, с камера в едната ръка и раница в другата. Каза нещо на италиански на Франко — говореше бързо, с тих глас. Мич не разбра нито дума, не че го интересуваше.

Единственото, което искаше, бе да слезе от тази проклета планина и да се мушне в топло легло, където да заспи, а болката да си иде завинаги.

Другата възможност бе да умре, но тя не изглеждаше толкова привлекателна.

Франко го прегърна през рамото.

— Хайде, приятел — подкани го италианецът и го върза с въже през кръста. Мич пристъпи напред, стиснал юмруци, за да не почне да си удря главата.

— Пикелът — обади се Тилде. Франко измъкна пикела на Мич, който се поклащаше на колана му, и го прибра в раницата.

— Здравата си загазил — рече Франко. Мич стисна очи, залезът бе като ярка светкавица. Тилде тръгна напред, а Франко — зад него.

— Ще минем по друг път — каза Тилде. — Снегът се заледява, а и мостът не е стабилен.

Мич отвори очи, но веднага ги затвори. Целият беше облян в пот. Пристъпваше съвсем автоматично; всеки път, когато се подхлъзваше, усещаше, че и Франко се повлича след него. Италианецът не му се скара, само скъси въжето и продължи да му говори с тих глас, сякаш успокояваше дете:

— Полека, приятел. Така е по-добре. Много по-добре. Гледай къде стъпваш.

— Франко, няма да издържа още дълго — прошепна Мич. — От две години не съм имал мигренозен пристъп. Дори не си нося таблетките.

— Няма значение. Гледай си в краката и прави каквото ти кажа. — Франко извика нещо на Тилде. Мич почувства, че тя е близко пред него, и примижа. Лицето ѝ се появи сред облак от белезникава пара и искри.

— Ще вали — предупреди го тя. — Трябва да побързаме. — Дватамата с Франко отново заговориха на италиански и Мич реши, че обсъждат да го оставят тук, на глетчера.

— Мога да вървя — побърза да каже. — Още мога.

Отново тръгнаха надолу по заледения склон, придружени от шума на бавно спускащата се ледена грамада. Пукотът и тътнежът бяха като пляскания на исполински ръце. Вятърът се усили и Мич се извърна, за да не го удря в челото. Франко отново го завъртя и лекичко го побутна.

— Не е време за глупости, приятел. Върви.

— Опитвам се.

— Върви и не приказвай.

Вятърът бе като леден юмрук, който го удряше право в лицето. Той се наведе напред. Ледени кристалчета го хапеха по бузите, опитваха се да му повдигнат качулката.

— Няма да се справи — подхвърли Тилде и Мич видя, че го заобикаля, обкръжена от вихрушка снежинки. Вятърът рязко смени посоката си и ги блъсна от другата страна. Осветени от фенерчето на Франко, снежинките летяха почти право надолу. Двамата обсъдиха възможността да изкопаят дупка, но ледът бе прекалено твърд и щеше да отнеме много време и усилия.

— Тръгвай. Право надолу! — извика Франко на Тилде и тя го послуша, Мич нито знаеше къде отиват, нито се интересуваше. Франко постоянно псуваше на италиански, но вятърът отнасяше думите му. Снегът бе като гъста завеса между тях и Мич долавяше присъствието на италианеца единствено по честите дръпвания на въжето.

— Боговете са разгневени! — извика Тилде с глас, пълен с възторг и вълнение. Франко, изглежда, бе паднал, защото Мич почувства силно дръпване назад. По някакъв начин пикелът отново се бе озовал в ръката му и докато се претъркулваше, той успя да запази самообладание и да забие острието в леда. Двамата спряха да се свличат. Изглежда, Франко бе увиснал на въжето. Мич погледна към него. Ярките светлини бяха изчезнали. Усещаше, че замръзва, но над всичко все още бе сковаващата болка на мигрената. Франко бе скрит зад снежната пелена. Вятърът пищеше и свиреше и Мич долепи лице до леда. Острието на пикела излезе от дупката и той се плъзна още няколко метра надолу. Болката в главата му поотслабна, колкото да се зачуди дали ще се измъкне жив оттук. Той заби шиповете на котките в замръзвания сняг и запълзя нагоре, теглеше Франко след себе си. Тилде изтърча край него и помогна на Франко да се изправи. Носът на италианеца беше окървавен и той се оглеждаше замаяно. Вероятно си бе ударил главата в леда. Тилде погледна Мич. Усмихна се и го докосна по рамото. Никой не каза нищо, но изведнъж тримата се почувстваха по-близки. Франко изстена, облиза окървавените си устни и скъси въжетата. Вятърът ревеше като трактор на пълни обороти. Мич почувства, че ледът под него потреперва. Бяха твърде близо до ледопада, който все повече се активизираше. Той освободи въжето на Тилде и тримата тръгнаха назад. Франко пристъпваше зад него

слепешката, с окървавено, покрито със сняг лице. Очите му блестяха зад очилата. Италианецът коленичи до Мич и се подпря с ръка, после неочаквано се претърколи. Мич го сграбчи за рамото, но Франко отказа да се обърне. Сега вятърът духаше надолу по склона и той започна да се свлича. Опита се да се задържи, изпъна гръб и внезапно тупна долу. Единственият начин да се придвижва срещу вятъра на това открито пространство бе като пълзи. Той задърпа Франко след себе си, но само след няколко крачки осъзна, че задачата е непосилна. Ледът бе неравен, натрошен и само пречеше. Мич не знаеше какво да прави. Трябваше да намерят укритие от вятъра, но той нямаше представа накъде да тръгнат. Все пак се радваше, че Тилде ги изостави. Ако се спасеше, някой щеше да ѝ направи много хубави бебета, но нямаше да са двамата с Франко, защото вече бяха прекрачили пределите на човешката еволюция. Край на бремето на отговорността. Стана му мъчно за Франко.

— Ей, приятелю — извика той в ухото на другия. — Събуди се и ми помогни, инак и двамата ще пукнем.

Франко не отговори. Невъзможно беше да е умрял, не беше паднал от толкова високо. Мич напипа вързаното за китката на италианеца фенерче, изхлузи го и освети очите на Франко, като се опита да повдигне клепаците му с ръкавицата си. Зениците бяха свити и нееднакви. Охо. Франко се бе ударил здраво в леда и сега имаше сътресение и счупен нос. Ето защо течеше толкова много кръв, полепнала върху лицето му като гъста каша. Мич се отказа да му вика. За миг му хрумна мисълта да се отърве от италианеца, но просто не можеше да го направи. По-рано Франко се бе опитал да му помогне. Съперници, сближени от неизбежния край. Мич се съмняваше, че която и да било жена би почувствала романтичен трепет, ако чуе подобна история. От опит знаеше, че жените не се интересуват от такива неща. Мъжката солидарност им бе чужда. Изведнъж усети, че се загрява. Якето и панталоните му се изпълваха с топлина. Хубаво щеше да е, ако можеше да се изпикае. Така поне щеше да си отиде с достойнство, а не с опикани панталони. Франко изстена. Не, не беше Франко. Тресеше се ледът под тях — после подскочи и се хлъзна встрани. Озарен от светлината на фенерчето, пред погледа на Мич се издигна грамаден леден блок — или може би падаха? Да, падаха. Той затвори очи в очакване на неизбежното. Тупнаха върху купчина мек

сняг и вятърът внезапно изчезна. Върху тях се посипа още сняг и няколко ледени парчета, които притиснаха крака на Мич. Тук цареше тишина и спокойствие. Мич се помъчи да си освободи крака, но меката топлина се възпротиви; другият му крак също бе неподвижен. Бяха обречени.

След много време отвори очи и видя ярко озарено небе и заслепяващо, синьо слънце.

4. ГОРДИ

Като клатеше тъжно глава, Ладо остави Кайе на грижите на Бек и потегли обратно за Тбилиси. Не можеше да напуска задълго института.

В Горди групата от ООН бе завзела хотела „Тигъра на Руставели“. Руснаците бяха опънали палатки в района между градчето и гробищата.

Късната вечеря, сервирана лично от съдържателката — плещеста чернокоса жена, казваше се Лика — се състоеше от хляб, шкембе чорба и водни чаши с водка. С изключение на Кайе и Бек, всички останали си легнаха веднага след вечеря.

Бек дръпна стола до голямата дървена маса и постави пред Кайе чаша бяло вино — тя така и не бе отпила от водката.

— Това е „манави“. Най-хубавото им вино. Извадили са го специално за нас. — Бек седна и почна да чопли една раничка на китката си. — Извинявай, обаче какво знаеш за грузинската история?

— Не много — призна Кайе. — Последните политически боричкания, научните им открития, такива работи.

Бек кимна и скръсти ръце.

— Признавам, не е изключено онези нещастни майки да са били разстреляни по време на гражданската война. Не бях чувал обаче за военни действия в района на Горди. — На лицето му се изписа съмнение. — Биха могли, разбира се, да са жертви на чистките от трийсетте и петдесетте години. Но ти вече отхвърли тази възможност. Чудесно хрумване беше това с корените. — Той се почеса по носа. — Хубава страна, пък толкова мрачна история.

Бек напомняше на Кайе за Сол. Всъщност повечето мъже на неговата възраст й напомняха за него. Сол бе с дванайсет години по-голям от нея, брилянтен учен, но с отвратителен, непостоянен характер.

— Повече ме интересува бъдещето на Грузия — призна Кайе. — Половината американски фармацевтични компании са пратили хора тук. Грузинските открития могат да спасят милиони.

- Вируси, които помагат.
- Точно така. Фагоцити.
- Атакуващи само бактериите.

Кайе кимна.

— Четох, че грузинските войници носели мънички епруветки с фагоцити по време на размириците. Гълтали ги, преди да влязат в битка, или поръсвали с тях раните си, когато ги подкарат към болницата.

Кайе пак кимна.

— Прилагат това лечение още от двайсетте години, когато Феликс д'Ереле дошъл да работи с Георгий Елиава. Д'Ереле бил немарлив, резултатите от изследванията били противоречиви, а малко след това открили пеницилина и сулфатиацидите. Фагоцитите потънали в забрава. И какво се получило — скоро бактериите развили резистентност спрямо антибиотиците. Но не и към фагоцитите.

— Ами да пием тогава за по-доброто бъдеще — предложи Бек, вдигна чашата си и я пресуши. Кайе сръбна една глътка. Виното беше сладникаво и кисело, но в приятна комбинация. Ухаеше на мандарини.

— Доктор Дзакели ми каза, че си се качвала на Казбек — продължи Бек. — По-висок е от Мон Блан. Аз съм от Канзас. При нас няма никакви планини. Дори скала не можеш да видиш. — Той се усмихна малко засрамено, когато погледите им се срещнаха. — Обичам планините. Извинявай, че те откъсваме от работата ти... и забавленията.

— Не съм алпинистка. Само турист.

— Ще се опитам да ти намеря заместници до няколко дни — обеща Бек. — В архивите в Женева се пазят всички сведения за изчезнали хора и масови кланета. Ако се окаже, че става въпрос за чистки от трийсетте години, ще предадем случая на руснаците и грузинците. — Личеше си, че Бек предпочита нещата да свършат така, и Кайе не можеше да го вини.

— Ами ако са по-отскоро? — попита тя.

— Тогава от Виена ще пратят голяма група за разследване.

— Само че е второто — рече Кайе и го изгледа.

— Сигурно — въздъхна Бек. — Защо си се отказала от криминологията? Не че ти се бъркам в личния живот...

— Узнах твърде много за хората — прекъсна го Кайе. „Зли, покварени, мръсни, отчайващо тъпи същества.“ Тя разказа на Бек за офицера от бруклинския отдел по убийства, който ѝ бе преподавал криминология. Силно вярващ християнин. Веднъж, когато им показваше снимки от едно ужасно престъпление с двама убити мъже, три жени и дете, той бе добавил: „Душите на тези жертви са напуснали телата им. Няма за какво да им съчувствате. Запазете съчувствието си за онези, които са още живи. Хващайте се за работа. И помнете: вие служите на Бога.“ — Вярата бе запазила разсъдъка му — добави тя.

— А ти? Какво те накара да смениш обучението?

— Нямах си вяра — отвърна простиичко Кайе.

Бек кимна.

— Без броня значи. Е, надявам се да ни помогнеш с каквото можеш. Само с теб разполагаме за момента. — След което ѝ пожела лека нощ и се затътри нагоре по тясното стълбище.

Кайе остана на масата още няколко минути, след това излезе, застана на тясната гранитна площадка пред павираната улица и пое с пълни гърди влажния хладен нощен въздух. Съвсем ясно виждаше заснежените планински върхове над покривите на отсрещните къщи — сякаш бе достатъчно да протегне ръка, за да ги докосне.

Събуди се загърната в чаршафи, които не бяха прани от доста време. Върху възглавницата имаше косми, които очевидно не бяха нейни. Стаята бе с повехнали тапети, освен малкото дървено легло имаше стол и дъбова маса до тесния прозорец. В Тбилиси имаше модерни хотели, но Горди беше встрани от туристическите маршрути и твърде далече от Военния път.

Тя скочи от леглото, наплиска си лицето и нахлузи дънките и блузата. Тъкмо посягаше към масивното резе, когато на вратата се почука и Бек я повика. Тя отвори и премигна все още сънено.

— Гонят ни от града — обяви той смръщено. — Настояват до утре заранта всички да се приберем в Тбилиси.

— Защо?

— Не ни искат тук. Дошли са войници от редовната армия, за да ни ескортират. Казах им, че си цивилен съветник и не си член на нашата група. Не ги интересувало.

— Божичко! — възкликна Кайе. — Откъде тази внезапна промяна?

— Мисля, че я дължим на сакребулото, местното величие. А може да идва и отгоре.

— Грузия, страната на демократичните промени — подметна Кайе. Повече се тревожеше обаче дали всичко това няма да повлияе на работата ѝ в института.

— Аз също съм изненадан — призна Бек. — Настъпили сме някого по мазола. Моля те, събери си багажа и слез във фоайето.

Той се обърна да си върви, но Кайе го спря.

— Има ли телефон?

— Не зная — отвърна той. — Ако искаш, можеш да ползваш нашите сателитни телефони.

— Благодаря. Само че доктор Дзакели вече се е прибрал в Тбилиси. Не е удобно да го връщам чак дотук.

— Ще те откараме до Тбилиси — обеща Бек. — Ако искаш да идеш там, разбира се.

— Точно там искам да ида — каза Кайе.

Няколко бели черокита с надписи „ООН“ сияеха ослепително на площадчето пред хотела. Кайе ги разглеждаше лениво през прозореца на фоайето, докато чакаше съдържателната на хотела да донесе един допотопен черен бакелитов телефон и да го включи. Вдигна слушалката, допря я до ухото си, сетне я подаде на Кайе. Не се чуваше никакъв сигнал. Още само няколко години и Грузия щеше уверено да застигне другите страни в дваисет и първи век. Засега обаче все още имаше не повече от неколкостотин линии към външния свят и всички повиквания минаваха през Тбилиси.

Съдържателката се усмихна нервно. Беше разтревожена още от мига, когато се появила.

Кайе изнесе сака си навън. Останалите вече се бяха събрали: шестима мъже и три жени. Кайе застана до канадката Дойл и до Хънтър, който ѝ подаде сателитния телефон.

Кайе първо се свърза с Тбилиси, за да се чуе с Тамара Мирянишвили, която отговаряше за нея в института. След няколко неуспешни опита най-сетне установи връзка. Тамара изрази

съчувствие, призна, че няма представа каква може да е причината за този неочакван поврат в събитията, и каза, че Кайе е добре дошла да се върне в института и да остане още няколко дни.

— Жалко, че ви гонят оттам — приключи тя. — Нищо, ела си, тук ще те развеселим.

— Да се е обаждал Сол? — попита Кайе.

— Даже два пъти. Каза да провериш за биофилмите. По-специално какво е взаимодействието между тях и фагоцитите, след като бактериите бъдат опитомени.

— А ти ще ми кажеш ли? — попита Кайе.

В отговор Тамара се разсмя.

— Трябва ли да ти издаваме всичките си тайни? Кайе, скъпа, още не сме сключили договор!

— Сол е прав. От това ще излезе нещо голямо — призна Кайе. Дори в най-трудните моменти Сол винаги бе в крак с последните открития в науката.

— Като дойдеш, ще ти покажа някои наши разработки върху биофилмите. Не за друго, а защото си много мила.

— Благодаря.

Кайе подаде телефона на Хънтър.

На площада спря стара черна волга със служебни номера и от нея слязоха трима въоръжени офицери. Пръв вървеше майор Чикуришвили, със зачервено, намръщено лице. Изглеждаше сякаш всеки миг може да изригне.

Един млад офицер — Кайе не можа да разбере по пагоните чина му — застана до Бек и му заговори на развален руски. Когато приключиха разговора, Бек даде знак и хората му започнаха да се настаняват по джиповете. Кайе седна в джипа на Бек.

Странно, но дори имаха изпращачи. Докато подскачаха по главната улица, няколко жени и едно малко момиче им помахаха от тротоара. Момиченцето имаше кестенява коса и сиви очи, стройно и жилаво телце. Съвсем обикновено, жизнерадостно девойче.

Скоро излязоха на пътя. Почти не разговаряха. Хънтър караше джипа, който предвождаше колоната. Бек рееше замислен поглед навън. Имаше толкова много дупки, че Кайе, която седеше отзад, се

уплаши да не хване морска болест. От радиото се носеше поп музика от Алания и азербайджански народни песни, от време на време се чуваха коментари, които Бек изслушваше внимателно. На няколко пъти погледна през рамо към Кайе и тя му отвърщаше с усмивка.

След два-три часа тя взе да задрямва. Кой знае защо, ѝ се присъниха бактериални култури в разложени, заровени в масови гробове трупове. Биофилми, които незапознатите с материята смятаха за слуз: миниатюрни индустриализирани бактериални градчета, занимаващи се с преработването на труповете — тези доскоро живи гигантски потомци на еволюцията, превърнати в градивните си материали. Из вътрешните галерии, червата, белите дробове, сърцето, артериите, очите и мозъка се вдигаха красиви полизахаридни архитектурни постройки, обитавани от бактерии, които преобразуваха заобикалящите ги сложни структури в безполезни отпадъци, без да се интересуват от история или философия.

„Бактериите са ни създали. Когато умрем, те ни помагат да се върнем там, откъдето идваме. Добре дошли у дома.“

Събуди се обляна в пот. Ставаше все по-задушно — вече се спускаха към долината. Сигурно е чудесно да не разбираш нищо от медицина. Така поне никога няма да си представяш какво ще стане с теб, след като умреш. Всичко се корени в съзнанието.

— Сънува ли? — попита я Бек, докато отбиваха към малка ръждясала бензиностанция, заобиколена от тенекиени бараки.

— Кошмари — призна Кайе. — Сигурно прекалявам с работата.

5.

ИНСБРУК, АВСТРИЯ

Когато синьото слънце потъмня и изчезна, Мич осъзна, че е нощ, но въздухът бе мътнозелен и въобще не беше студено. Усещаше пробождаща болка в горната част на бедрото, болеше го и корем.

Не беше в планината. Той премигна, но виждаше все така замъглено, така че вдигна ръка, за да си избърше очите. Нечия друга ръка го плесна по китката и един нежен глас го скастри на немски да бъде послушен. Докато му изтриваше лицето с кърпа, жената добави, този път на английски, че пръстите и носът му са измръзнали и че има фрактура на крака. Мич отново се унесе в сън.

Малко след това се събуди и дори успя да приседне в твърдото, скърцащо болнично легло. В стаята имаше още четирима пациенти, все мъже, сравнително млади. Двама имаха строшени крака и лежаха в смешни пози, като от филмова комедия. Другите двама бяха със счупени ръце. Кракът на Мич също беше бинтован, но поне не висеше окачен на тавана.

Всички мъже бяха синеоки, с красиви, правилни черти и го наблюдаваха внимателно.

Сега вече Мич виждаше съвсем ясно стаята: боядисани бетонни стени, емайлирани в бяло рамки на леглата, настолна лампа върху хромирана подложка, която бе взел за синьо слънце, лъскав, наскоро измит под, мирис на кондициониран въздух и антисептични разтвори.

Облегнатият вдясно от Мич русоляв мъж с обгоряло от слънцето лице се наведе към него и каза:

— Ти май си американецът късметлия, а?

— Американец съм — отвърна Мич. Гласът му беше прегракнал.

— И сигурно съм късметлия, щом не съм умрял.

Мъжете се спогледаха и Мич се сети, че откакто е тук, е бил тема на разговорите им.

— Посъветвахме се и решихме, че като колеги планинари, е редно да те уведоим.

Преди Мич да успее да възрази, че не е никакъв планинар, мъжът със загорялото лице му съобщи, че другарите му са загинали.

— Италианецът, до когото те открили, бил със строшен врат. Жената била доста по-надолу от вас, заровена под снега. Съобщиха го по телевизията и във вестниците. — Мъжът втренчи поглед в него. — Тя откъде е взела трупчето на детето?

Мич се закашля. Зърна поставената на шкафчето до леглото му гарафа и си наля вода. Планинарите не сваляха погледи от него.

Мич вдигна глава и на свой ред ги изгледа. Вече беше успял да скрие изненадата си. Безсмислено беше да се сърди на Тилде, след като беше мъртва.

Следобед пристигна инспектор от Инсбрук, придружен от местен полицай. Приседна до леглото, за да му зададе няколко въпроса. Полицаят, който говореше английски по-добре, им превеждаше. Въпросите ще бъдат рутинни, успокои го инспекторът, както при всеки подобен инцидент. Мич каза, че не познава жената, но инспекторът го осведоми, че тримата били видени заедно в Залцбург.

— Вие, Франко Маричели и Матилда Бергер.

— Това е приятелката на Франко — отвърна Мич и усети, че му призлява. Инспекторът присви устни, сякаш не би одобрил подобна връзка.

— Тя е носела мумифициран труп на бебе. Мумията, изглежда, е много стара. Имате ли представа откъде се е сдобила с нея?

Мич се надяваше, че все още не са открили епруветките с тъканните образци в раницата. А може би се бе изгубила на глетчера?

— Трудно е да се разкаже с няколко думи.

Инспекторът повдигна рамене.

— Не съм специалист по замръзнали тела. Мичъл, ще ви дам един бащински съвет. Мисля, че съм достатъчно възрастен, за да го направя.

Мич призна, че е достатъчно възрастен.

— Разговаряхме с бившите ви работодатели в Хайеровия музей в Сиатъл.

Мич само го гледаше.

— Те ни казаха, че сте били съучастник при кражба на антични предмети от федералното правителство, скелетови останки на някакъв древен индиански човек, когото наричали Паско. Приблизителна възраст десет хиляди години, открит край бреговете на Колумбийската река. Отказали сте да предадете споменатите останки на Армейския инженерен корпус, за което са ви арестували, а музеят ви е освободил от работа.

— Местните индианци твърдяха, че костите са на техен роднина — оправда се Мич и се изчерви. — Искаха да ги погребем с почести.

Инспекторът надзърна в бележките си.

— Бил ви е забранен достъпът до вашата колекция в музея, а костите на споменатия Паско били конфискувани от дома ви. Всичко това придружено с голям вестникарски шум.

— Беше незаконно! Армейският корпус нямаше право да ми отнема скелета. Той нямаше никаква научна стойност...

— Също като мумифицираното детско телце, може би?

Мич затвори очи и завъртя глава. Все още виждаше размътено. „Не че съм глупав, просто не ми върви в живота.“

— Да не ви се повръща? — попита инспекторът.

Мич поклати глава.

— Освен това сте били заедно с жената в планинска хижа на десетина километра от мястото, където са ви открили. Много красива жена, която прави впечатление и се запомня.

Останалите планинари закимаха, сякаш са били там.

— По-добре да ни признаете всичко. Ако ми помогнете, ще се свържа с италианската полиция и нещата ще минат много по-безболезнено за вас.

— Те бяха приятели. Преди това... по-рано ние бяхме... любовници.

— Ясно. И защо се е върнала при вас?

— Казаха ми, че са намерили нещо. Тя смяташе, че ще им помогна да разберат какво е.

— И?

Мичъл разбра, че няма връщане назад. Изпи още една чаша вода, после разказа на инспектора повечето от това, което се бе случило. Премълча за епруветките, тъй като не го бяха попитали за тях.

Полицаят водеше записки и записваше показанията на малък диктофон.

Когато свърши, инспекторът каза:

— Доста хора ще искат да узнаят къде точно се намира тази пещера.

— Тилде... Матилда носеше фотокамера — отвърна уморено Мич. — И засне всичко.

— Не намерихме никаква камера. Може би ще е по-лесно, ако ни кажете къде е пещерата. Такова вълнуващо откритие...

— Бебето е на неандерталската двойка.

Инспекторът го погледна недоверчиво.

— Никой не е споменавал неандерталци. Това шега ли е, или плод на въображението ви?

Мич вече беше прекрачил границата на притеснението — за своята кариера, за живота, за всичко.

— Може да е от главоболието. Ужасно съм изморен. Разбира се, ще ви съдействам да откриете пещерата.

— В такъв случай не става въпрос за престъпление, а по-скоро за трагедия. — Инспекторът стана да си върви, а полицаят докосна козирката на шапката си за сбогуване.

След като излязоха, русолявият отдясно каза:

— Май няма скоро да си идеш у дома.

— Планината те вика — добави онзи в ъгъла и после всички замълчаха, сякаш тези думи обясняваха всичко.

— Майната ви — промърмори Мич и им обърна гръб.

6.

ИНСТИТУТЪТ „ЕЛИАВА“, ТБИЛИСИ

Ладо, Тамара, Замфира и още неколцина учени и студенти се бяха скупчили около две дървени маси в главната лаборатория. Всички вдигнаха чашите си с коняк в чест на Кайе. Стаята бе озарена от трепкащите светлини на спиртниците, които се отразяваха в кристалната посуда. Бяха едва на средата на яденето, а Ладо, като тамада, вече вдигаше осми пореден тост.

— За скъпата Кайе — обяви той, — която цени нашата работа и обещава да ни направи богати!

Зайци, мишки и пилета ги гледаха със сънени очи иззад решетките на подредените покрай стената клетки. В дъното проблясваше струпаната върху черните дървени пейки лабораторна стъклария.

— За Кайе — подхвана Тамара, — която опозна Грузия такава, каквато искахме да ѝ я покажем. За тази храбра и чувствителна жена.

— Ти каква си, тамада ли? — скара ѝ се Ладо.

— Ами ти? Само за пари знаеш да говориш! — не му остана длъжна Тамара.

— Аз съм тамада! — кресна ѝ Ладо, изправен до масивната дъбова маса. Останалите усмихнато наблюдаваха спора.

— Хубаво де — склони Тамара. — Каквото кажеш.

— Тези хора не знаят що е уважение! — оплака се Ладо на Кайе. — Дали прогресът няма да унищожи нашите традиции?

В дъното на помещението пейките се събираха под формата на буквата V. Апаратурата се подхранваше от електрически генератор, който бръмчеше равномерно от двора на института. Сол бе подсигурил машините и компютрите, генератора дадоха от „Авентис“, мощна международна корпорация.

Градското електричество бе прекъснало още в ранния следобед. За да осветят прощалната вечеря, използваша спиртници и газови котлони.

— Продължавай, щом си тамада — обади се подигравателно Замфира и завъртя ръка до главата си, за да му покаже, че не е съвсем наред.

— Зная си работата — сопна се Ладо и приглади с ръце костюма си. Мургавото му лице лъщеше на светлината. Кайе си помисли, че прилича на пластмасовото тролче, с което обичаше да си играе като дете. Ладо извади от една дървена кутия под масата кристална чаша с изящна изработка. Взе и инкрустиран със сребро ловджийски рог, след това се приближи до високата амфора, подпряна на дървения сандък до масата. Амфората бе изкопана наскоро от неговото лозе в предградията на Тбилиси и бе пълна с вино. Той вдигна черпака от гърловината на амфората и внимателно започна да налива рога — отново и отново, общо седем пъти, докато рогът не се напълни. Няколко червени капки се стрелнаха по китката му. Накрая наля чашата от рога — напълни я точно до ръба, — и я поднесе на Кайе.

— Ако беше мъж — рече, — щях да поискам да изпиеш рога до дъно и да произнесеш тост.

— Ладо! — скара му се Тамара и го плесна по ръката. Той едва не изпусна рога. Обърна се и я погледна насмешливо.

— Какво? — попита. — Не ти ли харесва чашата?

Замфира се надигна и го заплаши с пръст. Ладо ѝ намигна, после бавно се обърна към Кайе. От трол отново се бе превърнал в сладострастен сатир.

— Какво да направя, скъпа Кайе? — разпери той ръце и разля още вино от рога. — Те искат да го изпиеш всичкото.

Кайе вече бе погълнала чудовищно количество алкохол и едва се държеше на крака. Въпреки това се чувстваше уютно, като сред близки приятели, заобиколена от непрогледен мрак, в който тук-там проблясваха звезди.

Почти бе забравила гробището и проблемите със Сол, които я чакаха в Ню Йорк.

Тя протегна ръце и Ладо се приближи с танцова стъпка към нея, неочаквано ловък и подвижен на фона на одевешната си несръчност. Този път не разля нито капка, докато ѝ подаваше ловджийския рог.

— Твой ред е — прошепна.

Кайе знаеше какво очакват от нея. Бавно се надигна. Ладо вече бе произнесъл цял куп тостове, всеки от които по-духовит и

многословен от предидущите. Съмняваше се, че би могла да се мери с него по красноречие, но смяташе да опита, още повече че имаше какво да каже — разни неща, които ѝ се бяха въртели в главата през последните два дни, откакто се върнаха от Казбек.

— Няма друга страна на света, като родината на виното — подхвана тя и вдигна рога високо. Всички се усмихнаха и също вдигнаха чашите. — Нито една страна, която да е по-красива и да дарява с по-голяма утеха хората с наранени сърца и нездрави тела. Вие създавате нектари от нови вина, за да надмогнете разложението и болестите, на които е обречена плътта. Съхранили сте тази традиция повече от седемдесет години, за да я пренесете смело в двайсет и първи век. Вие сте магьосниците и алхимиците на епохата на миниатюризацията, а сега се присъединихте към цялото западно научно братство със съкровище, за което само може да ви завиждаме.

Тамара превеждаше за студентите и учените, които се бяха струпали около масата.

— Истинска чест е за мен да ме смятате за свой колега и приятел. Вие споделихте с мен това съкровище, а заедно с него и съкровищата на Сакартвело — планините, гостоприемството, историята и не на последно място — на виното.

Тя вдигна рога с една ръка и каза високо:

— Гомарьос фаге! — постара се да го каже „фа-ге“, с грузински акцент. — Гаморас сарартвелос!

След това започна да пие. Вече не беше в състояние да оценява качеството на виното, още повече че очите ѝ бяха насълзени, но не искаше да спре, нито да издаде слабостта си. Гълташе бавно и равномерно, усещайки огъня в стомаха си, топлината в ръцете и краката и сънливостта, която се опитваше да я обори. Но държеше очите си отворени и продължи да пие, докато не пресуши рога, а след това го обърна с дъното нагоре и го вдигна, за да видят всички.

— За кралството на малките братя и сестри и за чудесната работа, която са свършили. За всичко прекрасно в тази страна... за онова, което... трябва... да простим... — Езикът ѝ се движеше все по-трудно и тя запелтечи. Опря се на масата и Тамара побърза да я подхване. — За всичко това, което... без да искаме... трябваше да наследим. За бактериите, нашите достойни противници, миниатюрните майки на света!

Ладо и Тамара започнаха да ръкопляскат. Замфира помогна на Кайе да се спусне от незнани висоти върху седалката на стола.

— Беше чудесно, Кайе — прошепна ѝ тя. — Гледай пак да дойдеш в Тбилиси. Тук винаги ще си у дома.

Кайе се усмихна и избърса очите си. За първи път от много дни усещаше, че бремето на отговорността я е напуснало. И заплака.

На следващата сутрин бе сънлива и уморена, но нямаше никакви други странични ефекти от прощаната забава. Два часа преди Ладо да я откара на летището тя обиколи за последен път фойетата на трите сгради на института. Студентите и изследователските екипи бяха отишли на общо събрание в аулата, за да обсъдят предложенията на различни американски, френски и английски компании. Това беше важен момент за института — през следващите два месеца трябваше да решат с кого ще се съюзят за по-нататъшната работа. Никой не знаеше накъде ще наклонят везните. Или може би го криеха от нея.

Институтът все още носеше белези от дългите години хроничен финансов недостиг. Плочките в повечето лаборатории бяха изпопадали и под тях зееше груба посивяла мазилка. Канализацията беше от шейсетте години, но основните тръби бяха полагани още през двайсетте и трийсетте. Ярkobялата пластмаса на новата апаратура контрастиреше крещящо със старите бакелитови облицовки на микроскопите и другите архаични инструменти. В една от сградите бяха монтирани два грамадни електронни микроскопа — исполини върху масивни виброизолиращи платформи.

Сол им бе обещал до края на годината да достави два супермодерни сканиращи тунелни микроскопа — стига „Екобактер“ да бъде избран за един от партньорите. Без съмнение „Авентис“ или „Бристол-Майърс“ можеха да се справят не по-зле.

Кайе се спря при лабораторните маси и надзърна през стъклените вратички на инкубаторите, с подредени стативи с петрита, на чиито дъна, върху лепкавия агаров слой, се мержелееха бактериални колонии, някои с маркирани окръглени региони, наречени плаки, в които фагоцитите бяха избили всички бактерии. Ден след ден и година след година изследователите в института изучаваха взаимодействията между бактериите и обкръжаващите ги фагоцити. За всеки

бактериален щам имаше от един до сто специфични фагоцита и докато бактериите мутираха, за да отхвърлят нежеланите си нашественици, фагоцитите също мутираха, за да ги надвигат, и всичко това приличаше на безкрайна надпревара. В института се съхраняваше една от най-големите банки с фагоцити на света и бяха необходими само няколко дни, за да се създаде подходящ фагоцит за всеки нов бактериален щам.

На стената, над редицата нови апарати, бе окачена чудновата картина, която наподобяваше модернистичен космически кораб, ала всъщност представляваше геометричната структура на Т-фагоцитите — Т2, Т4 и Т6, определена още през двайсетте години. Под нея имаше рисунка на бактерията „Ешерихия коли“. Стари фотографии, отразяващи остарели концепции — че фагоцитите просто се хранят от бактериите, извличат тяхната ДНК, за да създават нови фагоцити. Вярно е, че много фагоцити следваха този модел, но за да държат под контрол бактериалната популация. Други, познати като лизогенни фаги, ставаха генетични „пътници без билет“, спотайвайки се във вътрешността на бактерията, за да въведат своите генетични послания в ДНК на приемника. Ретровирусите правеха нещо подобно при поголемите растения и животни.

Лизогенните вируси можеха да променят облика си, докато съжителстват с бактериалното тяло, и да го напуснат при първия признак за стрес, създавайки поколение от стотици и дори хиляди фагоцитчета.

Всъщност лизогенните фаги бяха почти безполезни при фагоцитното лечение. Те бяха много повече от обикновени хищници. Нерядко тези вирусни нашественици придаваха на гостоприемниците си имунитет към други фаги. Понякога пренасяха гени от една до друга клетка — гени, които можеха да трансформират клетката. За лизогенните фаги се знаеше, че нападат относително безвредни бактерии — безвредни щамове на Вибрио например, — за да ги трансформират във вирулентни холерни вибриони. Наблюдавани при телетата епидемии от смъртоносни щамове на „Ешерихия коли“ бяха обяснявани с пренасяне на токсин-продуциращи гени от фагоцитите. В института се отделяше особено внимание на откриването и елиминирането на тези фагоцити.

За разлика от останалите, Кайе бе заинтригувана и очарована от тях. Беше прекарала немалка част от времето си в изучаване на лизогенните вируси в бактерии и ретровируси при шимпанзета и хора. Изолираните ретровируси се използваха често в генното лечение и генетичните изследвания като доставчици на корективни гени, но интересът на Кайе не бе чак толкова практичен.

Много метазоани — небактериални форми на живот — носеха в гените си скрити останки от стари ретровируси. Поне една трета от човешкия геном — общочовешкия генетичен фонд — бе съставен от тези така наречени ендогенни ретровируси.

Кайе бе публикувала три статии за човешките едногоенни вируси и бе изказала предположението, че те съдействат за обновяването на генома — и за много други неща. Сол бе на същото мнение. „Известно е, че те носят своите малки тайни“ — рече ѝ той веднъж, докато още я ухажваше. Всъщност Сол винаги се интересуваше от голямата картина, тя пък, от своя страна, предпочиташе по-малкия успех, свързан с отделните тухлички в познанието. Но стана така, че той беше принуден да наблюдава как неговата млада жена се радва на плода от усилията си. Кайе знаеше, че ѝ завижда. Заради успеха, заради неоправданите надежди на един човек, който бе вярвал в собствената си гениалност.

Кайе вдигна глава и подуши въздуха: миришеше на мухъл, на пара и на свежа боя и дървесина от съседната лаборатория. Харесваше ѝ тази стара лаборатория, с атмосфера на упорити, дългогодишни научни занимания, успехи и провали. Дните, които бе прекарала тук и в планината, бяха едни от най-щастливите в живота ѝ. Тамара, Замфира и Ладоса не само се постараха да я приобщат към своя колектив, те успяха да ѝ внушат, че тук е нейният втори дом.

Сол сигурно би имал голям успех в института. Дори двоен успех. Той имаше нужда да чувства, че е важен и полезен.

Тя се обърна и видя Тенгиз, куция помощник в лабораторията, да разговаря с възпълен млад мъж със сиви панталони и фланела. Двамата стояха в коридора между лабораторията и библиотеката. Младият мъж погледна към нея и се усмихна. Тенгиз също се усмихна, закима енергично и я посочи. Мъжът влезе в лабораторията с вид на човек, който вече я е закупил.

— Вие ли сте Кайе Ланг? — попита той на английски с южняшки американски акцент. Беше с десетина сантиметра по-нисък от нея, вероятно по-млад, имаше черна коса и къдрава черна брада. Живите му черни очи излъчваха интелигентност.

— Да — отвърна тя.

— Приятно ми е да се запознаем. Казвам се Кристофър Дикън. От Службата за епидемиологично разузнаване към Националния Център за инфекциозни болести в Атланта.

Кайе се усмихна и стисна ръката му.

— Не знаех, че ще дойдете. Но какво търси човек от Националния...

— Преди два дена сте посетили едно място недалеч от Горди — прекъсна я той.

— Те ни изгониха оттам.

— Зная. Вчера разговарях с полковник Бек.

— Откъде този интерес?

— Има си причини. — Той присви очи. — Бек каза, че цялата група от ООН, както и руските умиротворители, са напуснали района и са се върнали в Тбилиси по настойчиво искане на парламента и на президента Шеварднадзе. Странно, не смятате ли?

— Да, объркана история — призна Кайе. Тенгиз ги слушаше от коридора. Тя го погледна намръщено и той си тръгна.

— Сигурно. Призраци от миналото. Та каква беше възрастта според вас?

— На кое — на гробовете?

Дикън кимна.

— Пет години. Приблизително.

— Жените са били бременни.

— Да... — Отговаряше лаконично и се питаше какво може да е предизвикало интереса на Центъра за контрол на болестите. — Двете, които видях.

— А ембрионите?

— Около шест-седем месечни.

— Благодаря. — Той отново ѝ подаде ръка и кимна любезно. След това се обърна да си върви. Тенгиз се навърташе в коридора отвън и отскочи встрани, когато Дикън излезе. Изглеждаше сконфузен.

Кайе изтича в коридора и застигна Дикън на двора, когато се готвеше да се качи в един малък нисан.

— Извинете! — повика го тя.

— Съжалявам. Трябва да тръгвам. — Дикън затръшна вратата и запали двигателя.

— Божичко, вас наистина ви бива да събуждате подозрение! — каза Кайе достатъчно високо, за да я чуе дори през затворения прозорец.

Дикън спусна стъклото и я погледна начумерено.

— Какви подозрения?

— Какво правите тук?

— Слухове — рече той и погледна през рамо, за да провери дали пътят отзад е чист. — Само това мога да кажа.

Обърна колата на тясната площадка между сградите и потегли към изхода. Кайе го изпрати със скръстени ръце.

Ладо надникна от прозореца на централния корпус и я повика.

— Кайе! Тъкмо свършихме! Готова ли си?

— Да — отвърна тя. — Видя ли го?

— Кого? — попита учудено Ладо.

— Човека от Центъра за контрол на болестите. Представи се като Дикън.

— Никого не съм видял. Мисля, че офисът им е на улица „Абашели“. Можеш да им се обадиш.

Тя поклати глава. Нямаше време, а и вече не й беше работа.

— Няма значение — рече тя.

Докато я караше към летището, Ладо бе необичайно мълчалив.

— Добри или лоши новини? — попита тя.

— Нямам право да казвам нищо — отвърна той. — Сега трябва... как да го кажа... да внимаваме много. Ние сме като деца в гората.

Кайе кимна и се загледа напред. Скоро стигнаха и Ладо й помогна да отнесе куфарите до международния терминал. На гишето на „Бритиш Медитърейниън Еърлайнс“ се бе оформила неголяма опашка. Кайе вече усещаше, че е в ничията зона между различните

светове, с единия крак в Ню Йорк, а с другия в Грузия, при прекрасния Казбек.

Застана пред гишето и извади паспорта. Ладо се изправи зад нея и примижа срещу слънцето зад големите прозорци.

Младата униформена служителка прегледа внимателно билетите и документите ѝ и каза:

— Няма отлитане. Няма напускане.

— Моля?

Жената вдигна очи към тавана, сякаш това можеше да я надари със способността да обяснява по-ясно.

— Няма Баку. Няма „Хийтроу“. Няма „Кенеди“. Няма Виена.

— Какво, да не са изчезнали? — попита Кайе, изгубила търпение. Погледна безпомощно към Ладо, който обърна гръб на прозореца и каза няколко думи на младата жена с авторитетен глас, а после посочи Кайе и вдигна косматите си вежди, сякаш казваше: „ВИП“.

Младата служителка се изчерви, изгледа Кайе с безкрайно търпение и заговори припряно на грузински: нещо за времето, за приближаваща се буря с необичайна сила. Ладо превеждаше отделни думи: „буря“, „много силна“, „идва насам“.

— И кога ще мога да замина? — попита Кайе жената.

Ладо изслуша обяснението на служителката с непроницаемо изражение, после се обърна към Кайе.

— Идната седмица, със следващия полет. Или във вторник, с полета до Виена. Вдругиден.

Кайе реши да се прехвърли на полета до Виена. Зад нея на опашката вече имаше четирима пътници, които показваха признаци на нетърпение. Ако се съдеше по дрехите им и езика, на който говореха, вероятно нямаше да летят за Ню Йорк.

Ладо отиде с нея до чакалнята и седнаха. Кайе имаше нужда да премисли всичко и да промени плановете си. В чакалнята имаше няколко будки, на които се продаваха западни цигари, парфюми и японски часовници. Двама млади мъже се бяха изтегнали на съседната пейка и хъркаха в синхрон. Стените бяха облепени с руски плакати, но имаше надписи на грузински, немски и френски.

— Трябва да се обадиш на мъжа си, за да не се безпокои — каза Ладо. — Можем да се върнем в института. Ти си добре дошла —

винаги!

— Не, благодаря. — Кайе изведнъж усети, че ѝ призлява. Вече знаеше какво са решили на онова събрание: можеше да чете по лицето на Ладо като в отворена книга. Къде бяха сгрешили? Или някоя друга по-голяма западна фирма бе предложила повече?

Какво ли щеше да направи Сол, когато разбере? Всички техни планове се базираха на оптимистичните очаквания, че ще успеят да превърнат приятелските отношения в солидна основа за печеливш бизнес...

Бяха толкова близо.

— Ще идем в „Метечи“ — бърбореше Ладо. — Най-добрият хотел в Тбилиси. Ще те откарам веднага! Ще се разхождаш и ще разглеждаш забележителностите! Може да намериш време за една гореща баня... много разпуска.

Кайе кимаше и се усмихваше насила. Внезапно Ладо се наведе към нея и я хвана за ръката.

— Виж, това не е краят! Това е само началото! Трябва да сме силни и волеви!

Кой знае защо, думите му я накараха да се разплаче. Тя отново погледна към надписите и рисунките на Елбрус и Казбек, закрити от бели облаци, църквата „Гергети“, терасираните лозя по склоновете на планините.

Ладо вдигна ръце, изруга гръмко на грузински и скочи на крака.

— Ще ги науча аз тях! Това не е честно! Ще им кажа на тия бюрократи от правителството, че сме работили с теб, със Сол! Три години вече се трудим, не може да ви откажем просто така! Веднага ще те откарам в „Метечи“!

Кайе кимаше усмихнато през сълзи, но това, изглежда, не беше достатъчно за Ладо. Той се наведе към нея и добави:

— Това е нечувано! Това е отвратително!

Младежите зад тях продължаваха да хъркат.

7. НЮ ЙОРК

По някаква странна прищявка на съдбата Кристофър Дикън пристигна на летище „Кенеди“ в една и съща вечер с Кайе Ланг и я видя, докато чакаше на опашка пред митническото гише. Тя преместваше куфарите си на количка и не го забеляза.

Кайе изглеждаше изнурена. Самият Дикън бе прекарал трийсет и шест часа във въздуха, връщаше се от Турция с два заключени металически куфара и голям сак. Нямаше никакво желание да се среща с Ланг при подобни обстоятелства.

Дикън не беше сигурен защо точно бе отишъл да се срещне с нея в института „Елиава“. Може би защото поотделно всеки от тях бе преживял ужаса в онази местност отвъд Горди. А и защото искаше да провери дали Кайе знае за онова, което става в Щатите — причината, поради която го бяха повикали да се върне. Или пък просто за да се срещне с една привлекателна млада жена, чиято снимка вече бе видял на сайта на „Екобактер“.

Той показа на митническия служител специалния си пропуск, попълни петте задължителни формуляра и се измъкна през една странична врата в пустото фоайе. Нервите му бяха изпънати от безброй изпити кафета. Не беше мигнал през целия полет, а имаше нужда от време, за да обмисли всичко преди срещата с Марк Огюстин, директора на Центъра за контрол и профилактика на болестите.

В момента Огюстин беше в Манхатън, където имаше доклад на конференцията за новостите в лечението на СПИН.

Дикън отнесе куфарите в закрития паркинг. Беше изгубил всякаква ориентация за време през наистина дългия полет. Остана изненадан, че в Ню Йорк се свечерява.

След като прекара служебния додж през лабиринт от тесни улички и грамадни асансьори, той се озова под ниското сиво небе на залива Ямайка. Движението в този час бе особено натоварено. Докато въртеше кормилото с едната ръка, той прикрепяше с другата металическите куфари, поставени на предната седалка. Единият беше

натъпкан със сух лед, в който се съхраняваха няколко епруветки с кръв и урина, взети от една пациентка в Турция, както и тъканни образци от отхвърления от нея плод. Вторият съдържаеше две херметически запечатани найлонови торбички с мумифицирани епидермални и мускулни тъкани, предадени му лично от главнокомандващия мисията на ООН в република Грузия, полковник Николас Бек.

Тъканните проби от масовото гробище край Горди бяха странни, но в главата на Дикън вече се оформяше една картина — много интересна и крайно обезпокоителна. Беше прекарал три години от живота си в преследване на вирусния еквивалент на буюм: предавана по полов път болест, която засягаше само бременни жени и в доста случаи предизвикваше аборт. Това беше бомба със закъснител, нещо толкова ужасно и предизвикателно, че според Огюстин щеше да доведе до огромни субсидии за Центъра.

През тези години Дикън бе посещавал многократно Украйна, Грузия и Турция, с надеждата да събере образци и да състави епидемиологична карта. Ала представителите на здравните министерства в тези страни му бяха създавали всякакви затруднения. Сигурно имаха свои причини, за да го правят. Дикън бе чул за три, а вероятно бяха поне шест-седем случая на масови гробове, в които били заравяни набързо разстреляните носители на тази болест, за да се избегне евентуалното ѝ разпространение. Особено трудно беше да получи лабораторни образци от местните болници, дори след като споменатите страни бяха принудени от Световната здравна организация да подпишат споразумение за съдействие на Центъра. Допуснаха го да посети само гробището край Горди, и то защото там вече бе започнало разследване от ООН. Успя да вземе така необходимите му образци само час след като Кайе Ланг си бе тръгнала.

Дикън никога не се бе сблъсквал с подобна конспирация в опит да се скрие една болест. Колкото и важна да бе работата му, тя бе на път да бъде засенчена и дори изложена на разкриване. Докато Дикън бе обикалял Европа, нещата в Щатите бяха поели в своя, неочаквана посока. Докато търсел обединяващ елемент при седем случая на помятане, един млад изследовател от Медицинския център на Калифорнийския университет се бе натъкнал на непознат вирус. Без да се двоуми, изпратил пробите на епидемиолози от Сан Франциско, работещи по програми на Центъра. Учените успели да копират и

разчетат генетичния материал на вируса. Докладът им пристигнал право при Марк Огюстин.

След което Огюстин бе повикал Дикън да се върне.

Ала слуховете за откриването на първия заразяващ човешки ендегенен ретровирус, или ЧЕРВ, вече бяха плъзнали. Дори се говореше, че същият вирус може да е свързан със случаите на необясними аборти. По време на полета от Лондон Дикън бе прекарал близо час в интернет — преглеждаше ключови професионални сайтове и новинарски, групи и, макар на нито едно място да не се натъкна на подробно описание на откритието, навсякъде долавяше спотаено любопитство. Нищо чудно. Всеки момент някой от епидемиолозите можеше да се докопа до Нобеловата награда — Дикън бе готов да се обзаложи, че от всички най-големи шансове има Кайе Ланг.

Като професионален ловец на вируси Дикън от доста време бе запленил от идеята за ЧЕРВ — генетичния фосил на древните болести. За пръв път Ланг бе привлякла вниманието на Дикън преди две години, когато бе публикувала няколко поредни статии, в които описваше местата в човешкия геном, върху хромозоми 14 и 17, където могат да бъдат открити части от потенциално завършен и способен да заразява ЧЕРВ. Най-подробният от докладите ѝ се бе появил в списание „Вирусология“: „Начин за проявяване, сбор и латерална трансмисия на хромозомно разпръснати *env*, *pol* и *gag* гени: жизнеспособни древни ретровирусни елементи у хора и шимпанзета.“

Възможността за епидемия и вероятните ѝ мащаби все още бяха строго пазена тайна от учените в Центъра, но едно се знаеше: откритите в ембрионите ретровируси бяха генетично идентични с човешкия ендегенен ретровирус, който бе част от човешкия геном от времето на еволюционното отделяне на маймуните от Стария и Новия свят. Носеше ги всяко човешко същество на Земята, но те вече не бяха ненужен генетичен остатък или забравен фрагмент от миналото. Нещо бе накарало разпръснатите части на ЧЕРВ да се активират, след това да сглобят протеините и РНК в микроорганизми, способни да напуснат тялото и да заразят друг организъм.

Всичките седем отхвърлени плода носеха белези за тежки малформации.

Тези микроорганизми предизвикваха болест — вероятно същата болест, която Дикън бе преследвал през последните три години. В

Центъра я бяха кръстили „грипът на Ирод“.

Със смесица от късмет и гениално прозрение, така характерни за всяка успешна научна кариера, Ланг бе успяла да установи точното място на гените, които вероятно предизвикваха „грипа на Ирод“. Но тя все още не знаеше за истинските размери на бедствието: беше го прочел в очите ѝ при кратката им среща в Тбилиси.

Имаше и нещо друго, което бе привлякло вниманието му върху разработките ѝ. В съавторство с мъжа си тя бе написала поредица от статии за еволюционното значение на преносимите генетични елементи, или така наречените „скачащи вируси“ — транспозони, ретротранспозони, и дори човешки ендогенни ретровируси. Преносимите елементи търпяха промени всеки път, когато се проявяваха гените, като предизвикваха мутации и дори водеха до промяна във физичната природа на организъма.

Тези преносими елементи, или ретрогени, вероятно някога са били предвестници на вирусите; единици мутирали и дори се научили как да напускат пределите на клетката, загърнати в защитни капсули — нещо като генетични еквиваленти на космически скафандри. По-късно някои от тях се завърнали под формата на ретровируси — като блудни синове — и с течение на времето заразили оплодяващите клетки: яйца, сперматозоиди или техните предци, но изгубили своята потентност. Така станали ЧЕРВ.

По време на пътуванията си Дикън бе узнал от достоверни източници в Украйна за жени, които родили деца с ужасяващи, непознати досега деформации, за цели изгорени и стерилизирани села... заради страха от нови, още по-нечувани епидемии с родилки.

Вероятно това наистина бяха само слухове, но за Дикън във всеки от тях се криеше по зрънце истина. Тези разкази съвпадаха с неща, за които мислеше от години.

Една от възможностите бе да става въпрос за умишлено прикривано мутагенно заболяване, отключено след Чернобил или някой таен съветски експеримент, който бе повикал на бял свят „грипа на Ирод“. Досега обаче това бе само непотвърдена с нищо теория.

В тунела „Мидтаун“ един грамаден камион, изрисуван с щастливо танцуващи крави, поднесе и едва не го удари. Той скочи

върху спирачките на доджа. Гумите изпищяха и предната броня се размина на сантиметри с камиона. На челото му изби хладна пот.

— Майната ти! — извика той на невидимия шофьор. — Следващия път ще ти донеса Ебола!

От известно време Дикън беше потиснат. До няколко седмици Центърът трябваше да излезе със съобщение пред обществеността. Дотогава, ако данните бяха верни, само в Щатите щяха да бъдат регистрирани поне пет хиляди случая на „иридов грип“.

След три години почти напразни усилия Кристофър Дикън вероятно щеше да бъде обявен за „един от многобройните“ оперативни работници по случая.

8.

ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

Върху невисокия хълм се издигаше бяло-зелена къща в колониален стил, заобиколена от стари дъбове и тополи, както и от рододендроните, които Кайе бе посадила преди три години.

Тя се обади на Сол още от летището и получи съобщение от него. Бил в една лаборатория на техен клиент във Филадельфия и щял да се прибере късно вечерта. Наближаваше седем и вечерното небе над Лонг Айланд бе красиво както винаги. Пухкави облаци плуваха над сивата океанска мараня. Сред дъбовете пееха щурчета.

Кайе отключи вратата, изрита вътре куфарите, въведе кода и дезактивира алармата. В къщата миришеше на развалено и влага. Посрещна я Криксън, една от двете котки. Кайе я вдигна, почеса я по гръбчето и зад врата и се наслади на дружелюбното ѝ мъркане. От Темин, другата котка, нямаше и следа. Вероятно бе излязла навън да ловува.

При вида на всекидневната сърцето ѝ замря. Навсякъде бяха разхвърляни мръсни дрехи. На масичката за кафе имаше купчина картонени кутии от пици, друга подобна се мъдреше върху ориенталския килим. Върху голямата маса бяха нахвърляни изписани листа и откъснати от справочници страници. А кухнята направо вонеше, ето откъде идваше миризмата: в мивката гниеха стари зеленчуци, примесени с използвано кафе и найлонови пликове.

Сол пак му беше отпуснал края. И този път Кайе си бе дошла тъкмо навреме, за да почисти.

Първо отвори входната врата и всички прозорци.

Когато най-сетне свърши, си изпече една пържола и си направи зелена салата с дресинг; Докато отваряше бутилка червено вино, забеляза запечатан плик върху поставката до кафемашината. Остави виното да „подиша“ и разкъса плика. Вътре имаше цветна картичка с бележка от Сол:

„Кайе,

Най-сладка Кайе, обичам те, обичам те, обичам те и съжалявам. Липсваше ми и сигурно си личи из цялата къща. Недей да чистиш. Утре ще извикам Кейди да го свърши и ще ѝ платя допълнително. Почивай си. Спалнята е недокосната. Лично се постарях.

Сол Лудия“

Кайе сгъна бележката и вдигна очи към рафтовете и чекмеджетата. Погледът ѝ попадна върху прилежно подредена купчинка със стари списания, поставена, кой знае защо, върху дъската за рязане на месо. Тя вдигна най-горното. Под него се натъкна на втора бележка:

„Кайе...

Значи си надзъртала! Тези списания са нещо като опит за извинение. Много са интересни. Взех ги от «Вирион» и попитах Ферис и Фаракан Мкембе какво знаят за тях. Не искаха да ми кажат всичко, но мисля, че ще го откриеш вътре, точно както предсказвахме. Наричат го АЧЕРВ — активизиране на разпръснати човешки ендогенни ретровируси. В Мрежата не намерих нищо интересно, но в списанията има дискусия по въпроса.

С любов и обожание: Сол“

Без да знае защо, последните думи я накараха да се разплаче. Тя запрелиства списанията през сълзи, после ги остави на подноса до салатата и виното. Беше твърде изморена и изстискана. Отнесе подноса на масата пред телевизора и седна да се нахрани.

Преди шест години Сол бе спечелил малко състояние с патентоването на една особена разновидност на трансгенна мишка, на следващата година двамата се запознаха и се ожениха и той вложи всичките си пари в „Екобактер“. Родителите на Кайе също заделиха значителни средства малко преди да загинат при автомобилна

катастрофа. Трийсет работници и петима административни служители изпълваха сега правоъгълната синя сграда в индустриалния парк на Лонг Айланд, където мереха сили или работеха рамо до рамо с десетина други биотехнически компании. Паркът бе само на четири мили от дома им.

Трябваше да се яви в „Екобактер“ най-рано утре следобед. Надяваше се нещо да забави Сол, за да има повече време за себе си — имаше нужда да обмисли всичко и да се приготви, макар че дори мисълта за това я караше да потреперва. Тя отпи от виното, ядосана на обърканите чувства, които я изпълваха.

Всичко, което искрено желаше на Сол, бе да е здрав и да продължава да се развива. Искаше отново да се върне мъжът, когото бе избрала за свой постоянен спътник, този, който я бе накарал да погледне на живота от друг ъгъл, беше я вдъхновявал, беше най-сигурният ѝ партньор и опора в този непрестанноменящ се свят.

Докато преглъщаше късчета от пържолата, тя почна да прелиства съобщенията на вирионската дискуссионна група. Бяха над стотина, съвсем малко от учени, повечето от дилетанти и студенти, бързаци да споделят мислите си във връзка с горещата новина.

Покапа масата със соса и пое дълбоко дъх.

Това наистина можеше да се окаже важно. Сол бе напипал нещо интересно. Оставаше неясно обаче докъде са стигнали изследванията, къде се провеждат, дали скоро ще бъдат публикувани и кой е пуснал слуха.

Взе подноса и тръгна към кухнята и тъкмо тогава зазвъня телефонът. Кайе описа пирует, като балансираше подноса на едната си ръка, и вдигна слушалката с другата.

— Добре дошла! — чу дълбокия развълнуван глас на Сол. — Скъпа пътешественичке! Искан да ти се извиня за бъркотията. Кейди не можа да дойде вчера. — Кейди бе домашната им прислужница.

— И аз се радвам, че се прибрах — рече тя. — Работиш ли?

— Накиснах се тук. Не мога да си тръгна.

— Липсваше ми.

— Не почиствай къщата.

— Не съм. Почти.

— Чете ли разпечатките?

— Да. Бяха скрити на рафта.

— Исках да ги прегледаш със сутрешното кафе, когато си свежа. Надявах се дотогава да разузная още. Ще се прибера утре сутринта в единадесет. Не бързай да ходиш в лабораторията.

— Ще те чакам — обеща тя.

— Личи, че си изморена. Тежък полет?

— Аха. Потече ми кръв от носа.

— Бедничката ми madhen — въздъхна той. — Ще мине. Радвам се, че си дойде. Ами Ладо?...

— Така и не разбрах — отвърна Кайе. — Нищо не каза до края.

— Разбирам. Наспи се, утре ще ти се реванширам. Очакват те изумителни новини.

— Значи си научил това-онова. Казвай де.

— Още не. Помъчи се още мъничко.

Кайе мразеше тези игри.

— Сол...

— Непреклонен съм. Освен това нямам потвърждение за информацията. Обичам те. — Той млясна слушалката за лека нощ и след продължителни сбогувания прекъснаха връзката едновременно. Сол не обичаше да му затварят телефона.

Кайе огледа кухнята, взе една кутия със салфетки и почна да бърше прах. Не искаше да чака Кейди. Когато свърши, се изкъпа, изми си косата, уви я с кърпа, облече любимата си раирана пижама и запали камината в спалнята на горния етаж. След това седна в поза лотос на леглото и остави топлите вълни, които лъхаха от камината, да успокоят тялото ѝ. Вятърът навън се усилваше, зад пердетата проблесна далечна светкавица. Времето бързо се разваляше.

Кайе се сгуши под завивките и ги вдигна до брадичката си.

— Поне вече не ми е мъчно — промърмори тя поободрено. Криксън се присъедини към нея — развяваше пухкавата си опашка като знаме. Скоро дойде и Темин, беше мокър. Все пак се съгласи да го изтрие с нейната кърпа.

И за първи път, откакто се бе върнала, се почувства спокойна и уравновесена. „Нещастното малко момиче — каза си примирено. — Чака да се върне мъжът ѝ. Чака да си дойде истинският ѝ мъж.“

9. НЮ ЙОРК

Марк Огюстин стоеше пред прозореца в стаята на малкия хотел с чаша бърбън в ръка и слушаше доклада на Дикън.

Огюстин беше дребен и енергичен мъж, със засмени кафяви очи, малък чип нос и посивяла коса. Кожата му беше потъмняла от дългите години, прекарани в екваториална Африка; имаше мек и мелодичен глас. Беше много способен в работата си, чудесно се справяше с директорските си задължения и мнозина в Центъра смятаха, че той ще е следващият министър на здравеопазването.

Когато Дикън приключи, Огюстин постави чашата на масичката.

— Много интересно — бавно каза той. — Чудесна работа, Кристофър.

Дикън се засмя, но изчака останалата част от оценката.

— Казаното от теб съвпада с нещата, които научихме тук. Вече разговарях с министърката. Тя смята, че ако ще излизаме пред обществеността, трябва да го правим на малки порции. Съгласен съм с нея. Нека да оставим учените да се позабавляват още малко, да придадат на всичко това романтичен оттенък. Нали знаеш, миниатюрни нашественици в телата ни, какво ли могат да ни направят... Ей такива работи. Доул и Дейвисън от Калифорния ще се справят чудесно с тази задача. И без това поработиха здравата върху нея. Сигурно са си заслужили своя дял от славата. — Огюстин отново вдигна чашата и разклати ледените кубчета вътре. — Доктор Махи каза ли кога ще е готов анализът от твоите проби?

— Не — отвърна Дикън.

Огюстин се засмя.

— Сигурно предпочиташе да поемеш с тях за Атланта.

— Предпочитам сам да ги отнеса там и да свърша цялата работа.

— Във вторник заминавам за Вашингтон — каза Огюстин. —

Ще бъда съветник на министърката по време на разговорите в Конгреса. Ще има представители на Националния здравен институт. Все още не сме повикали хора от Службата за обществено здраве и

човешки ресурси. Искам да дойдеш с мен. Ще кажа на Франсис и Йон още утре да направят изявления пред пресата. Подготвят се от седмица.

Дикън изслуша всичко това с леко иронична усмивка. Службата за обществено здраве и човешки ресурси беше голям правителствен отдел, който управляваше Националния здравен институт и Центъра за контрол и профилактика в Атланта, Джорджия.

— Добре смазана машина — промърмори той.

Огюстин го прие като комплимент.

— Все още сме затънали до уши във фъшкии. Доста ядосахме Конгреса с позицията си за цигарите и оръжията. Вашингтонските копелдаци, изглежда, са решили, че сме голяма и тлъста цел. Орязаха ни бюджета с една трета, за да си покрият дефицита. Само че сега се задава истинска буря, и то не от дъждовните гори или централна Африка. Въобще не става въпрос за случайна прищявка на Майката природа. Това е бомба със закъснител, заложена в собствените ни тела. — Усмивката на Огюстин стана хищна. — Като си мисля за това, Кристофър, косата ми настръхва. Имам чувството, че е Божие послание. Трябва да му придадем окраска, да го превърнем в общочовешка драма. Ако не изпипаме работата свястно, има голяма опасност във Вашингтон да не обърнат необходимото внимание и тогава може да загубим цяло поколение новородени.

Дикън се питаше какво ще е неговото място в тази надпревара. Сигурно имаше някакъв начин да ги накара да оценят работата му през последните години, преследването на тази призрачна болест.

— Мислех си за мутациите — заговори той с пресъхнала уста. Изложи накратко слуховете за новородени мутанти, които бе чул в Украйна, както и някои от теориите си за предизвикано от радиация освобождаване на ЧЕРВ.

Огюстин поклати глава, присвил очи.

— Влиянието на Чернобил върху мутациите при новородени е проучено отдавна. Това не е нищо ново. А и при нас няма радиация. Няма да стане, Кристофър. — Той отвори прозореца и отвън нахлу шумът на уличното движение. Вятърът разлюля белите завеси.

Дикън продължи да настоява, да защитава идеята си, ала вече си даваше сметка, че не му достигат доказателства.

— Съществува възможност „иродовият грип“ да води не само до помятане. Изглежда, имат тенденция да се появява в сравнително изолирани групи. Активизирал се е някъде в началото на шейсетте. Ако се съди по действията, които са били предприемани, нещата не опират само до няколко преждевременни аборта. Били са изтребвани цели села.

Огюстин сви рамене.

— Всичко това все още тъне в мъгла.

— Заради което заслужава допълнително разследване. Огюстин сбърчи вежди.

— Кристофър, говорим за недоказани неща. Ако ще плашим обществото, трябва да ни не слухове, а строги научни аргументи.

10. ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

Кайе чу стъпки по стълбата, седна в леглото и отметна косата си тъкмо навреме, за да види Сол. Той я доближи на пръсти, стиснал под мишница малък пакет, увит с червен станиол и превързан с панделка; носеше и букет рози.

— По дяволите — изруга, като видя, че вече е будна, наведе се и я целуна по устните. — Добре дошла. Липсваше ми, госпожичке.

— И аз се радвам, че се прибрах.

Сол приседна на края на леглото и се загледа в розите.

— Жена ми си е вкъщи. Вече съм в добро настроение — заяви той усмихнато. Кайе вдиша силната сладникава миризма на цветята. Сол ѝ подаде пакета. — За моя най-добър приятел.

Кайе седна и Сол побърза да ѝ нагласи възглавницата. Тя го прегърна и отърка бузата си в брадата му.

— Ммм... — каза той. — А сега отвори кутията.

Тя повдигна вежди и дръпна панделката.

— С какво съм го заслужила?

— Ти не знаеш колко много значиш за мен — заговори той. — Сигурно е защото просто те обичам. Или може би се радвам, че най-сетне се върна. Но... дали не празнуваме нещо?

— Какво?

— Отвори го.

Тя издърпа панделката докрай. Погледна го за миг, после сведе очи към кутията.

Вътре имаше голям медальон с барелефно изображение. Беше Нобеловата награда — изработена от шоколад.

Кайе избухна в смях.

— Откъде го изкопа?

— Стен ми услужи с неговия и направих отливка — обясни Сол.

— Ще ми кажеш ли поне какво става?

— Потърпи още малко — рече Сол, постави розите във вазата и си изхлузи пуловера. Кайе започна да му разкопчава ризата.

Завесите все още бяха спуснати и стаята не беше получила своята порция утринно слънце. Лежаха върху разхвърляните смачкани чаршафи. Сол се бе изтегнал по гръб и дишаше тежко, с отворена уста.

— Изгубил съм форма — оплака се той. — Превръщам се в канцеларски плъх. Трябва да се поупражнявам в повдигане на бюрото.

Кайе го сръга с палец и се засмя:

— По-добре опитай да напъваш мозъчните гънки.

— Лява полусфера, дясна полусфера — кимна той. — Ще те видя теб — чакат те разпечатки на три седмици остроумничения по интернет.

— Бедничката аз — въздъхна Кайе.

— Закуска! — извика Сол и стана от леглото. — Всичко е долу, прясно, готово да бъде затоплено!

Кайе го последва, както си беше по нощница.

„Сол се върна — тананикаше си тя. — Моят добър Сол се прибра.“

Беше спрял до близката сладкарница, за да вземе от любимите ѝ кроасани с шунка. Вече подреждаше масата и чашите на малката задна веранда.

Слънцето грееше ярко, денят обещавахе да е топъл. Сол бърбореше безгрижно, опитваше се да ѝ разкаже накратко за всичко, което се бе случило в „Екобактер“ по време на отсъствието ѝ.

— От ФДА ни поискаха още четири предклинични изпитания. Поне им показахме, че можем да поставим конкуриращи се бактерии в условия на борба за ресурси и да ги принудим да произвеждат химични оръжия. Демонстрирахме им, че можем да изолираме бактериоцини, да ги пречистваме, да ги произвеждаме в неутрализирано състояние и по-късно да ги активираме. Безвредни при плъхове, хамстери и мишки, ефективни срещу резистентни щамове на три гадни патогена. Толкова сме изпреварили „Мерк“ и „Авентис“, че не могат дори да ни гълтат праха.

Бактериоцините бяха химикали, произведени от една бактерия, за да убиват други бактерии. Смятаха се за многообещаващи нови оръжия в бързо отслабващия арсенал на антибиотиците.

Кайе, го слушаше щастлива. Все още не ѝ бе казал обещаната новина, но очевидно я подготвяше за момента и се наслаждаваше на нетърпението ѝ. За да не му достави удоволствие, тя упорито се преструваше на незаинтригувана.

— И ако това не ти е достатъчно — продължи той с блеснал поглед, — Мкембе добави, че сме на път да завладеем центъра за контрол и комуникация на *Staphylococcus aureus*. Ще атакуваме малките негодници едновременно от три страни. Бум! — Той вдигна ръце и плесна, като дете на цирк. — После настроението му рязко се промени. — А сега — продължи сериозно, — да чуя какво стана с Ладо и „Елиава“.

Кайе го изгледа за миг, после сведе очи и въздъхна.

— Мисля, че са решили да продължат с някой друг.

— Господин Бристол Майърс-Скуиб — обяви Сол и махна с ръка. — Прочути изкопаеми срещу свежа млада кръв. Не знаят колко ще сбъркат. — Той погледна към залива, из който се носеха няколко яхти. След това се извърна към нея, стисна ръце и я погледна със сивите си очи.

„Това ще е“ — помисли си тя.

— Наистина ще съжаляват. През следващите няколко месеца ни чака доста работа. Тази сутрин Центърът за контрол на болестите разпространи новината. Потвърдили са съществуването на първия жизнеспособен ендогенен човешки ретровирус. Казали са също така, че може да се предава между хората. Нарекли са го АЧЕРВ — активиране на разпръснат човешки ендогенен ретровирус. Хубаво именце, а?

— Сериозно? Потвърдили са го значи?

Сол се ухили и разпери ръце като Мойсей.

Абсолютно. Науката пристига в обетованата земя.

— Какво представлява? Колко е голям?

— Типичен ретровирус, истинско чудовище, осемдесет и две килобази, трийсет гена. *Гaг* и *пол* компонентите са върху хромозома 14, а *env* е на 17. Центърът признава, че може да е „леко“ патогенен, засега няма резистентност към него, поради което е бил скрит от погледите ни от доста време. — Той постави ръката си върху нейната.

— Кайе, ти го предсказа. Ти описа гените. Твоят водещ кандидат, разкъсаният ЧЕРВ-ДЛЗ, е основното доказателство и те използват

твоего име. Цитирана си на безброй места.

— Охо — възкликна Кайе и пребледня. Кръвта пулсираше в слепоочията ѝ.

— Добре ли си?

— Нищо ми няма — отвърна тя малко замаяно.

— Да се порадваме, докато можем, на нашето усамотение — обяви триумфално Сол. — Скоро ще започнат да те търсят научни репортери от всички краища на страната. Ще те показват по Си Ен Ен, „Добро утро, Америка“.

Кайе още не можеше да схване размера на случилото се.

— И каква болест предизвиква? — успя да попита тя.

— Изглежда, никой не е наясно по този въпрос.

В главата ѝ се гонеха безброй възможности. Би могла да се обади на Ладо в института, да съобщи на Тамара и Замфира. Може би щяха да променят решението си и да се свържат с „Екобактер“. А Сол щеше да си остане добрият, мил и щастлив Сол.

— Божичко, успяхме — прошепна тя развълнувано.

— Ти успя, мила. Това е твоя работа и на никой друг.

Телефонът в кухнята иззвъня.

— Това сигурно е Шведската академия — каза многозначително Сол, вдигна медальона и Кайе отхапа от него. След това скочи и отиде да вдигне слушалката.

11.

ИНСБРУК, АВСТРИЯ

Скоро преместиха Мич в самостоятелна стая — жест на признание от страна на болничната управа за споходилата го слава. Поне се радваше, че няма да е заедно с планинарите.

Всъщност през последните дни го бе завладяло някакво тотално безразличие. Когато видя снимката си в новините, по Би Би Си и „Скайуърлд“, той осъзна, че връщане няма. С него бе свършено.

Цюрихската преса го определи като „единствения оцелял от високопланинската експедиция на крадците на тела“. В Мюнхен той беше „похитителят на древното ледено бебе“. В Инсбрук го наричаха простичко „крадецът-учен“. Всички преразказваха историята за мумиите на неандерталците, предоставена им, кой знае защо, с пълни подробности от инсбрукската полиция. Споменаваха се и съучастието му в кражбата на „индианските кости“ в „Северозападните Съединени щати“.

Описваха го като неудачник, готов на всякакви отчаяни действия, за да си спечели евтина популярност.

Леденото бебе бе открито в института в Инсбрук, където с него се зае цяла група учени, начело с „хер професор доктор Емилиано Лурия“. Самият Лурия щеше да цъфне днес следобед, за да разговаря с Мич.

Мич си даваше сметка, че ще е на почит, докато държи информацията, от която всички се нуждаеха — дотогава щеше да е учен-авантюрист, изследовател, антрополог. Станеше ли безполезен, щеше да се превърне в черно петно, вакуум.

Когато една възрастна сестра дотика пред него количката с обяда, той втренчи мрачен поглед в стената. Беше жизнерадостна женица и бърбореше непрестанно на немски с австрийски акцент. Мич не разбираше почти нищо.

След като нагласи чиниите пред него и разгъна салфетката, тя се отдръпна и го огледа със стиснати устни и подпрени на хълбоците ръце.

— Яж — рече и се намръщи. — Ти малък упорит американец. Яж, да не те повали болест.

Мич вдигна пластмасовата вилица, поздрави я с нея и я забодде в картофеното пюре. Щом сестрата излезе, той включи окачения на отсрещната стена телевизор. Беше го нагласил на „Скайнюз“. Първото съобщение бе за окончателното, отлагано от години разрушаване на, голям военен спътник. Картина от остров Сахалин проследяваше последните минути от падането на спътника в Тихия океан — гигантска огнена топка, която изчезна сред облак пръски.

Мич вдигна дистанционното, за да спре звука, но в същия миг една млада и доста привлекателна говорителка с къса черна коса и големи очи обяви, че в Щатите е извършено важно биологично откритие.

— Изглежда, става въпрос за провирус, който се е спотайвал като „пътник без билет“ в нашата ДНК в продължение на милиони години, но сега се свързва с епидемията от грип, която засяга само жени. Учени съобщиха, че появата на този вирус е била предсказана наскоро от молекулярния биолог доктор Кайе Ланг, служител на „Екобактер“ в Лонг Айланд, Ню Йорк. Майкъл Херц с репортаж от Лонг Айланд.

Херц и Ланг стояха пред голяма бяло-зелена къща в американски стил. Херц се държеше с професионална увереност, но Ланг изглеждаше малко разтревожена.

— От Центъра за контрол на болестите и Националния здравен институт научихме, че този нов вариант на грипния вирус вече е бил идентифициран с голяма сигурност в Сан Франциско и Чикаго и вероятно скоро това ще бъде потвърдено от Лос Анджелис. Как смятате, дали това не е началото на световна грипна епидемия, за която учените предупреждават още от началото на века?

Ланг хвърли неспокоен поглед на камерата.

— Първо, това не е точно грип. Вирусът не е като грипния, тоест не предизвиква настинка или грип... Нищо от този род. Освен това, изглежда, поражява само жените.

— Бихте ли могли да ни опишете този нов, тоест доста стар вирус? — попита Херц.

— Едричък е, към осемдесет хиляди килобази, което...

— Интересуват ни по-скоро симптомите, които предизвиква.

— Това е ретровирус — вирус, който се възпроизвежда чрез транскрипция на неговия РНК-генетичен материал в ДНК и последващо въвеждане в ДНК на клетката-приемник. Като СПИН. Изглежда, е специфичен за хората...

Веждите на репортера подскочиха.

— Опасен ли е колкото СПИН-вируса?

— Не съм чула да предизвиква някакви опасни последствия. В края на краищата, носим го в нашата ДНК от милион години, което със сигурност означава, че поне не е толкова страшен, колкото СПИН-вируса.

— Но как нашите зрителни биха могли да установят, че са „хванали“ този вирус?

— Симптомите му бяха описани в изявление на Центъра за контрол на болестите и това е всичко, което ми е известно. Леко покачване на температурата, болки в гърлото, кашлица.

— Но такава е въздействието на още стотици други вируси.

— Така е — кимна Ланг и се усмихна. Със свито сърце Мич изучаваше лицето ѝ, усмивката. — Моят съвет е да изчакате новите сведения.

— В такъв случай какво е значението на този вирус, след като не убива и симптомите му са толкова леки?

— Това е първият ЧЕРВ — човешки ендогенен ретровирус, който се е активизирал, и първият, напуснал човешката хромозома при латерална трансмисия.

— Какво по-точно означава тази „латерална трансмисия“?

— На всекидневен език значи, че е заразен. Може да бъде предаван от един човек на друг. В продължение на милион години той се е предавал вертикално — от родители на деца с помощта на генетичния материал.

— Съществуват ли и други древни вируси в човешките клетки?

— Според последните проучвания почти една трета от нашия геном се състои от ендогенни ретровируси. Понякога те формират микроорганизми вътре в клетката, сякаш се опитват да си пробият път навън, но нито един от тези микроорганизми не е успявал — поне досега.

— Може ли да се каже, че тези вируси отдавна са били опитомени и победени?

— Отговорът е много по-сложен, но мисля, че може да се сведе до подобно заключение.

— Как са попаднали в нашите гени?

— В един определен момент в миналото ретровирусът е заразил зародишна или полова клетка, като яйцеклетка, или сперматозоид. Не знаем какви симптоми е предизвиквала болестта по онова време. По-късно този провирус, вече неразделна част от конструкцията на нашата ДНК, е бил унищожен, мутирал е или просто е престанал да функционира. Ето защо някои учени определят останките от тези ретровируси като шкарт. Но преди три години изказах предположението, че провирусни останки от различни човешки хромозоми могат да представляват разхвърляни части на иначе активен ретровирус. При наличието на всички необходими протеини и РНК в клетката има възможност за сглобяването на напълно способен за заразяване микроорганизъм.

— И това скоро беше потвърдено. Научни предположения, които бяха потвърдени от живота...

Мич почти не чуваше заключителните думи на репортера, изцяло съсредоточен върху лицето на Ланг, показано в едър план от операторите. Силно, волево лице. Очи, свикнали да гледат напред.

Изключи телевизора, обърна се настрана и въздъхна, с надеждата, че сънят ще дойде бързо. Искаше да потъне в забрава. Кракът отново го болеше силно.

Кайе Ланг бе само на една ръка от пълната победа, от най-големия възможен успех в света на науката. Мич, от своя страна, доскоро бе само на крачка от приказния златен пръстен... а го бе изпуснал в дупката в леда, изгубил го бе завинаги.

Около час по-късно той се събуди от почукване на вратата.

— Влез — каза дрезгаво и се покашля.

Водени от една сестра, в болничната стая пристъпиха трима мъже и една жена — всичките облечени официално. Веднага щом влязоха, се огледаха, сякаш проверяваха за възможни изходи за бягство. Най-ниският от мъжете пристъпи напред и се представи.

— Аз съм Емилио Лурия, от Института за човешки изследвания. А това са мои колеги от университета, хер професор Фридрих Брок...

Имена, които Мич забрави почти веднага. Сестрата донесе още два стола и застана до вратата, скръстила ръце на гърдите си като пазач.

Лурия завъртя стола към Мич и седна. Кръглите му очила с дебели лещи хвърляха отражения от светлината, която се прецеждаше през щорите. Той фиксира Мич с поглед, изхъмка многозначително, после погледна сестрата.

— Ще се справим и без вас, благодаря. Моля ви, оставете ни. Не желая във вестниците пак да се появят сензационни глупости за замръзнали в снеговете мумифицирани трупове!

Сестрата кимна и напусна стаята.

Въпреки това Лурия помоли сътрудничката си да провери дали не ги послушват зад вратата. Тя се изправи и надзърна.

— Инспектор Хаас от Виена ми съобщи, че разследването им е приключило — подхвана Лурия, след като се увери, че никой не ги подслушва. — Ако се появят някакви проблеми с швейцарските и италианските власти, аз ще имам грижата за тях. — Той извади от джоба си сгъната на четири карта, а доктор Блок, Брок, или както му беше там името, му подаде кутия със снимки от Алпите. — А сега, млади човече — продължи Лурия, — ще бъдете така добър да ми помогнете, за да поправим онова, което с толкова безгрижна ръка сте развалили. Тези планини, в които сте открили вашата находка, не са чак толкова непознати. В интерес на истината, първият Леден човек е бил открит почти на съседния склон. Изглежда, открай време тази планинска верига е била средище на оживено движение, вероятно търговски път или ловен район.

— Съмнявам се да са следвали някакъв търговски път — отвърна Мич. — Мисля, че просто са бягали.

Лурия погледна записките си. Жената се наведе към леглото.

— Двама възрастни, съхранени много добре, жената с рана в коремната област.

— Промушена с острие — добави Мич. За миг в стаята се възцари тишина.

— Позвъних тук-там и разговарях с хора, които ви познават. Съобщиха ми, че баща ви щял да пристигне скоро, за да ви вземе от болницата. Вече говорих с майка ви, която...

— Моля ви говорете по същество, професоре — прекъсна го Мич.

Лурия повдигна вежди и прелисти бележника.

— Казаха ми, че сте чудесен учен, добросъвестен, специалист по разкопки в тежък терен и на затънтени места. Открили сте скелета, известен като „Паско“. Когато местните индианци протестирали, твърдейки, че този Паско е един от техните предци, вие сте изнесли скелета от резервата.

— Само за да го запазя невредим. Беше на брега на една река. Индианците настояваха пак да го заровя. Скелетът бе твърде важен за науката. Не можех да позволя да бъде унищожен.

Лурия кимна.

— Доколкото си спомням, този Паско също издъхнал след инфектиране на рана от остър предмет в бедрото?

— Нещо подобно — отвърна уклончиво Мич.

— Вие притежавате нюх към антични трагедии — отбеляза Лурия и се почеса зад ухото.

— Само си създадох неприятности.

Лурия се съгласи.

— Тук, в Европа, ние нямаме подобни проблеми, когато открием мумии или скелети. — Той изгледа усмихнато колегите си. — Изглежда, сме лишени от уважение към мъртъвците — изкопаваме ги, поставяме ги във витрини, смъкваме входни такси от туристите за да ги гледат. За нас това не е позорно петно, докато вие сте били принуден да прекратите връзките с работодателите си.

— По политически причини — оправда се Мич; опитваше се да скрие горчилката в гласа си.

— Вероятно. Сега да си дойдем на въпроса. Готов съм да чуя мнението ви — той посочи Мич с молива си, — но бих искал да зная истината, доктор Рейфълсън, защото голяма част от нещата, които сте казали, ми приличат на небивалици. Колко от историята ви е вярна и колко — лъжа?

— Защо трябва да лъжа? — попита Мич. — И без това отрязах клона, на който седях.

— Може би тъкмо защото се надявате, че още не е отрязан напълно?

Мич се засмя мрачно.

— Може и да е така — съгласи се той. — Но тогава едва ли щях да измисля толкова смахната история. Мъжът и жената в пещерата наистина притежаваха неандерталски черти.

— И на какви критерии се основава заключението ви? — попита Брок, който за първи път се намесваше в разговора.

— Доктор Брок е нашият специалист по неандерталци — каза Лурия.

Мич описа подробно телата. Можеше да ги види, всеки път, щом затвореше очи.

— Давате ли си сметка, че различните изследователи използват свои критерии за охарактеризиране на така наречените неандерталци? — прекъсна го Брок. — Ранни, междинни, късни, от различни региони, грацилни или груби, вероятно отделни расови групи в подвида. Понякога различията са толкова големи, че наблюдателят може да се подведе.

— Мумиите не бяха *Homo sapiena sapiens* — заяви уверено Мич и си наля чаша вода. Предложи и на гостите. Лурия и жената приеха, Брок поклати глава.

— Всъщност, ако наистина сте ги открили, скоро ще намерим отговора и на този въпрос. Любопитен съм да разбера каква е вашата представа за хронологичния ред на човешката еволюция.

— Не съм догматик — отвърна Мич.

Лурия заклати глава — *comme ci comme ça* — и прелисти бележника си отново.

— Клара, бъди така добра и ми подай голямата книга. Отбелязал съм някои снимки и схеми на мястото, където бихте могли да бъдете преди да ви намерят. Погледнете и кажете виждате ли нещо познато?

Мич взе книгата и я подпря отворена в скута си. Повечето снимки бяха направени в слънчев ден. Той прегледа отбелязаните страници и поклати глава.

— Не виждам замръзналия водопад.

— Нито един от местните водачи не знае край глетчера да има замръзнал водопад. Ако ни дадете някой друг ориентир...

Мич поклати глава.

— Стига да можех, професоре...

Лурия решително скръсти ръце.

— Мисля, че вие сте един честен млад човек, вероятно талантлив учен. Ще ви кажа нещо, стига да не горите от желание да излезете навън и да започнете да разправяте разни работи пред вестникарите. Съгласен?

— Нямам никакво намерение да разговарям с тях.

— Бебето е било мъртвородено, или с тежки малформации. Главичката ѝ отзад е била пробита, вероятно от закалено в огън дървено острие.

„И.“ Новороденото е било момиченце.

Кой знае защо, тази мисъл разтърси Мич дълбоко. Толкова много преживявания. Смъртта на Тилде и Франко. Той отново отпи от чашата.

— Извинявайте. — Мич вдигна ръкав и попи капките на горната си устна.

Лурия го наблюдаваше със съчувствие.

— Това, разбира се, придава на историята ви известна достоверност. Но... — професорът вдигна ръка и посочи с пръст тавана — все още е трудно да се повярва в нея.

— Новороденото със сигурност е *Homo sapiens neandertalensis* — заяви Брок. — Има интересни черти, в някои отношения дори съвременни. Не са европоидни, по-скоро анадолски, дори турски, но това са само ранни предположения. Не познавам друга толкова прясна находка. Направо е невероятно.

— Дали не съм си го измислил — промърмори Мич и отмести поглед встрани.

Лурия повдигна рамене.

— Когато се възстановите, имате ли нещо против да излезете с нас на една разходка до глетчера — за да потърсим пещерата?

— Разбира се, че не — отвърна Мич, без да се поколебае.

— Ще се опитам да го уредя. Но засега... — Лурия погледна многозначително крака на Мич.

— Поне четири месеца.

— След четири месеца сезонът няма да е подходящ за катерене из планините. — Лурия се надигна и останалите го последваха. — По-скоро догодина.

— Благодаря ви, доктор Рейфълсън — каза Брок. Ако е вярно, това ще е изумително откритие.

Те се поклониха официално и излязоха.

12.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА КОНТРОЛ НА БОЛЕСТИТЕ, АТЛАНТА

СЕПТЕМВРИ

— Нашето грипче не лови девствени жени — обяви Дикън, след като вдигна глава от записките пред себе си. — Това ли се опитваш да ми кажеш?

Джей Салтър се пресегна, взе купчината записки и ги тръшна на бюрото. Дебелите стени на кабинета погълнаха звука.

Много от канцелариите на долните етажи в Първи корпус на Центъра бяха преустроени от лаборатории за опити с животни. Понякога Дикън си мислеше, че долавя слабата миризма на дезинфектант и маймунски изпражнения.

— Това беше най-голямата изненада, която успях да открия сред купчината информация — кимна Салтър. Тя беше една от водещите им учени, незаменима в работата на компютър, където задаваше едновременно няколко програми по един и същи проблем. — Понякога го хващат и мъжете, или поне показват лабораторна позитивност към него, но липсват симптоми. Мъжете са само заразноносител за жените, но не и за други мъже. Освен това... — тя чукна с пръст по бюрото — не можахме да разберем кой ги заразява.

— Значи този АЧЕРВ е строго специфичен — рече Дикън и поклати глава. — Колко случая имаме досега?

— Шест хиляди и двеста жени и само шейсет и седем мъже, всичките партньори на заразените жени. Ретровирусът се предава само при продължителен контакт.

— Тоест нищо общо със СПИН.

— Точно така. Господ Бог се е разсърдил на жените. Болестта започва от носната и бронхиална лигавици, следва леко възпаление на алвеолите, заразата прониква в кръвния ток, стига яйчниците... и после изчезва. Болки в ставите, понякога кашлица, нищо особено. Ако жената е бременна, има голяма вероятност да изгуби плода.

— Това ще свърши работа на Марк — заяви Дикън. — Но трябва още малко да сгъстим краските. Необходимо му е да посплаши многобройна група от тази на младите жени. Как стоят нещата при възрастните?

— Вирусът не засяга възрастните жени — отвърна тя. — Горната граница е около четирийсетте. Погледни схемата. — Тя плъзна пръст. — Средна възраст трийсет и една.

— Шантава работа. А Марк настоява до днес следобед да разполагаме със свястно становище за министъра на здравеопазването.

— Пак ли ще има пресконференция?

— Ще присъстват научният съветник на президента и шефът на администрацията. Разполагаме със солидни доводи, но аз познавам Марк. Я прегледай отново записките — дали не можем да измъкнем няколко хиляди гериатрични случая от Заир?

— Да не искаш да подправам документацията?

Дикън се ухили злобно.

— Майната ти, господинчо — озъби му се Салтър. — От известно време нямаме сведения от Грузия. Защо не се свържеш с Тбилиси? Или с Истанбул.

— Те са се стиснали като миди — оплака се Дикън. — Още като бях там, не можах да измъкна кой знае какво, а сега само повтарят, че нямат нови случаи. — Той я погледна умолително. — Хайде де, само една старица от Тбилиси, пък дори и да е изчезнала след това.

Селтър посочи записките.

— Това тук не е шега. Работата е сериозна.

— Марк иска да добави малко драма. Това ще му помогне да дръпне конците.

— Не разбирам много от политика.

— И аз не разбирах. Но колкото по-дълго се мотая из тази служба, толкова повече започвам да я схващам.

Салтър огледа тесния кабинет, сякаш се опасяваше, че стените могат да я смажат.

— Свършихме ли, Кристофър?

Дикън се засмя.

— Клаустрофобията ли те погна?

— Има нещо в тази стая — въздъхна тя. — Не ги ли чуваш? — И се наведе над бюрото с изплашено изражение. Дикън никога не

можеше да определи кога се шегува и кога говори сериозно. — Писъците на нещастните маймунки?

— Чувам ги — призна той. — Затова все гледам да си намеря работа навън.

В директорския кабинет на Четвърти корпус Огюстин прегледа набързо статистиките, прелисти близо двайсетте страници с цифри и схеми и хвърли листовите върху масичката за кафе.

— Всичко е много убедително — призна той. — С подобни темпове до края на годината ще останем без работа. Дори не знаем дали този АЧЕРВ предизвиква аборт при ВСЯКА бременна жена, или ефектът му е отслабен. Божичко, Кристофър, а си мислех, че сме напипали златната жила.

— Може и да сме. Стига, колкото да поизплаши обществеността.

— Подценяваш омразата на републиканците към нашия Център. Националната оръжейна асоциация ни ненавижда. Големите тютюневи компании не могат да ни търпят, защото им ровим в задния двор. Видя ли проклетия плакат на летището? Ами на магистралата? „Целувка, която заслужава внимание!“ На кой беше това, на „Кемълс“? „Марлборо“?

Дикън се разсмя и поклати глава.

— Здравната министърка се готви да влезе право в бърлогата на звяра. Хич не е доволна от мен, Кристофър.

— Винаги можем да извадим материалите, които донесох от Турция.

Огюстин вдигна ръка и разпери пръсти.

— Една болница. Пет аборта.

— Пет аборта от пет бременни жени.

Огюстин се наведе напред.

— Замина за Турция, защото твоят човек ти събщи, че имат вирус, който предизвиква аборт. Но защо ходи до Грузия?

— Преди пет години в Тбилиси е имало епидемия от спонтанни аборти. Официалните власти не ми предоставиха никакво обяснение. Запознах се с един патолог и двамата седнахме на чашка. Пийнахме си здравата и проведохме съвсем неофициален разговор. Та той ми каза, че по същото време имало подобна епидемия в Горди.

Огюстин не бе чувал тази част. Дикън не я бе вметнал в доклада си.

— Продължавай — подкани го той леко заинтригуван.

— Нещо е станало там. В началото той се дърпаше и не искаше да каже какво. Ето защо отидох до Горди, но се оказа, че градът е опасан с полицейски кордон. Поразпитах войниците от крайпътните постове и те ме осведомиха, че пристигнала група от ООН, подкрепена от руснаците. Обадох се в щаба на ООН. Казаха ми, че помолили една американка за помощ.

— И това е била...

— Кайе Ланг.

— Божичко! — възкликна Огюстин и се усмихна със стиснати устни. — Тази жена... знаеш ли за разработките ѝ върху ЧЕРВ?

— Разбира се.

— И си помисли, че някой в ООН се е нуждаел от съвета ѝ.

— И тази мисъл ми мина през главата. Но те са я повикали само защото навремето е карала курс по съдебна медицина.

— А ти за какво помисли?

— За мутациите. Вродени дефекти. Може би от тератогенни вируси. Зачудих се защо властите са искали да бъдат премахнати родителите.

— Значи пак същата история. Пак тези налучквания в мрака.

Дикън се намръщи.

— Марк, знаеш, че съм по сериозните изследвания.

— Понякога се чудя как постигаш толкова добри резултати.

— Още не съм завършил работата си. Извика ме, защото твърдеше, че тук сте събрали солидни доказателства.

— И друг път сме правили грешки.

— Не смятам, че грешите. Това вероятно е само началото. Скоро ще има още.

— Това ли ти подсказва инстинктът?

Дикън кимна.

Марк сбърчи вежди.

— Помниш ли какво се случи през шейсет и трета?

— Тогава съм бил още пеленаче. Но зная. Малария.

— Аз самият бях едва седемгодишен. Конгресът оряза финансирането на всички проекти за унищожаване на

болестопренасящи насекоми, включително и маларични. Най-тъпото решение в историята на епидемиологията. Милиони жертви из целия свят, нови резистентни щамове... истинско бедствие.

— И без това с ДДТ нямаше да стигнат далеч.

— Кой знае? Хората разсъждават като деца — скачат от едно увлечение на друго. В наши дни тези проблеми не вълнуват обществеността. Може би прекалихме с темата. Толкова приказки за дъждовните гори, за глобалното затопляне. Но само приказки. Още от началото на века учените говорят за чумни епидемии, но къде ги? На хората взе да им писва да се приказва за Апокалипсиса. Ако не възникне скоро някоя сериозна криза, при това на родна земя, в Конгреса съвсем ще ни орежат, и този път ще бъде по-лошо от шейсет и трета.

— Разбирам.

Огюстин въздъхна и вдигна очи към флуоресцентните лампи на тавана.

— Министърката смята, че ябълката ни е твърде зелена, за да я слагаме на бюрото на президента. Решила е да изчакаме малко — отлага заседанието за след две седмици. Официалното извинение е, че е получила мигренозен пристъп.

Кристофър се засмя. Огюстин го стрелна с поглед.

— Добре, надушил си нещо, иди и го разчопли. Провери всички съобщения за спонтанни аборти в американски болници през последната година. Заплаши Турция и Грузия със санкции от Световната здравна организация. Кажете, че ще преразгледаме договорите им с нашите фармацевтични корпорации. Аз ще те подкрепя с каквото мога. Открий дали сред случаите на спонтанен аборт няма такива, които преди това са посещавали Близкия изток. Разполагаме само със седмица и ако през това време не ми намериш нещо значимо, ще трябва да се явя пред Конгреса с една непозната спирохета, заловена от афганистанските пастири. — Огюстин се засмя на шегата си. — Спаси ме, Кристофър.

13.

КЕЙМБРИДЖ, МАСАЧУЗЕТС

Кайе беше напълно изтощена. Последната седмица се бе чувствала като истинска кралица — заобиколена от възторжена тълпа учени, които я поздравяваха един през друг, задето бе открила истината малко по-рано от всички останали. Ала имаше и други гласове. Е, не беше чак толкова зле, колкото с горкия Чарлз Дарвин, който трябвало да преглъща упреците на Лин Маргулис с неговата теория за симбиотичната еволюция на еукариотните клетки. И все пак...

Няколко скептични и гневни писма на стари учени, публикувани в списания, я обвиняваха, че гони вятъра, далеч по-известни от нея изследователи бързаха да намекнат в изказванията си, че са на път да открият много по-важни неща. Колкото по-голям е успехът, толкова си по-близо до платинения пръстен на Познанието и Признанието.

Всичко това бе напълно поносимо. В края на краищата такъв бе обликът на науката — тя носеше недостатъците на хората. Но после Сол се скара с редактора на „Клетка“ и я лиши от всякакви шансове да публикува разработките си там. Наложиха се да се обърне към „Вирусология“, чудесно списание, но едно ниво по-долу от най-добрите. Нито веднъж не я поканиха в „Сайънс“ и „Нейчър“. Беше изкатерила доста голяма височина, но от известно време стоеше там.

Изведнъж цял куп лаборатории и изследователски центрове от различни краища на света започнаха да настояват да се запознае с работите им — повечето от които потвърждавали нейните предположения. Кайе реши да избере само онези, които по една или друга причина я бяха подкрепили през изминалите години — най-вече изследователския център „Карл Роуз“ в Кеймбридж, Масачузетс.

Центърът „Карл Роуз“ бе построен върху сто акра борова гора, засадена през 50-те, и се състоеше от кубична лабораторна сграда и административна част. Основен спонсор на центъра беше невероятно богатата фамилия Ван Бускирк от Бостън. В центъра се занимаваха главно с молекулярна биология.

Трима от учените в „Карл Роуз“ бяха получили стипендии за разработките си върху проекта за „Човешки геном“ — масивен, подкрепян със сериозно финансиране многонационален опит да се разгадае човешкият генетичен материал, да се анализират древните генни фрагменти, открити в „сметищата“ на гените, които учените наричаха интрони. Водещ учен в тази насока бе не друг, а Джудит Къшнер, която навремето в Станфорд бе рецензент на Кайе.

Не повече от метър и шейсет, Джудит имаше къдрава черна коса, кръгло засмяно лице и малки, но блестящи черни очи. Имаше и репутацията на учен, който знае какво търси и как да го постигне — смятаха я за истински магьосник, в чиито ръце всяка апаратура започва да работи на максимални обороти.

Това, че напоследък прекарваше повече време да пише отчети и да преглежда докторати, бе само поредната досадна прищявка на съвременната наука.

Фиона Биърс, червенокосата секретарка и помощничка на Къшнер, преведе Кайе през лабиринта от лаборатории до централния асансьор.

Кабинетът на Къшнер бе разположен на най-долния етаж, под земята, но над мазетата: без прозорци, с бетонни стени, боядисани в бежов латекс. По стените бяха налепени изрезки от списания и компютърни разпечатки. Четири компютъра бръмчаха синхронно в ъгъла, между тях и един суперкомпютър „сим енджайн“, подарен от „Майнд Дизайн“ в Сиатъл.

— Кайе Ланг, толкова се гордея! — посрещна я засмяно Къшнер и се надигна от стола, за да я прегърне. — Я ми кажи — кой те потърси? Лин? Или направо Стареца?

— Лин ми се обади вчера — отвърна Кайе и се изчерви. Къшнер плесна с ръце, размаха ги към тавана, за да отбележи победата, и обяви:

— Чудесно!

— Всичко ми се струпа накуп — оплака се Кайе и седна на стола, който ѝ предложи Къшнер.

— Граби с пълни шепи! Наслаждавай се! — посъветва я завистливо Къшнер. — Ти го заслужи, скъпа. Три пъти те гледах по телевизията. Джеки Онияма от Си Ен Ен се опитваше да коментира

откритието ти — какви смехории само! Тя и на живо ли е такава сладурана?

— Всички се държаха много мило с мен. Омръзна ми да обяснявам едно и също.

— Но пък има много неща за обясняване. Как е Сол? — превключи темата Къшнер, като умело прикри безпокойството си.

— Добре е. Все още се опитваме да сковем партньорство с грузинците.

— Ако и сега не искат да ти станат партньори, значи нищо не разбират от истинския капитализъм — заяви Къшнер и седна до Кайе.

Фиона Биърс ги слушаше засмяно.

— И тъй... поде Къшнер и погледна Кайе внимателно. — Пътят не се оказа толкова дълъг, а?

Кайе се засмя.

— Чувствам се толкова млада!

— Аз пък ти завиждам. Нито една от безумните ми идеи не е печелила толкова внимание.

— Накрая всичко опира до пари.

— Пари, пари. Да ти трябват, случайно?

— Не бих искала да компрометирам професионалното си положение.

— Ах, не забравяй, скъпа, че ние сме жени. От нас се очаква да правим наука по различен начин. Ние слушаме и трупаме, слушаме и трупаме, досущ като бедничката Розалинд Франклин, а не като всичките тези гениални млади момчета. И винаги го правим напълно безкористно. Но стига сме дрънкали празни приказки. Имам нещо наистина интересно, което трябва да ти покажа. Фиона, бъди така добра и пусни нашата малка симулация.

Кайе премести стола си встрани. Биърс седна до големия компютър и изпука пръстите си като пианист.

— Джудит се зароби на тази машина цели три месеца — обяви тя. — Това, което ще пусна, се уповава до голяма степен на твоите изследвания, останалото е информация, събрана от три геномни проекта — използвахме само най-новите сведения. Започваме с обвивката на АЧЕРВ и неговата миниатюрна, универсална система за доставка. Ще видиш симулация на процеса на заразяване, базирана върху лабораторни резултати от петия етаж — групата на Джон

Доусън. Те инфектираха хепатоцити в плътни тъканни култури. Виж какво се получи.

Биърс натисна един клавиш и пусна компютърната симулация. Пред очите ѝ микроорганизмите на АЧЕРВ проникнаха в хепатоцитите — чернодробни клетки в лабораторни петрита — и започнаха да преустановяват някои клетъчни функции, да кооперират с други, да транскрибират тяхната РНК до ДНК и да се интегрират в клетъчната ДНК, след което и да се репродуцират. Оцветени в ярки, симулирани цветове, започнаха да се оформят новите вирусни микроорганизми, лишени от обвивка сред цитозола — вътрешната клетъчна течност. После вирусите мигрираха до външната клетъчна мембрана и се измъкнаха във външния свят — всеки микроорганизъм обгърнат в парченце от собствената обвивка на клетката.

— Те разрушават мембраната, но го правят много фино и внимателно. Вирусите подлагат клетката на стрес, но не я унищожават. Приблизително един на двайсет вируса е жизнеспособен — пет пъти повече, отколкото при СПИН-вируса.

Симулацията се прехвърли на молекулите, създадени заедно с вирусите — обгърнати в клетъчни транспортни пакети, наречени везикули, те излизаха навън заедно с новите заразяващи микроорганизми. Над някои от тях имаше надписи: „ЛГА?“ и „ЛГЕ?“

— Спри за малко, Фиона. — Къшнер се наведе напред и чукна с върха на молива по оранжевите обозначения. — АЧЕРВ не носи всичко, което е необходимо, за да предизвика „иридовия грип“. Непрестанно откриваме големи скупчвания от протеини в заразени от АЧЕРВ клетки, без обаче да са прекодирани. Такова нещо не бях виждала. После тези скупчвания неочаквано се разпадат и клетката се изпълва с малки протеинни фрагменти, които нямат никаква работа там.

— Търсехме протеини, които водят до изменение на нашите клетъчни култури — продължи Биърс. — Направо ги разпердушават. Две седмици си блъскахме главите над този проблем, после решихме да изпратим заразени клетки до тъканна банка за сравнение. Там отделили нашите нови протеини и открили...

— Чакай, Фиона, това е моята част — прекъсна я Къшнер и я заплаши с пръст.

— Извинявай — засмя се Фиона. — Всичко е вълнуващо и се случи толкова бързо!

— Тогава решихме, че АЧЕРВ задейства някой ген в друга хромозома. Но по какъв начин? Продължихме да търсим... и се натъкнахме на активиран от ЧЕРВ ген в хромозома 21. Там се съдържа кодът за нашия полипротеин, така нареченият голямопротеинов комплекс или ГПК. Един уникален транскрипционен фактор контролира специално проявите на този ген. Потърсихме този фактор и го намерихме в генома на АЧЕРВ. Заключение ковчеже със съкровище в 21-ва хромозома, а ключът за него — в нашия вирус. Те са съучастници.

— Изумително — каза Кайе.

Биърс пусна отново симулацията, този път съсредоточавайки картината върху действията на 21-ва хромозома — създаването на полипротеина.

— Но, Кайе — скъпа Кайе, — това съвсем не е всичко. Тук има една загадка. Протеазата на АЧЕРВ слепва три нови циклооксигенази и липооксигенази от ГПК, които след това синтезират три различни и уникални простагландина. Два от тях са нови за нас и са нещо изключително. И трите изглеждат доста мощни. — С помощта на молива Къшнер обозначи точката, през която простагландините се транспортират извън клетката. — Това може да обясни слуховете за спонтанни аборти.

Кайе се намръщи съсредоточено.

— Изчислихме, че едно пълномащабно заразяване с АЧЕРВ може да доведе до произвеждането на достатъчно нови простагландини, които да предизвикат аборт на всеки фетус у бременна жена в срок от една седмица.

— И като че ли чудесата не стигаха — намеси се Биърс и посочи серия гликопротеини, — ами заразените клетки произвеждаха тези странични продукти. Не сме ги анализирали напълно, но много приличат на ФСХ и ЛХ — фоликулостимулиращи хормони и лутеинизиращи хормони. Ето тези пептиди, изглежда, секретират хормоните.

— Старите, добре познати господари на женската съдба — кимна Къшнер. — Съзряване и отделяне на яйцеклетката.

— Но защо? — попита Кайе. — Ако току-що са предизвикали аборт... защо трябва да предизвикват нова овулация?

— Не знаем кое от двете се активизира първо. Може първо да е овулацията, а после абортът — посочи Къшнер. — Не забравяй, че това са чернодробни клетки. Все още не сме започнали изследвания върху репродуктивни тъкани.

— В това няма никакъв смисъл!

— Тъкмо там е предизвикателството — засмя се Къшнер. — Каквото и да представлява този твой малък ендогенен вирус, грешно е да се твърди, че е безвреден — поне за нас, жените. Изглежда като нещо, създадено да напада, да превзема и да използва придобитото за свои цели.

— И вие двете сами ли свършихте цялата работа?

— Горедолу — каза Къшнер.

— Днес пращаме резултатите в Националния здравен институт и Геномния проект — добави Биърс.

— Но преди това запознахме теб — каза Къшнер и я потупа по рамото. — Не искаме вълците да те разкъсат.

Кайе се намръщи.

— Не разбирам.

— Не бъди наивна, скъпа — рече ѝ загрижено Къшнер. — Това, което търсим, може да е старозаветната лоша вест. Вирус, който убива зародиши. Много зародиши. Някой може да те сметне за пророк. А ти знаеш какво става с пророците, които носят лоши вести.

14. АТЛАНТА

ОКТОМВРИ

Доктор Майкъл Войт подскачаше на дългите си тънки крачета по коридора пред Дикън.

— Странни неща ви интересуват — чуруликаше той с писклив глас. — Тук често сме свидетели на вродени аномалии, но нито веднъж на „иридовия грип“. Вече проведохме научна дискусия по въпроса. Имаме опит с инфекциите, разбира се, но все още не разполагаме с китове за АЧЕРВ. — Той се извърна и предложи: — Кафе?

Болницата в Олимпийското градче на Атланта беше на шест години, построена с федерални средства, за да облекчи работата на претоварените градски болници. С помощта на частни донори и пари, заделени от Олимпиадата, тя се бе превърнала в едно от най-модерните и добре оборудвани здравни заведения в щата, привличайки същевременно някои от най-добрите и многообещаващи млади доктори, както и немалко свадливи стари учени.

Войт покани Дикън в приемната и му наля кафе от кафеварката. През това време му обясняваше, че стаята се ползвала от студенти и стипендианти.

— Но по това време на нощта обикновено е празна. За нас среднощните часове са като най-гледаното време в телевизията — тъкмо тогава животът се сеца да се размърда и да изкара на бял свят нови безгрижни жертви.

— Какви аномалии? — насочи го към темата Дикън.

Войт сви рамене, дръпна един стол изпод масата и метна върху него дългите си крака. Зелените му дрехи шумяха като хартия — вероятно бяха само за еднократна употреба. Дикън седеше приведен напред, стиснал чашата в ръка.

— Аз се занимавам с най-крайните случаи, повечето от които не подлежат на никаква квалификация. Но през последните две

седмици... ще ми повярвате ли, седем жени, които не могат да обяснят как са забременели?

— Целият съм слух — прошепна Дикън.

Войт разпери ръце и започна да сгъва пръсти, отброявайки случаите.

— Две, които са приемали противозачатъчни средства по религиозни подбуди, но те не подействали... Е, нищо необичайно, може би. Третата не е вземала таблетки, но пък твърди, че не е имала полови контакти. И представяте ли си?

— Какво?

— Тя се оказа *virgo intacta*^[1]. Преди месец имала обилно кръвотечение, то преминало, после започнала да повръща, менструацията ѝ спряла, отишла на доктор и той ѝ съобщил, че е бременна. Срамежлива млада жена, която съжителства с възрастен мъж, странна двойка, но според нея въобще нямат сексуален контакт.

— Непорочно зачатие? — попита Дикън. — Второто пришествие?

— Не дрънкайте глупости — засмя се Войт. — Вече съм се родил.

— Извинявайте.

— Та значи, доведе ни нейния „старец“ — продължи Войт. — За да ни разкаже как стоят нещата в действителност. Оказа се, че е много загрижен за нея и настоява да узнаем цялата истина. Тя го пускала в леглото до себе си и му позволявала да се търка... Е, всичко от състрадание, нали разбирате. Само дето накрая забременяла.

Дикън кимна. Нищо странно наистина — поредната чудна история на живота и любовта.

Войт продължи.

— Спонтанен аборт. Само след три месеца пристига при нас — пак бременна. Двумесечен плод. Старчето, разбира се, е до нея, но твърди, че не е имало никакво търкане. Сигурен е обаче, че не е замесен друг мъж. Да му повярваме ли?

Дикън наведе глава настрани и повдигна вежди.

— Та такива ми ти странни неща — приключи Войт. — Нищо необичайно всъщност.

— Оплаквания от болести?

— Както винаги. Настинка, температура, болки по тялото. Мисля, че разполагаме с няколко интересни екземпляра в лабораторията, стига да искате да ги погледнете. Ходихте ли в Нортсайд?

— Още не.

— А защо не в Мидтаун? Там има доста събрани.

Дикън поклати глава.

— Какъв е броят на младите жени с немотивирана треска и небактериална инфекция?

— Дузина. Също в рамките на нормалното. Не пазим пробите повече от седмица — ако са отрицателни за бактерии, изхвърляме ги.

— Добре. Да видим екземплярите.

Дикън взе чашката с кафе и последва Войт до асансьора. Биопсихната лаборатория беше разположена в мазето, през две врати от моргата.

— Лаборантите си тръгват в девет — каза Войт, запали лампите и почна да тършува в един метален шкаф.

Дикън огледа лабораторията: три дълги бели маси, оборудвани с мивки, два отдушника, инкубатори, шкафове с прилежно подредена кафява стъклария и прозрачни колби, пълни с реагенти, оранжеви и зелени кутии с китове, два хладилника с врати от алпака и един по-стар бял фризер, компютър с принтер, върху който бе залепена бележка „РАЗВАЛЕН“, и зад вратата — метален стелаж с колелца.

— Още не са въвели данните в компютъра, отнема около три седмици. Тук май е останал един екземпляр... такива са новите разпоредби в болницата, предоставяме на майките правото да решат, патологът може да получи екземпляра и да уреди погребението. Всичко остава покрито. Момент... — Той взе един картон, влезе в задната стаичка, завъртя няколко рафта и свери номера на картоната.

Дикън чакаше при вратата. Войт се върна с малък стъклен буркан и го вдигна към светлината на лампата.

— Номерът е друг, но е от същия тип. Това е отпреди половин година. Онова, дето го търсих, може още да е в охладен солен разтвор. — Той подаде буркана на Дикън и се върна при първия хладилник.

Дикън огледа фетуса: дванайсетседмичен, голям колкото неговия палец, мъничко бледо извънземно, пропуснало възможността да опита живота на Земята. Аномалиите личаха с просто око. Крайниците бяха

като бучици, около подпухналия корем имаше издутини, каквито не беше виждал и при фетуси с тежки малформации.

Миниатюрното лице изглеждаше необичайно прищипано и празно.

— Нещо не е наред с костната структура — отбеляза Дикън, когато Войт затвори хладилника. Този път носеше тавичка, пълна с натрошен лед и покрита с пристегнатата с ластици марля. Под ластиците беше подпъхнат картон.

— Сериозни изменения, няма две мнения — кимна Войт и надзърна в буркана. — Господ Бог се е погрижил да постави контролни пунктове на всяка бременност. Тези двечките така и не са успели да издържат теста. — Той кимна многозначително. — Обратно в небесната ясла.

Дикън не знаеше дали Войт споделя философските си възгледи, или просто проявява типичния лекарски цинизъм. Той се зае да сравнява телцата в тавичката и буркана. И двете бяха на дванайсет седмици и доста си приличаха.

— Мога ли да взема това? — Той посочи по-пресния екземпляр.

— Какво, и да ограбите нашите студенти? — Войт повдигна рамене. — Няма проблем, подписвате се и ще кажем, че го предоставяме на Центъра. — Надзърна отново в буркана. — Нещо важно ли е?

— Може би — отвърна уклончиво Дикън. Кой знае защо, го беше налегнала внезапна тъга. Войт му даде празен буркан и голяма картонена кутия, памук и парчета лед, за да държи екземпляра на хладно. Прехвърлиха го с помощта на щипци и Дикън запечата кутията.

— Ако се появят още от този вид, ще ми се обадите, нали? — попита Дикън.

— Естествено. — Когато вече бяха в асансьора, Войт го попита: — Държите се някак странно. Има ли нещо, което ще е хубаво да знам предварително? Нещо, което може да ми помогне да служа по-добре на обществото?

Дикън усещаше, че е прекалил с непроницаемото изражение, затова се засмя и поклати глава.

— Дръжте под око всички спонтанни аборти — рече той. — Особено от този тип. И търсете връзка с „иродовия грип“.

Войт изглеждаше разочарован.

— Още нищо официално?

— Все още не — отвърна Дикън. — Но работата е перспективна.

[1] Девствена (лат.) — Б.пр. ↑

15. БОСТЪН

Няколко часа след като долетя в Бостън, Сол покани Кайе на среща с негови стари колеги в „Палячи“, където правеха чудесни спагети и пица. В началото на вечерта разговаряха за различни видове математични анализи на човешкия геном, после се прехвърлиха върху свободното разпространяване на информация в интернет.

Кайе се натъпка със солети и зелени чушки доста преди да ѝ поднесат лазанята. Сол отхапваше от намазана с масло препечена филийка.

Към девет часа се появи една от знаменитостите на Мичиганския университет: доктор Дрю Милър. Както винаги непредсказуем, той се намеси в разговора за постоянните промени на бактериалната среда. Сол слушаше внимателно изказванията на легендарния изследовател, експерт по изкуствен интелект и самоорганизиращи се системи. Милър се мести няколко пъти и накрая потупа по рамото Дери Джейкъбс, някогашен съквартирант на Сол. Джейкъбс се засмя и стана, а Милър се настани до Кайе, взе си солета от чинията на Джейкъбс, погледна Кайе с големите си детски очи, стисна устни и каза:

— Здравата сте ядосали старите градуалисти.

— Аз ли? — засмя се Кайе. — Защо?

— Децата на Ърнест Майър са като топящи се ледени блокчета, ако въобще имат капчица разум в главите си. Доукинс не е на себе си. От месеци му повтарям, че всичко, от което се нуждае, е още една брънка във веригата и ще получим обратна връзка.

Градуализъм наричаха вярата, че еволюцията се е развивала с малки стъпки, натрупващи се в продължение на десетки хиляди и дори милиони години мутации, обикновено пагубни за субекта. Така оцелявали само полезните мутации, тези, които допринасяли за развитието и възпроизвеждането. Един от ярките защитници на тази кауза бе Ърнест Майър. Ричард Доукинс бе оборил красноречиво

тезата за модерния синтезис на дарвинизма, а освен това бе описал така наречения „себичен ген“.

Сол чу думите на Милър и се премести от другата страна на Кайе, за да участва в разговора.

— Смяташ ли, че АЧЕРВ ще ни даде обратна връзка?

— Напълно. Затворен кръг на комуникация между индивидите в една популация, но извънполово. Нашият еквивалент на плазмидите в бактерията, но, разбира се, по-скоро като фагоцити.

— Дрю, АЧЕРВ има само осемдесет килобази и трийсет гена — възрази Сол. — Не може да носи кой знае колко информация.

Кайе и Сол вече бяха обсъдили тази теория преди тя да публикува статията си във „Вирусология“. Но не бяха разговаряли с други учени и сега Кайе беше учудена, че Дрю повдига тази тема. Не го смятаха за прогресивист.

— Не им е необходимо да носят цялата информация — рече Милър. — Трябва им само упълномощителен код. Ключ. Все още не знаем какви ги може този АЧЕРВ.

Кайе погледна крадешком Сол, после каза:

— Да чуем какво мислите, доктор Милър.

— Викай ми Дрю. Кайе, това не е точно любимата ми тема.

— Хайде, Дрю, недей да скромничиш — подкани го Сол. Милър се ухили до уши.

— Добре де, мисля, че вече сте заподозрели това-онова. Жена ти, във всеки случай, се досеща. Четох статията ти за преносимите елементи.

Кайе отпи от почти празната чаша с вода.

— Все още не знаем на кого и колко да казваме — промърмори тя. — Не ни се ще да издаваме всичко наведнъж.

— Не се безпокойте, че ще ви откраднат идеите — махна с ръка Милър. — По света винаги има някой, който е по-напред, но не знае как да се изяви. Откритията се правят от неуморните труженици. Дватама свършихте чудесна работа, разработките ви са истински скок.

— Все още не сме сигурни, че скокът е осъществен — възрази Кайе. — Може да е само временна аномалия.

— Не съм човекът, който ще тласка когото и да било към Нобеловата награда — засмя се Милър, — но АЧЕРВ не е само болестотворен организъм. Няма логика от гледище на еволюцията това

нещо да се е крило толкова дълго в човешките гени и накрая да се покаже, само за да причини някакъв грип. Всъщност АЧЕРВ е нещо като подвижен генетичен електрод. Или активатор?

Кайе си спомни разговора с Джудит за симптомите, предизвиквани от АЧЕРВ.

Милър нямаше нищо против да продължава в същата посока.

— Винаги се е смятало, че вирусите, в частност ретровирусите, могат да бъдат еволюционни вестители, отключващи механизми или просто случайни стимули. Още повече след като беше открито, че някои вируси пренасят отрязъци от генетичен материал от един приемник на друг. Мислех си обаче, че има няколко въпроса, на които вие двамата би трябвало да си отговорите — ако вече не сте го направили. Какво по-точно отключва АЧЕРВ? Да речем, че градуализмът е мъртъв. Имаме изблици на адаптативни изменения всеки път, когато се отваря някоя ниша — нови континенти, изтребени от метеор господстващи видове. Ставало е много бързо, за по-малко от десет хиляди години. Но възниква един сериозен проблем. Къде се съхраняват тези предполагаеми еволюционни промени?

— Великолепен въпрос — каза Кайе.

Очите на Милър блеснаха.

— Значи си мислила за това?

— Че кой не е? — отвърна Кайе. — Интересуват ме вирусите и ретровирусите като сътрудници на генетичните промени. Но всичко опира до едно и също нещо. Може би във всеки вид има нещо като главен биологичен компютър, един вид процесор, който поощрява полезните мутации. Той взема решение за това какво, къде и кога да се промени... Прави предположения, ако щеш, базирани на класация за успешните решения, която се основава на досегашния еволюционен опит.

— Но какво стартира промяната?

— Известно е, че освобождаването при стрес хормони могат да въздействат върху проявите на гените. Тази еволюционна библиотека от възможни нови форми...

— Продължавай — рече заинтригувано Милър.

— ... се влияе от хормоните на стреса. Ако на стрес бъдат подложени достатъчен брой организми, те разменят сигнали, постигат нещо като кворум и това активира генетичен алгоритъм, който пък

сравнява причините за стреса със списък за адаптативни изменения и еволюционни отговори.

— Еволюционно развитие — намеси се Сол. — Видовете, снабдени с адаптативен компютър, могат да се променят по-гъвкаво и ефективно, отколкото набързо скроените стари видове, които не контролират и подбират своите мутации, а разчитат единствено на случайността.

Милър кимна.

— Така, така. Много по-ефективно, отколкото да оставят да се проявят някои стари мутации, които не само ще унищожат отделни индивиди, но ще застрашат целия вид. Да речем, че този генетично-адаптативен компютър, този еволюционен процесор, позволява да бъдат използвани само определен тип мутации. Индивидите съхраняват резултатите от работата на процесора — която, предполагам, ще бъде... — Милър размаха ръка и погледна Кайе за помощ.

— Мутации, които са ползотворни — подсказа му тя. — Физиологични прояви, които не застрашават важни структурни правила в организма.

Милър се усмихна, подпря се масата и започна бавно да се клати напред-назад. Очевидно беше много доволен от себе си.

— И къде ще се съхранява еволюционната информация — в целия геном, холографски, в различни части на различни индивиди, или просто в репродуктивните клетки? А може би някъде другаде?

— Клишета, съхранявани в резервни секции на генома във всеки индивид — измърмори Кайе и после прехапа език. Милър — и Сол — разглеждаха всяка идея като храна, която трябва да бъде споделена и сдъвкана многократно, преди да бъде използвана. Кайе предпочиташе да е сигурна, преди да говори. Тя потърси подходящ пример. — Като бактериалната реакция на топлинен шок или бързопротичащата климатична адаптация при дрозофилите.

— Но хората са много по-сложни от дрозофилите. Резервните секции при тях трябва да са много по-големи. Дали вече не сме ги открили, без да знаем на какво сме се натъкнали?

Кайе докосна Сол по ръката, за да внимава. Двамата имаха репутацията на учени, стъпили на гребена на вълната, но трябваше да бъдат предпазливи, дори със стара кримка като Милър, когато

споделяха последните си открития. Току-виж тръгнало: „Кайе Ланг каза, че...“

— Никой още не ги е откривал — рече тя.

— Така ли? — учуди се Милър и я погледна внимателно. Имаше чувството, че я осветяват стотици прожектори. — Е, може и да не е. — Той сви рамене. — Според мен те се проявяват само в репродуктивните клетки. Половите клетки. От хаплоид в хаплоид. Без външна изява, освен ако не дойде потвърждение от друг индивид. Феромони. Или дори разменени погледи.

— Ние не смятаме така — възрази Кайе. — Според нас резервните секции ще носят инструкции само за незначителните промени, които водят до появата на нови видове. Останалата част от детайлите ще бъде закодирана в генома — стандартни инструкции за всичко под това ниво... Вероятно ще действа както на нас, така и на шимпанзетата.

Милър се намръщи и спря да се клати.

— Ще оставя това да се повърти за минута из главата ми. — Той вдигна очи към тавана. — Има логика. Защита на вече изпробван модел, при минимални усилия. Въпросът е дали тези неуловими промени, пренасяни от резервните секции, ще се проявяват последователно?

— Това не знаем — каза Сол, сгъна салфетката си и я сложи на масата. — Друго няма да измъкнеш от нас, Дрю.

Милър се ухили широко.

— Разговарях с Джей Найлс. Той смята, че теорията за прекъснатото равновесие издиша, че проблемът е от системен характер, мрежов проблем. Селективен неврален системен разум. Никога не съм бил голям почитател на тази теория. Според мен това са само изрази, целящи да замъглят темата, да избегнат описанието на нещо, което трябва да бъде казано с ясни думи. — Той ги изгледа внимателно и добави. — Мисля, че мога да ви помогна, ако ме искате.

— Благодаря, Дрю. Може и да ти се обадим — рече Кайе. — Но засега предпочитаме да се забавляваме сами.

Милър повдигна рамене, чукна се с пръст по челото, стана, заобиколи масата и се включи в друг разговор.

Докато летяха към „Ла Гуардия“, Сол се върна на темата.

— Дрю няма никаква представа, ама никаква.

— За какво? — попита Кайе. — Според мен беше доста наясно.

— Ако ти, аз или някой друг биолог започне да говори за разум, който стои зад еволюцията...

— О, това ли! — Кайе махна с ръка. — Витализмът е затворена страница.

— Когато Дрю говори за разум, или ум, той няма предвид съзнателна мисъл.

— Така ли? — въздъхна уморено Кайе, бутна списанието на масичката и се извъртя. — А какво има предвид?

— Ти вече си работила над екологичните системи.

— Без особени успехи. Но докъде ни води това?

— Може да е задънена улица. Но имам някои странни хрумвания. Възли или неврони в системата, организирани в неврални мрежови модели, които създават обратни връзки до възлите в резултат на повишена мрежова активност и увеличават ефективността на всеки възел, в резултат на което и на цялата система.

— Това е съвсем ясно — прекъсна го тя намусено.

Сол завъртя глава, за да ѝ покаже, че не е свършил.

— Кайе, по-умна си, отколкото аз въобще ще бъда някога. Продължи нататък. Доведи го докрай, Кайе. Точно за това те бива.

— Но... — Тя се намръщи. — Това е начинът, по който работи човешкият мозък, или по който функционират екосистемите например. Неврони, които си разменят огромно количество сигнали. Сигналите се довяват един към друг, или се неутрализират, до достигането на определено решение. Те се придържат към базисните действия на всичко в природата: сътрудничество и конкуренция, симбиоза, паразитизъм, хищничество. Нервните клетки са мозъчни възли, а гените са възлите на генома, сътрудничащи си и конкуриращи се, за да бъдат възпроизведени в следващото поколение. Индивидите са възлите на вида, а видовете са възлите на екосистемата.

Сол се почеса по бузата и я изгледа гордо.

Кайе размаха предупредително пръст.

— Креационистите ще изхвърлят талашита и ще заявят, че пак говорим за Дядо Господ.

— Всеки си носи кръста — въздъхна Сол.

— Милър спомена, че АЧЕРВ затварял веригата на обратната връзка за отделния организъм — тоест за човешките същества. Това би означавало, че АЧЕРВ е нещо като невротрансмитер.

Сол се наведе към нея и размаха ръце — искаше да покаже, че има цял куп възможности.

— Да бъдем по-конкретни. Хората си сътрудничат в името на общото благо, затова се формират и обществата. Те общуват сексуално, химически и социално — чрез език, писменост и култура. Известно е, че феромоните могат да повлияват човешкото поведение: цикълът при жени в затворена група се синхронизира. Мъжете избягват столове, на които са седели други мъже, затова пък жените се привличат от тези столове. Невидими за окото сигнали, на които сляпо се подчиняваме. Но ето сега подозираме, че телата ни обменят ендогенни вируси, точно както го правят бактериите. Толкова ли е изненадващо и невероятно?

Кайе не бе разказала на Сол за разговора си с Джудит — не искаше да избързва, — но сега попита:

— Ами ако АЧЕРВ има няколко предназначения? Възможно ли е да притежава и други, неприятни странични ефекти?

— Всяко нещо в природата може да се обърка — призна Сол.

— Добре де, но ако вече се е объркало? Ако е станала грешка, ако първоначалното предназначение е изгубено и е останал само болестотворният ефект?

— Не е изключено — отбеляза Сол с вежлива липса на интерес. Мислите му все още бяха насочени към еволюцията. — Наистина смятам, че трябва да поработим върху тези въпроси идната седмица. Разполагаме с готов материал — бихме могли да съберем още данни, да се свържем с хора от Колд Спринг и Санта Барбара... Може би дори с Милър. На предложения като неговото не можеш просто да кажеш не. Ще поговорим и с Джей Найлс. Искам да положим солидни основи. Как мислиш, заслужава ли си да заложим всичките си пари за Нейно величество еволюцията?

Всъщност тази идея по-скоро плашеше Кайе. Струваше ѝ се рискована. Би предпочела да изчака, докато Джудит научи още подробности за АЧЕРВ. Още повече че вирусът нямаше никаква връзка с печелившия бизнес за откриване на нови антибиотици.

— Твърде съм изморена, за да мисля — отвърна тя. — Попитай ме утре.

Сол въздъхна щастливо.

— Толкова много загадки и толкова малко време.

Кайе не беше виждала Сол толкова ентусиазиран от години. Той си подсвиркваше тихичко и тактуваше с пръст по дръжката на седалката.

16.

ИНСБРУК, АВСТРИЯ

Сам, бащата на Мич, го намери във фоайето на болницата с прилежно прибран в голям плик багаж и стегнат в дебел гипс крак. Операцията бе минала безпроблемно, преди два дни му извадиха пироните и кракът му зарастваше според очакванията. А днес го изписваха.

Сам помогна на Мич да доуцука до паркинга, метнал плика на рамо. Беше взел под наем един раздрънкан опел. Наложил се да изтика докрай назад седалката до шофьора. Мич се пъхна несръчно вътре и Сам потегли. От време на време поглеждаше нервно сина си с крайчеца на окото.

— Това е нищо в сравнение с Виена — промърмори Мич.

— Сигурно. Нямам представа как се отнасят с чужденците. Предполагам, че не са толкова зли, колкото мексиканците. — Бащата на Мич имаше къдрава кестенява коса и изпъстрено с лунички червендалесто ирландско лице, което изглеждаше винаги готово да се засмее. Но Сам рядко се усмихваше и в очите му понякога блясваше нещо, което караше Мич да застава нащрек.

Мич бе наел малък апартамент в покрайнините на Инсбрук, но естествено не се бе вясвал там, откакто бе тръгнал към пещерата. Сам запали цигара и взе да дърпа нервно, докато се изкачваха по тясната извита стълба.

— Внимавай с крака — посъветва го той.

— Нямам друг избор — отвърна Мич. Сам му помогна на завоя и после го задържа, докато се закрепил на патериците. Мич извади ключа и го пъхна в бравата. Посрещна ги хлад. Малкият апартамент с голи бетонни стени и нисък таван не бе затоплян от седмици. Мич веднага се пъхна в тоалетната, но се оказа, че вътре е твърде тясно за гипсирания му крак.

— Ще трябва да стрелям от бръснещ полет — оплака се той и баща му, който тъкмо минаваше по коридорчето, се захили.

— Следващия път си вземи апартамент с по-голяма тоалетна. И да е чисто — отбеляза той. Беше пъхнал ръце в джобовете си. — Двамата с майка ти си говорехме, че сигурно ще искаш да се прибереш у дома.

— И аз имах такова намерение — поне за известно време. Чувствам се като пребито куче, татко.

— Глупости — промърмори Сам. — Никой не те е бил.

Мич отиде в кухнята и спря пред аквариума със златната рибка — подарила му я беше Тилде, още преди месеци. Тогава той още се надяваше, че не всичко между тях е свършило. Рибката, естествено, беше умряла и плуваше в полупразния аквариум. Водата беше потъмняла и вмирисана.

— По дяволите! — изруга Мич. Съвсем беше забравил за рибката.

— Какво е това? — попита Сам.

— Краят на една връзка, която едва не ме уби.

— Звучи доста драматично.

— Така си и беше — съгласи се Мич. — По-добре да ме беше ухапала акула. — Предложи на баща си кутия „карлсберг“ от хладилника до мивката. Сам я изпи почти цялата, после нервно закрочи из кухничката.

— Някаква недовършена работа тук? — попита той.

— Уф, не зная. — Мич доуцука до спалнята, отвори куфара на леглото и отново се върна в кухнята. — Искат да им помогна да открият мумиите.

— Може. Но да ти осигурят самолетен билет след като оздравееш. А сега си отиваме вкъщи.

Мич се сети да провери телефонния секретар. Броячът бе стигнал до предела — трийсет.

— Време е да се прибереш у дома и да се възстановиш — повтори Сам.

Звучеше наистина примамливо. Да се върне вкъщи на трийсет и седем и да не прави нищо, да се наслаждава на покоя, да се среща със стари другарчета, да се завърне отново в детството, да не носи отговорност за нищо наистина важно.

Почувства, че му призлява. Протегна ръка и натисна копчето на секретаря. Докато миниатюрната касетка се превърташе назад,

телефонът иззвъня и Мич вдигна слушалката.

— Извинете — произнесе на английски нисък мъжки глас. — Мога ли да говоря с Мич Рейфълсън?

— На телефона — отвърна Мич.

— Искам да те осведомя за едно нещо. Може и да си ме познал по гласа... но няма значение. Намериха вашите мумии в пещерата. Хора от Инсбрукския университет. Без твоята помощ, предполагам. Още не са казали на всички, не зная защо. Не се шегувам и това не е закачка, хер Рейфълсън.

Чу се изщракване и връзката прекъсна.

— Кой беше? — попита Сам.

Мич подсмръкна. Опитваше се да се успокои. После каза:

— Гадняри. Правят си майтап с мен. Сега съм известен, тате. Прочутият смахнат алпинист антрополог, това съм сега.

— Глупости — изръмжа Сам. Гласът му бе рязък и гневен. Мич го погледна със смесица от обич и срам: това беше Сам, който помнеше като беше малък. Всесилният баща, готов да го защити от всичко.

— Да се махаме от тази дупка — заяви решително Сам.

17.

ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

Кайе направи закуска на Сол малко след изгрев-слънце. Той изглеждаше странно потиснат и бавно отпиваше от чашката с черно кафе. Това му беше третата чаша, което не вещаеше нищо добро. Когато бе в добро настроение — „Добрият Сол“, припомни си тя — никога не пиеше кафе сутрин. Ако пак започнеш да пуши...

Донесе му пържените яйца и препечената филийка и седна до него. Той се наведе напред, без да я поглежда и започна да се храни — бавно, като сръбваше от кафето след всяка хапка. Когато свърши, направи кисела физиономия и бутна чинията настрана.

— Не бяха ли вкусни яйцата? — попита Кайе.

Сол я изгледа и поклати глава. Движеше се по-бавно от обичайното, което също не бе добър признак.

— Вчера се обадох в „Бристол-Майърс-Скуиб“ — каза той. — Не са се отказали от сделката с Ладо и „Елиава“ и изглежда, нямат намерение да го правят. В Грузия назряват политически промени.

— Може новините да са добри.

Сол поклати глава и обърна стола към големия панорамен прозорец и сивата утрин зад него.

— Свързах се и с един приятел в „Мерк“. Сподели, че става нещо в „Елиава“, но не знае какво точно. Ладо Дзакели идвал в Щатите да се среща с тях.

Кайе не откъсваше поглед от него. „Отново стъпвам по яйчени черупки...“ Тялото ѝ знаеше, то се досещаше. Сол отново страдаше, дори по-лошо от предния път. Вече пет пъти го бе преживявала. До час щеше да намери цигари и да напълни дробовете си с никотиновия дим, за да подреди обърканите си мисли, макар че мразеше тютюна, толкова го мразеше.

— Значи... ние сме вън от играта — прошепна тя.

— Не зная още. Ти не ми каза за масовия гроб.

— Да, не ти казах — повтори тя и се изчерви като момиченце.

— Не са го писали и във вестниците.

— Не са.

Сам се изправи, завъртя се рязко, сграбчи краищата на масата и започна да се повдига и спуска в серия от лицеви опори, забил поглед в таблата. Когато стигна до трийсет, отново се надигна и избърса челото си със салфетка.

— Божичко, Кайе, ужасно съжалявам. Знаеш ли как ме кара да се чувствам всичко това?

— Кое?

— Да пращам жена си на подобни места.

— Но нали знаеш, че съм специалистка по съдебна медицина.

— И въпреки това ми е гадно.

— Защото в теб говори бащинското чувство. — Тя протегна ръка и я положи върху неговата. Той бавно издърпа ръката си.

— Срещу всичко — заговори, като размаха ръка, сякаш описваше целия свят. — Срещу жестокостта и неуспехите. Глупостта. — Говореше все по-припряно. — Тази история взе да се политизира. Усещам го. Сигурно ни подозират във връзка с ООН. Ладо няма да играе с нас.

— В Грузия не ми изглеждаше да е така — възрази меко тя.

— И ти тръгна по свирката на ООН просто ей така, без дори да си помислиш, че това може да ни навреди?

— Разбира се, че си го помислих!

— Тъй де. — Той кимна напрегнато. — Трябва да се обадя тук-там. Да разбере с кого ще се среща Ладо. Изглежда, няма намерение да ни посещава.

— В такъв случай ще продължим с хората от „Евъргрийн“ — заяви Кайе. — Те имат достатъчно опит, част от лабораторната им работа е...

— Не е достатъчен. Ще трябва да се конкурираме с „Елиава“ и тези, които застанат зад тях. — Сол се почеса по брадичката. — На наша страна са две банки и неколцина верни партньори... това са хора, които разчитат на нас, Кайе.

Тя се изправи, с разтреперани ръце.

— Сол, съжалявам... но този масов гроб, това са били хора. Трябваше им помощ за да разберат как са умрели. — Усещаше, че се оправдава, и това я объркваше. — И аз отидох. Искях да съм полезна.

— Щеше ли да отидеш, ако не ти бяха наредили?

— Никой не ми е нареждал, Сол.

— Тогава, щеше ли да отидеш, ако не ставаше въпрос за официално разследване?

— Разбира се, че не.

Сол хвана ръката ѝ. Стисна я за пръстите, после я пусна и посегна към чашата.

— Кафето няма да ти помогне, Сол — каза тя. — Каж ми как си. Каж ми как се чувстваш?

— Добре се чувствам — заоправдава се той. — Най-доброто лекарство за състоянието ми е успехът.

— Това няма нищо общо с нашия бизнес. То е като приливите и отливите. Човек трябва да ги изтърпи, докато отминат. Ти си ме учил на това, Сол.

Той кимна, но избягваше да я поглежда.

— Ще ходиш ли днес в лабораторията?

— Да.

— Ще позвъня от къщи да разузная това-онова. Хайде днес следобед да направим среща с ръководителите на проекти. Поръчай повече пица. И бъчонка бира. — Той направи опит да се засмее. — Трябва ни резервна позиция за отстъпление, и то бързо.

— Тъкмо ще видя докъде сме напреднали с работата — каза Кайе. И двамата знаеха, че приходи от разработките, дори тези върху бактериоцина, могат да очакват най-рано след година. — А кога ще...

— Остави на мен да се оправям с това — прекъсна я Сол, неочаквано се наведе и я прегърна. Кайе го погали по лицето.

— Мразя да се чувствам така — бавно каза той.

— Ти си силен, Сол.

— Ти си моята сила. — Той я тласна встрани и избърса бузата си като малко момче, което не обича да го целуват. — Кайе, обичам те повече от всичко на този свят. И ти го знаеш. Не се тревожи за мен. — За миг в очите му блесна някаква почти животинска ярост. После изчезна и раменете му увиснаха. — Ще се оправя, Кайе. Ще надделея. Трябва само да се обадя на няколко души.

Дебра Ким ръководеше лабораторията за холерни разработки в „Екобактер“. Беше стройна жена с широко лице и склонност към

властно поведение с подчинените. Лабораторията ѝ бе разположена на третия етаж, изолирана с двойни стъклени врати — по-скоро за да охранява безценните опитни мишки на Ким, отколкото здравето на останалите служители.

Ким посрещна Кайе на външната врата на лабораторията, покани я вътре и ѝ предложи кафе. Няколко минути си бърбиха за разни неща, загледани в прозрачните, контейнери с мишки, подредени един върху друг покрай една от стените.

Ким се опитваше да открие ефикасна фагоцитна терапия срещу холерата. За целта използваше особен вид опитни мишки, с присадка на човешка чревна лигавица, която не можеха да отхвърлят, тъй като имунната им система бе потисната предварително. По такъв начин мишлетата се превръщаха в миниатюрни модели за изследване хода на холерната инфекция. Проектът струваше стотици хиляди долари, но досега не бе дал особено насърчаващи резултати. Въпреки това Сол продължаваше да го подкрепя.

— Ники от финансовия отдел ме предупреди, че разполагаме със средства за не повече от три месеца — каза Ким, като се стараше в гласа ѝ да не се долавя безпокойството. — Това вярно ли е?

— Да. — Кайе сви рамене. — Три или четири. Освен ако не сключим договор с „Елиава“. Това ще е достатъчно да привлечем свежи капитали.

— По дяволите! — изруга Ким. — Миналата седмица отказах офертата на „Проктър енд Гембъл“.

— Дано не си изгорила всички мостове.

Ким поклати глава.

— Харесва ми тук, Кайе. Бих предпочела да продължавам да работя с теб и Сол.

— Ние също — увери я Кайе.

— Доста близо съм до откриването на двуетапно лечение — продължи Ким, стана и отиде до черната дъска. — Открих генната връзка между ендотоксините и адхезините. Холерният вибрион се прикачва за клетките на нашата чревна лигавица и ги принуждава да пият. Тялото отговаря с обелване на лигавичната мембрана. Диарични изхождания на „оризова вода“. Мога да създам фагоцит, пренасящ ген, който потиска продукцията на власинките на вибриона. Нека си създава колкото иска токсини, липсват ли му власинки, не може да се

прилепя към чревната лигавица. Погълщаме капсула с фагоцити, която да се разтвори в червата, и — готово! Можем да ги използваме дори за обеззаразяване на питейна вода. Половин година, Кайе. Само още половин година и ги предоставяме на СЗО по седемдесет и пет цента дозата. За четиристотин долара почистваш цял водоем. Страхотна печалба и ще спасим ужасно много обречени.

— Разбирам — рече Кайе.

— Защо все трябва да има срокове? — попита Ким и си наля още чай.

— Работата ти няма да бъде преустановена тук. Тръгнем ли да потъваме, можеш да я вземеш с теб. Да идеш в друга компания. Само, моля те, не забравяй да си вземеш и мишките.

Ким се разсмя, после се намръщи.

— Ужасно щедро от ваша страна. Ами ти? Да не смяташ да се огънеш под натиска на богати негодници като „Скуиб“? Кайе, теб ще те приемат, навсякъде, особено ако го направиш преди да те е отминала славата. Виж, за Сол се безпокоя. Тази компания е неговият живот.

— Все още имаме възможности, Ким.

Ким сложи ръка на рамото ѝ.

— Чух за тези негови пристъпи. Да не го е хванало и сега?

Кайе се сдържа да не потрепери.

— Не мога да говоря за това. Разбираш ме.

Ким размаха ръце.

— Божичко, Кайе, ако използваш правилно сегашната си известност, ще изправиш компанията на крака. Със сигурност можеш да ѝ осигуриш свежи постъпления. Дай ни само още една година...

Кайе имаше доста смътна представа за финансовата страна на изследователския процес. За разлика от нея, повечето изследователи отдавна се бяха научили как да лавират успешно сред големите пари. „Няма франкове, няма чудовището на Франкенщайн“ — чу веднъж да казва един от колегите ѝ.

— Трудно е да убедим някого, че АЧЕРВ има нещо общо с „Екобактер“, поне засега. А холерата е проблем на Третия свят, Ким. Хич не е модерна.

— Тъй де. Кажете ми тогава, кое е модерно в света на големите мръсни пари?

— Застраховки, висок лихвен процент и стоковата борса — изстреля Кайе, изправи се и чукна с върха на химикалката една от стъклените кутии. Мишлето вътре уплашено сбърчи носле.

Кайе тръгна към Лаборатория 6, където вървяха текущите ѝ изследвания. Преди месец бе предала разработките на бактерицина на Лаборатория 5. Там работеха помощниците ѝ, които в момента бяха на конференция в Хюстън. Лабораторията бе затворена и тънеше в мрак.

Любимата ѝ тема — когато не се занимаваше с антибиотици — бяха културите Хенле 407, извлечени от тънкочревни клетки: беше ги използвала, за да изучава различни аспекти от генома на бозайниците и да локализира потенциално активни човешки ендогенни ретровируси. Сол също я бе окуражавал за тези разработки, може би погрешно — би могла да се съсредоточи изцяло върху бактерициновите изследвания, но Сол продължаваше да твърди, че тя е златното момиче. Всичко, което докоснела, щяло да донесе приходи на компанията.

В резултат голяма слава и малко пари.

Може би двамата със Сол просто бяха поели в погрешна посока.

Кайе седна на въртящия се стол и по бузите ѝ се застичаха сълзи. Някакъв вътрешен глас ѝ повтаряше, че това не може да продължава вечно. Същият глас се опитваше да я предупреди, че е допуснала грешка в личния си живот, но тя не можеше да си представи живот, различен от този. Какъвто и да беше Сол в лошите си периоди, той си оставаше само жертва на трагична биологична неуравновесеност. Любовта му към нея бе чиста като кристал.

Ала гласът продължаваше да я уверява, че сега е най-подходящият момент да зареже Сол и да започне всичко отначало. Би могла да получи лаборатория в университета, да поиска средства от държавен фонд и да продължи сама, преди да е затънала до гуша.

Но когато се върна от Грузия, Сол я посрещна с такава безмерна обич... Статията за еволюцията, изглежда, бе пробудила отново безкористния му интерес към научните изследвания. А след това... първата криза, разочарованието и така надолу по спиралата. „Лошият Сол“.

Не искаше отново да се повтаря онова, което се бе случило преди осем месеца. Поредният и най-тежък пристъп на Сол бе поставил на

изпитание собствената ѝ издръжливост. Двата неуспешни опита да посегне на живота си я бяха разтърсили из основи, много повече, отколкото признаваше дори пред себе си. Понякога се улавяше, че си представя какво ще е, ако живее с друг мъж, някой по-спокоен и по-близко до нейната възраст.

Но нито веднъж не призна пред Сол за тези свои мисли, за мечтите си. Вместо това известно време се колебаеше дали да не отиде при психоаналитичката си — но после се отказа. Сол бе похарчил десетки хиляди долари за психиатри, беше преминал пет различни курса на лечение, за известно време бе изгубил напълно всякакво сексуално желание, както и възможността да разсъждава трезво. За него чудото на лекарствата не съществуваше.

С какви резерви разполагаха — разполагаше тя, — ако монетата се обърнеше отново и пак изгубеше Добрия Сол? Имаше моменти, в които той просто не можеше да се владее, сякаш волята му се изпаряваше във въздуха.

Чу, че някой влиза в лабораторията. Лампите светнаха. Столът ѝ изскърца, докато се извърташе. Беше Ким.

— Тук ли си!? — възкликна тя. Беше пребледняла. — Търсихме те навсякъде!

— Че къде да съм? — попита Кайе.

Ким ѝ подаде телефона.

— Търсят те от вас.

18.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА КОНТРОЛ И ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ, АТЛАНТА

— Господин Дикън, това не е бебе. Нито е имало шанс да стане бебе.

Дикън разглеждаше снимките и анализите на изхвърления плод от Краун Сити. Старият захабен метален шкаф на Том Скери бе разположен в дъното на малка стая с бледосини стени, натъпкана с компютърни терминали, в съседство с вирусологичната патологична лаборатория на Корпус 15. Шкафът бе затрупан с компютърни дискове и папки. По някакъв необясним начин Том успяваше да поддържа ред в този невероятен хаос — той беше един от най-добрите патолози в ЦКБ.

— Какво е тогава? — попита Дикън.

— Вероятно е било заченато като фетус, но почти всички вътрешни органи са недоразвити. Гръбначният стълб не е затворен — една от възможните интерпретации е спина бифида, но в този случай е налице цяла серия от нерви, разклоняващи се към една фоликуларна маса на мястото, където би трябвало да се оформя коремната кухина.

— Фоликуларна?

— Като при яйчниците. Но съдържаща само около дузина яйцеклетки.

Дикън сбърчи вежди.

— Излиза, че е щяло да бъде момиче?

— Кристофър, този плод е бил изхвърлен, защото представлява най-умопомрачителното сорище от клетъчен материал, което съм виждал. За него абортът е бил като акт на Божия милост. Би могъл да е женски — но нещо се е объркало още през първата седмица от бременността.

— Не разбирам...

— Главата е с тежка малформация. Мозъкът е само пъпчица пихтиеста тъкан в края на скъсения гръбначен канал. Липсват челюсти. Очните ябълки се отварят встрани, като при котките. Онова,

което е останало от черепа, наподобява по-скоро на лемур. Абсурд е да очакваме каквато и да било мозъчна дейност, в случай че подобно изчадие се роди. Нито метаболизъм, който да поддържа функциите на тялото. Няма бъбреци, черният дроб едва е загатнат, няма стомах и черва... Има нещо, което наподобява сърце, но е съвсем малко. Крайниците са само втвърдени бучици. Бих го нарекъл яйчник с кръвоснабдяване. Откъде, по дяволите, се взе това нещо?

— От болницата в Краун Сити. Но не го разпространявай много.

— Устата ми е запечатана. Колко такива имат там?

— Няколко — отвърна уклончиво Дикън.

— Лично аз бих започнал да търся мощен източник на тератогенни фактори. Забрави талидомида. Каквато и да е причината, това е истински кошмар.

— Зная — въздъхна Дикън. — Последен въпрос.

— Давай. Но после си тръгваш и ме оставяш да се върна към нормалното съществуване.

— Казваш, че има яйчници. Те щяха ли да функционират нормално?

— Яйцеклетките са съвсем зрели, ако за това питаш. Не се виждат спукани фоликули. В анализа съм го споменал... — Той прелисти няколко страници и посочи с пръст. — Ето тук.

— Тоест имаме фетус, който овулира преди да е бил изхвърлен от утробата? — попита озадачено Дикън.

— Съмнявам се, че би стигнал дотам.

— Не разполагаме с плацентата.

— Ако я намериш, не ми я носи — рече Скери. — И без това съм доста изплашен. А... още нещо. Тази сутрин доктор Бранч остави доклада си. — Скери посегна към планината от документи на шкафа и дръпна една тънка папка.

— Божичко! — въздъхна Дикън.

— Как мислиш, дали това е дело на АЧЕРВ? — попита Скери, докато му подаваше папката.

Бранч бе открила високи нива на АЧЕРВ в тъканите на фетуса — над милион микроорганизми в един грам. Микроорганизмите насищаха буквално цялото телце, но липсваха напълно във фоликуларната маса или яйчниците. Доктор Бранч бе прикачила кратка бележка за последната страница.

„Тези микроорганизми съдържат по-малко от 80 000 нуклеотида от едноверижна РНК. Всичките се асоциират с един неидентифициран протеинов комплекс в ядрата на клетките на приемника, с размери около 12000 килодалтона. Вирусният геном показва значително сродство с АЧЕРВ. Свържете се с моята служба. Вих искала да получа пресни образци за по-точен анализ.“

— Е? — попита Скери. — Това работа на АЧЕРВ ли е, или не?

— Може би — отвърна Дикън.

— Получи ли вече Огюстин каквото му трябваше?

Слуховете се разпространяваха бързо.

— Том, нито думичка на никого. Говоря ти сериозно.

— Разбрано, г'сине. — Скери прокара пръсти по устните си, сякаш затваряше цип.

Дикън взе докладите и си погледна часовника. Беше вече шест. Възможно бе Огюстин все още да си е в кабинета.

Още шест болници в района на Атланта, за който сега отговаряше Дикън, бяха съобщили за покачване честотата на спонтанните аборти, със сходни малформирани фетуси. Навсякъде майките се оказваха заразени с АЧЕРВ.

Това вече беше нещо, което министърът на здравеопазването трябваше да знае.

19.

ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

Пред къщата бяха паркирани яркожълта пожарна кола и голяма червена линейка. Въртящите се сини и червени светлини озаряваха следобедните сенки. Кайе подмина камиона и спря до линейката. Ръцете ѝ, стиснали волана, бяха мокри от пот. Тя непрестанно повтаряше:

— Божичко, Сол! Не сега!

Вятърът гонеше облаци от изток и от време на време те закриваха следобедното слънце. Тя отвори вратата, слезе и срещна погледите на двама пожарникари. Лекият морски бриз развя косите ѝ. Миришеше на влага. Нищо чудно надвечер да имаше и буря.

Към нея се приближи млад фелдшер. Имаше професионално-съчувствен израз и държеше разтворена папка.

— Госпожа Медсън?

— Ланг — поправи го тя. — Кайе Ланг. Аз съм съпругата на Сол. — Кайе си пое дъх и чак сега забеляза паркираната до линейката полицейска кола.

— Госпожо Ланг, обади ни се госпожа Кейди Уилсън...

Кейди бутна вратата на верандата и излезе на терасата; зад нея се появи полицай. Вратата се затръшна със зловец екот.

— Кейди! — извика Кайе и ѝ махна. Кейди повдигна дългата си пола и се спусна по каменните стълби. Беше петдесетгодишна, със силни жилести ръце, красиво волево лице и големи кафяви очи, които сега изглеждаха като на изплашен кон.

— Кайе! Днес следобед трябваше да дойда, за да...

Фелдшерът я прекъсна:

— Госпожо Ланг, съпругът ви не е в къщата. Не можахме да го открием.

Кейди го погледна ядосано, сякаш тя единствена притежаваше пълните права върху тази история.

— Кайе, къщата е в ужасен вид. Има кръв...

— Госпожо Ланг, може би ще е по-добре първо да поговорите с полицията.

— Моля ви! — почти извика Кейди на фелдшера. — Не виждате ли, че е уплашена!

Кайе я улови за ръката и тихичко изшътка. Кейди избърса очите си и кимна. Към тях се приближи едър чернокож полицай с изпъкнало шкембе и уморено, бащинско лице.

— Госпожо... — поде той.

— Ланг — вметна фелдшерът.

— Госпожо Ланг, къщата ви е в безпорядък...

Кайе го заобиколи и тръгна нагоре по стълбите. Нека те си гледаха задълженията — тя искаше час по-скоро да разбере какво е направил този път Сол. Това можеше да ѝ подсказе къде е отишъл... или с какво се занимава сега.

Полицаят я последва.

— Госпожо, мъжът ви друг път посягал ли е на себе си?

— Не — отвърна тя. — Освен когато си гризе ноктите.

В къщата цареше тишина, ако се изключеха стъпките на втория полицай, който тъкмо слизаше по стълбата. Някой бе разтворил прозорците на всекидневната. Белите пердета се развяваха над претрупания диван. Вторият полицай, около петдесетгодишен, с бледо лице и отпуснати рамене, приличаше по-скоро на погребален агент или патологоанатом. Той понечи да каже нещо, но Кайе го изтласка решително от пътя си и се втурна нагоре. Чернокожият я последва.

Сол бе нанесъл главния си удар върху спалнята. Всички чекмеджета бяха преобърнати, подът бе покрит с намачкани дрехи. Някак подсъзнателно Кайе се досещаше какво е търсел — подходящото бельо, подходящия чифт чорапи, които да отговарят на някакъв строго определен случай.

Пепелникът на перваза на прозореца бе препълнен с фасове. „Кемъл“, без филтър. Тежката артилерия. Кайе ненавиждаше миризмата на тютюн.

По стените в банята имаше кръв. Ваната бе наполовина пълна с розова вода, кървави следи пресичаха жълтия мокет.

— Много театрално — промърмори тя и вдигна поглед към огледалото, върху което имаше засъхнали капки кръв. — Божичко! Не точно сега, Сол.

— Имате ли представа къде може да е отишъл? — попита я полицаят. — Сам ли си го е направил, или е замесен и друг човек?

Това със сигурност беше най-лошият му пристъп. Или се бе сдържал пред нея, или пристъпът го бе връхлетял неочаквано, притъпявайки чувството и разума му. Веднъж ѝ бе описал задаването на една депресия като грамадни черни завеси от сенки, теглени от дяволчета с червени дрешки.

— Сам е, сам — отвърна тя и се изкашля в шепата си. Странно, но досега не ѝ бе призляло. Видя, че леглото е непокътнато, с изпънат чаршаф, прилежно сгънати завивки, прибрани под възглавниците. Надвеси се над кървавите капки до нощното си шкафче. — Няма друг.

— Понякога господин Медсън много се изнервя — обади се Кейди от вратата.

— Съпругът ви посягал ли е някога на живота си? — попита фелдшерът.

— Да — каза тя. — Но такава неща не се е случвало.

— Изглежда, си е прерязал вените в банята — подхвърли слабият възрастен полицаи. Кайе реши да го нарича мистър Смърт, а другия — мистър Бивол.

— Излязъл е от ваната — продължи мистър Бивол — и...

— ... си е превързал китката, като някой римлянин, сметнал, че още може да се порадва на живота — допълни мистър Смърт. Усмихна се извинително на Кайе. — Извинявайте, госпожо.

— След това се е облякъл и е напуснал къщата.

„Така трябва да е било“ — помисли си Кайе. Приседна на леглото. Така ѝ се искаше да припадне и да се свести, когато всичко е отминало.

— Госпожо Ланг, бихме могли да потърсим съпруга ви...

— Не се е самоубил — прекъсна го тя. — Зная, че изглежда страшно — тя махна с ръка към кръвта по стената, — но, както сам казахте, намерил е сили да спре навреме.

— Госпожо Ланг... — почна мистър Бивол.

— Трябва да го намерим и да го откарáme в болница — продължи тя, внезапно завладяна от надеждата, че Сол все още може да бъде спасен. Изведнъж гласът ѝ затрепери и тя се разплака.

— Яхтата я няма — обади се Кейди. Кайе подскочи, изтича до прозореца и надникна навън. Малката яхта, обикновено привързана за

пристана, бе изчезнала.

Кайе потрепери, сякаш бе полъхнал вледеняващ вятър. Хрумна й, че може би това наистина ще е последният пристъп. Краят на драмата с Добрия и Лошия Сол.

— Не я виждам — каза тя пресекнато. — Платната й са червени.

Поискаха описание и снимки — тя осигури и двете. Едрият полицай слезе долу и отиде при колата. Кайе го последва, но свърна към всекидневната. Не искаше да остава в спалнята. Мистър Смърт и фелдшерът й зададоха още въпроси, но тя отговаряше все по-лаконично. Пристигна полицейски фотограф и се качи горе с помощника си.

Кейди наблюдаваше всичко това с овча загриженост и любопитство. Накрая дойде да прегърне Кайе — мърмореше дежурните успокоения, че всичко ще бъде наред. Очевидно искаше да си върви, но не намираше сили да го признае.

В този момент в стаята се появи оранжевият котарак Криксън. Кайе то вдигна и го погали — чудеше се какво ли са видели очичките му, — после го пусна на пода.

Минутите се разтеглиха в часове. Накрая мистър Бивол се върна и дойде ред на мистър Смърт да излезе. Кейди въртеше очи като подплашено животинче.

— Не е наша работа да почистим — рече й мистър Бивол и й подаде визитна картичка. — Тези хора се занимават с такива неща. Искам да кажа, че чистят при подобни случаи. Не, е евтино, но се справят добре. Мъж и жена. Християни. Добри хорица.

Кайе кимна и взе картичката. Не й се искаше да остава сама в къщата, готова бе да заключи вратата и да си тръгне.

Накрая останаха двете с Кейди.

— Къде ще прекараш нощта, Кайе? — попита я Кейди.

— Не зная.

— Ако искаш, ела у нас, скъпа.

— Благодаря. В лабораторията има кушетка. Ще ида там. Ще се погрижиш ли за котките? Сега не ми е до тях.

— Разбира се. Ще ги взема с мен. Искаш ли да дойда утре? Да почистя след като... другите свършат?

— Ще ти се обадя — отвърна Кайе. Кейди я прегърна и отиде да потърси котките. Тръгна си след десетина минути и Кайе остана сама в

къщата.

Нито бележка, нито съобщение — нищо.

Иззвъня телефонът. Кайе не го вдигна, но той упорито продължаваше да звъни — Сол бе изключил телефонния секретар. „Може би Сол се обажда“ — помисли си тя и изтича разтревожено при телефона.

— Кайе ли е?

— Да — каза тя. Гласът ѝ беше прегракнал.

— Госпожо Ланг, на телефона е Ренди Фостър от „АКС Индъстрис“. Бих искал да говоря със Сол. За сделката. Той вкъщи ли е?

— Не, господин Фостър.

Неловка пауза. Какво да каже — точно сега. И кой беше този Ренди Фостър? Каква сделка?

— Извинете. Кажете му, че приключихме консултациите с нашите адвокати и че договорите са готови. Ще му ги доставят още утре. Уговорили сме съвещание за четири следобед. Очаквам да присъствате и вие, госпожо Ланг.

Тя смотолевя нещо и затвори. Едва се сдържаше да не закрепси. Качи се — бавно, много бавно! — на горния етаж и се зае да подрежда в един куфар дрехите, които можеха да ѝ потрябват през следващата седмица.

След това излезе от къщата, качи се в колата и потегли към „Екобактер“.

Сградата бе почти празна — беше време за вечеря, само дето Кайе не беше гладна. Отключи малката стаичка, в която Сол бе поставил кушетка и одеяла, но спря разколебана на прага. После въздъхна и влезе.

Стаичката нямаше прозорци. Вътре беше хладно, миришеше на чисто. Цареше съвършен ред.

Кайе се съблече и се пъкна под хладните чаршафи.

На следващата сутрин се събуди рано, обляна в пот и разтреперана. Не беше болна. Просто я споходи ужасната мисъл, че може би вече е вдовица.

20. ЛОНДОН

Репортерите откриха Мич на „Хийтроу“. Сам седеше срещу него на малката маса в двора на ресторанчето за морски деликатеси, а петима репортери се бяха струпали зад невисоката ограда и го обстрелваха с въпроси. От околните маси ги наблюдаваха любопитни и раздражени пътници, други ги подминаваха с безразличие — тикаха колички с багаж.

— Вие пръв ли потвърдихте, че мумиите са от дълбока древност?
— попита една възрастна репортерка, стиснала фотоапарат.

Мич набоде резенче от калмарите.

— Смятате ли, че имат някаква връзка с американския Паско? —
добави един от мъжете.

— Депортираха ли ви от Австрия?

— Защо все на вас се случва?

— Колко ви платиха загиналите алпинисти, за да запазите тайната им? Колко щяхте да поискате за мумиите?

Мич се наведе напред, после се изправи и се засмя. Жената прилежно засне тази промяна в настроението му. Сам поклати глава и се изгърби, сякаш ги бе връхлетял проливен дъжд.

— Питайте ме за детето — подхвърли Мич.

— Какво дете?

— Бебето. Съвсем нормално бебе.

— Колко разкопки сте ограбили досега? — подметна жената.

— В пещерата открихме мъничко бебе — каза Мич и отмести стола си назад. — Татко, да тръгваме.

— Съгласен — каза Сам.

— Коя пещера? Онази с мумиите ли?

— С пещерните хора — поправи го жената. — Как мислите, дали са го отвлекли?

— Отвлекли са го, после са го убили и са го взели със себе си в планината — за храна — заговори мъжът отляво. — После ги е застигнала буря и... край!

— Страхотна история! — възкликна този до него.

— Ами питайте учените — повдигна рамене Мич и закуцука с патериците.

— Всичките мълчат, като че ли става въпрос за Второто пришествие — подвикна след него жената.

21.

ВАШИНГТОН

Дикън седеше до Марк Огюстин в кабинета на министърката Максин Кърби. Доктор Кърби бе шейсетгодишна, средна на ръст, набита, с тъмношоколадова кожа и черни, пронизващи очи.

Наближаваше единайсет вечерта и те на два пъти вече бяха обсъждали всички подробности. На екрана на лаптопа се въртяха графики и снимки.

В стаята се върна Франк Шоубек, заместник-директорът на Националния здравен институт — беше отскочил до тоалетната. Всички знаеха, че Кърби не обича да използват служебната ѝ тоалетна.

Министърката бе зареяла поглед в тавана и Огюстин погледна намръщено Дикън, обезпокоен, че докладът не ѝ е направил нужното впечатление.

Тя ги погледна и каза:

— Кристофър, изключи тази проклета машина. Свят ми се зави от нея. — Дикън спря лаптопа и изключи проектора. Шоубек запали лампите и пхна ръце в джобовете си.

— Сведенията от нашите болници — заговори Кърби — несъмнено са силен коз... а и виждам, че продължават да постъпват нови съобщения, от други райони.

— Непрекъснато — потвърди Огюстин. — Опитваме се да го запазим в тайна, но...

— Пораждате подозрения — кимна Кърби и започна да гризе нокътя на показалеца си. — Всеки момент ще излезе в новините. АЧЕРВ вече не е само любопитен феномен. Той се олицетворява с „иридовия грип“. Болест, която предизвиква мутации и води до спонтанни аборти. Между другото, името...

— Да, вярно — прекъсна я Шоубек. — Кой го измисли?

— Аз — призна Огюстин.

Дикън все още не можеше да определи ролята, която играеше Шоубек. Понякога се държеше като телохранил, друг път — като съветник.

— Е. Франк, казвай — това ще свърши ли работа? — попита Кърби. И преди да получи отговор прехапа устни и промълви; — Доста е страшничко.

— Така си е — потвърди Огюстин.

— Но, звучи малко налудничаво — продължаваше да разсъждава Кърби. — Нещо изскача от гените ни и започва да създава бебета-чудовища... от един-единствен гигантски яйчник? Марк, какво по дяволите е това?

— Не знаем нищо за неговата етиология — рече Огюстин. — Ограничени сме с щата и средствата, работим само по един проект.

— Ще поискаме добавъчни средства, Марк. Това вече е ясно. Но настроенятията в Конгреса са враждебни. Не ми се ще да ме хванат, че вдигам фалшива тревога.

— От научна гледна точка откритието е сензационно. От политическа — това е бомба със закъснител. Ако не уведомим в най-скоро време обществеността...

— По дяволите, Марк! — прекъсна го Шоубек. — Нямаме данни за пряка връзка! Тъканите на заболелите от грипа гъмжат от АЧЕРВ — седмици след това. Но ако тези вируси са стари и отслабени и не могат да причинят болести? Проявяват се, да речем, защото е изтънял озонният слой и получаваме по-големи количества ултравиолетови лъчения, както когато ни излезе херпес на устата. Може да са съвсем безвредни и да нямат нищо общо със спонтанните аборти.

— Не смятам, че е съвпадение — спря го Кърби. — Поне на това ме навеждат анализите. Искам обаче да разбера защо организъмът не унищожава тези вируси, защо не ги изолира?

— Защото те се отделят постоянно, в продължение на месеци — отвърна Дикън. — Както и да постъпва с тях организъмът, те продължават да се излъчват от различни тъкани.

— Кои тъкани?

— Още не знаем със сигурност — отвърна Огюстин. — В момента изследваме костния мозък и лимфата.

— Няма абсолютно никакви признаци на вiremия — продължи Дикън. — Липсва увеличаване на далака и подуване на лимфните възли. Навсякъде гъмжи от вируси, а никаква забележима реакция. — Той се почеса нервно по бузата. — Искам още веднъж да обсъдим един момент.

Министърката го погледна, а Шоубек и Огюстин млъкнаха.

Дикън премести стола си няколко сантиметра напред.

— Жените се заразяват с вируса от своите постоянни мъжки партньори. Самотните жени — тези, които нямат партньори, не страдат от АЧЕРВ.

— Това е глупаво — промърмори Шоубек недоволно. — Как, по дяволите, една болест ще знае дали жената си има постоянен партньор, или не?

— Глупаво или не — такава е статистиката. Проверихме го много внимателно. Вирусът се предава от мъжете на техните партньорки за доста продължителен период. Хомосексуалните двойки не страдат от него. Болестта се предава по полов път, но има избирателен характер.

— Господи! — възкликна Шоубек със смесица от съмнение и ужас.

— Добре, да приемем, че е така — кимна министърката. — Какво обаче е накарало вируса да излезе на бял свят?

Очевидно АЧЕРВ и хората са стари партньори — отвърна Дикън. — Все едно, че става въпрос за човешкия еквивалент на лизогенния фагоцит. Известно е, че лизогенните фагоцити се проявяват, когато бактерията бъде подложена на животозаплашващи стимули — като краен стрес например. Пренаселеност. Социални промени. Радиация.

Огюстин му хвърли предупредителен поглед и вметна:

— Ние сме много по-сложни от бактериите.

— Искаш да кажеш, че АЧЕРВ се активизира вследствие пренаселеността? — попита Кърби.

— Може би, но не за това говорех — отвърна Дикън. — Всъщност лизогенните фаги оказват помощ на бактерията. Понякога те изпълняват симбиозна функция. Те помагат на бактерията да се адаптира към новите условия и дори към нови хранителни източници и промени, като обменят гени. Да речем, че АЧЕРВ изпълнява подобна полезна функция за нас.

— Поддържайки ниско ниво на популацията? — Шоубек го погледна скептично. — Стресът на пренаселеността довежда до по-висок процент спонтанни аборти? Брей.

— Може би, не зная. — Дикън нервно избърса потните си длани в панталоните.

— А кой тогава знае? — попита го Кърби.

— Кайе Ланг — отвърна Дикън.

Огюстин махна едва забележимо с ръка, жест, който министърката не забеляза — Дикън стъпваше на тънък лед. Не бяха обсъждали този въпрос.

— Изглежда, Кайе надуши появата на АЧЕРВ доста преди всички останали — съгласи се Кърби. — Друго ми кажи, Кристофър. — Тя се наведе и го изгледа предизвикателно. — Ти как разбра? Още през август, когато беше в Грузия? Как надуши — с интуиция на ловец?

— Бях чел статиите й — отвърна Дикън. — Направо ме поразиха.

— Любопитно. И защо Марк те е пращал в Турция и Грузия?

— Рядко пращам Кристофър някъде — намеси се Огюстин. — Но когато става въпрос за плячка, той има вълчи инстинкти.

Кърби не сваляше поглед от Дикън.

— Не бъди стеснителен, Дикън. Марк те е пратил да душиш за нова и страшна болест. Оценявам това — като профилактична медицина, приложена в политиката. Но случайна ли беше срещата ти с Кайе Ланг в Грузия?

— В Тбилиси има офис на ЦКБ — опита се да му помогне Огюстин.

— Офис, който господин Дикън не си е направил труда да посети дори колкото да каже здрасти. — Министърката го гледаше със сбърчени вежди.

— Отидох, за да се срещна с нея. Възхищавам се от работата й.

— Но нищо не си й казал.

— Нищо съществено.

Кърби погледна Огюстин.

— Ще можем ли да я привлечем?

— Тя си има проблеми — отвърна Огюстин.

— Какви проблеми?

— Съпругът й е изчезнал, вероятно е самоубийство — обясни Огюстин.

— Преди около месец — допълни Дикън.

— Но това не е всичко. Преди да изчезне той продал компанията без нейно знание, за да покрие инвестиция на рисков капитал, за която

тя също не била известена.

Дикън не знаеше нищо за тези подробности. Изглежда, Огюстин разполагаше със собствени източници за Кайе Ланг.

— Здравата го е закъсала, горкичката — въздъхна Шоубек. — И какво предлагате, да я оставим на мира, докато се съвземе?

— Щом ни трябва, няма какво да чакаме — заяви Кърби. — Господа, цялата тази работа хич не ми харесва. Наречете го женска интуиция, зова на хормоните и прочее. Искам най-добрите експерти, до които можем да се доберем. Марк?

— Ще ѝ се обадя — обеща с неочакван ентузиазъм Огюстин.

— Направи го — кимна Кърби и завъртя стола си към Дикън. — Кристофър, все още ми се струва, че криеш нещо.

— Нищо съществено. — Дикън поклати глава.

— Така ли? — Здравната министърка повдигна вежди. — Най-добрият вирусолог в Центъра? Марк каза, че разчитал на твоя нюх.

— Понякога Марк е твърде откровен — въздъхна Огюстин.

— Така е — потвърди Кърби. — Кристофър също трябва да е откровен. Какво казва прословутият ти нюх?

Дикън бе малко объркан от неочакваната промяна в разговора. Не му се щеше да излиза с все още слаба ръка.

— Активираният човешки ендогенен вирус е много, много стар — поде предпазливо той.

— Е, и?

— Не съм сигурен дали става въпрос точно за болест.

Шоубек изпръхтя презрително.

— Продължавай — каза Кърби.

— Това е неразделна част от човешката биология. Имало го е в нашата ДНК много преди да се появи човекът. Може би върши това, за което е предназначен.

— Да убива деца? — възкликна ядосано Шоубек.

— Да регулира някаква важна функция, в пределите на целия вид.

— Нека се придържаме към сигурните факти — намеси се Огюстин. — АЧЕРВ предизвиква „иродовия грип“. Той води до вродени дефекти и спонтанни аборти.

— Разполагаме с достатъчно данни, за да поискам среща с президента и Конгреса — рече Кърби.

— Съгласен съм — каза Шоубек. — Но имам известни притеснения. Да не стане така, че всичко това да се обърне и да се стовари на нашите глави.

Дикън почувства дълбоко облекчение. Едва не бе изгубил играта, а ето че дори успя да спести един джокер, който да използва по-късно: следи от АЧЕРВ в труповите от Грузия. Току-що Мария Кьониг от Вашингтонския университет им бе пратила резултатите.

— Утре имам среща с президента — продължи здравната министърка. — Ще ми отдели само десет минути. Пригответе ми повечко цветни диаграми.

Съвсем скоро АЧЕРВ щеше да получи статута на официална криза. В здравната политика кризите се решаваха с помощта на познати научни средства и изпитани бюрократични рутинни мерки. Дикън не вярваше, че някой ще повярва в предположението му, докато не възникнат нови, още по-странни случаи. Той самият трудно би повярвал.

Бе прохладен ноемврийски следобед. Огюстин откряна вратата на служебния линкълн, извърна се към Дикън и каза:

— Как постъпваш, когато някой те попита какво мислиш по въпроса?

— Движа се по течението.

— И този път се справи, вундеркиндчо.

Огюстин седна зад волана. Изглеждаше доволен от срещата.

— Остават й само шест месеца до пенсия. Разбрах, че смятала да ме предложи за свой заместник.

— Моите поздравления — рече Дикън.

— С човек като Шоубек зад гърба... — въздъхна Огюстин. — Но все пак се надявам да стане, Кристофър. Най-сетне да изтегля голямата печалба.

22. НЮ ЙОРК

Докато седеше в голямото кожено кресло на богато обзаведения офис, Кайе се чудеше защо високоплатените адвокати от Източния бряг толкова много си падат по елегантното и скъпо обзавеждане.

Даниъл Мънси, адвокатът на „АКС Индъстрис“, стоеше до бюрото на Дж. Робърт Орбисън, нейния семеен адвокат от трийсет години. Родителите ѝ бяха починали преди пет години и оттогава Кайе не го бе навещавала. След изчезването на Сол и зашеметяващите новини от „АКС“ и адвокатата на „Екобактер“ за претенциите на първите, тя бе потърсила Орбисън почти в състояние на шок. Орбисън я посрещна любезно, дори мило, и веднага я успокои, че хонорарът му ще е скромнен, защото все още се смята за неин семеен адвокат.

Орбисън бе мършав, плешив, с гърбав нос, покрит с тъмни петънца кожа, отпусната долна устна и мътни сини очи, но беше издокаран във великолепен, шит по поръчка костюм и широка вратовръзка, която почти закриваше разстоянието между реверите му.

Мънси бе около трийсетгодишен мургав красавец с вежлив тон. Носеше вълнено сако в тютюнев цвят и изглежда, познаваше биотехнологичната специфика почти толкова добре, колкото и Кайе — може би дори по-добре от нея.

— „АКС“ може да не е отговорен за неуспехите на господин Медсън — каза Орбисън със силен, но мек глас. — Но при сегашните обстоятелства ние смятаме, че компанията ви дължи на госпожа Ланг поне някакво овъзмездяване.

— Парично овъзмездяване? — попита Мънси и вдигна учудено вежди. — Сол Медсън не беше в състояние да убеди инвеститорите си да продължават да го подхранват със средства. Изглежда, бе съсредоточил всичките си усилия върху сделката с някаква грузинска научна група. — Мънси поклати тъжно глава. — Моите клиенти закупиха инвеститорите. Цената им бе доста щедра, като се имат предвид последвалите събития.

— Кайе е вложила доста пари в компанията. Само компенсациите за интелектуална собственост...

— Тя има общ принос в науката, но не и конкретен в разработките на определен продукт с потенциални възможности за пазара.

— В такъв случай нека обсъдим поне една разумна компенсация за авторитета, който си е изградила марката „Екобактер“.

— Госпожа Ланг не е законен съпритежател. Изглежда, Сол Медсън никога не е смятал жена си за повече от обикновен служител във фирмата.

— Неприятен пропуск, наистина — призна Орбисън. — Особено за госпожа Ланг. Тя е вярвала на съпруга си.

— Сигурни сме, че по закон тя има права върху всички техни съвместни придобивки. „Екобактер“ обаче не е една от тях.

Кайе отмести поглед встрани.

Орбисън сведе поглед към покритото със стъкло бюро.

— Господин Мънси, госпожа Ланг е много известен биолог.

— Господин Орбисън, госпожо Ланг, „АКС Индъстрис“ купува и продава перспективни начинания. След смъртта на Сол Медсън „Екобактер“ вече не попада в тази категория. Зад това име не стоят ценни патенти, нито съществуват ползотворни връзки с други компании, от които бихме могли да извлечем дивиденди. Единственият продукт, който би могъл да се продава, лечението на холерата, е по същество притежание на един от служителите във фирмата. Господин Медсън е бил доста щедър в договорите. Трябва да сме доволни, ако си възвърнем и десет процента от парите, които сме вложили в него. Госпожо Ланг, не можем да си позволим дори да ви изплатим заплатите за тази седмица. Никой не желае да купува вашата фирма.

— Ние смятаме, че за период не повече от пет месеца, като се има предвид репутацията на госпожа Ланг, тя ще бъде в състояние да събере необходимото количество спонсори, за да постави отново „Екобактер“ на крака. Лоялността на служителите във фирмата е на високо ниво. Мнозина са оповестили писменото си желание да останат на работа при Кайе, независимо от трудния период.

Мънси отново вдигна ръце: не става.

— Моите клиенти следват собствените си инстинкти. Може би господин Медсън е трябвало да избере друга фирма, на която да

продава. С цялото ми уважение към госпожа Ланг, която наистина е много изтъкнат учен, разработките ѝ до момента нямат пряк комерсиален интерес. Биотехнологиите са висококонкурентен бизнес, както вероятно добре знаете, госпожо Ланг.

— Бъдещето лежи в това, което можем да създадем, господин Мънси — отвърна Кайе.

Мънси тъжно поклати глава.

— Мен вече ме спечелихте, госпожо. Но фирмата, която защитавам... — Той остави изречението недовършено.

— Благодаря ви, господин Мънси — рече Орбисън и прихлупи носа си с длани.

Мънси не изглеждаше сконфузен от намека, че трябва да си върви.

— Ужасно съжалявам, госпожо Ланг. Все още имаме сериозни затруднения с нашите застрахователи заради странния начин, по който изчезна господин Медсън.

— Той няма да се върне, ако това ви безпокои — отвърна Кайе и усети, че гласът ѝ трепери. — Открили са го, господин Мънси. Той няма да се върне, за да се посмее на пъкъла, в който превърна живота ми.

Мънси я погледна внимателно.

Тя обаче не можеше да спре. Думите сами излизаха от устата ѝ.

— Открили са го на скалите на Лонг Айланд. Бил е в ужасно състояние. Наложил се да го идентифицирам по венчалната халка.

— Много съжалявам. Не знаех — каза Мънси.

— Оpozнаването беше извършено тази сутрин — добави Орбисън.

Мънси стана, излезе заднишком и затвори вратата след себе си.

Орбисън я наблюдаваше мълчаливо. Кайе избърса очи с опакото на ръката си.

— Нямах представа колко много значи за мен. Не знаех, че постепенно сме се превърнали в едно цяло, в организъм с общ мозък. Мислех си, че имам своя живот, своите идеи... но сега разбрах, че съм бъркала. Не се чувствам като пълноценно човешко същество. Той е мъртъв.

Орбисън кимна.

— Днес следобед ще отида в „Екобактер“ да поговоря с хората. Ще ги посъветвам да си намерят работа и ще им обещаю да им помогна с каквото мога.

— Ти си умна и млада. Ще се справиш, Кайе.

— Зная, че ще се справя! — тросна се тя. После неочаквано се засмя. — Проклет да е. Този... копелдак. Това нищожество! Нямахте никакво право!

— Абсолютно никакво право — съгласи се Орбисън. — Евтин и мръсен трик, направо гаден номер.

— Така е — кимна тя и се огледа като подивяла. — О, Божичко, колко ще е трудно сега! Знаеш ли кое е най-лошото?

— Кое, скъпа?

— Това, че всъщност съм доволна — отвърна Кайе и заплака.

— Хайде, успокой се — уморено каза Орбисън.

23.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА КОНТРОЛ И ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ, АТЛАНТА

— Мумифицирани неандерталци — промърмори Огюстин и постави сгънат лист върху бюрото на Дикън. — Животът си тече. И „Нюзуик“ го следва неуморно.

Дикън бутна настрана снимките на отхвърлени фетуси за последните две седмици, които му бяха пратили от болница „Нортсайд“ в Атланта, и взе листа. „Потвърден праисторическият характер на замръзнала семейна двойка“ — гласеше заглавието.

Той прегледа съдържанието без особен интерес, колкото да не обиди Огюстин.

— Във Вашингтон обстановката се нажежава — продължи директорът. — Наредиха ми да сформирам работна група.

— Ти ли ще я ръководиш?

Огюстин кимна.

— Добри новини значи — рече предпазливо Дикън. Усещаше бурята.

— Използвахме статистическите данни, подготвени от теб. Направо им изкарахме акъла — дори и на президента. Здравната министърка му показа един от деформираните фетуси. На снимка, разбира се. После ми призна, че никога не го била виждала по-притеснен за нещо, свързано със здравните проблеми на страната. Иска веднага да излезем с официално изявление пред обществеността. „Умират новородени — така казал. — Трябва да се направи каквото може, час по-скоро.“

Дикън чакаше търпеливо.

— Доктор Кърби иска да привлечем всички необходими сили. Ще разполагаме с достатъчно средства да повикаме дори задгранични консултанти. Засега не желаят да ме отделят от работата, за да заема нейния пост — добави Огюстин навъсено.

— А Шоубек?

— Гледат го с добро око. Но президентът може да предложи своя кандидатура. Утре ще има официална пресконференция, посветена на „иродовия грип“. Под мотото: „Всеобща война на международния убиец“. Като в добрите стари времена на борба с полиомиелита. Все пак АЧЕРВ не е СПИН.

— Не виждам защо трябва да се нагнетява обстановката.

— И аз. Казаха ми да подготвя списъка на групата до утре следобед — за да бъде одобрен от Кърби и Шоубек. Ти, разбира се, си първият. Ще поговоря с неколцина от НЗИ, с познати учени от Ню Йорк. Всеки директор на институт би мечтал да участва в подобна програма. Можеш ли да се свържеш с Кайе Ланг и да й кажеш, че ще бъде призована в редиците на армията?

— Да — каза Дикън. Кой знае защо, сърцето му трепна. Беше се задъхал. — Аз също имам наум няколко души.

— Не цял стадион, надявам се.

— Не, поне в началото.

— Трябва ми *група* — заяви Огюстин, — не сбирщина от волни духове.

Дикън се засмя.

— Оркестър ли ще правиш?

— Стига да не пеят фалшиво. Марта и Карен ще се погрижат за подробностите. Искам нормални и спокойни хора, не хипита и бунтари.

— Разбира се — рече Дикън. — Значи и аз отпадам.

— Ти си моето вундеркиндче. — Огюстин вдигна пръст. — Имам право само на един. Утре в шест те чакам в моя кабинет. Донеси пепси и лед от лабораторията. Ама да е чист, нали?

24.

ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

Когато Кайе пристигна на паркинга на „Екобактер“, отпред бяха спрели три фургона. На входа срещна двама работници, които изнасяха тежък лабораторен хладилник. Зад тях вървеше друг, с принтер, и още един, който носеше компютър. Мравките разграбваха „Екобактер“.

Не че имаше някакво значение. Вече го бе преглътнала.

Тя влезе в кабинета си, който стоеше недокоснат, и затръшна вратата. Настани се в мекото кресло — синя кожена тапицерия, цена двеста долара — включи компютъра и въведе паролата за достъп до Международната асоциация на биотехнологичните фирми, където бе оставила пощенска кутия за приемане на предложения. Това, което ѝ бе казал агентът от Бостън, се оказа вярно. Поне четиринайсет университета и седем компании се интересуваха от услугите ѝ. Тя прегледа списъка с предложения. Студентски занимания, участие в новоизградена малка вирусологична лаборатория в Ню Хампшир... преподавател по биология в частен калифорнийски колеж, Християнско училище, Южнобаптистки...

Усмихна се на предложението от Калифорнийския медицински университет да работи заедно с прочут професор по генетика — неназован в писмото — в изследователска група, занимаваща се с наследствените заболявания и тяхната връзка с активизирането на провирусите. Това предложение най-много ѝ допадна и тя го отбеляза.

Скоро обаче ѝ омръзна да преглежда писмата. Винаги ѝ се бе струвало унижително да си търси работа. Но нямаше как — време беше да почне живота си наново и да излезе от сянката, в която я бе държал Сол.

Беше отбелязала общо три предложения от двайсет и едно и се чувстваше изтощена.

Едва сега се сети да погледне електронната поща. Точно там се натъкна на краткото съобщение на Кристофър Дикън от ЦКБ. Името ѝ се стори познато. Тя изведнъж се сети и изруга и монитора, и съобщението, което ѝ показваше, и целия този отвратителен живот.

Дебра Ким почука на прозрачната врата на кабинета. Кайе изруга пак, още по-силно, и Ким отвори и я погледна учудено.

— На мен ли викаш? — попита тя невинно.

— Имам покана да се присъединя към група на ЦКБ — рече Кайе и удари с длан по масата.

— Правителствена работа. Големи здравни проекти. Възможност да извършваш собствени изследвания.

— Сол мразеше да работи за правителството.

— Сол бе егоистичен индивидуалист. — Ким приседна на крайчеца на бюрото. — Започнаха да изнасят моята апаратура. Май вече няма какво да ме задържа тук. Взех само снимките и дискетите... Божичко, Кайе.

Кайе се изправи, прегърна я и Ким избухна в сълзи.

— Не зная какво да правя с мишките. Мишки за десет хиляди долара, представяш ли си!

— Ще ти намерим друга лаборатория, където да ги прехвърлиш.

— Но как ще ги превозим? Те са пълни с холерни вибриони! Ще трябва да ги унищожа и да стерилизирам инкубаторите.

— Какво казаха хората от „АКС“?

— Щели да ги оставят в изолаторното. Не било тяхна работа.

— Не мога да повярвам!

— Заявиха, че след като са мой патент, значи са мой проблем.

Кайе седна и махна отпаднало с ръка. Ким едва ли щеше да намери работа до месец-два, а дотогава мишките щяха да измрат. Нови мишки, още пари и поне половин година чакане.

— Не зная какво да ти кажа — рече тя и вдигна безпомощно ръце.

Ким почна да ѝ благодари. Накрая отново се прегърнаха.

Кайе се чувстваше отговорна за нея и за другите служители, макар да нямаше никаква вина за бедственото им положение.

Прочете отново писмото на Дикън. Трябваше да намери някакъв начин да си стъпи на краката, да си поеме дъх и да се върне в състезанието. Може би предложението на Дикън идваше в подходящ момент. Нямаше представа за какво може да им е потрябвала и почти беше забравила niskия пълен мъж, с когото се бе запознала в Грузия.

Извади клетъчния си телефон — телефонните връзки на компанията бяха прекъснати — и набра номера на Дикън в Атланта.

25.

ВАШИНГТОН

— Разполагаме с резултатите от тестовете на четиридесет и две болници от цялата страна — обясняваше Огюстин на президента. — Потвърдена е връзката при всички случаи на мутация и последващо отхвърляне на плода, от типа, който изучаваме, с наличието на „иродов грип“.

Президентът седеше на другия край на голямата полирана маса в една от залите на Белия дом. От двете му страни се бяха настанили съответно вицепрезидентът, официалният говорител, председателят на Сената, доктор Кърби, Шоубек, секретарят по въпросите на здравеопазването, Огюстин, трима президентски помощници и няколко служители, които Дикън не познаваше. Масата беше доста голяма, а за дискусиата им бяха отредили цели три часа.

На влизане се наложи да предаде мобилния си телефон, пейджъра и лаптопа. Само преди две седмици един „експлодирал“ мобилен телефон, принадлежащ на посетител, бе предизвикал доста разрушения и тревоги в Белия дом.

Дикън остана малко разочарован от залата, в която ги поканиха — нямаше големи екрани по стените, нито компютри и пултове за управление. Обикновена, макар и просторна зала, с доста телефони. Поне президентът ги слушаше внимателно.

— Активираният човешки ендогенен вирус е първият ретровирус, който е в състояние да се прехвърля от един носител на друг — продължаваше Огюстин. — Без никакво съмнение той е причината за „иродовия грип“. През цялата си медицинска кариера не бях виждал нещо толкова вирулентно. Всяка жена, която се намира на ранен стадий на бременност и бъде заразена с „иродовия грип“, неизбежно стига до спонтанен аборт. Статистиката показва, че близо десет хиляди аборта през последните месеци вероятно са причинени от вируса. Според информацията, с която разполагаме, мъжете са единствените заразноносителни на „иродовия грип“.

— Ама че зловец имаме — промърмори президентът.

— Много точно название, господин президент — вметна Кърби.

— Все още не знаем какво предизвиква активирането на вируса при мъжете — продължи Огюстин, — но подозираме, че отключващият механизъм са феромони, може би от постоянните партньорки. Не знаем също и как можем да го спрем. — Той подаде графиките през масата. — Според нашите статистики идната година случаите на „иродов грип“ могат да нараснат до два милиона. Два милиона потенциални аборта.

Президентът приемаше всичко това със замислено изражение. Вече бе чул доста при предварителната среща с Франк Шоубек. Но Дикън знаеше, че тъкмо повторенията на вече казани неща карат политиците да разберат онова, за което ги предупреждават учените.

— Все още не мога да си обясня как нещо, което е вътре в нас, може да предизвика такива сериозни последици — обади се вицепрезидентът.

— Дяволът в нас — промърмори говорителят.

— Подобни генетични изменения могат да доведат например до рак — заобяснява Огюстин. Дикън усети, че това е малко встрани от истината, но Шоубек кимна в знак, че е съгласен. Сега бе моментът Шоубек да вземе нещата в свои ръце и да докаже, че е достоен заместник на Кърби.

— Без никакво съмнение проблемът, пред който се изправяме, е нов за медицината — заговори той. — Но нека не забравяме, че вече сме близо до обуздаването на СПИН. С опит като този, уверен съм, че ще можем да се похвалим със съществен пробив до шест-осем месеца. Разполагаме с големи изследователски центрове в цялата страна, сигурно и другите страни ще поискат да се включат. Почти е готова национална програма, която ще се опира на ресурсите на НЗИ, ЦКБ и Националния център за заразни и алергични болести. Разделихме питката, за да можем по-бързо да се справим с нея. Нашата нация никога не е била толкова подготвена, за да се справи с проблем от подобен мащаб. Веднага щом заработи тази програма, над пет хиляди изследователи от цялата страна ще се включат в разработките. Ще привлечем на помощ частни компании и задгранични учени. В момента се подготвя и програмата за международно сътрудничество. Всичко, от което се нуждаем, е бърз и добре координиран отговор от подопечните ви звена, дами и господа.

— Не виждам някой от двете страни на Белия дом, който би възразил срещу финансовата поддръжка на подобна програма — заяви говорителят.

— Както и в Сената — обади се председателят. — Господа, впечатлен съм от свършеното досега, но не съм чак такъв ентузиаст по отношение на нашите научни възможности. Доктор Огюстин, доктор Шоубек, изгубихме двайсет години, преди да успеем да уловим юздите на СПИН, макар че наляхме десетки милиарди долари в различни перспективни програми. Аз също съм потърпевш, господа — преди пет години дъщеря ми почина от СПИН. — Той изглежда присъстващите. — Щом този „иродов грип“ е съвсем нов, как да повярвам, че можем да очакваме чудеса само след шест месеца?

— Никакви чудеса не очакваме — побърза да отвърне Шоубек. Но се надяваме поне да започнем да го разбираме.

— В такъв случай, кога ще разполагаме с ефикасно лечение? Дори не лечение — поне някаква ваксина?

Шоубек призна, че не знае отговора.

— Скоростта очевидно зависи единствено от възможностите на нашата наука — отбеляза вицепрезидентът.

— Пак ще кажа, имам известни съмнения — повтори председателят. — Питам се обаче дали това не е някакво знамение. Дали не е време да сложим ред в собствената си къща, да надникнем в душите си, да сключим мир с нашия Създател. Ясно е, че сме раздвижили някои доста могъщи сили.

Президентът вдигна ръка и докосна с пръст върха на носа си. Лицето му беше съвсем сериозно. Шоубек и Огюстин знаеха кога не бива да се обаждат.

— Сенаторе — рече президентът, — моля се да не сте прав.

След края на заседанието Огюстин и Дикън последваха Шоубек по един страничен коридор към асансьорите.

— Какво лицемерие! — оплакваше се той. — Мразя, когато вземат да дрънкат за Божия намеса. — Той поклати глава, за да се освободи от натрупаното напрежение. — Лично аз гласувам за пришълците. Къде са Мълдър и Скъли?

— Франк, ще ми се да беше толкова смешно — отвърна Огюстин, — но трябва да ти призная, че наистина съм изплашен. Половината от протеините, активирани от АЧЕРВ, са нови за нас. Нямаме никаква представа какво точно вършат. Пак ще те попитам: защо точно аз, Франк?

— Защото, Марк, ти си амбициозен — отвърна Шоубек. — Ти намери този камък и погледна под него. — Шоубек се засмя с хищна усмивка. — Не че щеше да имаш избор... рано или късно.

Огюстин завъртя глава. Дикън почти подушваше колко е изнервен. Той също сякаш не беше на себе си. „Плаваме нагоре по буйната река — помисли си той, — бъхтим се с греблата като тъпаци.“

26. СИАТЪЛ

ДЕКЕМВРИ

Като човек, който трудно се задържаше дълго на едно място, Мич прекара само няколко дни с родителите си в малката им ферма в Орегон, после взе влака за Сиатъл. Нае апартамент на Капитол Хил, като използва средства от пенсионния си фонд, а от един приятел в Къркленд купи на старо един буик.

За щастие, толкова далеч от Инсбрук мумифицираните неандерталци предизвикваха само вяло любопитство в пресата. Той даде едно интервю за научния редактор на „Сиатъл Таймс“, който след това се обърна срещу него и му постави етикета „мошеник в редиците на доблестните археолози“.

Седмица след пристигането му в Сиатъл Конфедерацията на петте племена от Кумашска област погребва Паско с пищна церемония на брега на река Колумбия в източен Вашингтон. Специалисти от Армейския инженерен корпус подсилиха бреговете на реката с бетонна стена, за да избегнат евентуално свличане, и практически запечатаха могилата. Учените протестираха, но не поканиха Мич да се присъедини към тях.

Всичко, от което имаше нужда, бе да остане сам, за да обмисли нещата. Би могъл да изкара още половин година със спестяванията си, но се съмняваше, че този период ще е достатъчен, за да се уталожат нещата и да си намери нова работа.

Беше се изтегнал, с протегнат напред гипсиран крак, зад издадения прозорец на апартамента и зяпаше минувачите по Бродуей. Не можеше да прогони от мислите си мумифицираното бебе, пещерата и лицето на Франко.

Беше поставил епруветките с тъканните образци от мумиите в една картонена кутия със стари снимки — скри я на дъното на гардероба. Преди да направи нещо с тях искаше да си изясни, поне за себе си, какво точно е открил.

Нямаше смисъл да се обвинява за нищо.

Вече знаеше кое е свързващото звено. Раната на женската съвпаднаше с тази на детето. Женската го бе родила, или пък бе изхвърлила плода преждевременно. Мъжкарят бе останал край тях, след това бе взел новороденото и го бе загърнал в кожа, макар че вероятно то се бе родило мъртво. Дали мъжкарят бе нападнал женската? Едва ли. Те се бяха обичали. Той й се бе врекъл. Заедно бяха бягали от нещо. Но откъде беше толкова сигурен, че е било така?

Едва ли можеше да става въпрос за екстрасензорни способности или някаква връзка с техните духове. Мич бе прекарал значителна част от кариерата си в това да намира рационални обяснения на заплетени и загадъчни археологически находки. Понякога отговорите го спхождаха късно през нощта или докато се разхождаше, зареял поглед в облаците. Случваше се да му се явяват и насън. Интерпретацията им бе колкото наука, толкова и изкуство.

Ден след ден Мич чертаеше диаграми, драскаше кратки бележки и нанасяше записките си в тънкия, подвързан с кожа бележник. Беше залепил един кадастрон на стената в спалнята, на който бе нарисувал карта на пещерата — доколкото си я спомняше. Добави и хартиени изрезки на мумиите.

Една ранна сутрин, след като излезе да се поразходи до мексиканския ресторант на ъгъла, се сети да провери пощата. Вътре имаше малка картонена кутия. Докато я носеше нагоре по стълбите, я разклати лекичко.

Беше поръчал в една нюйоркиска книжарница стар брой на „Нешънъл Джеографик“ със статия за Йоци, Ледения човек. Списанието бе пристигнало опаковано с вестници.

„Вречен“. Мич бе убеден, че са били вречени един в друг. Начинът, по който лежах един до друг. Позицията на ръцете на мъжкаря. Това, че бе останал до женската, макар че е могъл да избяга. По дяволите — защо не го кажеше направо: *мъжът* бе останал при *жена* си. Неандерталците не бяха получовеци: смяташе се, че са владеели речта и са имали доста сложна социална организация. Племена. Чергари, търговци, занаятчии, ловци, събирачи на растения.

Мич се опита да си представи какво би могло да ги прогони в планината, да ги накара да се спотайват в пещерата, отвъд ледената

река, преди повече от десет хиляди години. Може пък да са били последните от вида си.

След като отрочето им почти по нищо не можеше да се различи от сегашните новородени.

Той разкъса опаковката на списанието и го разтвори на панорамната снимка на Алпите, където, сред глетчерите, бе обозначено мястото в леда, от което бе изсечен Ледения човек.

Същият този Леден човек, който сега се радваше на вниманието на широката общественост в Италия. Учени от различни страни спореха къде точно е бил открит праисторическият човек и след внимателни и задълбочени проучвания бе доказано, че това е станало на територията на Италия.

Сега обаче Австрия предявяваше претенциите си към неандерталците. Щяха да ги предоставят за изследвания в Инсбрукския университет, може би на същия екип, който се бе занимавал с Йоци.

Мич затвори списанието. Изведнъж си спомни объркването, което го бе обзело, след като бе открил легендарния Паско. Всъщност точно заради него замина за Европа. Имаше нужда да започне отначало, да си стъпи на краката. Да открие нещо ново. А какво стана вместо това — забърка се в още по-голяма каша. Малко му оставаше да повярва на всички неща, които пишеха за него жалките драскачи — крадец на гробници, престъпник, археолог-мошеник. При това вече два пъти.

Погледът му попадна върху смачканото парче от вестник, с което бе увито списанието. Вестникът беше „Ню Йорк Таймс“, а заглавието гласеше: „Стари престъпления в зората на нови времена в република Грузия“, Суеверие и смърт под сянката на Кавказките планини. Бременни жени от три града откарани недалеч от градчето Горди, заедно с техните мъже, където били накарани от полицията и армията да изкопаят собствените си гробове. Общо седем колони, непосредствено до голяма реклама за търговия в интернет.

Мич поклати гневно глава.

Жените били застреляни в корема. Мъжете — в слабините, след което ги доубивали с тояги. Скандалът заплашваше да свали грузинското правителство. Правителството обвиняваше за убийствата

режима на Гамсахурдия, свален и прогонен в началото на деветдесетте, но някои от бившите му съратници все още били на служба.

Не ставаше ясно защо са били избити тези мъже и жени. Някои от жителите на Горди обвиняваха жените в общуване с дявола и заявяваха, че убийството им е било необходим акт, защото иначе щели да родят дяволски изчадия. По същата причина други майки пометнали.

Може би жените бяха страдали от ранна форма на „иродовия грип“?

Мич докуцука до кухнята, като пътем изрита с босия си пръст крака на табуретката. Наведе се към купчината вестници, струпани в ъгъла на стаята, и вдигна най-горния: беше брой на „Сиатъл Таймс“ отпреди два дни. Заглавната статия: президентът, здравната министърка и секретарят по здравеопазването правят изявление за „иродовия грип“. В страничната колона редакторът, който се бе подиграл с Мич, обясняваше връзката между „иродовия грип“ и АЧЕРВ. Болести. Спонтанни аборти.

Мич седна в изтърканото кресло и изпъна напред ръце — пръстите му трепереха.

— Зная нещо, което никой не знае — бавно каза той и постави ръце на облегалките. — Но изобщо нямам представа откъде го зная и какво, по дяволите, да правя!

Никой нямаше да го послуша. Никой нямаше да чуе дори какво иска да каже. Със същия успех би могъл да им говори за лицето от Марс.

— Ах, ти, негодник проклет! — изруга той. — Проклет... недоучен... негодник!

27.

ЦЕНТЪРЪТ ЗА КОНТРОЛ И ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ, АТЛАНТА

КРАЯТ НА ЯНУАРИ

Ниски лениви облаци се плъзгаха, озарени от бледа светлина, зад прозореца на директора. Марк Огюстин обърна гръб на дъската, върху която бяха изписани и свързани с кръстосани черти различни имена, и потърка носа си. В дъното на сложната графична конструкция — под Шоубек, директора на НЗИ и на все още неназования заместник на Огюстин в Центъра, бе разположена Работната група за изследване на човешкия провирус: ОГИЧОП. Огюстин мразеше това съкращение и предпочиташе да я нарича просто „Работна група“.

Той махна с ръка.

— Това е, Франк. Напускам идната седмица и се премествам в Бетезда, отивам право на дъното. Трийсет и три стъпала надолу. Ето докъде стигнах. Бюрокрацията в своя пълен размах.

Франк Шоубек се облегна в креслото.

— Можеше да е и по-лошо. Цял месец не сме мръднали и крачка напред.

— Ако питаш мен, си е все същият проклет кошмар.

— Поне ще знаеш кой ти е началник. А аз отговарям както пред НЗИ, така и пред президента — оплака се Шоубек. Новината бе пристигнала преди два дни: Шоубек оставаше в Националния здравен институт и се издигаше до поста директор. — Точно в окоето на бурята. Добре че Максин отказа да ми отстъпи мястото. Нея повече я бива за гръмоотвод.

— Не се залъгвай — рече Огюстин. — Тя е по-добър политик от нас двамата взети заедно. Когато удари гръм, ние ще го поемем.

— Ако въобще удари — подметна Шоубек.

— *Когато*, Франк — натърти Огюстин. — СЗО иска от нас да координираме всички задгранични инвестиции, освен това настояват да пратят свои хора в Щатите, които да направят изследвания. В Русия

цари хаос, ОНД не е в състояние да въведе ред сред бившите съветски републики. Не можем да разчитаме на никаква координация — Дикън тъпче на място със случаите в Грузия и Азербайджан. Няма да ни позволят да ги разследваме, докато политическата обстановка не се стабилизира.

— И какво е положението там?

— Лошо, доколкото ни е известно. Не желаят да приемат помощта ни. „Иродовият“ ги е ударил преди десет или двайсет години — кой знае... но си се справят с него по свои начини.

— Чрез масови кланета.

Огюстин кимна.

— Не желаят да се твърди, че АЧЕРВ тръгва оттам. Гордостта на новоосъзнатия патриотизъм. Опитваме се да сме дискретни, само и само да не изгубим доверието им.

— Майчице! А Турция?

— Приеха помощта ни, допуснаха инспектори, но не ни дават да припарим до границата с Ирак и Грузия.

— Къде е Дикън в момента?

— В Женева.

— Информира ли за всичко това СЗО?

— Уведомява ги за всяка своя стъпка. Праща копия от докладите едновременно в СЗО и УНИЦЕФ. Сенаторите са бесни. Настояват да се каже ясно кой за какво плаща. Не искат накрая вината за случилото се да падне върху Щатите. Освен това не вярват, че тъкмо ние ще открием лечението.

Шоубек вдигна ръка.

— Вероятно ще сме ние. Утре имам среща с директорите на няколко компании — „Мерк“, „Шеринг Плау“, „Лили“, „Бристол-Майърс“. Идната седмица с „Америкол“ и „Ерикол“. Искат да разговаряме за субсидии и съвместни действия. На всичко отгоре днес следобед пристига доктор Гало — настоява за пълен достъп до всички наши изследвания.

— Това няма нищо общо със СПИН — възрази Огюстин.

— Той обаче твърди, че е възможно да се касае за сходна рецепторна активност. Освен това е прочут и думата му се чува в Белия дом. Изглежда, ще може да установи контакт с французите, които са готови отново да ни съдействат.

— Как ще се справим, Франк? По дяволите, моите хора откриха АЧЕРВ при всички маймуни — от гибоните до горилите.

— Рано е да се поддаваме на песимизъм — отвърна Шоубек. — Изминаха едва три месеца.

— Разполагаме с четирийсет хиляди потвърдени случая на „иродов грип“ само на Източния бряг! Какво повече от това да чакаме? — Огюстин удари с ръка по масата.

Шоубек поклати глава и вдигна ръка, сякаш, се опитваше да го успокои.

Огюстин прегърби рамене, извади носната си кърпа и почна да бърше влажното петно от дланта си върху полираната повърхност на масата.

— Хубавото е, че поне обществото го преглътна безболезнено. Но чу ли какво каза Одри Корда снощи в „Шоуто на Лари Кинг“?

— Не.

— Направо заяви, че мъжете били дяволски изчадия. Каза също, че трябвало да се отърват от нас, да ни поставят под карантина и да ни държат далеч от жените... Няма секс, няма АЧЕРВ!

— Може и да е права, Марк — усмихна се Шоубек. — Виждал ли си списъка на здравната министърка с извънредните мерки?

Огюстин прекара ръка през косата си.

— Надявам се журналистите да не надушат за него.

28.

ЛОНГ АЙЛАНД, НЮ ЙОРК

По дъното на умивалника имаше засъхнали капки от паста за зъби. Кайе си изплакна устата, пусна чешмата да отмие капките и си избърса лицето с пешкира. После спря на прага на банята и погледна към дневната на първия етаж, до която се спускаше извита стълба.

Това бе последната ѝ нощ в къщата: прекара я в спалнята за гости. Днес в единадесет щеше да пристигне последният фургон, за да натовари останалите вещи. Кейди бе взела Криксън и Темин.

Къщата беше обявена за продан. Моментът беше подходящ и сигурно щеше да получи добра цена. Това поне щеше да я защити от кредиторите. Сол бе записал къщата на нейно име.

Тя избра дрехи за през деня, останалите нахвърля в куфара. Наоколо имаше кашони с всякакви дрехи — едни за сестрата на Сол, други — дарения за бедните или направо за хвърляне.

Опита се да си представи какви ще са следващите притежатели на къщата — вероятно лениви аристократи, които ще изхвърлят старите мебели и ще обзаведат стаите по свой вкус.

На вратата се позвъни. Кайе слезе долу и отвори. На верандата стоеше Джудит Къшнер, много намръщена. Носеше черна вълнена пола, бяла блуза и черни обувки.

— Здравей, Джудит — каза Кайе малко объркано. Къшнер стисна дръжката на вратата, погледна я въпросително — очакваше да я поканят, — кимна и влезе.

— Позвъних на осем души, които познавам — заговори тя, — и Мардж Крос се е свързала с всеки от тях. Посетила ги е лично в домовете им, излъгала, че имала работа наблизо, пък и повечето от тях живеят в околностите на Ню Йорк.

— Мардж Крос — от „Америкол“?

— И от „Еврокол“. Да не си помислиш, че не дърпа конците и отвъд океана? Божичко, Кайе, тя е страхотно пробивна жена — вече е наела Линда и Хелб! И те са само началото.

— Моля те, Джудит, забави темпото.

— Фиона ужасно се разсърди, когато отказах на Крос! Но аз мразя тези конгломерати! Наречи ме социалистка, ако щеш, дете на шейсетте...

— Спри — вдигна ръце Кайе. — Ако не се успокоиш, ще ни отнеме цяла вечност.

Къшнер я изгледа развълнувано.

— Ти си ми умница, скъпа. Ти ще ме разбереш.

— Чакай, чакай. Мардж Крос от „Америкол“ иска дял от АЧЕРВ?

— И не само това. Настоява лично да снабдява всички болници, с които имат договори — говоря за лекарството, което ще създаде нейната група. „Америкол“ с изключителни права върху курса на лечение. Не зная дали си представяш за какви мащаби става въпрос.

— И тя иска да ме наеме?

— Обади ми се лично Дебра Ким. Каза, че Мардж Крос била готова да ѝ осигури лабораторна площ, да я снабди с мишки, да откупи патентното ѝ право за лечение на холерата — при това за доста солидна цена, която ще я направи богата. И всичко преди още лекарството да е завършено. Дебра искаше да знае какво ще предложи на теб.

— Дебра? — За Кайе всичко се развиваше твърде бързо.

— Мардж е познавач на човешката душа. Повярвай ми. Навремето заедно следвахме в медицинския. Пълна с енергия, грозна като греха, не се интересуваше от мъже, блъскаше си главата над книгите, докато ние ходихме на танци... През 87-а започна да работи само за себе си и виж я докъде стигна.

— Но какво иска от мен?

Къшнер повдигна рамене.

— Ти си първооткривател, прочута личност — по дяволите. Сол те превърна в жертва, особено за жените... В началото си мислех, че ще си изпатиш заради лошата вест, която ни донесе. Но изглежда, че вместо това ще ти окачат златно медальонче.

— Ти си отказала на Мардж Крос?

— Имам достатъчно работа да ме крепи до края на живота, миличка. Не ми трябва да ме пришпорва някаква пощуряла машина за пари. Виждала ли си я по телевизията?

Кайе кимна.

— Не вярвай на това, което виждаш.

Отпред спря кола. Кайе надникна през прозореца — беше луксозен модел крайслер. Млад мъж със строг сив костюм слезе от шофьорската врата, заобиколи и отвори една от задните врати. Отвътре се показа Дебра Ким, огледа се и заслони лице от студения вятър.

Младият мъж отвори и другата врата. Мардж Крос се измъкна на студа и веднага се загърна в тъмносиния си шлифер. Каза нещо на мъжа, той кимна и се върна на мястото си. Крос и Дебра Ким се заизкачваха към верандата.

— Потресена съм — призна Къшнер. — Тя действа по-бързо и от скоростта на мисълта.

— Не знаеше ли, че ще дойде?

— Не и толкова бързо. Да се измъкна ли през задната врата?

Кайе поклати глава и за пръв път през този ден едва се сдържа да не се разсмее.

— Предпочитам да видя как двете ще се борите за спасяването на душата ми.

— Кайе, много те обичам, но не съм толкова глупава, че да се боря с Мардж.

Кайе изтича при входната врата и отвори преди Крос да е позвънила. Мардж Крос се усмихваше приятелски, зелените ѝ очи блещукаха развеселено.

Ким се усмихваше нервно.

— Здравсти, Кайе — каза тя и се изчерви.

Кайе направи нес кафе и го поднесе в миниатюрните порцеланови чашки, които бе решила да остави в къщата. Нито за момент Крос не си позволи да се държи като някой, който борави с милиони долари.

— Ще бъда искрена с теб — поде тя. — Наминах да видя как се е настанила Дебра в „АКС“. Работата ѝ е много интересна. При нас също ще се намери местенце за нея. Та Дебра ми спомена за твоето положение...

Къшнер погледна Кайе и кимна едва забележимо.

— Искрено казано, от месеци ми се щеше да се запозная с теб. Имам си петима младежи — все хубави момчета, — които четат всякаква научна литература и ми докладват най-интересните неща.

Един ден най-хубавият и най-умният ми каза: „Прочети това“. Беше твоята статия за проявите на активирания човешки провирус. Браво. Но стига с въстъпителната част. Ким ми каза, че обмисляш някакво предложение на ЦКБ. Да работиш за Кристофър Дикън.

— Става въпрос за Работната група за борба с „иродовия грип“ на Марк Огюстин — уточни Кайе.

— Познавам Марк. Умел политик е. Но ти ще работиш за Кристофър. На това момче му сече пипето. Ние също имаме намерение да създадем собствена група, която да работи над „иродовия“. Смятаме да открием лечението — преди всички. Веднага след това ще предложим специализирани лечебни курсове на всички болници, с които работи „Америкол“, но ще продаваме китове и на останалите. Разполагаме с инфраструктура, имаме и финансови средства... Естествено, ще си партнираме с ЦКБ, тъй че ще можеш да действаш като наш представител там и в Националния здравен институт. Ще бъде нещо като „Програмата «Аполо»“ — правителство и частни компании, работещи рамо до рамо, в мащабите на цялата страна, но този път ще останем там, където сме кацнали. — Крос се обърна към Къшнер. — Джудит, и към теб предложението ми все още е валидно. Много бих се радвала, ако и двете дойдете да работите за нас.

Къшнер се засмя притеснено като момиче.

— Не, благодаря, Мардж. Старичка съм да ми слагат отново юзди.

Крос поклати глава.

— Гарантирам ти пълна свобода.

— Не зная дали ще мога да служа на двама господари — каза Кайе. — Дори още не съм започнала работа в Работната група.

— Днес следобед имам уговорена среща с Марк Огюстин и Фред Шоубек. Ако искаш, можеш да летиш с мен до Вашингтон. Ще разговаряме с тях заедно. Джудит, ти също си поканена.

Къшнер поклати глава, но този път смехът ѝ беше малко пресилен.

Кайе мълчеше, втренчила поглед в стиснатите си юмручета. Знаеше какво ще каже накрая, но искаше да чуе повече от Крос.

— Никога няма да ти се наложи да се притесняваш за средства — върху каквото и да работиш — продължи Крос. — Ще го включим в договора. Лично аз имам пълно доверие във възможностите ти.

„Но дали аз искам да съм перла в твоята корона, кралице?“ — помисли си Кайе.

— Винаги следвам инстинкта си, Кайе. Съветниците ми смятат, че ти си идеалният избор за предстоящата задача. Ела при нас. Нищо, което направиш, няма да остане незабелязано или игнорирано.

Къшнер се засмя отново и Крос се усмихна и на двете.

— Искам да се махна час по-скоро от тази къща — заговори Кайе. — Другата седмица ще се местя в Атланта... Търся си апартамент.

— Моите хора ще имат грижа за това. Ще ти намерим нещо подходящо в Атланта, в Балтимор — където кажеш.

— Божичко! — въздъхна засмяно Кайе.

— И още нещо, което смятам, че ще е важно за теб. Двамата със Сол сте свършили доста работа в Грузия. Бих могла да ти помогна да продължиш. Струва ми се, че в тази ваша фагоцитна терапия има голяма перспектива. Мисля, че ще мога да накарам някои влиятелни лица в Тбилиси да се противопоставят на политическия натиск. Смешна история — група аматьори да командват въпрос с толкова тяснонаучна специфика. — Крос постави ръката си върху нейната и я натисна лекичко. — Ела с мен. Ще се срещнем с Марк и Франк, ще видиш как стоят нещата отвътре. Можеш да вземеш решение по-късно — след няколко дни. Посъветвай се с адвоката си, ако искаш. Ще ти подготвим предварителен договор. Ако не се получи, ще отидеш в ЦКБ и никой на никого няма да се сърди.

Кайе погледна Къшнер. Изражението ѝ беше същото, както когато ѝ съобщи, че ще се омъжва за Сол.

— Какви са ограниченията при вас, Мардж? — попита внезапно Къшнер.

Крос се облегна назад и стисна лекичко устни.

— Нищо чак толкова необичайно. Цялата слава ще бъде за научната група. Службата за връзки с обществеността ще подготвя изявленията за пресата, както и всички останали документи, свързани с конкретна информация. Никакви фаворити. Финансовите възнаграждения се разпределят според приноса на всеки член. — Крос скръсти ръце. — Кайе, твоят адвокат не е много наясно с тези неща. Предполагам, че Джудит с радост ще ти препоръча друг.

Къшнер кимна.

— Имам много добър адвокат... ако Кайе сериозно смята да обмисли предложението. — В гласа и се долови разочарование.

— Не съм свикнала да ме отрупват с цветя — заяви Кайе, втренчила поглед в масичката в ъгъла. — Искам първо да разбера какво очакват от мен в Работната група.

— Ако двете с теб отидем при Огюстин, той веднага ще се досети какво съм намислила. Мисля, че ще се съгласи.

— В такъв случай ще дойда с теб във Вашингтон — заяви неочаквано дори за себе си Кайе.

— Ти го заслужаваш, Кайе — каза Крос. — Аз имам нужда от теб. Не го правим, за да се забавляваме. Искам най-добрите изследователи, най-доброто оръжие, което мога да намеря.

Навън започнаха да прехвърчат снежинки. Седналият в лимузината шофьор говореше по мобилния си телефон. Друг свят, други скорости, и толкова малко време за размисъл. Може би точно от това се нуждаеше.

— Ще се обадя на адвоката — рече Къшнер. После се обърна към Крос. — Бих искала да кажа няколко думи на Кайе насаме.

— Разбира се — усмихна се Крос.

В кухнята Джудит Къшнер хвана Кайе за ръцете и приближи лицето си към нейното.

— Даваш си сметка какво ще стане, нали?

— Какво?

— Ще те използват като плакат. Ще си прекараш половината от времето в разни просторни стаи, където ще разговаряш с важни клечки, които ще ти казват в очите това, което искаш да чуеш, а зад гърба ти ще сплетничат. Ще станеш една от послушничките на Мардж, ще ѝ скачаш по свирката.

— Хайде стига — махна с ръка Кайе.

— Ще си мислиш, че вършиш голяма работа, но един ден ще разбереш, че си правила само онова, което тя е искала. Тя смята, че този свят ѝ принадлежи и че трябва да следва нейните правила. И тогава ще се надяваш някой да дойде и да те спаси. Може и да съм аз, Кайе Ланг. Дано обаче не срещнеш някой друг Сол.

— Оценявам загрижеността ти. И ти благодаря — тихо, но решително каза Кайе. — Джудит, винаги следвам инстинкта си. Освен това наистина искам да разбера откъде се взе „иродовият грип“. А това

няма да е евтино. Мисля, че тя е права за ЦКБ. Ами ако... наистина успеем да завършим работата с „Елиава“? Заради Сол. В негова памет.

Лицето на Къшнер омекна.

— Е, добре.

— Ако те слуша човек, тази Крос е истински дявол.

— Не е дявол. Но не е и лъжица за моята уста.

Вратата на кухнята се отвори и влезе Дебра Ким. Погледна ги разтревожено, после каза умолително:

— Кайе, тя иска теб. Не мен. Ако не дойдеш, ще намери начин да ме изхвърли, заедно с работата ми...

— Идвам — прекъсна я Кайе. — Но, за Бога, не мога да тръгна веднага. Къщата...

— Мардж ще се погрижи за всичко — прекъсна я Къшнер.

— Така е — потвърди Ким. — Тя е невероятна.

29.

БАЛТИМОР, ЛАБОРАТОРИЯ ЗА ПРИМАТИ НА РАБОТНАТА ГРУПА

ФЕВРУАРИ

— Добро утро, Кристофър! Как е положението отгатак океана?
— каза Мериан Фрийдман, когато отвори вратата. Духаше студен вятър и Дикън вдигна ръка и демонстративно почна да разтърква зачервените си очи.

— Още съм на женевско време. Бен Тайс ти праща поздрав. Фрийдман отдаде чест.

— Европа се заема със случая. Как е Бен?

— Уморен до смърт. Цялата минала седмица са коагулирали протеини. Оказало се много по-трудно, отколкото очаквали. АЧЕРВ не кристализира.

— Трябваше да говори с мен — каза Мериан.

Дикън си свали палтото и шала.

— Имаш ли горещо кафе?

— В приемната. — Тя го преведе по бетонния коридор, боядисан в причудливи оранжеви цветове, и му посочи вратата вляво.

— Как ти понася сградата?

— Смърди. Чу ли, че инспекторите открили тритий в канализацията? Трябвало да го изхвърлят с химическите отпадъци, но по някакъв начин попаднал в тръбите. Нямаме време да се оплакваме и да искаме нови помещения. Хвърлихме десет хиляди за инсталация на монитори и преоборудване. През два дни идват инспектори от отдела за радиационна защита и душат за утечки.

Дикън се изправи до дъската за съобщения, разделена на две равни части. От едната страна се мъдреха бележки от типа: „Търся съквартирант: евтин апартамент“. „Може ли някой да вземе моите кучета от карантинното на «Дълес» другата седмица?“, „Някой да знае за детска градина в Арлингтън?“, „Търся транспорт до «Бетезда» в

понеделник. Предпочитам специалист по метаболити или екскрети: ще си бъбрим по пътя.“

Погледът му се замъгли. Чувстваше се изморен, но от друга страна, го възбуждаше мисълта, че работата вече е потръгнала, и то с големи мащаби: местеха се цели семейства, събираха се нови колективи.

Фрийдман му подаде кафето в картонена чашка.

— Кафето ни е добро.

— Диуретик — промърмори той. — Помага да се отървеш от трития.

Фрийдман се намръщи.

— Успяхте ли да предизвикате симптомите? — попита Дикън.

— Не — отвърна Фрийдман. — Но геномът на маймунския ендегенен ретровирус е толкова близо до този на АЧЕРВ, че направо да те полазят тръпки! Проникнал е в маймунския геном още преди да тръгнем по свои пътища.

Дикън сръбна от кафето, избърса си устата и каза:

— Значи не е болест.

— Чакай, чакай. Той се проявява чрез едни и същи симптоми, разпространява се и заразява. Болест е, откъдето и да се е взела.

— Бен Тайс подложи на изследване двеста човешки отхвърлени плода. При всеки от тях намери голяма фоликуларна маса, наподобяваща яйчници, но съдържаща само двајсетина фоликули. При всичките...

— Зная, Кристофър. Три или четири спукани фоликули. Снощи той ми прати доклада си.

— Мериан, плацентите са ужасно изтънени, амнионът е мъничка прозрачна торба, а след абортирането — което не е свързано с особени трудности — много от жените почти не чувстват болка и дори не изхвърлят ендометриума. Сякаш продължават да са бременни.

Фрийдман все повече се възбуждаше.

— Моля те, Кристофър...

Двама други изследователи, и двамата млади чернокожи мъже, влязоха, запознаха се с Дикън, след това отидоха при хладилника. Фрийдман сниши глас.

— Кристофър, нямам намерение да заставам между теб и Марк Огюстин, когато започнат да хвърчат искри. Да, ти доказа, че

грузинските жертви са носели АЧЕРВ в тъканите си. Но техните фетуси нямат нищо общо с деформираните новородени. Те са били съвсем нормални зародиши.

— Не бих имал нищо против да подложим някой от тях на щателен анализ.

— Само че някъде другаде. Ние не сме съдебномедицинска лаборатория, Кристофър. Имам на щат сто двама души и трима души, разполагам с дванайсет опитни шимпанзета и трийсет южноафрикански маймуни. Хората ми са съсредоточени върху конкретната задача. Изучаваме проявите на ендемичния вирус в образци от човекоподобни маймуни. Нищо повече. — Последните думи произнесе шепнешком, след това добави малко по-силно: — Ела да видиш докъде сме стигнали.

Преведе Дикън през лабиринт от малки стаички, във всяка от които светеше по един монитор. Разминаха се с няколко жени с бели престилки и техници със зелени комбинезони. Миришеше на антисептик. Накрая Мериан отвори стоманената врата на лабораторията за животни и Дикън подуши миризмата на животински изпражнения, примесена с тази на сапун и дезинфектанти.

Тя го въведе в просторна стая с бетонни стени, обитавана от три шимпанзета, всяко в отделна клетка. Клетките бяха снабдени със самостоятелни вентилационни системи. Един лаборант бе пъхнал дълга стоманена пръчка с щипци накрая и шимпанзето се опитваше да изтика щипците навън. Щипците се затвориха бавно и притиснаха шимпанзето към отсрещната стена. Лаборантът си подсвиркваше тихичко. Животното, изглежда, се предаде, във всеки случай вече не се съпротивляваше, нито се опитваше да хапе. Лаборантът почна работа. Първо взе кръвни проби и вагинален секрет. Шимпанзето врякаше недоволно и гърчеше лице в жалостиви гримаси, но лаборантът не му обръщаше внимание.

Мериан доближи клетката и погали изпънатата ръка на животното.

— Успокой се, Кики.

Шимпанзето продължаваше да се върти, но поне престана да скимти. Когато приключиха и я освободиха от хватката на щипците, Мериан се обърна към лаборанта.

— Не искам повече да виждам да се отнасяте с тези животни, сякаш са машини — каза тя тихо, но ядосано. — Ясно ли е? Когато е уплашена, тя има нужда някой да я погали и утеши. За нея вие сте нещо като приятел, член на семейството. Разбрахте ли ме?

Лаборантът кимна овчедушно.

Мериан даде знак на Дикън да я последва. Следващият коридор беше съвсем пуст, вратите в двата края бяха затворени.

— Мериан, Бен е на моя страна — започна Дикън. — Той е убеден, че става въпрос за забележително явление, не само за поредната нова болест.

— Но готов ли е да се изправи срещу Огюстин? Кристофър, средствата, които ни отпускат, са за откриване на лечение! Ако не е болест, защо да търсим лекарство? Хората са нещастни, те боледуват и губят децата си.

— Отхвърлените фетуси не са деца, Мериан.

— Тогава какво са, за Бога? Кристофър, старая се да се придържам към това, което знам. Ако започнем да теоретизираме...

— Само разсъждавам на глас. Исках да разбера какво мислиш.

Мериан застана зад бюрото и се подпря на него. Беше объркана и изморена.

— Аз съм генетик и молекулярен биолог. Нищо не разбирам от другите специалности. Всяка вечер прехвърлям поне стотина страници материал, за да съм в крак със специалността си.

— Включвала ли си се към МедУеб? Бионет? Вирион?

— Не стоя много в мрежата, само колкото да си проверя пощата.

— Вирион е малък информационен електронен бюлетин от Пало Алто. Само за частни абонати. Кирил Мадъкс го движи.

— Зная. С Кирил бяхме гаджета в Станфорд.

Веждите на Дикън подскочиха.

— Не знаех.

— Но моля те, да не казваш на никого! Оттогава си е все същият дребен гениален негодник.

— Сигурно си права. Но все пак те съветвам да надникнеш там. Има поне трийсет анонимни бележки. Кирил твърди, че са от известни изследователи. Въобще не се говори за болест или лечение.

— Готова съм да встъпя в редиците ви, стига първо да информирате обществеността. Тогава и аз ще се изправя срещу

Огюстин.

— Обещаваш ли?

— Не и в този живот! Аз не съм блестящ учен с международна репутация, която да пазя ревниво. Аз съм само едно момиче от конвейера, което едва свързва двата края и е занемарило личния си живот заради работата.

Дикън се почеса по врата.

— Готви се нещо. Нещо наистина голямо. Трябват ми солидни помощници, които да ме подкрепят срещу Огюстин.

— Защо не отидеш да си поговориш открито с него? Всъщност зная защо — защото ще те изрита от ЦКБ.

— Не мисля. Е, поне се надявам. — Той се засмя и намигна. — Откъде знаеш? Да не си излизала и с Огюстин?

— Той беше студент по медицина — отвърна Фрийдман. — От тях бягах като от огън.

„Пумата на Джеси“ се намираше на две пресечки по централната улица. Отпред имаше светец неонов надпис и полирани медни перила. В тясното продълговатото помещение космат мъжага със захабена риза и черни панталони разнасяше бира между дървените масички, а седем или осем голи хубавици една след друга извършваха лишени от ентузиазъм опити да танцуват на миниатюрната сцена.

Написана на ръка бележка върху нотния статив до празната клетка уведомяваше клиентите, че тази седмица пумата е болна, поради което Джеси няма да участва със своето изпълнение. На стената зад малкия бар бяха налепени снимки на пумата и ухилената ѝ русокоса и едрогърдеста притежателка.

Помещението беше тясно и задимено, с нисък таван, и Дикън се почувства зле още докато сядаше на стола. Съседите му бяха разнообразна група — от мъже с костюми до младоци с дънки, сами или на групи, всеки стиснал в ръка запотена чаша бира.

Мъж, приближаващ петдесетте, спря една танцьорка тъкмо когато слизаше от сцената, и ѝ пошепна нещо в ухото. Тя кимна, а той даде знак на компанията, с която беше, да се преместят в задната стаичка за лични забавления.

Дикън разполагаше с не повече от няколко часа на месец, които да посвети на себе си. По случайност тази вечер беше свободен — нямаше ангажименти, нито място, където да отиде — освен малката стая в „Холидей Ин“, и предпочете анонимния уют на непретенциозния клуб още щом мярна светещия надпис.

Ако не за друго, то заради възможността да срещне жена, която няма нищо общо с работата му.

Танцърките бяха доста привлекателни, очевидно свикнали да се появяват разголени пред мъжка компания — имаха естествено едри гърди и бръснати триъгълници. Никой не му обърна внимание, когато влезе, всички изглеждаха съсредоточени в забавлението.

Той си поръча бира и се облегна на стената. Жената, която се покачи на сцената, беше съвсем млада, с малки, но щръкнали право напред гърди, които някак не се връзваха с тесния ѝ гръден кош. Той я загледа с вял интерес — когато привърши с десетминутното упражнение, тя огледа помещението, за да провери градуса на интереса, заметна се с червеникавата си роба и се спусна по стълбичката.

Дикън така и не бе изучил правилата в този тип клубове. Знаеше, че отзад има стаи, но нямаше представа какво точно е позволено там. Поне бе престанал да мисли за срещата с Огюстин на следващата сутрин в Медицинския център на Хауардския университет, където щяха да му представят новите членове на групата... Още един натоварен ден.

Заяпа се в следващата изпълнителка — по-ниска и по-закръглена от предишната, с малки, но добре оформени гърди и тясно кръстче, и си спомни за Кайе Ланг.

Допи бирата, остави няколко монети на масата и бутна стола назад. Разсъблечена червенокоса хубавица му предложи ластичния си чорап за бакшиш, повдигнала високо полите на халатчето си. Като пълен глупак, той пъкна двайсетдоларова банкнота под ластика и я погледна с изражение, което — надяваше се — издаваше безгрижност, но вероятно по-скоро говореше за неговата неувереност.

— Това е само за начало, миличък — рече тя с тих, но властен глас. След това се огледа. Той беше най-едрата лишена от компания риба, която плуваше в басейна. — Работата ли те изстиска така, сладурче?

— Работата — повтори той покорно.

— Май ти трябва един танц насаме — подсказа тя.

— Хубава идея — каза той с пресъхнала уста.

— Има една стаичка отзад — продължи тя. — Но знаеш ли правилата, готин? Само аз ще пипам. Управата иска да си седиш кротко на столчето и само да гледаш.

Звучеше ужасно. Въпреки това той тръгна с нея, в малката стая в дъното на сградата, една от осемте или десетте на втория етаж, с размери на тоалетна, без никакви мебели освен миниатюрната платформа и два сгъваеми стола. Докато се наместваше на стола, жената си свали халатчето. Отдолу бе по прашки.

— Казвам се Даниел — представи се тя и сложи пръст на устните му, преди да успее да ѝ отвърне. — Не ми казвай. Обичам загадките.

От черната лачена чантичка на рамото си извади найлонов пакет и го разгърна с обиграни движения. Вътре имаше еднократна хирургическа маска и жената я сложи на лицето си.

— Съжалявам — рече с приглушен от маската глас. — Нали знаеш за какво е. Момичетата казват, че проклетият нов грип не се спира от нищо — нито от таблетки, нито от гумичките. Може да не си болен, но не ща да си имам ядове после. Казват, че всички мъже го носели. Имам две дечица. Не ми се ще да ми се роди някое уродче.

Дикън бе толкова изморен, че едва се движеше. Тя се покатери на платформата и зае обиграна поза.

— Бързо ли го искаш, или бавно?

Той се изправи и без да иска, събори сгъваемия стол, който се сгромоляса оглушително на пода. Жената го погледна намръщено, присвила очи над маската.

— Извинявай — каза той и ѝ подаде още една двайсетдоларова банкнота. След това излезе забързано от стаята, намери пътя през задименото помещение, като се спъна пътем в нечии изпружени крака, изкатери се по стълбите и се задържа за момент за медните перила, като гълташе жадно свежия въздух.

Накрая избърса длани в панталоните си, сякаш той бе този, който можеше да се зарази.

30.

СИАТЪЛ, ВАШИНГТОНСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ

Приседнал на пейката, Мич протегна ръце към трепкащите отражения на слънцето върху неподвижната водна повърхност. Беше облякъл дебела вълнена риза, избелели джинси и очукани туристически обувки.

Оголените дървета протягаха посивелите си клони над заснеженото поле. Студентите бяха утърпали пъртини по краищата и през средата на бялата морава. Мързеливи снежинки се спускаха бавно от ниските сиви облаци, които пълзяха по небето.

Уендъл Пакър се приближи с предпазлива усмивка и му помахаше. Пакър бе на възрастта на Мич, приближаващ четирийсетте, висок и строен, пооплешивял и с незапомнящи се черти, ако се изключеше подпухналият нос. Беше с дебел пуловер и жилетка и носеше малка кожена чанта.

— Винаги съм искал да заснема филм за това дворче — каза той и плесна нервно с ръце.

— От какъв тип? — попита Мич.

— Само една сцена. Покритото със сняг поле през януари и цъфналите цветя през април. Красиво момиче, което върви — точно тук, където съм сега. Камерата се отдръпва: момичето е заобиколено от снежинки и после те се превръщат в разцъфнали цветчета. — Пакър посочи пътеката, по която вървяха студенти. След това се наведе, изчисти снега от пейката и се настани до Мич. — Защо не дойде в кабинета ми? Стига, Мич, да не си някакъв презрян парий? Никой няма да те изхвърли от студентското градче.

Мич повдигна рамене.

— Взех да подивявам, Уендъл. Напоследък хич не спя добре. Натрупал съм купища учебници в квартирата... по цял ден чета биология. Не зная още какво точно да наваксам. Реших да те поканя на обяд и да ти задам няколко въпроса. Освен това ме интересува дали мога да идвам на някои лекции в университета. В книгите доста неща не са обяснени.

— Бих могъл да попитам професорите. По-специални интереси?
— Ембриология. Еволюция на гръбначните. Също и акушерство, но това е извън твоята специалност.

— Защо?

Мич плъзна поглед по сградите на университета.

— Трябва да узная някои неща преди да отворя голямата си уста и да предприема известни ходове.

— Като например?

— Ако ти кажа, ще решиш, че ми хлопа дъската.

— Мич, един от най-хубавите спомени в живота ми е, когато ни заведе с децата до Гингко. На тях страшно им хареса — преходите и дето търсеха вкаменелости. На мен пък ми изгоря тилът — чак тогава разбрах защо си си вързал кърпа отзад на шапката.

Мич се засмя.

— Мич, аз съм ти приятел.

— Това наистина означава много за мен, Уендъл.

— Взех да замръзвам нещо. Къде ще ме водиш на обяд?

— Обичаш ли азиатска кухня?

Настаниха се в един малък китайски ресторант, на маса до прозореца, и поръчаха ориз и юфка с къри. Пакър изсърба чаша горещ чай, Мич пък пи студена лимонада. Прозорците бяха запотени и улицата, която водеше към университета, изглеждаше като размазана картина. Снегът бе спрял.

— Кажи ми сега защо ти е притрябвало да ходиш на лекции — подхвана Пакър.

Мич разтвори на масата три изрезки от вестници със статии за Украйна и Грузия. Пакър ги прочете със сбърчени вежди.

— Някой се е опитал да убие женската в пещерата. Хиляди години по-късно други хора избиват жени, заразени с „иродовия грип“.

— Аха. Говориш за неандерталците... за детето, което са открили. — Пакър вдигна глава. — Малко съм объркан.

— Божичко, Уендъл, та аз бях там. Видях детето с очите си. Сигурен съм, че учените в Инсбрук вече са го потвърдили, само дето не казват на никого. Писах им, а те дори не си направиха труда да ми отговорят.

Пакър обмисли всичко това — опитваше се да сглоби цялостна картина. Ниска жена със закръглено лице донесе две чинии и пръчици за хранене. Когато си тръгна, Пакър попита:

— Мислиш, че в Инсбрук са направили анализ на тъкан от находката в планината, но не желаят да оповестяват резултатите, така ли?

Мич кимна.

— Всичко това не се побира в никакви рамки. Виж, не ми се ще да те занимавам с подробностите. Но дай ми поне възможност да проверя прав ли съм в предположенията си, или греша. Ако е второто, зарязвам антропологията и се захващам с пътното инженерство — по-добре да асфалтирам улици. Уендъл... аз бях там.

Пакър огледа ресторанта, вдигна каничката с лютив сос, капна малко върху ориза, побутна настрани пръчиците за хранене и взе вилица.

— Ако те пусна на лекциите — заговори той с пълна уста, — обещавах ли да си седиш тихо в дъното на залата?

— Ако трябва, ще стоя и зад вратата.

— Шегувах се. Мисля.

— Зная — засмя се Мич. — Но имам още една молба.

— Не прекалявай, Мич.

— При вас има ли докторанти, които да работят над АЧЕРВ?

— И още как. Подписахме договор за координиране на изследванията с Центъра за контрол на болестите. Не забеляза ли, че всички жени в студентското градче носят маски? Ще ни се да хвърлим малко светлина върху тази мистериозна история.

Мич извади две епруветки.

— Тези неща са много ценни за мен — каза той. — Не бих искал да ги изгубя. — Той ги протегна върху дланта си. Епруветките се чукнаха една в друга и изтракаха.

— Какво има вътре? — посочи ги с вилицата Пакър.

— Неандерталска тъкан. От мъжкаря и от женската.

Пакър спря да дъвче.

— Какво количество е необходимо? — попита Мич.

— Съвсем малко — отвърна Пакър с натъпкана с ориз уста. — Ако въобще ще правя нещо с тях.

Мич разклати ръка и епруветките се люшнаха на дланта му.

— Ако мога да ти се доверя — добави Пакър.

— Аз вече ти се доверих — възрази Мич.

Пакър примижа към запотения прозорец.

— И за какво да ги проверя... за АЧЕРВ?

— Или нещо подобно.

— Защо? Какво общо има ретровирусът с еволюцията?

Мич посочи изрезките от вестници.

— Това може да обясни всички тези приказки за дяволски изчадия. Става нещо необикновено. Мисля обаче, че се е случвало и преди, и намерих доказателство за това.

Пакър избърса уста и го погледна замислено.

— Не мога да повярвам. — Вдигна епруветките и ги огледа. — Толкова са стари. Преди три години двама от моите докторанти работеха над един проект за ДНК-подредбата в образци от неандерталски кости. Бяха останали само малки парченца.

— Значи можеш да потвърдиш автентичността им — заяви Мич. — Изсушени са и с белези на разпад, но все пак са запазени.

Пакър внимателно постави епруветките на масата.

— И защо да го правя? Само защото сме приятели?

— Защото, ако съм прав, това ще е най-голямото научно откритие на нашето време. Най-накрая може би ще узнаем как протича еволюцията.

Пакър извади портфейла и измъкна двайсетдоларова банкнота.

— Аз плащам — каза той. — Големите открития ме изнервят.

Мич го погледна смаяно.

— Не се безпокой, ще го направя — успокои го мрачно Пакър. — Но само защото винаги съм бил глупак. Да не чувам за повече услуги, Мич.

31.

БЕТЕЗДА, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ

Крос и Дикън седяха един срещу друг зад широката маса в залата за конференции. Кайе се бе настанила до Крос. Дикън си играеше с химикалката, забил поглед в масата като срамежливо хлапе.

— И кога ще видим тържествената поява на Марк? — попита Крос.

Дикън се засмя.

— Давам му още пет минути. Дори по-малко. Той също не подскача от радост.

Крос почна да си чопли зъбите с дългия, огризан нокът на кутрето си.

— Единственото, което нямаш в излишък, е времето, познах ли? — попита Дикън.

Крос се засмя любезно.

— Сякаш беше вчера, когато се видяхме в Грузия — намеси се Кайе, колкото да участва в разговора.

— Вярно, че и на мен ми се струва така — съгласи се Дикън.

— В Грузия ли се срещнахте? — попита Крос.

— Да, за кратко — каза Дикън. Преди разговорът да продължи се появи Огюстин. Беше се издокарал със скъп сив костюм, леко набръчкан на коленете. Личеше си, че е бил на доста заседания с тези дрехи.

Огюстин подаде ръка на Крос и седна.

— Е, Мардж, значи сделката е уредена? Ти получи Кайе, а ние ще се надяваме на сътрудничество?

— Нищо не е окончателно — отвърна Крос. — Първо исках да го обсъдя с теб.

Огюстин не изглеждаше убеден.

— Ние какво ще получим от това?

— Нищо, което и без това нямаше да вземеш, Марк — отвърна Крос. — Можем да обсъдим заедно макрорамката на проекта, а по-късно да уточним детайлите.

Огюстин леко почервения, стисна ръце и каза:

— Обожавам да се пазаря. Какво точно би могла да ни предостави „Америкол“?

— Довечера съм поканена на вечеря с трима републикански сенатори — обясни Крос. — От онези, дето са затъкнали библията в коланите си. Не ги интересува много какво правя, стига да подкрепям финансово кампаниите им. Смятам да им обясня защо мисля, че Работната група и целият изследователски екип се нуждаят от допълнително финансиране и защо трябва да бъде изградена постоянна електронна връзка между „Америкол“, „Еврокол“ и избрани учени от Работната група и ЦКБ. Да им разкажа простичко какво представлява животът, с други думи. За „иородовия грип“ и прочее.

— А те ще вдигнат ръце и ще рекат: „Божия воля“ — прекъсна я Огюстин.

— Съмнявам се. По-умни са, отколкото ги мислиш.

— Вече съм го обяснявал на почти всички сенатори и пред цялата Палата на представителите — рече Огюстин.

— Значи ще чукам на отворена врата. Марк, зная как да ги прищпоря. Ако действаме заедно, като група, до една година вероятно ще разполагаме с лечение. Уверена съм в това.

— Как може да си уверена в подобно нещо?

— Както вече казах на Кайе, докато летяхме насам, още преди година следях внимателно публикациите й. Дори наредих на някои мои хора в Сан Диего да проучат всички възможности. Когато пристигна новината за АЧЕРВ и „иородовия“, вече бях готова. Трябваше само да дръпна нужните конци. Имам група, която е подобна на твоята, Огюстин, но се движи с две крачки напред. Вече познаваме структурата на капсулната обвивка на АЧЕРВ, знаем как си проправя път в човешките клетки, за кои рецептори се прикачва. Ще предоставим разработките на Центъра и вашата Работна група, а междуременно ще се заемем с лечението. Помагаме ли си, по-бързо ще стигнем края на тунела.

Огюстин я гледаше с нескрита изненада. Тя се наведе над масата, засмя се и го сръга в рамото.

— Едно на нула за мен, Марк.

— Не мога да повярвам — рече той.

— Господин Дикън заяви, че искал да работи директно с Кайе. Нямам нищо против — допълни Крос.

Огюстин скръсти ръце.

— Важното сега е да изградим мрежата. Трябва да е достатъчно бърза, с постоянна пряка връзка, най-доброто, което можем. Ще картографираме всеки проклет ендогенен ретровирус в генома, за да сме сигурни, че АЧЕРВ не се повтаря някъде и да ни завари неподготвени. Този проект го ръководи Кайе. Фармацевтичните приложения могат да бъдат невероятни, направо невероятни... — Гласът ѝ потрепери от ентузиазъм.

Кайе усети, че ентузиазмът на Крос завладява и нея.

— Марк, твоите хора какво са ти казвали за АЧЕРВ? — попита направо Крос.

— Много неща. Засега сме съсредоточени върху „иродовия“.

— Известно ли ти е, че най-големият ген, задействан от АЧЕРВ, полипротеинът на 21-ва хромозома, се различава в проявите си при маймуните и хората?

Огюстин поклати глава.

— Близо бяхме да го открием — подхвърли Дикън. Крос не му обърна внимание.

— Това, което всъщност търсим, е археологически каталог на човешките болести, датиращ отпреди милион години — продължи Крос. — Един от древните пророци вече го е предсказал, а сега ние ще изпреварим ЦКБ в пълното описание... Марк, ако не си сътрудничим, ще се наложи правителствената програма да ни гълта праха. Кайе би могла да държи връзката между двете. Заедно ще изминем пътя много по-бързо, разбира се.

— Мардж, света ли искаш да спасиш? — тихо попита Огюстин.

— Не, Марк. Според мен „иродовият грип“ е много повече от леко неразположение. Удря ни там, където сме най-уязвими. Там, откъдето се възпроизвеждаме. Всеки, който чете вестници или гледа телевизия, е изплашен. Кайе е известна, жена е и освен това е представителна. Тя е точно каквото е нужно и на двама ни. Ето защо както присъстващият тук господин Дикън, така и здравната министърка смятат, че може да ни бъде полезна, така ли е? Не само заради научните си постижения.

Огюстин отправи следващия си въпрос към Кайе.

— Предполагам, че не си потърсила сама госпожица Крос, след като се съгласи да дойдеш при нас?

— Не съм — отвърна Кайе.

— Какво очакваш да получиш от тази сделка?

— Мисля, че Мардж е права — каза Кайе, изненадана от хладния си, съвсем спокоен тон. — Трябва да си сътрудничим и да открием истината зад всичко това и как да се справим с проблема.

— Мардж, проблемът е от международен характер — посочи Огюстин. — В момента събираме коалиция от двайсет страни. СЗО ще играе водеща роля. Никакви примадони.

— Вече сформирах мениджърски екип, който да се занимава с това. Робърт Джаксън ще ръководи програмата за ваксинация. Работата ни ще е напълно прозрачна. От двайсет и пет години сме на международната сцена. Знаем как да играем тази игра, Марк.

Огюстин изгледа Крос, после и Кайе. И протегна ръце, сякаш се готвеше да ги прегърне.

— Добре, скъпа. — И ѝ прати въздушна целувка.

Крос изкудкудяка като стара кокошка.

32.

СИАТЪЛ, ВАШИНГТОНСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ

Уендъл Пакър каза на Мич да го чака в кабинета му в Магнусоновия институт. Разположената в крило „Е“ стаичка беше съвсем миниатюрна, без прозорци, натъпкана с книги и два компютъра, свързани с апаратите в лабораторията на Пакър. На екрана на единия се виждаше дълга серия от протеини — червени и сини брънки и между тях зелени колони, разхвърляни като пометени от буря стълбища.

— Сам го направих — похвали се Пакър и вдигна една навита на руло разпечатка. — Не че не вярвам на студентите си, но и не искам да им разбия кариерите. Не искам да затворят катедрата.

Мич взе разпечатката и почна да я преглежда.

— Съмнявам се от пръв поглед да ти заговори нещо — отбеляза Пакър. — Тъканныте образци бяха твърде стари, за да се получи цялостна последователност, затова търсех малки гени, типични за АЧЕРВ, а след това се насочих към продукти, синтезирани при навлизането на АЧЕРВ в клетката.

— И откри ли ги? — попита Мич със свито гърло.

Пакър кимна.

— В образците, които донесе, наистина има АЧЕРВ. Не става въпрос за заразяване от теб или от хората, с които си бил там. Но вирусът е доста деградирал. Използвах серуми с антитела, които ни пратиха от Бетезда — те свързват протеините, характерни за АЧЕРВ. Съществува фоликулостимулиращ хормон, който е уникален за заразяването с АЧЕРВ. Шейсет и седем процента на съвпадение — никак не е зле, като се има предвид възрастта и че е възможно да става въпрос за мутация на АЧЕРВ, или за разлика по други причини. А като използвах аналитичен метод от информационната теория и въведох тези фактори, получих съвпадение от осемдесет процента. За да се подсурия, двойно пробвах саутуестърнския тест за оцветяване с ДНК от иродовия провирус. Със сигурност може да се твърди, че в твоите

образци има действащ АЧЕРВ. Пробата от мъжкия екземпляр буквално гъмжи от тях.

— Сигурен си, че е АЧЕРВ, нали? Нито капка съмнение, дори ако трябва да го заявиш в съда?

— Като се има предвид източникът, едва ли ще се стигне до съда. Но дали със сигурност е АЧЕРВ? — Пакър се засмя. — Да. От седем години работя в тази катедра. Разполагаме с най-добрата апаратура, както и с най-добрите специалисти, които могат да се купят на пазара, благодарение на Майкрософт... Сядай, Мич.

Мич вдигна глава от разпечатката.

— Защо?

— Просто седни.

Мич седна.

— Имам и бонус. Карел Петрович от Антропологичния помолил Мария Кьониг, която му е съседка — най-добрата специалистка в нашата лаборатория, — да анализира много стари тъканни образци. Познай откъде ги е получил?

— От Инсбрук?

Пакър му подаде втора разпечатка.

— Искали да е точно нашата катедра, заради репутацията ни. Представяш ли си? Интересуват ги специфични белези и комбинация от алели, които най-често се използват за определяне на родствена връзка. Дадоха ни съвсем малка тъканна проба — около един грам. Очакват от нас категорично и потвърдено мнение, и то бързо. Мич, закълни се да не казваш на никого.

— Заклевам се.

— От любопитство попитах един от колегите за резултата. Няма да навлизам в досадни подробности. Тъканта е от новороденото. Възрастта ѝ е поне десет хиляди години. Потърсихме белезите и ги открихме. А аз сравних няколко алела с твоите тъканни проби.

— Съвпадат ли? — попита Мич, изгубил търпение.

— Да... и не. Не мисля, че онези от Инсбрук ще се съгласят с мен, или с това, което се опитваш да намекваш.

— Нищо не намеквам. Аз зная.

— Така е, но ако бяхме в съда, можех да отърва твоя мъжкар от дело за бащинство. Никакви детски надбавки в праисторическите времена. Жената обаче със сигурност му е майка. Алелите съвпадат.

— Майка на детето.

— Без никакво съмнение.

— А той не е бащата?

— Казах само, че мога да го отърва в съда. Има нещо странно в генетиката на тези двамата. Нещо, дете навежда на страшни мисли.

— Но бебето е като нас.

— Мич, моля те, не ме разбирай погрешно. Нито ще те подкрепя, нито ще участвам с името си в статиите ти. Трябва да пазя катедрата и собствената си кариера. Мисля, че ти ще ме разбереш най-добре.

— Така е, така е — съгласи се Мич. — Но сам няма да се справя.

— Нека ти изясня няколко ключови момента. Сигурно ти е известно, че в генетично отношение Хомо сапиенсът е забележително еднообразен.

— Зная.

— Е, аз не мисля, че същото може да се каже и за Хомо сапиенс неандерталенсис. Истинско чудо е, че мога да ти го съобщя, Мич, и се надявам да ме разбереш. Преди три години подобен анализ щеше да ни отнеме поне осем месеца.

Мич се намръщи.

— Нещо не мога да схвана.

— Генотипът на новороденото се доближава до моя и твоя. Малката е почти съвременно отроче. Митохондриалната ДНК в тъканите, които донесе ти, съвпада с пробите от неандерталски кости. Бих казал, ако не ме гледаш твърде строго, че мъжкарят и женската, от които ни донесе проби, наистина са нейни родители.

Мич почувства, че му се завива свят. Наведе се и отпусна глава между коленете си.

— Божичко! — чу се приглушеният му глас.

— Наистина късен участник, за да е нашата Ева — продължи Пакър и вдигна ръка. — Погледни, Мич. Взех да треперя.

— Уендъл, какво можеш да направиш? — попита Мич и го погледна в очите. — Пазя в себе си най-великото откритие на модерната наука. Онези от Инсбрук искат да покрият всичко, надушвам го. Ще отричат докрай. Това е най-лесният път. Какво да направя? Къде да ида?

Пакър извади носна кърпа и си избърса очите.

— Намери някой, който да не е толкова консервативен. Някой извън академичните среди. Познавам хората от ЦКБ. Доста често разговарям с една приятелка от лабораторията в Атланта, по-точно едно старо гадже. Погаждаме се добре. Тя работи върху трупни анализи по поръчка на някакъв вирусолог, Дикън, от Центъра, който ръководел специална група за борба с „иородовия грип“. Не бях изненадан, че търси точно АЧЕРВ в трупове.

— От Грузия?

Пакър го погледна учудено.

— Да... в интерес на истината. Но освен това издирвал случаи на „иородов грип“ в историческите архиви. Отпреди десетилетия, дори векове. — Пакър потупа Мич по ръката. — Може би той ще поиска да чуе твоята история.

33.

БЕТЕЗДА. НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, КЛИНИЧЕН ЦЕНТЪР „МАГНУСОН“

Четири жени седяха в ярко осветената стая. Помещението бе оборудвано с две кушетки, два фотьойла, телевизор и видео, лавица с книги и списания. Кайе се зачуди по какъв начин специалистите по вътреболнична архитектура винаги успяват да създадат стерилна атмосфера: пепелявосива ламперия, снежнобели стени, санитарно-пастелни рисунки на брегове, гори и цветя. Избелен и умиротворяващ свят.

Загледа се в жените зад прозореца на страничната врата, докато чакаше да дойдат Дикън и директорът на клиничния център.

Две чернокожи жени. Едната около трийсет и пет годишна, седнала с изправен гръб във фотьойла и загледана в някакво предаване по телевизията. Другата — двайсетгодишна, слаба, с малки щръкнали гърди и къса къдрава коса — беше подпряла бузата си с длан и рееше поглед из стаята. И две бели жени: около трийсетгодишни, едната русолява с изпито и строго лице, другата хубаво облечена, с безизразно лице, вперила поглед в орфан брой на „Тайм“.

Дикън и доктор Денис Липтън се приближиха по покрития със сив килим коридор. Липтън бе четирийсетинагодишна, дребна, с интелигентно, живо лице и очи, които святкаха, когато е ядосана.

— Готова ли сте да се срещнете с нашите доброволки, госпожо Ланг? — попита тя.

— Разбира се — отвърна Кайе.

Липтън се усмихна.

— Не са особено щастливи. Последните няколко дни ги подложихме на най-различни изследвания... Можете да си представите.

При звука на гласовете им жените в стаята надигнаха глави. Липтън приглади бялата си престилка, отвори вратата и каза:

— Добър ден.

Срещата премина добре. Доктор Липтън придружи три от жените до отредените им стаи и остави Дикън и Кайе да поговорят обстойно с четвъртата — по-възрастната негърка, госпожа Луела Хамилтън от Ричмънд, Вирджиния.

Госпожа Хамилтън помоли за кафе.

— Толкова пъти ме източвах — оплака се тя. — Да бяха само кръвните проби, а и урина давах.

Дикън обеща да донесе кафе за всички и излезе.

Госпожа Хамилтън фиксира Кайе с присвити очи.

— Казаха ни, че тоя бацил вие сте го открила.

— Не — отвърна Кайе. — Публикувах няколко статии, но не е мое откритие.

— Твърдят, че било само леко неразположение. Имам четири деца, а сега ми казаха, че петото няма да е нормално. Отказват обаче да го извадят. Нека, викат, болестта се развие докрай. Вземат ме за една голяма опитна мишка, нали?

— Нещо такова. Добре ли се отнасят с вас?

— Ами, храня се. — Жената повдигна рамене. — Храната я бива. Не обичам да чета, нито да гледам филми. Сестрите са много мили, но тази доктор Липтън — тя е труден случай. Държи се любезно, но ако ме питате, никого не харесва.

— Сигурна съм, че си разбира от работата.

— Тъй де, ама го приказвате, щото не сте на моето място.

Кайе се засмя.

— Сигурно.

— Понякога си мисля — ами ако грешат и наистина си имам съвсем нормално бебче? Няма ли да излезе, че съм постъпила глупаво?

— Щом са ви направили изследвания, трябва да знаят.

— Не дават на мъжа ми да ме посещава. Имаше го в договора. Той ме е заразил с грипа, той ми направи и бебето, ама пак ми липсва. Не е виновен човекът. Разговаряхме по телефона. Уж весел, ама зная, че тъгува за мен. Изнервям се, като не сме заедно.

— А кой се грижи за децата ви? — попита Кайе.

— Той де. Тях поне ги пускат да ме виждат. Той ги докарва и чака отвън в колата. Четири месеца мъка, цели четири! — Госпожа

Хамилтън завъртя халката на пръста си. — Мъжът ми е доста самотен, а и с малките не е лесно да се оправяш.

Кайе я хвана за ръката.

— Госпожо Хамилтън, виждам, че сте смела жена.

— Викай ми Луела. А ти как се казваш?

— Кайе.

— Страх ме, Кайе. Хич не съм храбра. Като разбереш какво става, миличка, нали веднага ще дойдеш да ми кажеш?

След разговора с госпожа Хамилтън Кайе се почувства изтощена. Дикън я отведе на приземния етаж и после извън клиничния център. Поглеждаше я, но не я заговаряше.

Когато излязоха, тя го помоли да поспрат за малко. Обърна се, скръстила ръце, и се загледа в дърветата и зелената морава. Голяма част от сградите на Националния здравен институт все още бяха в строеж, превръщайки района в лабиринт от околни пътища сред гори от щръкнала арматура.

— Какво има? — попита Дикън.

— Объркана съм — отвърна тя.

— Ще трябва да свикваш с това.

— Всички жени ли са доброволки?

— Разбира се. Поемаме изцяло медицинските им разходи.

— Защо не им давате да се срещат с мъжете?

— Всъщност грешката може и да е моя — отвърна Дикън. — На последното събрание представих някои доказателства, че „иродовият грип“ може да води до вторична бременност без сексуален контакт. Идната седмица ще предадат съобщението на всички изследователи.

— Какви доказателства? Божичко, да не говориш за непорочно зачатие? — Кайе го изгледа с присвити очи. — Занимаваше се с тази история още когато се срещнахме в Грузия, нали?

— Дори отпреди това. Украйна, Русия, Турция, Азербайджан, Армения. „Иродовият грип“ се е появил там преди десет, може би дори двайсет години.

— И когато си прочел статиите ми, всичко си е дошло на мястото, така ли? Ти какъв си, научен следотърсач?

— Де да бях — въздъхна Дикън.

— А аз съм катализаторът, така ли?

— Не е толкова просто, Кайе.

— Ще ми се да си по-откровен с мен, Крис!

— Кристофър, ако обичаш. — Той я изглежда смутено.

— Ще ми се *ти* да си по-откровен с мен. Ходиш като сянка подир мен, все ме следваш... защо ли си мисля, че си един от най-важните хора в Работната група?

— Благодаря, но това е общо заблуждение — отвърна той със суха усмивка. — Аз само се опитвах да ги предупредя какво се задава. В началото не искаха да ме чуят и виж докъде се стигна. Сега вече имаме съобщения от всички американски болници.

— Кристофър, до следващата среща остават два часа. От две седмици ходя по конференции за АЧЕРВ. Мислят си, че са ми намерили мястото. Малка и безопасна дупка, от която да дебна ретровируса. Мардж ми е оборудвала чудесна лаборатория в Балтимор, но... не мисля, че Работната група ще ми е полезна с нещо.

— Огюстин много се подразни, че отиде при „Америкол“. Трябваше да те предупредя.

— Вече съм решила да работя с тях.

— Сигурно си права. Те имат възможности. Мардж май те харесва.

— Каж ми какво е... на фронтовата линия? Така ли се казва?

— На фронта — повтори той. — Така го наричаме, защото хората, с които се срещаме, са ужасно пострадали. Ние сме само работници, те са войниците. Те страдат и умират.

— А тук се чувствам като в тила. Ще бъдеш ли откровен с човек от другия лагер?

— С удоволствие. — Дикън сви рамене. — Вече знаеш срещу какво съм се изправил, нали?

— Срещу обединената линия на бюрократите. Те си мислят, че знаят какво представлява „иродовият грип“. Но... вторична бременност без сексуален контакт! — Кайе усети, че по гърба ѝ преминават тръпки.

— Днес следобед ще обсъждаме възможните механизми. Ако искаш, питай — ще ти отговарям, каквото зная.

Кайе изнурено отпусна ръце.

— Кой е въпросът, който Огюстин винаги спестява? Ами ако от самото начало сме тръгнали в погрешна посока?

— Точно така — кимна Дикън. Лицето му порозовя. — Точно така, Кайе. Знаех си, че ще ме разбереш. Докато повтаряме само „ако това“ и „ако онова“... ще ми позволиш ли да бъда откровен с теб?

Кайе го гледаше и чакаше.

— Аз наистина се възхищавам на работата ти, но... — Той се поколеба.

— Имах късмет, че до мен беше Сол — прекъсна го тя. — Кристофър, какво криеш, по дяволите?

— Бих се изненадал, ако не го знаеш вече. Ние просто мижим пред очевидното — или това, което е очевидно за някои от нас. — Той се взря в очите ѝ. — Ще ти кажа какво мисля, и ако се съгласиш, че е възможно — че поне е вероятно, — ще ми позволиш аз да реша кога да го разкрия пред останалите. Искам да изчакаме, докато съберем всички доказателства. От години живея с предположения и зная със сигурност, че нито Огюстин, нито Шоубек искат да ме чуят. Понякога си мисля, че съм само едно прехвалено момче за поръчки. И така... — той пристъпи от крак на крак — ще остане ли наша тайна?

— Разбира се — отвърна Кайе и го погледна в очите. — Каж ми, какво според теб ще се случи с госпожа Хамилтън.

34. СИАТЪЛ

Мич знаеше, че спи, или поне е в просъница. Нерядко в подобни моменти се случваше умът му да обработва данните, натрупани в ежедневието, плановете и предположенията, да ги разпределя, да търси скритите зависимости.

Неведнъж бе сънувал мястото, където провеждаше поредните разкопки, но в друго време. Тази сутрин, с изтръпнало тяло и ум, настанен като зрител на втория балкон, той видя млад мъж и жена, загърнати в тънки кожи и обути с плетени сандали, привързани с връвчици за глезените им. Жената беше бременна. Първо ги видя в профил, като че бяха на някаква въртяща се платформа, и известно време се забавлява да ги разглежда от различни ъгли.

Постепенно въртенето спря и мъжът и жената се озоваха сред току-що навалял сняг върху излъскан от вятъра лед, посред бял ден, озарени от заслепяваща светлина. Ледът лъщеше и те засенчваха очи, за да се прикрият от отблясъците.

В началото гледаше на тях като на обикновени хора, какъвто бе и той. Скоро обаче осъзна, че тези хора не са като него. Не чертите им пробудиха подозренията му, а по-скоро странната прическа на мъжа и начинът, по който бе подрязана брадата му, меката, гривеста коса, обрамчваща лицето на жената, изпъкналите ѝ скули, дръпнатата назад брадичка, ниското чело и веждите, пресичащи го от единия край до другия. Очите под тези гъсти вежди бяха меки, тъмнокафяви, почти черни, а кожата ѝ бе с маслинова окраска. Пръстите ѝ бяха сивкаво-розови, покрити с мазоли. Носовете и на двамата бяха широки.

„Може да не са като мен — помисли си Мич, — но аз ги познавам.“

Мъжът и жената се усмихваха. Жената се наведе и сграбчи шепа сняг. Започна да го ближе. После, когато мъжът не я гледаше, направи малка топка и я запрати по главата му. Чу се тупване, мъжът се извърна и изкряка с ясен и звънлив глас. Жената се престори на уплашена, побягна назад и мъжът се втурна да я гони. Повали я, изправи се над

нея и ѝ извика нещо гръмогласно. Въпреки силния му глас жената не изглеждаше уплашена. Тя плесна с ръце, изпъчи устни и млясна, сякаш си просеше целувка.

Малко по-късно двамата вървяха един зад друг надолу по разкаляна пътека, върху която се сипеше влажен сняг. Под тях, зад ниските облаци, се виждаше гориста долина и езеро, по което се носеха широки плоски салове със сламени колиби отгоре.

„Те се справят чудесно — произнесе един глас. — Ти ги наблюдаваш, макар че не ги познаваш, но важното е, че се справят чудесно.“

Чу се птичи крясък, само че не беше крясък на птица, а звън на мобилен телефон. Бяха му необходими няколко секунди, за да се отърве от странното видение в съня. Облаците и долината се разпукаха като сапунени мехури, той изстена и надигна глава. Тялото му беше изтръпнало.

Телефонът продължи да упорства. Мич се обади след — шестото позвъняване.

— Надявам се, че говоря с Мич Рейфълсън, антрополога — каза някой с британски акцент.

— С единия от двамата, във всеки случай — отвърна Мич. — Кой се обажда?

— Оливър Мъртън. Аз съм научен редактор в „Икономист“. В момента работя над една статия за инсбрукските неандерталци. Доста усилия ми коства да открия телефонния ви номер, господин Рейфълсън.

— Няма го в указателя. Омръзна ми да ми досаждат.

— Разбирам. Вижте, мисля, че мога да покажа, че онези от Инсбрук са объркали целия случай, но ми трябват някои подробности. Ще имате възможност да разкажете всичко на някой, който ви симпатизира. Вдругиден пристигам в щата Вашингтон — имам среща с Ейлийн Рипър.

— Добре — отвърна Мич. За миг се поколеба дали да не затвори и да се върне към толкова интересния сън.

— Тя работи над един други разкопки в... коя клисура беше — Колумбийската? Знаете ли къде е Желязната пещера?

Мич се почеса.

— Правил съм разкопки там.

— Хубаво, защото медиите още не знаят, но Ейлийн е открила там три скелета. Много стари, макар не чак толкова, колкото вашите забележителни мумии, и въпреки това доста интересни. По същество моята статия ще е посветена на нейното откритие, както и на прилаганата от нея тактика. Известно ли ви е, че госпожица Рипър се радва на поддръжката на Конфедерацията на Петте племена? Сигурно знаете за тях?

— Много добре.

— Разполага с група от отлично подготвени адвокати, изглежда, има връзки и сред сенаторите. Нищо общо с нещастията, които ви сполетяха покрай Паско.

— Радвам се да го чуя — рече намръщено Мич. — Това е на един ден път с кола оттук.

— Толкова ли е далече? Аз сега съм в Манчестър. Англия. Събирам си багажа и отивам в Лийдс. Самолетът ми излита след час.

— Аз пък вероятно ще съм последният човек на този свят, който Ейлийн би желала да види там.

— Всъщност тя ми даде вашия телефон. Не сте чак толкова низвергнат, за колкото се имате, господин Рейфълсън. Тя няма нищо против да посетите разкопките. Сигурно подклаждате майчинските й инстинкти.

— Тя е вихрушка — рече Мич.

— Истината е, че нямам търпение да пристигна. Виждал съм разкопки в Етиопия, Южна Африка и Танзания. Посетих и Инсбрук на два пъти, за да видя поне онова, което ми позволиха. Което не беше много. Но сега...

— Господин Мъртън, не бих искал да ви разочаровам...

— Да, вярно. Какво ще кажете за бебето, господин Рейфълсън? Можете ли да ми разкажете още подробности за него и за самката?

— В момента страшно ме боли глава. — Мич бе готов да затвори телефона, пък да върви по дяволите Ейлийн. Дори отдалечи слушалката от ухото си, но гласът на Мъртън прозвуча рязко.

— Знаете ли какво става в Инсбрук? Чували ли сте, че в лабораторията едва не са стигнали до бой?

Мич отново долепи слушалката до ухото си.

— Не.

— Знаете ли, че са разпратили образци и до други лаборатории, само и само да постигнат някакъв консенсус?

— Не — бавно повтори Мич.

— С радост ще ви запозная с подробностите. Мисля, че има реален шанс да излезете сух от водата, както се казва. Ако помоля Ейлийн да ви се обади, да ви покани, ако ѝ кажа, че имате интерес... Бихте ли се срещнали?

— А защо да не се видим другаде?

— Господин Рейфълсън, виждам, че се дърпате, но не мога да разбера защо. Предлагам ви отново да помиришете прясно изкопана земя и да се въргялите под някой сенник. Предлагам ви възможност да поговорим за най-великото антропологично откритие на нашето време.

— Е, добре — въздъхна Мич. — Ако Ейлийн ме покани.

След като приключи разговора, той отиде в банята, изми си зъбите и се погледна в огледалото.

Предния ден бе открил електронния адрес на Кристофър Дикън, но още не бе събрал кураж да му пише. Спестяванията му се топяха по-бързо, отколкото бе предполагал. Още малко и щеше да се наложи да моли родителите си за заем.

Докато си приготвяше закуска, телефонът иззвъня отново. Беше Ейлийн Ринър.

Когато приключи разговора с нея, той поседя малко в изтъркания фотьойл, после стана и се загледа през прозореца към Бродуей. После вдигна телефона и набра номера на родителите си.

Обади се майка му.

35.

БЕТЕЗДА, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ

— И преди се е случвало — каза Дикън, отчупи си парче от бисквитата и го топна в кафето. Просторният модернистичен бюфет бе почти пуст в този утринен час. Седяха близо до високите наклонени прозорци, доста далеч от останалите посетители. — И по-точно, случило се е в Грузия, в Горди или в околностите.

— Божичко! — въздъхна Кайе. — Клането в Горди...

— В тъканните им образци открихме АЧЕРВ. Успях да взема проби само от трима или четирима, но и това беше достатъчно.

— И не си казал на Огюстин?

— Разчитах на клиничните доказателства, на постоянните доклади от болниците... Какво значение, ако докажа, че АЧЕРВ е бил активен и преди две, дори десет години? Но преди два дни получих документи от една болница в Тбилиси. Помогнах на един млад стажант там да се свърже с Атланта. Той ми каза за едни хора от планината. Оцелели при друго клане, само че отпреди шейсет години. По време на войната.

— Германците не са стигали до Грузия.

Дикън кимна.

— Войските на Сталин. Изтребили са почти цяло село в изолирана област близо до Казбек. Неколцина оцелели били открити едва преди няколко години. Сега са под защитата на правителството в Тбилиси.

— Колко са?

— Някакъв доктор, Леонид Шугашвили, е подхванал свой собствен кръстоносен поход, за да разследва случая. Тъкмо неговият доклад ми прати стажантът — доклад, който никога не е бил публикуван. Доста е обстоен. По негова преценка в периода между 1943 и 1991 в Грузия, Армения, Абхазия и Чечения са били избити приблизително трийсет хиляди мъже, жени и дори деца. Убили са ги, защото някой е решил, че разпространяват болест, предизвикваща спонтанни аборти. Оцелелите след първите чистки били преследвани и

избити по-късно... защото жените раждали деца с белези за мутации. Кожата им било покрита с петна, имали странни очи и проговаряли почти веднага след раждане. В някои села убийствата били извършвани от местната милиция. Суеверието умира трудно. Мъжете и жените — майките и бащите — били обвинявани в съчетаване с дявола. Едва ли са били чак толкова много преди четири десетилетия. Но... по мнение на Шугашвили подобни случаи е имало и преди стотина години. Десетки хиляди избити. Вина, срам, невежество, мълчание.

— Смяташ, че децата са мутирвали заради АЧЕРВ?

— В доклада на доктора се казва, че много от застреляните жени се оправдавали, че от доста време били преустановили сексуалните си контакти. Не искали да носят в утробите си дяволски изчадия. Били чули за родените в близките села уроди и веднъж прекарвали необяснимата треска, вземали мерки да пометнат, а после и да не забременеят отново. Почти всички пометнали жени забременели отново само след трийсет дни, независимо дали са имали контакт с мъже. Подобни случаи имаме сега и в някои наши болници.

Кайе поклати глава.

— Това е направо невероятно!

Дикън сви рамене.

— Няма да стане нито по-вероятно, нито по-разбираемо. От известно време престанах да смятам, че АЧЕРВ е някакъв вид болест.

Кайе стисна устни и остави чашата. Спомни си за разговора с Дрю Милър в италианския ресторант в Бостън и за Сол, който бе казал, че е време да погледнат на проблема от еволюционна гледна точка.

— А може би е знак — подхвърли тя.

— Какъв знак?

— Кодирани сигнал, който отваря скрита информация в гените, инструкция за нов фенотип.

— Не те разбирам.

— Нещо, създадено преди десет хиляди, десетки хиляди години. Предположения, хипотези, свързани с една или друга заплаха, фина настройка на един поначало доста стриктен план.

— С каква цел?

— Еволюция.

— Хм. — Дикън отмести назад стола и изпружи крака.
— Ти каза, че не е болест.
— Казах, че не е позната болест. Все още е само ретровирус.
— Значи си чел публикациите ми?
— Аха.
— Оставила съм някои вратички.

Дикън се замисли, после, изглежда, взе някакво решение.

— Ще ти покажа нещо. Време е и друг да поеме отговорността.
— Той бръкна в чантата си и извади распечатка на електронно послание от Атланта. На долния край имаше четири малки картинки.

— Жена, починала при автомобилна катастрофа край Атланта. При аутопсията в Нортсайдската болница един от нашите патолози установява, че е бременна в третия месец. Обследва фетуса — с явни белези на „иродов грип“. После обследва и матката на жената. Открива втора бременност, в много ранен стадий, в основата на плацентата, защитена с тънка стена от съединителна тъкан. Плацентата вече започнала да се разделя, но вторият зародиш бил на сигурно място. Без съмнение е щял да оцелее при помятането. Месец по-късно...

— Внуце — прекъсна го Кайе. — Родено от...

— Междинна дъщеря. По-точно специализиран яйчник. Той създава втори зародиш. Този зародиш се прикачва за стената на майчината матка.

— Ами ако яйцеклетките на дъщерята са различни?

— АЧЕРВ провокира освобождаването на комплекс от полипротеини. Те се разпадат в цитозола извън ядрото.

Лактатен хормон, фоликулостимулиращ хормон, простагландини.

— Това го зная. Джудит Къшнер ми каза. Някои от тях са причина за последвалия аборт. Други въздействат периодично върху зародиша.

— За да мутира? — попита Дикън.

— Не съм сигурна дали това е правилната дума. В нея има намек за нещо случайно и зловещо. Не. Може би става въпрос за друг начин на възпроизвеждане.

Дикън надигна чашата и я гаврътна на един дъх.

— Това не е ново за мен — тихо каза Кайе и затропа нервно с пръсти по масата. — Да не искаш да кажеш, че АЧЕРВ е част от

човешката еволюция? Че всеки миг ще се появи нов Хомо сапиенс?

— Не бих посмял да го кажа така направо. Но може би защото съм страхливец. Може да е нещо подобно. Ценя мнението ти. Господ знае, че двамата с теб сме съюзници в тази борба.

Сърцето на Кайе заблъска в гърдите. Тя вдигна чашата, после я остави на масата.

— Господи, Кристофър! Ами ако е истина? Ако всички сме бременни? Цялата човешка раса?

ВТОРА ЧАСТ
ПРОЛЕТТА НА АЧЕРВ

36.

ИЗТОЧНАТА ЧАСТ НА ЩАТА ВАШИНГТОН

Широка и бавна, река Колумбия се виеше като огърлица от полиран нефрит между черните гранитни стени.

Мич отби от шосе 14, кара около половин миля по черния път между ниските дървета и храсталаци и сви отново, когато стигна ръждясал надпис: „ЖЕЛЯЗНАТА ПЕЩЕРА“.

Два стари фургона лъщяха на слънцето само на няколко крачки от ръба на клисурата. Около тях имаше дървени пейки, маси и кошчета за боклук. Той спря колата край пътя.

Когато слезе, внезапният порив на вятъра едва не му отнесе шапката. Мич я сграбчи, измина няколко крачки и видя лагера на Ейлийн Рипър — само на петдесетина крачки по-надолу.

Нисичка млада русокоса жена с износени мръсни джинси и кафяв кожен елек излезе от близкия фургон. Откъм реката отново задуха и той улови уханието на парфюма ѝ: „Опиум“, или нещо от този род. Ужасно много му заприлича на Тилде.

— Мич Рейфълсън? — попита тя.

— Същият — отвърна Мич. — Ейлийн долу ли е?

— Аха. Нещата обаче вървят на зле.

— И откога така?

— От три дни. Ейлийн много се стара, за да докаже тезата си. В края на краищата се оказа безполезно.

Мич се засмя съчувстващо.

— Звучи ми познато.

— Завчера представителката на Петте племена си събра багажа. Затова Ейлийн сметна, че няма никакви пречки да дойдете. Никой няма да се ядоса, че сме ви поканили.

— Предимството да си известен — подсмихна се Мич и побутна шапката си назад.

Жената се усмихна.

— Ейлийн е много потисната. Опитайте се да я окуражите. За мен вие сте герой. Освен в случая с онези мумии.

- Тя къде е?
— Точно под пещерата.

Оливър Мъртън седеше на съваем стол под сянката на голямата платнена тента. Трийсетгодишен, с пламтящочервена коса и бледо широко лице, той изглеждаше безкрайно съсредоточен. Чукаше по клавиатурата на един лаптоп. Вдигна глава едва когато Мич застана до него.

— Мичъл Рейфълсън!? Много ми е приятно! — Мъртън избута компютъра настрани, скочи чевръсто и му подаде ръка. — Ейлийн е горе при разкопките. Сигурен съм, че ще се зарадва да ви види. Ще отидем ли?

Мъртън тръгна напред и Мич го последва. Шестимата помощници — все студенти от университета — ги изпратиха с любопитни погледи.

Ейлийн стоеше край серия разположени на равни разстояния квадратни дупки, отбелязани с топометрични маркери. Наближаваше петдесетте — дребна и мургава, с хлътнали черни очи, тъничък нос и привлекателно издадени сочни устни.

— Вчера сутринта получихме резултатите от радиокарбония тест — каза тя. — Възрастта им е около трийсет хиляди години, плюс-минус пет хиляди... ако са яли доста пушена съомга, това прави дванайсет хиляди и петстотин години. Но представителите на Петте племена заявиха, че западната наука се опитвала да оскверни паметници на тяхната самобитна култура.

— Е, поне си се опитала — отвърна Мич.

— Извинявай, че те съдех толкова строго. Успях доста време да запазя хладнокръвие, а после онази Сю Чемпиън... а смятах, че сме приятелки. Тя е съветник на племената. Вчера дойде с двама мъже. Мич, бяха толкова... нахакани. Като момченца, които пикаят по-високо от оградата. И представяш ли си — заявиха ми, че съм изфабрикувала доказателства, с които да подкрепям лъжите си. Казаха, че правителството и законът са на тяхна страна. Законът за защита и репатриране гробниците на индианците — нашето отколешно възмездие.

Мич кимна. Той също си бе имал ядове с този закон и го познаваше до най-малките подробности.

Мъртън стоеше на ръба на изкопа и ги гледаше.

— И какви доказателства по-точно си изфабрикувала? — попита небрежно Мич.

— Не се майтапи. — Но изражението ѝ поомекна. — Взехме хрущял от костите и го пратихме в Портланд. Там направиха ДНК анализ. Костите са от друга народност, която не е свързана със съвременните индианци и има малко общо с мумията от Призрачната пещера. Европоидни, ако можем да използваме точно този термин. Но едва ли са нордически. По-скоро айни.

— Това е историческо откритие, Ейлийн! — възкликна Мич. — Това е великолепно! Моите поздравления.

Веднъж започнала, Рипър, изглежда, не можеше да спре. Тръгнаха по пътеката към палатките.

— Дори не можем да направим расово сравняване. Това направо ме вбесява! Позволяваме на някакви изостанали представи за нация и раса да замъгляват истината. Но тогава народностите са били съвсем различни. Американските индианци въобще не произхождат от хората, чийто скелети открихме. Може би те са били техни съперници и са изгубили.

— А индианците са спечелили? — попита Мич. — Ще се радват да го чуят.

— Те си мислят, че се опитвам да внеса раздор в единството им. Не ги интересува какво се е случило. Искат да живеят в своя малък, измислен свят, а истината да върви по дяволите!

— На мен ли го казваш? — попита Мич.

Рипър се засмя, но личеше, че ѝ се плаче.

— Петте племена са пратили свой представител до федералния съд с молба разкопките да бъдат спрени и да им бъдат предадени скелетите.

— Къде са костите?

— В Портланд. Вчера ги вакуумирахме в чували и ги пратихме там.

— През щатската граница? Това е кражба.

— По-добре, отколкото да чакам цяла тълпа адвокати. — Тя поклати глава и Мич я прегърна. — Мич, опитвах се да го направя

както е редно. И какво постигнах — сега всички наскочаха срещу нас! Дори викингите!

Викингите — малка група мъже предимно на средна възраст, които се определяха по-точно като Нордически поклонници на Один в Новия свят — преди години бяха създавали проблеми и на Мич. Всъщност тогава го бяха потърсили като експерт — искаха от него да докаже твърденията им, че нордически изследователи са посещавали Новия свят още преди хилядолетия. Мич им позволи да извършат няколко свои мистични ритуали над костите на Паско, но в края на краищата бе принуден да ги разочарова. Паско беше чист индианец, близък роднина на южняшкия На-дене.

След анализите на костите, направени от Рипър, Поклонниците на Один отново изпаднали в униние. В един свят на непостоянна самопреценка истината рядко прави някого щастлив.

Мъртън донесе бутилка шампанско, вакуумирани пликове с пушена съомга и сирене. Студентите бяха запалили на брега голям огън.

— Откъде взе тази храна? — обърна се Рипър към Мъртън, докато той подреждаше пластмасови чинии на покривката.

— От летището. Само там имах време да се поспра. Хляб, сирене, риба и вино — какво повече ни трябва? Всъщност добре щеше да ми дойде една халба бира.

— Аз имам в кутийки — предложи един от студентите.

— Закуска за копачи — подсмихна се Мич.

— Без мен. — Мъртън поклати глава. — Пия само наливна. Всъщност, защо да не си разменим по някоя история? Сигурно всеки има какво да разкаже. — Той вдигна пластмасовата чаша с шампанско. — За расите, миналото и миграциите и какво е да си човешко същество. Кой ще е пръв?

Мич знаеше, че ако се поколебае дори няколко секунди, Рипър ще вземе думата. Мъртън си водеше бележки, докато тя разказваше за трите скелета и местните настроения. Около час и половина по-късно започна бързо да захладнява и всички се приближиха към огъня.

— Гробниците на алтайските племена ги разкопават етнически руснаци — отбеляза Мъртън. — Но и там има недоволни и вълнения.

Шамар в лицето на колониалния потисник. Как Мислите, дали неандерталците също нямат свои защитници, които сега да протестираат в Инсбрук?

— Никой не иска да е неандерталец — отвърна сухо Мич. — Освен мен. — Той се обърна към Ейлийн. — Знаеш ли, даже ги сънувах. Моето малко семейство — основна клетка на обществото.

— Наистина ли? — попита го тя заинтригувано.

— Сънувах, че сънародниците им живеят на големи сламени салове в езерото.

— Преди петнайсет хиляди години? — Мъртън повдигна вежди.

Мич долови нещо в тона на журналиста и го изгледа подозрително.

— Това само ваше предположение ли е? Или има някакви нови доказателства?

— Нищо, което да е станало обществено достояние — отвърна с въздишка Мъртън. — Имам връзка в един университет и оттам ми казаха... че преди петнайсет хиляди години те определено са били много навътре в сушата. Ако е така — той се усмихна на Рипър, — едва ли са яли много риба.

— Какво друго?

— Приказки — рече Мъртън. — Кръчмарски спорове. Вашите мумии са объркали устоите на антропологията и археологията. Не са чисти неандерталци — това е според специалисти от изследователската група, а принадлежат дори към нов подвид — Хомо сапиенс алпинензис, по мнението на един от специалистите. Друг е готов да се обзаложи, че са неандерталци от късната епоха, които са живели в големи съобщности, отличавали се с по-крехко телосложение и приличали повече на съвременния човек. Надяват се по този начин да обяснят расовите белези на новороденото.

„Те не се чувстват като мен — помисли Мич. — Защото не знаят това, което зная аз.“ Опита се да прикрие чувствата си.

Мъртън се обърна към него.

— Вие видяхте ли бебето?

Мич едва не подскочи. Мъртън го наблюдаваше с присвити очи.

— Не съм ясно — измънка Мич. — Предполагам, че са прави, като казват, че било съвсем нормално на вид...

— Възможно ли е да е изглеждало така само защото е било малко?

— Не — отвърна Мич. — Всъщност не съм сигурен.

— И аз се съмнявам — намеси се Рипър. Студентите се бяха скупчили около тях и слушаха. Съчките в огъня пукаха оглушително. Реката бълбукаше в тесния каньон като навит будилник. Мич почувства, че след тежкия ден шампанското го размеква.

— Може да е неприятно като факт, но е по-лесно, отколкото да спориш с генетичната асоциация — обади се Мъртън. — От Инсбрук се съгласиха, макар и неохотно, че женската и детето имат родствена връзка. Но налице са аномалии, при това доста сериозни, които никой не е в състояние да обясни. Надявах се, че Мичъл ще може да ни просветли.

Мич бе спасен от необходимостта да се престори на незапознат с въпроса от женски глас, който отекна откъм горния край на стръмнината.

— Ейлийн? Там ли си? Аз съм — Сю Чемпиън.

— По дяволите! — изруга Рипър. — Мислех, че вече се е прибрала в Кумаш. — Сви ръце пред устата си и извика: — Тук сме, Сю. Решили сме да се напием. Ще се присъединиш ли към нас?

Един от студентите изтича нагоре по пътеката с фенер.

— Хубав огън — отбеляза Сю, щом дойде при тях. Беше висока, стройна, почти мършава, с дълга черна, вързана на плитка коса, спусната върху едното рамо на коженото ѝ сако. Изглеждаше елегантна, дори стилна, но се държеше малко непохватно. Макар да се усмихваше, лицето ѝ бе набраздено от бръчки на хронична умора. Мич погледна Рипър и забеляза, че и нейното лице е изопнато.

— Дойдох да ти кажа, че съжалявам — въздъхна Чемпиън.

— Всички съжаляваме — отвърна Рипър.

— Цяла вечер ли седите тук? Доста е студено.

— Не ни пука.

Чемпиън заобиколи тентата, за да е по-близо до огъня.

— От службата ми казаха, че сте се обаждали за тестовете. Председателят на борда на доверениците отказа да ги приеме за достоверни.

— Нищо не мога да направя — каза Рипър и сви рамене. — Защо така ненадейно си тръгна и пусна срещу мен адвокатите си? Мислех,

че сме постигнали съгласие и че ако находката се окаже с индиански произход, ще направим само минимални проучвания преди да я предадем на представители на Петте племена.

— Проявихме небрежност. Сигурно заради бъркотията с Паско. Това беше грешка. — Тя погледна Мич. — Вас май ви познавам.

— Мич Рейфълсън. — Той стана и протегна ръка.

Чемпиън не я пое.

— Доста ядове ни създадохте, Рейфълсън.

— И вие на мен — отвърна той.

Чемпиън поклати глава.

— Доверениците ме пратиха тук, защото разбирам от антропология. Май обаче не се справих добре. Сега всички са ми сърдити.

— Има ли нещо, което можем да направим, без да стигаме до съда? — попита Рипър.

— Председателят заяви, че не можем да си позволим да нарушаваме покоя на предците в името на науката. Нямаш представа колко тежко приеха съобщението за резултатите от тестовете.

— Мисля, че ви обяснихме подробно цялата процедура.

— Каквото и да правите, все осквернявате мъртвите. Единственото, което искаме от вас, е да ги оставите на мира.

Двете жени се измериха с тъжни погледи.

— Тези мъртъвци не са ваши, Сю — каза Рипър. — Те не са ваши сънародници.

— Съветът смята, че въпреки това трябва да се приложи Законът за защита и репатриране на гробниците на индианците.

— В такъв случай не ни остава нищо друго, освен да похарчим цял куп пари за адвокати — въздъхна Рипър.

— Не. Този път вие ще спечелите. Имаме си други проблеми. Доста майки се разболяха от „иродовия грип“. Някои смятаха, че грипът се разпространява само в големите градове и е болест на белите, обаче се оказа, че грешат.

Очите на Мъртън блещукаха като пламъчета през лупа.

— Съжалявам, Сю — каза Рипър. — Сестра ми също е болна. — Тя сложи ръка на рамото на Чемпиън. — Остани с нас. Ще те почерпим с горещо какао и кафе.

— Благодаря, но не мога. Чака ме дълъг път. Не е време да се безпокоим за мъртвите, а за живите. — Лицето ѝ малко се поотпусна. — Някои, които са готови да се вслушат, като баща ми и баба ми, казват, че си узнала интересни неща.

— Бог да ги поживи, Сю — рече Рипър.

Чемпиън сведе поглед към Мич.

— Хората идват и си отиват. На всеки от нас е отредена тази съдба. Антрополозите го знаят.

— Така е — съгласи се Мич.

— Но ще е трудно да го обясня на другите — продължи Чемпиън. — Ако моите хора намерят лек за болестта, веднага ще ви го съобщим. Може да помогне на сестра ти.

— Благодаря — отвърна Рипър.

Чемпиън изгледа присъстващите, кимна бавно, после пак, сякаш за да потвърди, че няма какво повече да каже, обърна се и се заизкачва по пътеката.

— Невероятно — възкликна Мъртън с блеснал поглед. — Каква интересна философия. Бих казал дори племенна мъдрост.

— Не се хващай на това — спря го Рипър. — Сю е добър човек, но няма никаква представа какво всъщност става. — Обърна се към Мич. — Имаш болнав вид. — Мич наистина се чувстваше отпаднал. — Приличаш на хванат натясно политик — продължи тя, — чиято глава е натъпкана с тайни.

37.

БАЛТИМОР

Кайе вдигна сака от задната седалка на таксито и пъкна кредитната си карта през процепа зад гърба на шофьора; После изви глава, за да огледа най-новия жилищен небостъргач в Балтимор — „Хеликс“, чиито трийсетина етажа се издигаха върху масивната основа на магазини и кинотеатри, скрити засега в сянката на кулата Бромоселцер.

Вятърът вееше падналия рано сутринта лек пухкав сняг. Кайе си помисли, че зимата никога не ѝ се е струвала толкова дълга.

Бяха ѝ казали, че апартаментът на двайсетия етаж ще е напълно мебелиран, че вещите ѝ вече са докарани и качени горе, че хладилникът ще е зареден с храна от ресторанта на долния етаж: въобще, че „Америкол“ се е погрижил да задоволи всичките ѝ желания.

Кайе се представи на портиера в будката на входа. Той ѝ се усмихна сервилно и ѝ подаде запечатан хартиен плик с ключа от апартамента.

— Не съм го купила, да знаете — кой знае защо, подхвърли тя.

— За мен няма никакво значение, мадам — отвърна той с професионално ведър тон.

Еlegantната кабина на асансьора я отнесе до жилищните етажи. Коридорите пустееха. „Пазят ме, грижат се за мен, пращат ме от едно съвещание на друго и не ми оставят време да мисля. Дали съм си още аз?“

След разговора с Кристофър Дикън в Националния здравен институт се наложи да се захване със задачи, които нямаха почти нищо общо с АЧЕРВ и търсенето на лечение за болестта. Оставаха по-малко от две седмици до деня, когато учените на Крос възнамеряваха да представят своята първа проектоваксина от общо дванайсетте, върху които се работеше из цялата страна. Кайе наистина бе подценила бързината, с която се въртяха колелата в „Америкол“ — и бе надценила

степената на информираност, която щяха да ѝ позволят. „Все още съм само фигурант“ — помисли си тя.

А междуременно имаше нужда да намери време да помисли за това, което ставаше — с АЧЕРВ, с такива като госпожа Хамилтън и с другите жени в клиниката.

Стигна до апартамента си, 2011, пъхна електронната карта в процепа и побутна масивната врата. Лъхна я свеж, прохладен въздух, миризма на нов килим и мебели и на още нещо леко и приятно. Свирише тиха музика: Дебюси, но не можа да се сети точно какво.

В кристалната ваза върху мраморната камина в хола бяха подредени свежи бледожълти рози.

Апартаментът бе просторен, с елегантна дървена ламперия и красива и удобна мебелировка. И с Дебюси. Тя остави сака на един от диваните в хола и влезе в кухнята. Хладилник с врата от алпака, печка, съдомиялна машина, шкафчета в цвят на сив гранит, поръбени с розов мрамор, скъпи лампи, изработени с финеса на истински бижута, които озаряваха стаята с ярка светлина...

— Проклетата да си, Мардж — въздъхна тя. Върна се при сака, пренесе го в спалнята, дръпна ципа и започна да си вади дрехите.

Когато приключи, седна на леглото и затвори очи. Трудно ѝ беше да повярва, че това е нейният дом. Над нощното шкафче висеше литография на Уистлър, до нея — ориенталски ръкопис зад стъкло с позлатена рамка.

— Малкото момиче в големия град — промърмори тя малко ядосано.

Телефонът в чантата ѝ извънтя. Тя подскочи стреснато, изтича в другата стая, извади телефона и го включи.

— Кайе, обажда се Джудит.

— Права беше — отвърна Кайе без предисловия.

— Моля?

— Казах, че беше права.

— Винаги съм права, скъпа. Знаеш го. — Джудит направи пауза за допълнителен ефект. — Нали се интересувахте от транспозонната активност на моите заразени с АЧЕРВ хепатоцити?

По гърба на Кайе пробягаха тръпки. Това беше скокът в тъмното, който бе направила само преди два дни, веднага след като разговаря с Дикън. Беше се заровила в статиите на няколко научни списания, беше

прегледала и собствените си записки и си отбелязваше всяка, дори най-налудничавата идея.

Двамата със Сол се числяха към биолозите, който подозираха, че транспозоните — подвижни участъци от ДНК в генома — са нещо повече от самостоятелни гени. Кайе бе посветила над десет страници от бележника си на вероятността транспозоните да са нещо като регулатори на фенотипа: при определени обстоятелства те биха могли да оказват влияние на процеса, при който белтъците се превръщат в жива тъкан. Да променят начина, по който белтъците създават живо растение или животно. Ретротранспозоните бяха доста сходни с ретровирусите — ето откъде идваше генетичната връзка с АЧЕРВ.

Взети заедно, те биха могли да бъдат прислужниците на еволюцията.

— Кайе?

— Момент. Остави ме да си поема дъх.

— Хубаво ще е да го направя, скъпа бивша моя студентко Кайе Ланг. Активността на транспозоните в нашите заразени с АЧЕРВ хепатоцити е леко повишена. Те се местят насам-натам без видим ефект. Това е интересно. Но ние не се ограничихме само с хепатоцитите. Направихме опити с ембрионални стволови клетки — по поръчка на Работната група.

Ембрионалните стволови клетки, подобно на ранните растежни клетки на фетусите, можеха да се превърнат във всякаква тъкан.

— Опитяхме се да ги подтикнем да се държат като оплодена човешка яйцеклетка — продължи Къшнер. — Не можах да съзряят до фетуси, но това, което ни учуди, бе, че в тези щамови клетки транспозонната активност е необичайна. След АЧЕРВ транспозоните подскочат като бацили върху горещата тава. Активни са върху поне двайсет хромозома. Ако това е случайно разбъркване, клетката би трябвало да загине. Но тя оцелява. И е по-здрава от всякога.

— А регулираната ѝ активност?

— Задейства се от нещо в АЧЕРВ. Лично аз смятам, че причината се крие в голямопротеиновия комплекс. Клетката реагира така, сякаш е била подложена на силен стрес.

— Джудит, какво според теб може да значи това?

— Че АЧЕРВ ни препрограмира. Че се опитва да промени драстично нашия геном.

— Защо? — Кайе се засмя. Сигурно бе, че Джудит ще забележи неизбежната връзка.

— Кайе, подобна активност не може да е безвредна.

Усмивката на Кайе се стопи.

— Но клетката е оцеляла.

— Да — съгласи се Къшнер. — Доколкото ми е известно обаче, новородените умират. Промяната е твърде драстична, а периодът — прекалено кратък. От години очаквам природата да реагира на начина, по който постъпваме с околната среда, да ни каже, че е време да се преборим с пренаселеността и да вземем мерки за топящите се ресурси — ако трябва дори да дръпнем шалтера, да се сгушим покорно и да умрем. Да сложим край на човешкия род. Мисля си, че това може да е последното предупреждение — убиецът на човешкия род е сред нас.

— Каза ли го на Огюстин?

— Не направо, но той ще се сети.

Кайе погледна учудено телефона, долепи го още веднъж до ухото си, каза на Джудит, че ще я потърси по-късно, и затвори.

Значи не беше еволюция. Майката природа бе сметнала, че хората са злокачествени образувания, които трябва да бъдат изтребени.

За един ужасен миг това ѝ се стори много по-разумно от всичко, за което бяха разговаряли с Дикън. Но как тогава да обяснят новите фетуси, онези, които израстваха от яйцеклетките на междинните дъщери? И те ли щяха да са генетически увредени, с привидно нормална външност и кратко съществуване? Или щяха да бъдат изхвърлени още през първото тримесечие, подобно на междинните дъщери?

Кайе погледна през широкия прозорец към окъпания в утринна светлина Балтимор. Опита се да си представи какво би станало, ако всяка бременност на Земята води до вторична, затлачвайки женските утробы с тримесечни зародиши.

Краят на човешкия род.

Ако Джудит беше права, някой вече беше ударил камбаната.

38.

БАЛТИМОР, ЦЕНТРАЛНИЯТ ОФИС НА „АМЕРИКОЛ“

28 ФЕВРУАРИ

Мардж Крос стоеше в левия край на подиума, а Кайе бе подредена на опашка с още шестима учени, които чакаха реда си да отговарят на въпросите.

Четиристотин и петдесетте репортери изпълваха залата докрай. Лора Нилсън, директорката на отдела за връзки с обществеността, приемаше въпросите и нервно отмяташе дългия си черен бретон.

Първи беше научният редактор на Си Ен Ен.

— Имам въпрос към доктор Джексън.

Робърт Джексън, ръководителят на програмата за разработване на ваксина срещу АЧЕРВ към „Америкол“, вдигна ръка.

— Доктор Джексън, ако споменатият вирус е разполагал с милиони години за еволюция, как е възможно „Америкол“ да обяви за пускането на пробна ваксина след по-малко от три месеца от началото на проекта? Или вие сте по-умни от майката природа?

Из залата се разнесе смях, чуха се закачливи подвиквания. Вълнението беше осезаемо. Повечето от младите жени носеха предпазни маски, макар тази мярка да бе доказала неефективността си. Други смучеха специални таблетки от мента и чесън, за които се твърдеше, че предпазвали от АЧЕРВ. Кайе долавяше специфичната им миризма дори на подиума.

Джаксън застана до микрофона. Петдесетгодишен, той приличаше по-скоро на рок музикант, с правилни черти и дълга, побеляла на слепоочията коса.

— Започнахме нашата работа години преди появата на „иридовия грип“ — почна той. — От доста време ни интересува последователността на ЧЕРВ, защото, както сами сте забелязали, там се крият тайни, които могат да ни изведат до нови хоризонти. — Спря, оставяйки думите му да окажат търсения ефект. — Истината е, че през последните двайсет години научихме по какъв начин повечето болести

вършат мръсната си работа, как действат техните агенти и кои са слабите им места. Чрез създаването на празни микрочастици на АЧЕРВ и постепенно нарастване на процента на неговия неуспех, ние синтезирахме напълно безвреден антиген. Но микрочастиците не са съвсем празни. Натоварихме ги с рибозоми, РНК с ензимна активност. Рибозомите се прикачват към няколко фрагмента от РНК на АЧЕРВ, които още не са били сглобени в заразената клетка. АЧЕРВ се превръща в системата за доставка на молекулата, като блокира собствената си болестотворна активност.

— Господине... — опита се да го прекъсне репортерът от Си Ен Ен.

— Не съм приключил с отговора на въпроса ви — каза Джексън. — Той беше наистина много добър! — Присъстващите избухнаха в смях. — Основният ни проблем до този момент беше, че хората не реагират по какъвто и да било значим начин на антигена на АЧЕРВ. Успехът дойде, когато установихме, че бихме могли да усилим имунния отговор, като добавим гликопротеини, свързани с други патогенни организми, към които човешкото тяло е развило защитна реакция.

Репортерът направи опит да зададе друг въпрос, но Нилсън вече бе посочила следващия от списъка — млад кореспондент от „Сайтракс“.

— Отново към доктор Джексън. Имате ли представа защо сме толкова уязвими на АЧЕРВ?

— Не всички хора са уязвими. Мъжете например показват силна имунна реакция към чуждия АЧЕРВ. Това обяснява броя на случаите на „иридов грип“ при тях. За разлика обаче, жените са открити за всякаква подобна инфекция.

— Добре, но защо жените са толкова уязвими?

— Предполагаме, че стратегията на АЧЕРВ е дългосрочна — в пределите на хиляди години. Може би това е първият познат на съвременната наука вирус, който разчита при разпространението си на растежа на цялата популация, а не на отделни индивиди. Предизвикването на силен имунен отговор може да се окаже контрарепродуктивно, ето защо АЧЕРВ се появява само тогава, когато популацията е или подложена на стрес, или се е задействал друг, непонятен за нас механизъм.

Следващият беше научният кореспондент на „Ню Йорк Таймс“.

— Доктор Понг и доктор Субраманиан, вие се занимавате с разпространението на „иродовия грип“ в югоизточна Азия, откъдето пристигнаха сведения за над сто хиляди случая поне досега. Чухме, че в Индонезия имало размирици. Говори се, че се касае за друг провирус...

— Не е вярно — прекъсна го Субраманиан с любезна усмивка. — АЧЕРВ е забележително еднообразен. Ще ми позволите ли една малка поправка? „Провирус“ означава само вирусна ДНК, въведена в човешки генетичен материал. Веднъж проявил се, той става вирус, или ретровирус, какъвто е и в нашия случай.

Кайе се зачуди как Субраманиан успява да се съсредоточи върху научния аспект на въпроса — в нейните уши отекна само злоещата дума „размирици“.

— Добре, но следващият ми въпрос е защо мъжете показват имунна чувствителност към вирусите на другите мъже, но не и към своите собствени, след като гликопротеините в обвивката, сиреч антигените, са прости и невариабилни?

— Много добър въпрос — кимна доктор Понг. — Имаме ли време за едnodневен семинар?

Смях. Понг продължи:

— Смятаме, че отговорът при мъжете започва след клетъчната инвазия и че поне един ген с АЧЕРВ съдържа леки вариации, или мутации, които предизвикват изработването на антигени върху повърхността на определени клетки преди пълномащабната имунна реакция и по такъв начин аклиматизират тялото за...

Кайе слушаше с половин ухо. От ума ѝ не излизаха госпожа Хамилтън и останалите жени в клиниката на НЗИ. Краят на човешкото възпроизвеждане — това щеше да е непосилна отговорност за цялата наука.

— Оливър Мъртън, от „Икономист“. Въпрос за доктор Ланг. — Кайе вдигна глава и видя до микрофона млад червенокос мъж. — Сега, след като генното кодиране на АЧЕРВ върху различните хромозоми е патентовано от господин Ричард Браг... — Мъртън направи справка с бележките си. — От Бъркли, Калифорния... патент номер 8 564 094, издаден от Патентно-търговското бюро на САЩ на 27 февруари, тоест

вчера, как вашата или която и да било друга компания се надява да създаде ваксина, без да поиска лиценз и да заплати съответните права?

Нилсън се изправи на подиума.

— Господин Мъртън, такъв патент не може да съществува.

— Така е — съгласи се Мъртън и сбърчи раздражено нос. — Надявах се само госпожа Ланг да ни обясни връзките на покойния си съпруг с Ричард Браг и какво значение имат те за настоящата й съвместна работа с „Америкол“ и ЦКБ?

Кайе се надигна във възцарилата се тишина.

Мъртън се хилеше, горд от постигнатия ефект.

Кайе влезе в зелената стая след Джексън, следвана от Понг, Субраманиан и останалите учени. Крос седеше в центъра на широката синя кушетка и се мръщеше. Четирима от най-приближените й съветници се бяха подредили в полукръг зад нея.

— Какво означаваше всичко това, по дяволите? — подскочи Джексън и посочи с пръст стената зад тях. Имаше предвид залата.

— Онзи мръсник отвън е прав — отвърна Крос. — Ричард Браг е успял да убеди патентното бюро, че тъкмо той пръв е изолирал АЧЕРВ и е разчел генната му последователност. Още миналата година е подал молба за право на патент.

Кайе взе от Крос пратеното по факс копие на патента. В списъка на откривателите се споменаваше й Сол Медсън, „Екобактер“ бе сред поръчителите, заедно с „АКС Индъстрис“ — компанията, която първо бе закупила, а после ликвидирала „Екобактер“.

— Кайе, искам да ми кажеш честно — обърна се към нея Крос, — ти знаеше ли нещо за това?

— Абсолютно нищо — отговори Кайе. — Марджи, ужасно съм объркана. Вярно, че се занимавах с уточняване на отделните местоположения, но въобще не съм разчитала генната последователност. Сол никога не ми е споменавал за Ричард Браг.

— Какво значение има това за нашата работа? — ядоса се Джексън. — Ланг, как си могла да не знаеш нищо?

— Още не сме приключили с въпроса — спря го Крос. — Харолд? — Тя погледна към най-близкия съветник.

— Ще се позовем на „Генетрон“ срещу „Амген“: „Репрезентативно патентоване на ретрогени в геном на мишка“ от 1999 година — докладва юридическият съветник. — Дайте ми само един ден и ще намеря поне още десет причини да отхвърлим иска. — Той погледна Кайе. — „АКС“ или някой от останалите филиали използвал ли е федерално финансиране?

— „Екобактер“ кандидатства за една малка федерална субсидия — сети се Кайе. — Одобриха ни, но така и не получихме парите.

— Чудесно. Можем да използваме НЗИ, за да призовем „Бей-Доул“.

— Ами ако вече са си опекли работата? — попита Крос.

— Възможно е да извоюваме дял от патента на името на госпожа Ланг. Неправомерно изключване на първоначалния откривател.

Крос удари с юмрук по кушетката и каза:

— Дайте да мислим позитивно. Кайе, миличка, приличаш на уплашено магаре.

Кайе вдигна ръце.

— Мардж, кълна се, аз не...

— Чудя се защо моите хора не са го изровили първи. Искам веднага да разговарям с Огюстин и Шоубек. — Тя се обърна към адвокатите. — Проверете къде още си е завирал носа Браг. Все някога и негодниците грешат.

39. БЕТЕЗДА

МАРТ

— Доста късо пътуване — обясняваше Дикън, докато подреждаше на бюрото на Огюстин листовете с доклада и дискетите. — От СЗО ме предупредиха, че те дърпат конците. Заявиха ми, че не може да става въпрос за сътрудничество върху стари разследвания. Имали само сто и петдесет потвърдени случая в Африка и не виждали никаква причина за паника. Поне бяха достатъчно любезни да ми доставят няколко тъканни образци. От Кейптаун.

— Получихме ги — потвърди Опостин. — Странно. Ако можем да вярваме на данните им, Африка е пострадала много по-слабо от Азия, Европа или Северна Америка. — Беше озадачен и ядосан. — Какво ще правим с това, Кристофър?

— С ваксината ли? — попита Кристофър.

— До края на май заразените жени само в Щатите ще минат един милион. Съветникът по националната сигурност свика социолозите, за да ги осведоми как ще реагира обществеността. Натискът нараства с всяка седмица. Току-що пристигам от среща със здравния министър и вицепрезидента. Президентът очаквал Работната група да оправдае съществуването си. Малкият скандал с Кайе Ланг ги е заварил напълно неподготвени. Е, поне видях как Мардж Крос се мята из стаята и пуфти като парен локомотив. Пресата май е настроена срещу нас.

— Нищо чудно.

— Кристофър, ти познаваш Кайе Ланг по-добре от мен. Как е могла да допусне да се случи такова нещо?

— Останах с впечатлението, че НЗИ ще поиска патентът да бъде обявен за невалиден.

— Да. Но междувременно онзи кучи син Браг ни прави на идиоти. Наистина ли Ланг е била толкова глупава да подписва всеки документ, който мъжът ѝ е пъхал под носа?

— Подписала ли го е?

— Подписала го е. Няма никакво съмнение. Преотстъпва правото за контрол върху всяко откритие, базирано на човешкия ендогенен ретровирус, на Сол Медсън и партньори.

— Партньорите уточнени ли са?

— Не.

— Значи все пак не може да бъде винена.

— Не обичам да работя с глупаци. Кайе първо ме праметна с „Америкол“, сега, когато е свързана с Работната група, я направиха за смях. Нищо чудно, че президентът не иска да се среща с мен.

— Това е временно — успокой го Дикън.

— Крос каза, че ще остави на Браг да ни съди. Съгласих се. Все пак поне засега преустановяваме всякакво сътрудничество с Ланг.

— Тя все още може да ни е полезна.

— Ами нека го прави анонимно.

— Да не искаш да кажеш, че трябва да избягвам срещи с нея?

— Не — отвърна Огюстин. — Но всичко да е на четири очи. Не искам да прави изявления пред пресата — освен ако не реши да се оплаква от Крос. Така... сега за другите неприятни неща. — Огюстин отвори чекмеджето и извади лъскава черно-бяла снимка. — Кристофър, мразя тези работи, но мога да разбера защо са го направили.

— Кое? — попита Дикън.

— Шоубек поискал от ФБР да държат под око ключовите ни хора.

Дикън се наведе напред.

— Защо, Марк?

— Защото се говори за обявяване на извънредно положение, дори за военно положение. Още не е взето решение... но до месец, кой знае? При тези обстоятелства трябва да сме чисти като сутрешен сняг. Кристофър, ние сме ангелите на изцелението. Обществото се уповава на нас. Нямаме право на грешки.

Огюстин му подаде снимката. На нея Дикън стоеше пред „Пумата на Джеси“.

— Щеше да е много неприятно, ако някой те беше познал.

Дикън се изчерви от вина и гняв.

— Ходих там само веднъж, преди няколко месеца. Да съм стоял има-няма петнайсетина минути.

— Влизал си в една от стаичките с някакво момиче.

— Тя носеше хирургическа маска и се държеше с мен, сякаш съм прокажен! — почти извика Дикън. — Не съм я докоснал!

— Кристофър, мразя тези говна като всеки друг — студено каза Огюстин. — Но това е само началото. Даваш ли си сметка, че скоро обществото ще разглежда всяко наше действие под лупа?

— Значи получавам поправителен срок, така ли? И ФБР ще рови в мръсното ми бельо.

Огюстин не намери за нужно да отговаря.

Дикън се изправи и хвърли снимката на бюрото.

— Какво още искаш? Да ти кажа имената на всички жени, с които се срещам и какво правим, когато сме заедно?

— Да — тихо каза Огюстин.

Дикън млъкна и усети, че гневът му се изпарява. Вместо него остана само вледеняващ страх.

— Поне още четири месеца ще правят клинични изпитания на ваксината, колкото и да е спешна ситуацията. Шоубек ще се опита днес следобед да убеди Белия дом, че е необходима промяна на политиката. Препоръчваме карантина, дори ако трябва да прибегнем до нещо като военно положение.

— Не мога да повярвам — въздъхна Дикън и се отпусна уморено на стола.

— Не ми казвай, че не си помислял за това.

— Изглежда, ми липсва въображение.

Огюстин застана до прозореца.

— Иде пролет. Време за любов, както се казва, а ние ще трябва да обявим разделението на половете. Всички жени във фертилна възраст и абсолютно всички мъже. Представям си какво ще каже финансовото министерство за краха на brutния вътрешен продукт.

Известно време двамата мълчаха. Накрая Огюстин извади още една снимка от папката и я подаде на Дикън. На нея имаше мъж и жена на веранда пред стара каменна къща, осветени от една-единствена лампа отгоре. Дватама се целуваха. Лицето на мъжа не се виждаше, но беше облечен като Огюстин и по фигура приличаше на него.

— Това е за да не се чувстваш гадно. Тя е омъжена за наскоро избран конгресмен. Приключихме с тази история. Време е да пораснем и двамата.

Дикън стоеше пред Сграда 51, където се помещаваше Работната група. Чувстваше се отвратително. Разделение на половете. Той закрета, прегърбил рамене, към паркинга, като внимателно прескачаше пукнатините по тротоара.

Качи се в колата и видя, че е получил съобщение по мобилния телефон. Непознат глас бе опитал да преодолее антипатията си към записаните съобщения и след няколко неуспешни опита бе оставил следния текст: „Казвам се Мич Рейфълсън. Сега съм в Сиатъл, но се надявам да отлетя на Изток и да се срещна с някои хора. Ако ви интересуват... исторически сведения за АЧЕРВ, по-точно проби от прастари образци, моля, свържете се с мен.“

Дикън затвори очи и поклати глава. Невероятно. Сякаш всички имаха по някоя налудничава хипотеза. Записа телефонния номер в малкото си тефтерче, после го погледна учудено. Името на мъжа му се стори познато. За всеки случай го подчерта.

Спусна стъклото и пое с пълни гърди свежия въздух. Стопляше се и облаците над Бетезда се разнасяха. Скоро зимата щеше да си иде.

Въпреки предупрежденията на Огюстин набра номера на Кайе Ланг. Нямахте я вкъщи.

— Надявам се, че те бива да танцуваш с големи момичета — промърмори той на себе си. — Защото Крос е доста пораснало момиче.

40. БАЛТИМОР

Адвокатът се казваше Чарлз Уотъринг. Говореше с чист бостънски акцент, беше облечен небрежно — с дълго оранжево яке и плетена вълнена шапка. Кайе му предложи кафе и той прие.

— Много е приятен — бе коментарът му за апартамента. — Имате вкус.

— Мардж го избра — каза Кайе.

Уотъринг се усмихна.

— Мардж няма никакъв вкус за подредба. Но парите правят чудни неща, нали?

Кайе също се усмихна.

— Нямам оплаквания. Всъщност тя защо ви е пратила? Да коригирате споразумението ни?

— Ни най-малко. Баща ви и майка ви са мъртви, нали?

— Да.

— Аз съм посредствен адвокат, госпожо Ланг... мога ли да ви наричам Кайе?

Тя кимна отново.

— Посредствен като юрист, но Мардж цени способностите ми да преценявам хората. Не знам дали ще ми повярвате, но Мардж не е много добра в това. Наперена е, ала зад гърба си има поредица от неуспешни бракове, от които се налагаше да я спасявам. Тя смята, че може би се нуждаете от моята помощ.

— За какво?

Уотъринг се наведе напред и пусна три бучки захар в кафето.

— Обичахте ли Сол Медсън? — попита направо той.

— Да.

— И как се чувствате сега?

— Струва ми се, че Сол е криел толкова много неща от мен само за да запази надежда за нашите мечти.

— До каква степен той участваше във вашата работа — интелектуално?

— Зависи за коя работа става въпрос.
— Работата ви върху ендогенния вирус.
— Съвсем малко. Не беше по неговата специалност.
— А коя беше неговата специалност?
— Той беше любител на маята.
— Моля? Не ви разбрах?
— Той доставяше ферментите. Аз осигурявах захарта.

Уотъринг се засмя.

— Той стимулираше ли ви... интелектуално?

— Предизвикваше ме.

— Като учител, или може би като родител?

— Като партньор. Не виждам накъде биете, господин Уотъринг.

— Ако не греша, свързахте се с Мардж, защото не се чувствате достатъчно уверена, за да се справите с хора като Огюстин, нали?

Кайе го гледаше мълчаливо.

Уотъринг повдигна рошавите си вежди.

— Не съвсем — промълви Кайе. Очите я смъдяха от желание да премигне. Уотъринг отпи от кафето и го остави на масичката.

— Ще бъда кратък. Мардж ме прати, за да ви разделя от Сол Медсън — веднъж и завинаги. Нуждая се от разрешението ви, за да извърша пълно разследване на „Екобактер“, „АКС“ и договора ви с Работната група.

— Необходимо ли е? Господин Уотъринг, уверена съм, че в гардероба ми няма повече скрити скелети.

— Предпазливостта никога не е излишна, Кайе. Сигурно си давате сметка, че работата започва да става сериозна. Още един подобен скандал може сериозно да накърни реномето ни.

— Зная — каза Кайе. — Вече изразих съжаленията си.

Уотъринг протегна ръка и разпери успокоително пръсти. На друга възраст вероятно щеше да потупа бащински коляното ѝ.

— Ние ще се оправим с бъркотията. — Погледът му се втвърди.
— Вие сте умна жена, госпожо Ланг. Зная, че и сама можете да се справяте. От мен се иска само да разплета конците, или, ако е невъзможно — да ги разрежа. Не дължите нищо никому.

Кайе прехапа устни.

— Искам още сега да си изясним нещо, господин Уотъринг. Съпругът ми беше болен. Душевноболен. Полагаше отчаяни усилия да

запази равновесието в работата си — и в личния живот.

— Разбирам, госпожо Ланг.

— Сол се стараеше всячески да ми помага, но това съвсем не значи, че не съм била напълно самостоятелна.

— Уверен съм в това.

— Добре. — Кайе въздъхна облекчено. — Всъщност това, което искам да знам, е дали все още мога да бъда полезна на Мардж?

— Мардж, както сама скоро ще се уверите, никога не дава повече, отколкото иска да получи. Бихте ли ми обяснили за тази ваксина?

— Тя е комбинация от антигенна обвивка, в която има прекроен рибозом. Рибонуклеинова киселина с ензимоподобни свойства. Прикачва се към част от кода на АЧЕРВ и го разцепва. Направо му троши гръбнака. Вирусът не може да се възпроизвежда.

Уотъринг удивено поклати глава.

— Чудесата на науката — отбеляза той. — Почти неразбираемо за обикновения човек. Кажете ми, как според вас Мардж ще накара жените от целия свят да се съгласят на ваксиниране?

— Чрез реклама и разяснителна работа, предполагам. Каза, че ще го прави почти безплатно.

— На кого обаче ще се доверят пациентите, Кайе? Вие сте умна жена, излъгана от собствения си съпруг, който е действал зад гърба ви. Жените чувстват тези неща с утробите си. Повярвайте ми, Мардж би дала мило и драго да ви запази в отбора си. Може би все пак ще трябва да коригираме някои неща в биографията ви.

41. СИАТЪЛ

Мич подскочи в леглото и се събуди, целият плувнал в пот. Седна и промърмори объркано:

— Ще полудея... дявол го взел... започва да ми хлопа дъската.

Пак беше сънувал неандерталците. Този път бе наблюдавал всичко с очите на мъжкия екземпляр. В края на селището се бе събрала голяма тълпа — не откъм езерото, а в близост до гъстата гора. Бяха заобиколили една от женските, размахваха над главите си заострени пръти и крещяха името ѝ: „На-ли-а“, или „Ма-ли“ ...

— Ето ме и мен в света на неандерталците — прошепна той и размърда пръстите на краката си. — Маугли от Каменното племе спасява своята женска.

Стана и отиде в кухнята да пие вода. Тресеше го, но беше сигурен, че е само грип, а не АЧЕРВ. Устата му беше пресъхнала, имаше лош дъх, носът му бе запушен. Сигурно беше настинал в планината край Желязната пещера. Може пък Мъртън да го бе заразил. Бе откарал британския журналист до летището, откъдето щеше да вземе самолет за Мериленд.

Водата имаше отвратителен вкус, но поне му прочисти устата. Той погледна през прозореца към Бродуей, който в този час бе почти безлюден. Мартенската снежна буря разпръскваше ледени кристалчета над шосето. Уличните лампи грееха в химически оранжев цвят.

— Искаха да ни изритат от селото и от езерото — промърмори неочаквано той. — Трябваше да се борим. Някои от по-разярените заплашваха да ни проследят чак до планината и да ни убият. Ние...

Потрепери. Още бе под впечатление на преживяното в съня. Страх, гняв и нещо друго... някаква безпомощна любов. Опипа лицето си. На техните лица имаше нещо като маски от кожа. Дамга заради извършеното престъпление.

— Скъпа Шърли Маклейн — въздъхна той, притиснал чело в хладния прозорец. — Имам телепатична връзка с пещерни хора, които дори не живеят в пещери. Някакви съвети?

Погледна светещия циферблат на видеото. Наближаваше пет сутринта. В Атланта беше осем. Значи можеше да се обади или да прати електронна поща.

Отиде в банята и пак се погледна в огледалото. Косата му беше разчорлена, лицето му — потно, небръснато. Фланелката му бе раздърпана.

— Пророк Йеремиа — каза Мич и се ухили уморено.

След това си изми зъбите — като прелюдия към генералното почистване на къщата.

42. АТЛАНТА

В три през нощта Кристофър Дикън се прибра в малката си къща. Бе останал да поработи в кабинета си в ЦКБ до два, подготвяйки протоколите за разпространението на АЧЕРВ в Африка. Легна си, но не можа да заспи. Почна да си мисли как ли ще изглежда светът през следващите шест месеца. Накрая се унесе, но почти веднага го събуди бръмченето на мобилния телефон. Подскочи и отвори очи, но му трябваха няколко секунди да се ориентира къде е. Утрото вече се прецеждаше зад спуснатите щори. Най-сетне откри телефона в джоба на сакото си и го включи.

— Доктор Крис Дикън ли е?

— Кристофър. Да. — Погледна си часовника. Осем и петнайсет. Беше спал само два часа, но се чувстваше по-зле, отколкото ако въобще не бе мигвал.

— Казвам се Мич Рейфълсън.

Този път Дикън си спомни откъде му е познато името.

— Наистина ли? И къде сте сега, господин Рейфълсън?

— В Сиатъл.

— Значи при вас е по-рано. Трябва да поспя още малко.

— Почакайте, моля ви. Извинете, ако съм ви събудил. Получихте ли съобщението ми?

— Получих го.

— Трябва да поговорим.

— Вижте, ако наистина сте онзи Мич Рейфълсън, аз също бих искал да си побърим... но това едва ли е толкова належащо точно сега.

— Разбирам ви... но моля ви, изслушайте ме все пак. Научих, че търсите следи от АЧЕРВ из целия свят.

— Аха. — Дикън се прозя. — Затова все не ми стига време да се наспя.

— И на мен също — оплака се Мич. — Телата, които сте открили в Кавказ, са дали позитивна реакция на АЧЕРВ. Моите

мумии... Алпите... изследвали са ги в Инсбрук. Също са били позитивни.

Дикън притисна телефона до ухото си.

— Откъде го знаете?

— Разполагам с лабораторния доклад от Вашингтонския университет. Готов съм да ви го предоставя — на вас и на всеки, който има желание да ме изслуша.

— Май никой няма желание да слуша подобни неща — отбеляза Дикън. — Откъде взехте номера ми?

— От доктор Уендъл Пакър.

— Познавам ли го?

— Работите с един негов приятел. Рене Сондак.

Дикън зачегърта с нокът предните си зъби. Почти бе готов да затвори. Макар разговорът да се провеждаше по клетъчен телефон, напълно възможно бе да ги подслушват. Изведнъж изпита нарастващ гняв. Нещата излизаха извън контрол. Хора и организации губеха ясна представа за реалността и щеше да е по-добре да не им се изпречва на пътя.

— Ужасно съм самотен — продължи Мич. — Търся някой, който да ми каже, че не съм се побъркал съвсем.

— Сигурно — съгласи се Дикън. — Това чувство ми е познато. — Той се намръщи, разбрал, че се забърква в поредната каша, въздъхна и добави: — Хайде разказвай, Мич.

43. САН ДИЕГО, КАЛИФОРНИЯ

28 МАРТ

Докато четеше наименованието на международната конференция Дикън, усети, че по гърба му пробягват тръпки: „КОНТРОЛИРАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА — НОВИ МЕТОДИ ЗА БОРБА С ВИРУСНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ.“

Названието не звучеше твърде оптимистично, нито бе встрани от темата. Само след няколко години светът нямаше да се нуждае от Кристофър Дикън, за да преследва вирусите.

Проблемът, пред който се изправяха всички, бе, че няколко години точно сега бяха твърде голям период.

Дикън заобиколи централния вход, като се стараеше да се придържа към сенките на дърветата. В Атланта най-сетне времето се затопляше, но Балтимор и Бетезда все още бяха сковани от студа.

Марк Огюстин също бе пристигнал в града, но бе избрал тих и усамотен хотел далеч от вресливата тълпа на останалите учени, участници в конференцията. Дикън намина да му вземе папката с материалите, в която имаше и няколко диска, и да се запознае с програмата.

Утре сутринта се очакваше официално изявление на Мардж Крос. Дикън трябваше да присъства на пет доклада, два от които бяха свързани с АЧЕРВ. С него щеше да е и Кайе Ланг, но тя участваше в седем други доклада, а освен това щеше да говори пред пленарната сесия на Световната група за изучаване на ретровирусите, която течеше успоредно с конференцията.

Пресата вече бе провъзгласила новата рибозомна ваксина на „Америкол“ за голям научен пробив. Всичко изглеждаше добре на лабораторните петрита — дори прекалено добре, — но още не бяха започнали опитите с хора.

Шоубек непрестанно притискаше Огюстин, той пък на свой ред бе под ботуша на президентската администрация и всички заедно гледаха с надежда към Крос.

Дикън подушваше най-малко осем назряващи катастрофи във въздуха.

Не беше се чувал с Мич Рейфълсън, но подозираше, че антропологът вече е в града. Още не се бяха срещали, но всичко бе уговорено по каноните на конспирацията. Кайе се бе съгласила да се присъедини към тях за разговор тази вечер или утре сутринта, в зависимост от това кога хората на Крос щяха да я освободят от въртележката на обществени дискусии.

Мястото на срещата трябваше да е далеч от любопитни погледи. Дикън подозираше, че най-добрият избор ще е в самия епицентър на събитията, ето защо носеше навсякъде със себе си безименна табелка с надпис „Гост на ЦКБ“ и програмна брошурка.

Докато прекосяваше натъпканото с хора фоайе, Кайе местеше поглед по лицата им. Чувстваше се като шпионин във второкачествен филм, опитваше се да си прикрие чувствата, макар че още не знаеше какво трябва да мисли. Беше прекарала почти целия следобед в апартамента на Мардж Крос, на срещи с представители на различни научни организации, професори от Калифорнийския университет, дори кмета на Сан Диего.

Мардж я бе дръпнала настрана, за да ѝ обещае още по-впечатляващи срещи с важни хора същата вечер.

— И гледай да си във форма — посъветва я тя. — Не позволявай на конференцията да те изстискава.

Кайе обаче се чувстваше като мечка на панаир. Усещането хич не ѝ се нравеше.

В пет и трийсет тя взе асансьора за приземния етаж и се качи на автобуса за коктейла, който се организираше от „Америкол“ и щеше да се проведе в зоопарка на Сан Диего.

Пред входа на зоопарка все още имаше дълги опашки от нетърпеливи посетители. Кайе мина встрани и показа поканата си на пазачите. Един от тях изчака, докато се съберат всички гости на коктейла, после ги разведе из градината. Кайе прекара няколко минути

в съзерцаване на фламингите в тяхното езеро. Малко след това пазачът ги покани да влязат в един от задните павилиони, заобиколен с високи палми.

Посредствена група свиреше стари парчета от четирийсетте, а гостите се разхождаха с пластмасови чинии и картонени чаши.

Кайе спря при бюфета, отрупан с плодове и зеленчуци, сложи си доста голяма порция сирене, домати и карфиол, а от бара си поръча чаша бяло вино.

Докато ровеше в портмонето, за да плати виното, забеляза с крайчеца на окото си Кристофър Дикън. Говореше с висок, непретенциозно облечен мъж, който стискаше под мишница олющена кожена чанта. Кайе въздъхна, отброи точната сума и се извърна тъкмо навреме да улови погледа на Дикън. В отговор му кимна едва забележимо.

От цялата тази конспирация ѝ стана смешно. „От какво толкова се крием?“ — запита се тя.

Мич имаше неуверена усмивка и момчешко поведение. Очите му се стрелкаха неспокойно насам-натам.

— Нищо чудно срещата ни да има значение за спасяването на човешката раса — каза Дикън. — Така че потайността е оправдана.

— Аз пък си мислех, че ще е нещо по-ежедневно — подметна нехайно Кайе. — Дали някой не ни подслушва?

Дикън махна към близкия терариум, който изглеждаше съвсем пуст в привечерния час, и каза:

— Теренът е чист.

— Кристофър, говоря сериозно — натърти Кайе.

— Ако ФБР е пратило онзи тип с хавайската риза или е лепнало микрофони на комодските варани, работата ни е спукана — засмя се той.

Пронизителни писъци на маймуни изпроводиха последните слънчеви лъчи. Дикън ги поведе надолу по някакви бетонни стъпала към група дървета. Приземните лампи тъкмо светваха. Когато стигнаха, Мич се извърна и я погледна мълчаливо. Едва сега Кайе забеляза обувките му — високи изтрити алпинки с дебели грайферни подметки.

Тя се усмихна смутено и Мич също се засмя.

— Ако някой от нас знае как да започне този разговор, това, изглежда, сте вие, госпожо Ланг — каза той.

— Затова пък ти си човекът с разкритията — посочи Дикън.

— С колко време разполагаме? — попита Мич.

— Аз съм свободна до края на вечерта — обясни Кайе. — Марджи ни иска ни линия утре сутринта. „Америкол“ дава закуска.

Спуснаха се по един ескалатор и спряха пред клетка с две шотландски диви котки. Животните изглеждаха уморени и лениви.

— И така да е, не се чувствам в свои води — продължи да се оправдава Мич. — Почти нищо не отбирам от микробиология, само колкото да схвана туй-онуй. Натъкнах се на нещо странно, което едва не ми съсипа живота. Изгубих репутацията си, смятат ме за ексцентричен, за неудачник с два сериозни провала зад гърба. Ако си бяхте с акъла, въобще нямаше да сте тук с мен.

— Забележително искрен — отбеляза Дикън и вдигна ръка. — Да кажа нещо за себе си. Преследвал съм болести почти по целия свят. Имам нюх за това как се разпространяват, какво правят, как действат. Почти от самото начало заподозрях, че съм по следите на нещо ново. Доскоро се опитвах да водя двойствен живот, да вярвам едновременно на две противоречащи си становища, но повече не издържам.

Кайе допи чашата на един дъх.

— Започнахте сякаш сме се събрали на групова психотерапия. Добре — мой ред. Аз съм неуверената научна изследователка, която не желае да чуе за разходи и средства и затова е готова да се сгуши под крилото на всеки, предложил ѝ помощ... но сега май е време да стана самостоятелна и да вземам собствени решения. Време е да порасна.

— Браво — заяви Мич.

— Давай тогава — добави Дикън.

Тя вдигна глава, готова да им се ядоса, но двамата я гледаха с невинни усмивки и за първи път от много месеци тя се почувства сред приятели.

Дикън бръкна в голямата хартиена кесия, която носеше, и извади бутилка мерло.

— Охраната на зоопарка може да ни изгони — каза той, — но това ще е най-малкият ни грях. Някои от нещата, които ни предстои да си кажем, изискват солидна доза алкохол.

— Виждам, че двамата вече сте споделили туй-онуй — обърна се Мич към Кайе, докато Дикън разливаше виното. — Опитвах се да прочета всичко, което успях да намеря по темата, но изглежда, доста съм изостанал.

— Просто не зная откъде да започна — повдигна рамене Кайе. След като отпиха от виното и тримата се почувстваха по-разтоварени.

— Започни оттам, където двамата сте се срещнали — посъветва я Мич.

— В Грузия — каза Кайе.

— Родината на виното — засмя се Дикън.

— Бяхме там на оглед при един масов гроб — каза Кайе. — Макар и не заедно. Бременни жени и техните мъже.

— Убили са децата? — промърмори Мич и внезапно погледът му се замъгли. — Защо?

Седнаха на една бяла масичка до затворения павилион за закуски. Една котка се облеци към тях от близката клетка.

Мич извади от чантата си тънка папка и я разтвори на масата.

— Ето къде се събират всички линии — обяви той и вдигна два документа. — Това са резултати от анализи, направени във Вашингтонския университет. Уендъл Пакър ми даде разрешение да ви ги покажа. Ако някой се раздрънка, всички ще затънем до гуша.

— Анализи на какво? — попита Кайе.

— На генетичен материал от Инсбрукските мумии. Две успоредни изследвания от различни лаборатории. Аз дадох мои образци на Уендъл, а после се оказа, че от Инсбрук пратили техни — от трите мумии, на Мария Кьониг в същата катедра. Уендъл успя да направи сравнение на данните.

— И какво са намерили? — попита Кайе.

— Че тримата са семейство. Майка, баща и дъщеря. Това вече го знаех — видях ги да лежат заедно в пещерата в Алпите.

Кайе се намръщи озадачено.

— Май си спомням тази история. Не те ли заведоха там двама твои приятели? А после жената взела бебето в раницата си?

Мич отмести поглед и промърмори:

— Истината е малко по-различна.

— Добре де, това няма значение — опита се да го успокои Кайе.

— Само да изясня нещо. — Мич поклати глава. — Трябва да си вярваме, ако искаме да вървим заедно докрай.

— Тогава кажи ни всичко — подкани го Кайе.

Мич накратко им разказа цялата история.

Дикън го слушаше внимателно, скръстил ръце на гърдите си. Кайе използваше паузите да прегледа резултатите от анализите, които бе разтворила пред себе си на масата — генетични маркери, въглерод 14 за определяне на възрастта и накрая — категоричното мнение за присъствие на АЧЕРВ.

— Според Пакър АЧЕРВ не е претърпял кой знае какви изменения за петнайсет хиляди години — обясняваше Мич. — Той го намира за изумително, като се има предвид, че са останки от ненужна ДНК.

— Не са останки — поправи го Кайе. — Това са гени, съхранени повече от трийсет милиона години. Постоянно обновявани, изпитвани и консервирани... Заклучени в плътно сбит хроматин, защитени от изолатори... Така трябва да е.

— Ако ми позволите, ще ви кажа и на двамата какво мисля — заговори в пристъп на дързост Мич.

— Давай — подкани го Кайе, очарована от момчешкото му държание.

— Мисля, че това е типичен пример за поява на подвид. Не някакъв екстремален вариант. Просто преход към следващата стъпка. Съвременен бебе, родено от последен стадий неандерталци.

— По-близо до нас — подметна Кайе.

— Точно така. Преди няколко седмици се срещнах с един журналист, Оливър Мъртън. Той също се занимава с мумиите. Разказа ми какви скандали са избухнали в Инсбрук... — Мич вдигна глава и забеляза изненадата на Кайе.

— Оливър Мъртън? — повтори тя. — Да не работи за „Нейчър“?

— За „Икономист“, на свободна практика — уточни Мич.

Кайе се обърна към Дикън.

— Същият ли е?

— Да — каза Дикън. — Занимава се с научна журналистика, но прави и политически коментари. Написал е няколко книги. — После обясни на Мич: — Мъртън вдигна голям шум на пресконференцията в

Балтимор. Беше се заровил доста надълбоко във връзката на „Америкол“ с ЦКБ и проблемите около АЧЕРВ.

— Може би това са две различни истории. — Мич сви рамене.

— Не съм толкова сигурен — възрази Дикън. — Продължавай, Мич. Та за какво са се карали в Инсбрук?

— Мъртън каза, че намерили родствена връзка между бебето и двамата възрастни — което бе потвърдено и от Пакър.

— Странно, наистина — промърмори Дикън. — От ООН пратиха образци от Горди в лабораторията на Кьониг.

— Антрополозите в Инсбрук са доста консервативни — продължи Мич. — Да се натъкнат на първия пример за човешка еволюция... — Той поклати глава. — Е, на тяхно място и аз щях да се изплаша. Крахът на една господстваща теория — никакъв градуализъм, никакъв синтезиран неodarвинизъм.

— Не бива да бъдем чак толкова радикални — спря го Дикън. — Вярно, че доста приказки се изговориха за милионите години на постепенни натрупвания преди качествен скок.

— Добре де, нека са промени в течение на милиони, стотици, дори за десетки хиляди години — но не и за една нощ, нали? — възрази Мич. — Подобни заключения са доста страшни за всеки учен. Но Маркерите не лъжат. Освен това родителите на бебето са имали АЧЕРВ в тъканите си.

— Хм. — Кайе замислено поклати глава.

— Женската не беше ли прободена с нещо — с връх на копие? — попита Дикън.

— Точно така — каза Мич. — Вследствие на което презрелият плод е бил роден мъртъв, или почти мъртъв. Майката е починала малко след това, после и бащата... — Гласът му потрепери. — Съжалявам. Хич не ми е лесно да говоря за това.

— Ти им съчувстваш — промълви Кайе.

Мич кимна.

— След онзи случай ме спохождат много странни сънища.

— Да не си медиум? — подсмихна се Кайе.

— Съмнявам се — отвърна Мич. — Просто така е устроен умът ми. И друг път ми се е случвало.

— И смяташ, че племето ги е прокудило? — попита Дикън. — Били са низвергнати?

— Някой е искал да убие жената — каза Мич. — Мъжът е останал с нея, опитал се е да я спаси. Те са били различни. Нещо не беше наред с лицата им. Около очите и носа имаше парчета от кожа, като маски.

— Кожата им се е белила? — учуди се Кайе. — Искам да кажа, когато още са били живи? — Тя неволно потрепери.

— Около очите, по лицето.

— Трупове близо до Горди — промърмори Кайе.

— Какво? — попита Дикън.

— Някои от тях имаха малки кожени маски. Помислих си, че може да е някакъв странен начин за разпад на тъканите... Но никога не бях виждала подобно нещо.

— Започваме да изпреварваме събитията — припомни им Дикън. — Да се съсредоточим върху доказателствата на Мич.

— Това е всичко — каза Мич. — Физиологични промени, но достатъчно значими, за да поставят новороденото в друга подрасова категория. Само в едно поколение.

— Това може да се е случвало в продължение на хиляди години, преди времето на твоите мумии — каза Дикън. — Съвместно съществуване на неандерталци и съвременни хора.

— Възможно е — съгласи се Мич.

— Как мислиш, новороденото имаше ли белези на мутация? — попита Кайе.

— Не — отвърна Мич, след като помисли няколко секунди.

— Тоест тази находка е по-скоро представителна, отколкото изолиран случай.

— Възможно.

Кайе уморено въздъхна.

— Виж — каза й Мич. — Представете ми са консервативни. Мога да си представя как се чувстват онези нещастници в Инсбрук!

— Всъщност досега намерени ли са вкаменелости, които да доказват постепенния, гладък преход между неандерталеца и кроманьонеца? — попита Дикън.

— Не, но имаме открити различни стадии. В никакъв случай не може да се говори за гладък преход.

— И причина за това вероятно е липсата на достатъчно изкопаеми образци, така ли?

— Точно така. Оттук и противоречията между антрополозите.

— Защото някои защитават идеята за скокообразни промени — съгласи се Кайе.

Тримата едновременно надигнаха чашите.

— Какво ще правим сега? — попита Мич. — Мумиите бяха заразени с АЧЕРВ. Ние също, между впрочем.

— Всичко е толкова объркано... — рече Кайе. — Кой иска да обобщи пръв?

— Хайде по-добре да нахвърлим някои бележки за това какво става — предложи Мич, бръкна в чантата, извади три бележника и три писалки и ги подреди на масата.

— Като в училище! — засмя се Дикън.

— Мич е прав. Да го направим — съгласи се Кайе.

Дикън извади втора бутилка вино и я отпуши.

Кайе въртеше писалката между пръстите си. Бяха започнали да пишат преди петнайсетина минути, сменяха си бележниците и си задаваха въпроси. Ставаше все по-хладно.

— Скоро коктейлът ще свърши — подметна тя.

— Не се тревожи — успокой я Мич. — Ние ще те пазим.

Тя се засмя.

— Двама полупияни мъже, замаяни от теории?

— Точно така — потвърди Мич.

Кайе съзнателно избягваше да го поглежда. Това, което чувстваше, не беше нито професионално, нито научно. Не беше никак лесно да подрежда предположенията си върху хартия. Никога не бе работила по този начин, дори със Сол, с когото обичаха да споделят идеи.

Виното ѝ помагаше да се отпусне, отнемаше от напрежението, но не спомагаше за проясняване на мислите. Досега беше написала:

„Популацията като гигантска система от единици, които едновременно се съревновават и си помагат. Има множество доказателства за връзка между индивидите в популацията. Дърветата общуват чрез химични вещества.

Хората използват феромони. Бактериите обменят плазмиди и лизогенни фаги.“

Погледна към Дикън, който пишеше, без да спира, наведнъж по цели абзаци. Пълничък, понатежал, но силен и уверен, знаеше какво иска, имаше привлекателни черти.

Тя продължи да пише:

„Екосистемите са системи от индивиди, които си помагат и се съревновават. Феромони и други химикали могат да преминават от едни индивиди към други. Подобни системи притежават характеристиките на човешкия мозък, който представлява система от неврони. Креативното мислене е възможно във всяка достатъчно сложна неврална система.“

— Да видим какво имаме — предложи Мич. Размениха си бележниците. Кайе прочете текста на Мич:

„Сигнални молекули разнасят информация между хората. Информацията се събира от отделните индивиди в процеса на тяхното съществуване, но дали това отговаря на представите за Ламаркова еволюция?“

— Мисля, че примерът със системите малко обърква нещата — подхвърли Мич.

Кайе вече четеше бележките на Дикън.

— Просто в природата нещата са устроени по този начин — оправда се тя. Дикън беше зачеркнал по-голяма част от написаното. Останало бе само:

„Преследвал съм болести през целия си живот. АЧЕРВ предизвиква сложни биологични промени, като

нито една от познатите ми болести. Защо? Какво ще спечели? Какво се опитва да постигне? Какъв е крайният резултат? Ако се появява веднъж на всеки десет хиляди години, как можем да се защитаваме от него, стига, разбира се, да признаем, че е напълно патогенен микроорганизъм?“

— Кой би се съгласил, че всичко в природата функционира като невроните в мозъка? — попита Мич.

— Това е отговорът на твоя въпрос — усмихна се Кайе. — Нали питаше за Ламарковата еволюция? Отговорът е не. Става въпрос за резултат от сложни взаимодействия вътре в системата, които наподобяват свойствата на мислите.

Мич поклати глава.

— Всичко това е страшно объркано.

Кайе го погледна, едновременно ядосана и разпалена.

— Не е необходимо да приемаме за факт самоосъзнаването, съзнателната мисъл, за да постигнем организирана система, която взаимодейства със заобикалящата я среда и отсъжда по какъв начин трябва да изглеждат индивидуалните възли.

— Все още ми звучи като духа в машината — не се предаваше Мич. Беше се навъсил.

— Виж, дърветата изпращат химични сигнали, когато са нападнати. Сигналите привличат насекоми, които се хранят с организмите, отговорни за нападението. Тази формула действа на всички нива — в екосистемата, при отделните видове, дори в обществото. Всички индивидуални същества представляват система от клетки. Всички видове са система от индивиди. Всички екосистеми са системи от видове. Те взаимодействат и общуват помежду си до една или друга степен чрез конкуренция, хищничество и сътрудничество. Всички тези форми на взаимодействие наподобяват невротрансмитерите, пресичащи синапсите в мозъка, или комуникирането на мравките в колонията. Колонията променя цялостното си поведение в зависимост от взаимодействията между мравките. Така постъпваме и ние, въз основа на невронното общуване помежду си. Така е навсякъде в природата — отгоре до долу. Всичко е взаимосвързано.

Но виждаше, че Мич не е съгласен.

— Трябва да конкретизираме някакъв метод — намеси се Дикън и погледна Кайе. — Опитай се да го опростиш. Ти си водещият мозък сред нас.

— Кой фактор обикновено нарушава установеното равновесие? — попита тя, все още раздразнена от инатливостта на Мич.

— Добре де. Щом настояваш, че съществува интелект под някаква форма, тогава къде му е паметта? — попита Мич. — Нещо, което да съхранява информацията за следващия модел на човешко същество, преди да бъде пуснат за масово възпроизводство.

— И въз основа на какви стимули? — добави Дикън. — Защо въобще е необходимо да се натрупва информация? Кое стартира този процес? Кой е пусковият механизъм?

— Отново избързвате — спря ги Кайе и въздъхна. — Първо, не ми харесва думата механизъм.

— Добре де, орган, каквото там поискаш — архитект-вълшебник — размаха ръка Мич. — Знаем за какво става въпрос. Някаква система за съхраняване на информация в генома. Всички съобщения трябва да бъдат пазени, докато не дойде време да бъдат активирани.

— Защо не в оплодителните клетки? Сперматозоидите и яйцеклетките например? — предложи Дикън.

— Нека тя ни каже — рече Мич.

— Не мисля така. — Кайе сви рамене. — Нещо води до промени в яйцеклетката на майката и до появата на междинна дъщеря, а всъщност дъщерните яйчници създават новия фенотип. Другите яйцеклетки на майката са извън веригата. Защитени, без да са модифицирани.

— В случай че новият модел, този нов фенотип, се окаже провал — каза Дикън. — Хубава идея. Информация, която се съхранява в продължение на хиляда години и се осъвременява с помощта на хипотетични модификации, които пък се ръководят от... — Той поклати глава. — О, не, обърках се.

— Всеки индивидуален организъм е в постоянна връзка с околната среда и реагира на дразнителите ѝ — каза Кайе. — Химикалите и другите сигнали, които си разменят индивидите, предизвикват флуктуации във вътрешното химично равновесие, които повлияват и генома, и най-вече подвижните елементи в генетичната

памет, която се грижи да съхранява и осъвременява системата от хипотетични промени. — Тя завъртя ръце, сякаш за да покаже какво има предвид. — За мен всичко това е от просто по-просто. Не го ли разбирате? Това е като затворена обратна връзка: промени в средата, които предизвикват стрес в организма — в конкретния случай у нас, хората. Различните видове стрес променят баланса на отделяни при стрес хормони в нашия организъм. Генетичната памет реагира и предизвиква промяна на подвижните елементи въз основата на еволюционен алгоритъм, създаден в продължение на милиони, дори милиарди години. Генетичният компютър избира възможно най-добрия прототип за новите условия, които предизвикват стреса. В резултат ние наблюдаваме на пръв поглед незначителни промени в индивидите, които се съхраняват и усилват, в случай че стресовите условия се запазят. Понякога обаче тези промени в околната среда могат да останат незабележими... стресът на цивилизацията например... но пак накрая да доведат да големи промени. Ендогенният ретровирус се пробужда, предава сигнала, координира активирането на специфични елементи в генетичната памет. Voila. Нов стадий.

— Божичко! — Мич се почеса по носа.

Дикън се намръщи.

— Звучи ми твърде радикално, за да го преглътна наведнъж.

— Разполагаме с доказателства за всяка една от тези стъпки — продължи Кайе, после надигна чашата с мерло.

— Но как се предава нататък? *Трябва* да е чрез репродуктивните клетки. Нещо, което се предава от родител на дете, и то в продължение на стотици, дори хиляди поколения, преди да се прояви.

— Може да е съхранено под формата на заключен код, на стенограма — подметна Мич.

Кайе бе изумена от хрумването му. Погледна го изненадано.

— Звучи толкова налудничаво, че може да е гениално. Като припокриващите се гени, само че по-закътано. Заровено в повторенията.

— Не е необходимо да носи цялостната инструкция за новия фенотип... — разсъждаваше на глас Дикън.

— Само за частите, които предстои да бъдат променени — добави Кайе. — Вижте, известно е, че съществуват не повече от два процента различия между генома на човека и шимпанзето.

— И различен брой хромозоми — посочи Мич. — Което хич не е без значение.

Дикън се намръщи и поклати глава.

— Става все по-сложно.

— Вече е десет — припомни Мич и посочи един пазач, който се приближаваше към тях.

Дикън хвърли празните бутилки в кошчето и се върна при масата.

— Не бива да спираме точно сега. Кой знае кога пак ще можем да се съберем.

Мич разглеждаше бележките на Кайе.

— Разбирам идеята ти за това, че промяната в околната среда предизвиква стрес в отделния индивид. Да се върнем на въпроса на Кристофър. Кое поражда сигнала, промяната? Болест? Хищници?

— В нашия случай пренаселването — обясни Кайе.

— Сложни социални условия. Конкуренция за работа — каза Дикън.

— Ей — подвикна отдалеч пазачът. — Вие от коктейла на „Америкол“ ли сте?

— Как познахте? — отвърна с въпрос Дикън.

— Трябва вече да си вървите.

Докато крачеха към изхода, Мич клатеше глава. Не беше от онези, които бързо се съгласяват с чуждото мнение, и Кайе си даде сметка, че е труден случай.

— Промените обикновено се проявяват в периферията на популацията, там, където ресурсите са дефицитни, а съревнованието — изострено. Не в центъра, където всичко е в излишък.

— За човечеството вече няма периферия, нито граница — заяви Кайе. — Ние владеем цялата планета. Навсякъде изпитваме стрес, живеем в постоянна надпревара помежду си.

— Да не забравяме и войната — рече Дикън. — Първите ограничени епидемии от „иродов грип“ вероятно са възникнали веднага след Втората световна война. Стресът на социалния катаклизъм, общество със сериозни и нерешени проблеми. Всичко това неминуемо води до промяна у хората.

— И кой решава това? — попита Мич и плесна с ръце.

— Нашият вътревидов биологичен компютър! — отвърна Кайе.

— Хайде пак се върнахме при компютъра. — Мич завъртя глава.

— **МОГЪЩИЯТ ВЪЛШЕБНИК В НАШИТЕ ГЕНИ** — каза Кайе с басов глас на говорител по телевизията. След това надраска някакъв знак във въздуха и добави: — Властелинът на Генома.

Мич се захла и я посочи с пръст.

— Ето заради това накрая ще ни вземат на майтап.

— Но преди това ще ни изгонят от зоопарка — добави Дикън.

— Майната им — нехайно рече Кайе. — Хайде да се върнем в хотела и да отворим още една бутилка. — Тя разпери ръце и се завъртя. „По дяволите! — помисли. — Сега пък им се показвам. Вижте момчета, не ме ли харесвате?“

— Само като награда — каза Дикън. — Трябва да вземем такси, рейсът е потеглил. Кайе... какво не е наред в центъра? Какво не е наред с индивидите в средата на човешката популация?

Тя смъкна ръце.

— Всяка година все повече хора... — Млъкна и лицето ѝ стана сурово. — Конкуренцията се изостря. — Спомни си лицето на Сол. Лошия Сол, как вдигаше заканително пръст и казваше: „Накрая ще загубиш, миличка. Те са по-добри от теб. Ще те изядат като вълци.“

Двамата мъже я чакаха да завърши. Продължаваха напред към вратата. Кайе си избърса незабелязано очите, овладя се и каза почти спокойно:

— Все повече хора раждат гениални идеи или създават потресаващи открития. Дарвин и Уолас. Айнщайн. За всеки труден въпрос, за всяко предизвикателство има стотици гении, хиляди, които се съревновават кой пръв ще изкатери стените на крепостта. И ако е така в науката, горе, в стратосферата, представяте ли си какво е долу в окопите? Безконечна и безчовечна конкуренция. Твърде много познания. Твърде много сигнали, които задръстват всички канали за комуникация. През цялото време трябва да стоим изправени на пръсти.

— И защо положението ни да е различно от това на пещерната мечка или мамута? — попита Мич. — Или от това да гледаш как децата ти умират от чума?

— Може би защото става дума за различен по вид стрес, който отключва различни хормони. Отдавна сме изгубили способността да се

снабдим с дълги нокти и остри зъби. Сега вече промените ни са в сферата на общуването и социалната адаптация.

— Прекалено много промени — замислено каза Мич. — Всеки ги ненавижда, но трябва да се съревноваваме, ако не искаме да се озовем на улицата.

Бяха спрели пред главния портал, заслушани в песента на щурците. Далеч зад тях се обади макак.

— Разновидност — промърмори Кайе. — Прекомерното количество стрес може да е признак за назряваща катастрофа. Двайсети век беше точно това — една продължителна и трескава катастрофа, която е довела до промяната, задействала е нещо, съхранено като важна информация в генома — преди човечеството да се провали напълно.

— Значи не е болест, а механизъм за усъвършенстване — посочи Мич.

Кайе отново го погледна учудено.

— Съвършено вярно. За часове достигаме всяка точка на планетата. Така промяната стига и най-отдалеченото кътче. Вълшебникът е претоварен от външни сигнали. — Тя отново разпери ръце. Усещаше, че Мич я гледа и че Дикън наблюдава и двамата.

Дикън излезе на паркинга и се огледа за такси. Видя едно да прави обратен завой на стотина метра от тях, свирна и размаха ръка. Таксито отби в страничната лента.

Качиха се. Дикън седна отпред. След като потеглиха, се обърна и каза:

— Е, добре. Значи някаква брънка от нашата ДНК в момента търпеливо конструира следващия човешки вид. Но откъде взема идеи, предположения? Кой ѝ нашепва: „По-дълги крака, по-голяма черепна кутия, тази година кафявите очи са на мода?“ Кой ни казва кое е красиво и кое — грозно?

— Хромозомите — взе отново думата Кайе — използват биологични правила, вградени в ДНК, нещо като видови чертежи. Магьосникът знае какво да промени, за да успее новият прототип. Да речем, че в него има вграден коректор на грешките. Той спира безсмислените мутации преди да бъдат включени в проекта.

— Сега влязохме в джунглата — поклати глава Мич. — Където оцеляват само най-приспособените. — Той изтри длани в панталоните

си.

Шофьорът ги огледа с любопитство.

— Вие биолози ли сте, или какво?

— Випускници в големия университет на живота — отвърна Дикън.

— Така си и знаех... — Шофьорът завъртя глава.

— Ето че си я спечелихме — Дикън извади трета бутилка вино от кесията и се зае да я отваря с тирбушона на швейцарското си ножче.

— Ей, не в колата — смъмри го строго шофьорът. — Може, но като ми свърши смяната и ако черпите.

Те се засмяха.

— Значи в хотела — каза Дикън.

— Ще се напия — оплака се Кайе.

— Ще си направим оргия — рече Дикън и незабавно се изчерви.

— Интелектуална оргия — добави той смутено.

— Изморен съм — оплака се и Мич. — А Кайе я боли гърлото.

Тя изграка дрезгаво и се захили.

Таксито спря пред входа на хотела.

— Аз ще платя — заяви Дикън.

— Благодаря — каза Мич.

— Мисля, че все пак трябва да обобщим нещата — предложи Кайе.

Мич се прозя и протегна ръце.

— Съжалявам. Главата ми е празна.

Кайе го разглеждаше крадешком: квадратно, насечено от бръчки лице, строен, слаб, висок. Не беше кой знае какъв красавец, но тялото й казваше друго. Беше като първия признак за края на дългата зима.

— Не, говоря сериозно — настоя тя. — Кристофър?

— Чакайте, сетих се — възкликна Дикън. — Казвате, че междинните дъщери не са заразени, че са непознат за нас стадий на развитие.

— И какво означава това? — попита Кайе.

— Означава, че бебетата от втория стадий ще са напълно здрави и жизнеспособни. И различни — може би съвсем малко.

— Това е удивително. — Кайе поклати глава. — Друго?

— О, стига, моля ви — намеси се Мич. — Така ще изкараме до сутринта.

— Жалко — рече Кайе.

Мич ѝ се усмихна от високо. Кайе му подаде ръка и той я стисна. Дланта му беше суха и загрубяла от мазоли. Беше готова да се закълне, че ноздрите му за миг се разшириха.

Лицето на Дикън беше зачервено. Малко заваляше думите, докато говореше.

— Все още не сме разработили план. Ако ще излизаме с доклад, трябва да съберем на едно място всички доказателства.

— Разчитай на мен — каза Мич. — Имаш ми номера.

— Аз го нямам — намеси се Кайе.

— Кристофър ще ти го даде. Ще се навъртам наоколо още няколко дни. Обадете се, когато се освободите.

— Ще се обадим — обеща Дикън.

— Ще те намерим — добави Кайе и последва Дикън към стъклената врата на хотела.

— Интересен субект — подметна Дикън в асансьора.

В отговор Кайе само кимна. Дикън я наблюдаваше загрижено.

— Изглежда, му сече пипето — продължи той. — Как, по дяволите, е успял да се забърка в онази каша?

Кайе се прибра в стаята, изкъпа се и се сви в леглото, с кърпа около главата. Заспа почти веднага.

44.

САН ДИЕГО, КАЛИФОРНИЯ

1 АПРИЛ

Кайе току-що си бе измила лицето, когато телефонът иззвъня.

— Кайе? Мич се обажда.

— Помня те — отвърна тя закачливо. Всъщност надяваше се, че не е прекалено закачливо.

— Ще летя на север утре сутринта. Дали преди това можем да се видим?

По цели дни бе търчала от една конференция на друга и почти не й бе останало време да помисли за срещата в зоопарка. Едва дочакваше вечерите, за да се сгуши в леглото и да заспи. Джудит Къшнер се оказа права: Мардж Крос бе обсебила всяка секунда от живота й.

— Хубава идея — рече тя. Забеляза, че Мич не споменава Кристофър. — Къде?

— Аз съм в „Холидей Ин“. При теб в „Серано“ има много приятно кафене. Мога да дойда там.

— След един час имам ангажимент. Можеш ли да си тук след десет минути?

— Ако потичам — отвърна Мич. — Ще се видим във фоайето.

Докато се обличаше, Кайе машинално включи телевизора. В началото не чуваше какво се говори, умът й бе зает от други неща: заключителната церемония, появата й на подиума заедно с Мардж Крос и Марк Огюстин.

Мич.

Тъкмо нахлузваше чорапогащника, когато се заслуша в женския глас по телевизора:

— ... първият напълно зрял плод. Ще повтора за онези зрители, които са пропуснали предишните ни емисии: тази сутрин неизвестна жена в Мексико Сити роди първия научно доказан иродов плод от втори стадий. Предаваме на живо от...

Кайе подскочи от звука на металическо стържене и строшено стъкло. Дръпна завесата на прозореца и погледна на север. Улицата точно пред входа на хотела бе задръстена от гъста тълпа, която заливаше тротоарите и съседния парк, поглъщаше колите, камионите и автобусите. Врявата беше невъобразима, дори зад двойните прозорци: нисък, вибриращ тътнеж, подобен на земетресение. Над тълпата се развяваха бели плакати с надписи и знамена. От толкова високо не можеше да разчете плакатите.

— ... изглежда, е родено мъртво — продължаваше говорителката по телевизията. — Опитваме се да получим още сведения от...

Телефонът ѝ иззвъня. Тя вдигна слушалката и опъна кабела до прозореца. Не можеше да откъсне поглед от живата река долу. Видя да се клатушкат покривите на няколко коли, после една от тях се преобърна и тълпата се люшна, отново се чу шум от строшено стъкло.

— Госпожице Ланг, обажда се Стан Торн, шефът на охраната на Мардж Крос. Трябва веднага да се качите на двайсетия етаж.

Множеството долу издаваше триумфални животински звуци.

— Вземете бързия асансьор — продължи Торн. — Ако е блокирал, качете се по стълбите. Но побързайте.

— Идвам веднага — отвърна тя.

Мич стоеше от другата страна на хотела, пъхнал ръце в джобовете на якето и изгърбил рамене; опитваше се да изглежда колкото се може по-незабележим и незаинтересуван.

Тълпата търсеше учени, официални представители, всеки, който имаше някаква връзка с конференцията, размахваше заплашително табели и крещеше обидни думи.

Беше си свалил табелката, която му даде Дикън, а външният му вид за щастие нямаше нищо общо с костюмираните представители на различни лекарски организации и фармацевтични фирми.

Повечето от демонстриращите бяха жени — във всички цветове и размери, но млади, между осемнайсет и четиридесет. Изглежда, бяха изгубили всякаква представа за ред. Гневът ги бе завладял изцяло.

В началото Мич доста се изплаши, но тълпата бързо отмина на юг и освободи пътя. Той се отдалечи със забързана крачка в обратна

посока, прескочи една ограда и се озова в тесния проход между два хотела.

Задъхан, по-скоро от уплаха, отколкото от физическото усилие — не можеше да понася тълпите, — той продължи в прохода, прескочи още една стена и се изправи върху бетонния покрив на подземен гараж. Няколко жени с изплашени лица тичаха към колите си. Една носеше плакат с надпис: „НАШЕТО БЪДЕЩЕ СА ТЕЛАТА НИ“.

Над гаража отекна вой на сирени. Мич дръпна вратата на асансьора тъкмо когато трима униформени пазачи изтичаха надолу по стълбите. Те заобиколиха колоната и спряха срещу него, с извадени оръжия.

Мич вдигна ръце, като се помъчи да си придаде миролюбив и невинен изглед. Единият от пазачите изруга и му викна:

— Качвай се горе!

Другите двама се втурнаха да заключат вратата.

Той се изкачи по стълбите, следван от тримата пазачи.

Когато стигна фоайето, видя отвън малки полицейски фургони да разпръсват тълпата — изтикваха назад веригата жени. Жените крещяха разгневено, гласовете им бяха като прииждаща вълна. Един от камионите бе снабден с водно оръдие, което се въртеше като главата на насекомо.

Вратата на фоайето се отвори и вътре влязоха няколко гости на хотела, вдигнали ключовете си като пропуски. Мич прекоси фоайето и спря в средата; усещаше полъха на улицата. Миришеше на страх и гняв, примесен с острата миризма на още нещо неуловимо, но заплашително.

Нещо, от което настръхна.

Мирис на тълпа.

Дикън срещна Кайе на двайсетия етаж. Мъж с тъмносив костюм държеше вратата на един от апартаментите и проверяваше табелките. От затъкнатата в ухото му слушалка долитаха тънички гласове.

— Те вече са долу във фоайето — каза Дикън. — Направо са обезумели.

— Защо? — попита задъхано Кайе.

— Заради Мексико Сити.

— И затова се бунтуват?

— Къде е Кайе Ланг? — извика мъжки глас.

— Тук! — Тя вдигна ръка.

— Добре, проверяваме — каза мъжът от охраната. Зад него имаше малка тълпа развълнувани участници в конференцията. Един от тях беше по гащета и халат; до него жена с подобно облекло клатеше уплашено глава. Охраната на Мардж наброяваше поне двайсетина души. Някои от тях носеха пушки.

И тогава Кайе чу гласа на Мардж:

— За бога, това е само тълпа жени! Глупави, уплашени жени!

Дикън улови Кайе за ръката. До тях се озова Боб Кавано, личният секретар на Мардж, сграбчи ги за раменете и ги изтика в спалнята на Крос. Тя лежеше на двойното легло, втренчила поглед в телевизора. Беше облечена с копринена нощница. На екрана тълпата продължаваше да се люшка. Кайе предположи, че камерата е на третия или на четвъртия етаж.

Полицейските коли продължаваха да поливат множеството с водни струи.

— Божичко, ще ги смачкат! — извика ядосано Крос.

— Опустошили са залата за конференции — обади се един от пазачите.

— Кой би могъл да предположи, че новината ще има подобни последствия? — възкликна Сам Торн.

— Какви ти последствия, това е истинска катастрофа — изсумтя Мардж.

— Те дори не знаят какво искат — подметна стройна жена със зелен костюм.

— Какво се надяват да постигнат? — попита някой друг, скрит от погледа на Кайе.

— Ясно е какво — искат от нас да действаме — отвърна Крос. — Да вземем мерки, да спрем процеса.

— Всъщност може би точно това ни е нужно. — Кайе познаваше мъжа, произнесъл тези думи — директорът по маркетинг във фармацевтичния отдел на „Америкол“.

— Глупости! — ядоса се Крос. — Къде е Кайе?

— Тук съм. — Тя пристъпи напред.

— Чудесно! Франк и Сандра, ще откарате Кайе веднага щом разчистят улиците. Кой ще се свърже с пресата?

Жената с банския костюм вдигна ръка.

— Луис, искам веднага да подготвиш изявление.

— Хората ми са в друг хотел.

— Ами повикай ги де! Онези долу чакат от нас новини. Кажим им, че работим върху ваксината, но ни е нужно време, защото може да се окаже вредна, по дяволите, кажи им това, което каза на конференцията. Още ли нямаме телефони?

Кайе се чудеше къде ли е Мич.

В стаята влезе Марк Огюстин. Ставаше все по-тясно и задушно. Огюстин кимна на Дикън и се усмихна любезно на Кайе. Изглеждаше спокоен и невъзмутим и само очите му издаваха, че това е поза.

— Ето че се събра цялата банда — ухили се Мардж. — Какво става, Марк?

— Преди два часа са застреляли Ричард Браг в Бъркли — каза Огюстин. — Докато си разхождал кучето.

— Браг? — попита някой.

— Оня задник с патента — обясниха му.

Крос се надигна от леглото.

— Има ли връзка с новината за бебето?

— Може и да има — отвърна Огюстин. — Нищо чудно някой в болницата на Мексико Сити да е проговорил. В „Ла Пенса“ пише, че бебето е било с тежки малформации. От шест часа го повтарят по всички канали.

Кайе се наведе към Дикън и прошепна:

— Мъртвородено.

Огюстин посочи прозореца.

— Това може да обясни присъствието на тълпата. Трябваше да е мирна демонстрация.

— Хайде, на работа — подкани ги Крос. — Няма какво да се мотаем.

— Най-добре да забравим за зоопарка — подметна й Дикън, докато слизаха с асансьора.

— За обсъждането?

— Избързахме — каза той. — Сега не е време да си подаваме главите.

Мич вървеше по безлюдната улица, покрита с натрошени стъкла и смачкани кутии. Полицейска барикада, маркирана с жълти ленти, бе запречила входовете на залата за конференции и трите съседни хотела. Преобърнатите коли бяха обвити с жълти ленти като грамадни коледни подаръци. По асфалта се въргаляха разкъсани табели и знамена. Миришеше на сълзотворен газ и дим. Покрай тротоара се бяха подредили полицейски и военни постове. Приближиха се няколко коли, от които слязоха представители на градската власт, за да огледат щетите.

Мич бе направил безуспешен опит да се прибере в своя хотел, но още на вратата го върнаха един изплашен чиновник и постовият полицай. Горے в стаята беше останал целият му багаж, освен чантата с документите, която носеше със себе си. Но пък за момента тя бе всичко, което му бе нужно. Остави бележка на Кайе и Дикън, но нямаше представа дали ще я получат.

Изглежда, конференцията беше приключила. През вратите на хотелския гараж се нижеха дълги колони от коли и таксита.

Мич все още не знаеше какво да мисли за случилото се. Гняв, свръхизблик на адреналин, животинска радост от опустошението — това бяха все типични признаци за насието на тълпата. Жалост към умрялото дете, необяснима вина. Към всичко това се прибавяше почти постоянното усещане за самота.

Всъщност от всичко най-много съжаляваше за пропуснатата закуска с Кайе Ланг.

Спомни си уханието ѝ онази нощ в зоопарка. Очите ѝ, начина, по който го гледаше. Понякога си я представяше, изтегната гола до него в леглото, толкова ясно, сякаш вече бе виждал тази картина. Или щеше да я види? Спомени от бъдещето?

Бръкна в джоба на якето и напипа самолетния билет, който неизменно носеше със себе си.

Дикън и Кайе бяха придали нов смисъл на живота му, сякаш му бяха хвърлили спасителното въже в мига, когато се давеше. Кой знае защо, имаше подозрението, че за в бъдеще Дикън ще избягва да се среща с него. Не че не го харесваше, ловецът на вируси бе искрен и

умен. Мич с радост би работил с него. Но някак си не можеше да си представи това сътрудничество. Още спомени от бъдещето?

Или ревност.

Приседна на ниската бетонна стена срещу „Серано“, стиснал кожената чанта под мишница. Докато рееше поглед, опитвайки се да реши какво да предприеме, неочаквано забеляза жена със строг син костюм да излиза от хотела. Тя спря за миг в сянката на козирката и размени няколко думи с полицаите. Беше Кайе. Мич бавно прекоси улицата, покрай една тойота с разбити стъкла. Кайе го видя и му махна.

Срещнаха се на площада пред хотела. Кайе имаше тъмни кръгове под очите.

— Ужасно беше — каза тя.

— Бях тук, видях всичко с очите си.

— Включваме на високи обороти. Уговорила съм няколко телевизионни интервюта, после се връщам във Вашингтон. Сигурно ще има разследване.

— Всичко това заради бебето ли беше?

Кайе кимна.

— Преди час получихме подробности. Става въпрос за жена, която е заболяла от „иродов грип“ миналата година. Била е под наблюдение на НЗИ. Имала е аборт на междинна дъщеря, преди месец забременяла отново. Родила месец по-рано, мъртъв плод. С няколко тежки дефекта. Вероятно циклопия.

— Божичко! — промърмори Мич.

— Огюстин и Крос... всъщност не ми се ще да говоря за това. Изглежда, ще се наложи да преработим плановете си, може би дори да ускорим опитите върху хора. Конгресът е на нож, търсят се виновни навсякъде. Страхотна бъркотия, Мич.

— Разбирам. Какво можем да направим?

— Ние? Това, за което разговаряхме в зоопарка, вече няма смисъл.

— Защо? — попита Мич и преглътна мъчително.

— Дикън си промени мнението.

— Какво значи това?

— Потиснат е. Смята, че сме били на грешен път.

Мич вирна брадичка.

— Аз не смятам така.

— Всичко това може би е по-скоро политика, отколкото наука.

— А къде остава науката? Нима ще позволим едно преждевременно раждане на увреден плод...

— Да ни спре ли? — прекъсна го тя. — Възможно е. Не зная.

— Очакват ли се и други раждания?

— Не през следващите няколко месеца. Повечето от забременелите предпочетоха аборт.

— Не знаех.

— Защото го пазят в тайна. Замесените институции предпочитат да не се дава гласност. Можеш да си представиш иначе каква ще е реакцията.

— А ти какво мислиш за това?

— Тези размирици са истински шок. Трябва ми време да обмисля нещата, да си подредя работата. Помолих Дикън да ми даде телефона ти, но той отказа.

Мич се засмя многозначително.

— Какво? — попита Кайе раздразнено.

— Нищо.

— Ето ти номера ми в Балтимор — рече тя и му подаде една визитна картичка. — Обади ми се след няколко дни.

Тя сложи ръка на рамото му, стисна го лекичко, после се обърна и забърза към хотела. Неочаквано спря и подвикна през рамо:

— Ще чакам да ми се обадиш!

45.

НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

На летището в Балтимор я очакваше непретенциозен кафяв понтиак без правителствени номера. Беше прекарала три часа в телевизионно студио и още шест на борда на самолета.

В колата седяха двама агенти на Сикрет Сървис — един отпред и един отзад. Кайе се настани отзад. По средата седна Фара Тиги, новоназначената ѝ помощничка. Тиги бе няколко години по-млада от Кайе, русокоса, с приятно широко лице, искрящи сини очи и закръглен ханш.

— Имаме четири часа до срещата с Марк Огюстин — припомни тя.

Кайе кимна. Мислите ѝ бяха другаде.

— Помоли ме да уредя среща с две от бременните майки в НЗИ. Не съм сигурна, че ще успеем днес с всички задачи.

— Ще се справим — успокои я Кайе. — Не бери грижа.

Тиги я погледна и въздъхна.

— Първо ме откарай в клиниката.

— Чакат ни още две телевизионни интервюта...

— Ще ги пропуснем — заяви Кайе. — Искам да разговарям с госпожа Хамилтън.

От паркинга Кайе тръгна по коридора към Десети корпус. По пътя Тиги я бе запознала накратко със събитията от предния ден. Ричард Браг бил прострелян на няколко места в гърдите, докато излизал от къщата си в Бъркли. Починал на място. Арестувани били двама заподозрени, съпрузи на жени, бременни с иродови бебета в първия стадии. Мъжете били заловени няколко пресечки по-нататък, пияни, в кола, на пода на която се въргали кутии от бира.

По заповед на президента агенти на Сикрет Сървис щяха да охраняват всички ключови лица в Работната група.

Госпожа К., както бе известна майката на първия износен второстадийен плод в Северна Америка, все още била в болницата в Мексико Сити. Тя емигрирала в Мексико от Литва през 1996, но в периода деветдесета-деветдесет и трета била на работа в Азербайджан. В момента я лекували за шок и — според медицинския доклад — активна себорейна на лицето.

Мъртвият плод бил транспортиран до летището и щял да пристигне още утре в Атланта.

Луела Хамилтън току-що бе приключила с леката вечеря и седеше на стола до прозореца, загледана към малката градина под сградата. Делеше стаята с още една бъдеща майка, която в момента бе откарана на преглед. На разположение на Работната група имаше общо осем бременни жени.

— Изгубих моето бебче — бяха думите, с които посрещна Кайе. Тя заобиколи леглото, наведе се и я прегърна.

Тиги стоеше на вратата и ги гледаше.

— Просто е излязла една нощ — продължи госпожа Хамилтън, без да сваля очи от Кайе. — Нищо не съм почувствала. Краката ми бяха мокри, имаше съвсем малко кръв. Бяха поставили датчик на корема ми и той задейства алармата. Събудих се, когато влязоха сестрите. Дори не ми я показаха. После дойде преподобният Акърли. Беше много мил.

— Съжалявам — каза Кайе.

— Преподобният ми каза за другата жена в Мексико — онази, с второто бебе...

Кайе поклати съчувстващо глава.

— Страх ме е, Кайе.

— Съжалявам, че не бях тук.

— Е, ти не си моят доктор, нали?

— Непрестанно мислех за теб. И за другите. — Кайе й се усмихна. — Но най-вече за теб.

— Ами да, нали съм черна и лесно се запомням — рече с мрачен хумор госпожа Хамилтън. — Говорих с мъжа си по телефона. Днес ще мине да се видим, но пак ще сме разделени със стъкло. Обещаха да ме пуснат, след като се роди детето, а сега казаха, че искали да ме

задържат още. Казаха, че пак съм щяла да забременея. Знаели го със сигурност. Моят мъничък бебчо Исус. — Тя се разплака. — И какво ще правя сега? Не съм била с никой друг освен с мъжа си! Кълна ти се!

Кайе я стисна за ръката.

Всичко е много объркано...

— Искам да помогна, а семейството ми е в ужасни затруднения. Кайе, мъжът ми е като пощурял. Защо умните глави не измислиха нещо по-добро? — Тя се обърна към прозореца с насълзени очи. — Ти нали имаше достатъчно време да помислиш? Кажи ми какво става?

— Все още и ние не сме наясно — отвърна Кайе. — Мисля, че това е знак.

— От Господ Бог?

— Отвътре — рече Кайе.

— Ако е от Бога, значи ще измрат всички малки Исусчета освен едно — въздъхна госпожа Хамилтън. — Шансовете ми не са големи.

— Ненавиждам се — призна Кайе, докато двете с Тиги бързаха към кабинета на доктор Липтън.

— Защо? — попита Тиги.

— Че не бях тук.

— Не можеш да си навсякъде.

Липтън беше на съвещание, но го прекъсна, за да поговори с Кайе. Влязоха в нейния кабинет, където имаше множество стелажи и компютър.

— Снощи й направихме скенер и проверихме хормоналните й нива. Беше изпаднала в истерия. Въобще не е почувствала помятането. Плодът е с класически иродови признаци. — Липтън им подаде няколко снимки. — Ако това наистина е болест, тя е дяволски добре организирана. Псевдоплацентата не се различава особено от нормалната плацента, само дето е значително смалена. При амниона обаче има съществени различия. — Липтън посочи окръглен процес в единия край на сбръчкания и смален амнион, който не беше излязъл с плацентата. — Не зная как бихте го определили, но на мен ми прилича на малка фалопиева тръба.

— А другите жени в програмата?

— Две ще пометнат до няколко дни, останалите през следващите две седмици. Гледам да им създам нормални условия и да се срещат с всякакви хора, стига да не са мъже. Въпреки това са ужасно нещастни. Все пак се съгласиха да останат под наше наблюдение.

— Никакви мъжки контакти?

— Никакви — потвърди Липтън. — По заповед на Марк Огюстин. Някои от жените го понасят доста лошо. Не мога да ги виня.

— Сред тях има ли по-заможни? — неочаквано попита Кайе.

— Не. — Липтън се засмя мрачно. — Излишно беше да питаш.

— Омъжена ли сте, доктор Липтън? — попита с официален тон Кайе.

— Разведена преди половин година. А ти?

— Вдовица.

— Значи сме късметлийки.

Тиги почука с показалец часовника. Липтън я погледна озадачено, после се сети.

— Съжалявам, ако ви задържам. Всъщност мен също ме чакат.

Кайе отново посочи снимките на плацентата и амниона.

— Какво искаше да кажеш с това, че болестта била дяволски добре организирана?

Липтън се облегна на един от стелажите.

— Занимавала съм се с тумори, каверни, капсулирани процеси и всякакви други ужасни болести, които разяждат телата ни. Зад това нещо със сигурност се крие организация. Преподреждане на кръвната плазма, промяна на клетките. Амниотичният сак е високоспециализиран орган, но различен от нормалния при хората.

— Според теб не е дело на болестта, така ли?

— Не казвам такова нещо. Последниците са усукване, болка, страдание и аборт. Плодът от Мексико... — Липтън поклати глава. — Не зная как точно да го характеризирам. Това е нова болест, ужасно изобретателна.

46.

АТЛАНТА

Докато се изкачваше по полегатата рампа на покрития гараж, Дикън погледна към забуленото с пухкави облаци небе. Надяваше се свежият въздух да му проясни мислите.

Беше се върнал в Атланта предната вечер, купи си бутилка „Джак Даниълс“ от първата срещната дрогерия и прекара нощта в кротко пиянство. Сутринта, докато вървеше по коридора към тоалетната, се спъна в купчина списания, тупна на пода и си удари рамото. Имаше охлузвания по гърба и коленете и усещането, че са го ритали, но можеше да върви и това засега му стигаше.

Лицето му беше преbledняло. Усещаше, че стомахът му е свит, от изпитото уиски и от глад. Най-зле обаче се чувстваше в душата — беше объркан и ядосан на всичко и най-вече на себе си.

Споменът от интелектуалната сбирка в зоопарка на Сан Диего пламтеше като запалена факла. Присъствието на Мич Рейфълсът, странен и необуздан субект с блестящи и нешлифовани идеи, Кайе Ланг, по-красива от всякога, почти сияеща, с нейния обигран израз на озадачена съсредоточеност и *никакъв интерес към него, освен професионалния*.

Рейфълсът очевидно бе много класи над него. За кой ли път, след като бе прониквал и в най-затънтените кътчета на планетата, за да гледа смъртта в очите, той губеше увереност пред една жена.

Но какво значение имаше всичко това? Какво значение имаше неговото его, нараненото му мъжко достойнство в сравнение с една страшна болест?

Дикън сви зад ъгъла на улица „Клифтън“ и се закова на място. Пазачът на гаража бе споменал нещо за демонстрация, но въобще не бе описал мащабите ѝ.

Демонстриращите изпълваха малкия площад и съседната градина пред входа на Първи корпус на централата на американското Общество за борба с рака, препречвайки пътя на коли и хора. Повечето

бяха седнали и се полюшваха равномерно, със затворени очи, сякаш мълчаливо се молеха.

Дикън прецени, че са поне две хиляди души — мъже, жени и деца, очакващи търпеливо да се случи нещо: спасение на света или обещание, че краят няма да е толкова лош. Много от жените и известна част от мъжете все още носеха маски, за които производителите продължаваха да гарантират, че ще ги запазят от всякакви вируси, включително и АЧЕРВ.

Организаторите на бдението — защото това не беше открит протест — вървяха между хората и раздаваха вода в пластмасови чаши, както и брошурки със съвети и призови.

Дикън тръгна през тълпата към челната сграда. Искеше да усети какви са настроенятия сред множеството. На няколко пъти среща оператори на телевизионни екипи, които се стараеха да запечатат по-интересните картини.

— Божичко, какво е станало? — попита Джейн Салтър, когато Дикън я застигна в дългото фоайе пред кабинета си. Носеше куфарче и цял наръч папки под мишница.

— Ами... паднах — отвърна Дикън. — Поглеждала ли си навън?

— Видях ги — каза Салтър. — Тръпки ме побиват. — Тя го последва през отворената врата. Дикън влезе в кабинета, дръпна един стол на колелца и се отпусна изнурено.

— Това заради онази жена от Мексико ли е? — попита Салтър, докато подреждаше папките на бюрото.

— Сигурно.

Салтър отвори куфарчето и извади от него още няколко папки.

— Том Скери е получил плода. Първата аутопсия е извършена в Мексико Сити. Предполагам, че са пипали доста внимателно. Каза, че ще направи още една — за по-сигурно.

— Ти видя ли го? — попита Дикън.

— Само на видеозапис — докато го вадят от контейнера с лед в Петнайсети корпус.

— Чудовище ли е?

— Страшно — въздъхна тя. — Нещо невъобразимо.

— За кого бие камбаната — промърмори Дикън.

— Не мога да разбера кое те учудва — каза Салтър. — Всички тук знаем с какво си имаме работа, а ти се държиш така, сякаш не си виждал болест.

Дикън поклати глава.

— Вярно, че доста болести съм преследвал... но тази изглежда различна.

— Защо? Кое ѝ е различното?

— Джейн, остави ме. Снощи се напих, паднах вкъщи и си ударих рамото. Чувствам се ужасно.

— Звучи по-скоро като несподелена любов, отколкото като проблеми с работата.

Дикън направи кисела физиономия.

— Къде отиваш с това? — Той посочи папките.

— Местя ги в новата приемна лаборатория: Събираме персонал за двацет и четири часови дежурства. Вече ще правим аутопсии по всяко време. Доктор Шарп поема кормилото. Аз ще се занимавам с невралния и епителиален анализ. Искам всичко да ми е подредено.

— Ще ме държиш ли в течение, ако откриете нещо?

— Не зная дори защо си тук, Кристофър. Докато беше с Огюстин, летеше доста високо.

— Липсва ми предната линия. А там новините пристигат първи. — Той въздъхна. — Джейн, все още съм си ловец на вируси. Върнах се да прегледам някои стари документи. Да проверя дали не съм пропуснал нещо важно.

— Знаеш ли, чух, че госпожа К. имала генитален херпес. По някакъв начин е преминал в плода по време на бременността. Тялото е било покрито с ранички.

Дикън я погледна учудено.

— Херпес ли? Не ни казаха за това.

— Затова пък аз ти казвам.

Херпесът можеше да промени изцяло интерпретацията на онова, което се беше случило. Как е възможно плодът да се зарази от генитален херпес, след като е защитен с плацента в утробата? Най-вероятният път беше през плацентарния канал.

Дикън се замисли.

На вратата се показва доктор Денби, специалист по бактериален растеж. Беше нисък, плешив, с лице на херувим, бяла риза и червена

вратовръзка.

— Джейн? — рече той. — Знаеш ли, че са блокирали достъпа до бюфета? Здравсти, Кристофър.

— Чух — каза Джейн. — Впечатляваща гледка.

— Но сега май са замислили още нещо. Искаш ли да погледнеш?

— Не и ако става въпрос за насилие.

— Точно това е странното. Всичко е миролюбиво и протича в пълна тишина! Като репетиция на оркестър без инструменти.

Дикън слезе с тях по стълбите до входа на сградата. Тук вече се бяха събрали и други служители. Навън тълпата бавно се подреждаше. Неколцина ръководители даваха инструкции по мегафони.

Един от пазачите стоеше с юмруци на кръста и зяпаше тълпата през прозореца.

— Погледнете ги само — ядосваше се той.

— Какво? — попита Джейн.

— Разделят се на мъже и жени — отвърна пазачът озадачено.

Над тълпата бяха вдигнати няколко надписа. Дикън успя да разчете един: „РАЗДЕЛЕТЕ СЕ ДОБРОВОЛНО. СПАСЕТЕ ЕДИН ДЕТСКИ ЖИВОТ.“

След няколко минути тълпата се разтвори като водите на Червено море пред Мойсей — Жените и децата от едната страна, мъжете от другата. Мъжете бяха мрачни и навъсени.

— Господи! — промърмори пазачът. — Да не искат да напусна жена си?

Дикън отново почувства, че му призлява. Качи се в кабинета и позвъни в Бетезда. Огюстин още не беше пристигнал. Кайе Ланг беше в Магнусоновия клиничен център.

Секретарката на Огюстин добави, че пред сградата на НЗИ също имало хиляди демонстранти.

— Вижте по телевизията — рече тя. — Маршируват из цялата страна.

НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

За да стигне до сградата на института, Огюстин трябваше да заобиколи по улица „Олд Джорджтаун“ и да остави колата на временния импровизиран паркинг близо до центъра на Работната група. Преди две седмици Групата се беше преместила в нова сграда по настояване на министъра на здравеопазването. Протестиращите, изглежда, не знаеха за промяната, защото продължаваха да се събират пред Десети корпус.

Огюстин крачеше бързо към входа на приземния етаж. Отвън на групички се бяха събрали полицаите, охраняващи демонстрантите, и охраната на сградата и разговаряха приглушено. На стотина метра зад тях се виждаше предната верига на демонстрантите.

— Не се тревожи, Огюстин — каза шефът на охраната. — Днес пристигат части на националната гвардия.

— Дотам ли стигнахме? — въздъхна Огюстин и завъртя очи. После бутна вратата, влезе в преддверието и натисна копчето на асансьора.

В Кабинета го очакваше личната му секретарка, госпожа Флорънс Лейтън, и трима от помощниците му.

— Какво има, саботаж ли? — попита Огюстин малко ядосано.

— Не. — Госпожа Лейтън му подаде сноп разпечатки. — Глупава история. Сървърът отказва да ни познае.

Огюстин затръшна вратата, дръпна един стол и метна куфарчето на бюрото. Телефонът изписука. Той се пресегна и натисна копчето.

— Флорънс, дай ми поне пет минути спокойствие!

— Марк, обажда се Кенели от името на вицепрезидента — предупреди го тя.

— Майко мила! Прехвърли го.

Том Кенели, шефът на отдела за технически комуникации — още едно звено, възникнало през последните няколко седмици — вече го очакваше на линията, за да го пита за демонстрантите.

— Ами... виждам ги и от моя прозорец — отвърна Марк.

— По последни данни са се събрали пред четиристотин и седемнайсет болници — каза Кенели.

— Господ да поживи интернет — отвърна Огюстин.

— Четири от демонстрациите са излезли извън контрол — като не броим малкия бунт в Сан Диего. Марк, вицепрезидентът е доста обезпокоен.

— Кажи му, че аз съм по-обезпокоен от него. Това е най-лошата новина, която мога да си представя — мъртвороден зрял „иродов плод“.

— Нещо по въпроса с херпеса?

— Нищо засега. Херпесът не заразява новородените преди раждане. Сигурно в Мексико Сити не са взели предпазни мерки.

— Сведенията ни са различни. Дали това не е било причината за малформациите? Новороденото болно ли е било?

— Болно, и още как, Том. Без никакво съмнение е случай на „иродов грип“.

— Ясно. Марк, вицепрезидентът е тук. Исква да говори с теб.

Вицепрезидентът го поздрави и Огюстин отвърна любезно, като се опитваше да говори спокойно. Вицепрезидентът го информира, че в най-скоро време с охраната на Националния здравен институт ще се заемат военните, за което е издадена необходимата заповед — това щяло да важи и за петте изследователски центъра в страната. Огюстин можеше да си представи последствията — телени заграждения, полицейски кучета, гранати със сълзотворен газ... Чудесна атмосфера за провеждане на сложни изследвания.

— Господин вицепрезидент, не е необходимо да се разпръскват демонстрантите — заговори той. — Моля ви. Нека си стоят и да си протестират.

— Президентът издаде заповед преди около час. Защо трябва да я променяме?

— Защото според мен това е вентилът, който изпуска натрупаната пара. Искам да се срещна с ръководителите на демонстрацията пред нашия институт.

— Това е задължение на директора на института.

— Кой преговаря с тях, сър?

— Директорът и шефът на охраната ще се срещнат с водачите. Не бива да показваме слабост, иначе кой знае докъде ще стигнат. Марк,

не си и помисляй да участваш в преговорите.

— Ами ако се роди още един мъртъв плод? Този ни дойде като удар от неизвестното — едва преди шест дни узнахме, че ще се ражда. Опитвахме се да им пратим помощ, но от болницата ни отказаха.

— Нали ви предадоха трупчето? Това показва известен дух на сътрудничество. Доколкото разбрах от Том, не е имало никакъв шанс да бъде спасено.

— Така е, но бихме могли да знаем преди останалите и да се подготвим за последствията.

— За това съм съгласен, Марк.

— Сър, с цялото си уважение, но международната бюрокрация направо ни задушава. Тъкмо затова протестиращите са толкова опасни. Виновни или не — ще стоварят всичко върху нас. Не мога да отговарям за нещо, в което не съм участвал.

— Това е наша грижа, Марк — хладно каза вицепрезидентът.

— Да, сър, зная, че е така. Част от проблемите произхождат от връзката ни с „Америкол“. Това... предварително обявяване на готовата ваксина...

— Том е на същото мнение, както и аз.

„А президентът?“ — помисли си той.

— Зная, че е така, но духът вече е изпуснат от бутилката. Според моите хора има петдесетпроцентна възможност предклиничните изпитания да се провалят. Рибозомата е отчайващо нестабилна. Изглежда, притежава афинитет към тринайсет или четиринайсет различни информационни-РНК. Може да успеем да спрем АЧЕРВ, но да предизвикаме миелинен разпад... множествена склероза, един Бог знае още какво!

— Госпожа Крос твърди, че са получили достатъчно пречистен субстрат, който вече действа по-избирателно. Тя лично ме увери, че няма никаква опасност от множествена склероза. Това били само слухове.

— И кой от вариантите ще им позволи Федералната агенция да подложат на изпитания? Трябва да се попълни съответната документация...

— Федералната агенция ще направи това, което поискаме.

— Бих искал да сформирам собствена изследователска група. Националният институт разполага както с хора, така и с необходимите

ресурси.

— Марк, няма време.

Огюстин затвори очи и си разтърка челото. Усещаше, че се е зачервил.

— Надявам се, че сме изтеглили печелившата карта — каза той смирено. Сърцето му туптеше.

— Тази вечер президентът ще обяви, че изпитанията са ускорени — каза вицепрезидентът. — Ако предклиничните се окажат успешни, до месец ще преминем на опити върху хора.

— Не бих го одобрил.

— Робърт Джаксън твърди, че могат да го направят. Решението е взето.

— Президентът разговаря ли с Франк по въпроса? Или с министъра на здравеопазването?

— Те са в постоянен контакт.

— Сър, моля ви, нека президентът ми се обади. — Огюстин мразеше, когато е в положение да моли, но нямаше друг избор.

— Обещавам, Марк. Що се отнася до твоите задължения... следвай указанията на ръководството на Националния здравен институт. Никакво разделяне, никакви самостоятелни изяви, ясно?

— Аз не съм бунтар, господин вицепрезидент.

— Скоро пак ще си поприказваме, Марк.

След това отново се обади Кенели.

— Марк, войниците вече се товарят на камионите. Почакай малко... вицепрезидентът вече излезе. Слушай, Марк, какво му направи? Ухапа ли го?

— Помолих го да ми се обади президентът.

— Здравата си го настъпил — отбеляза Кенели.

— Ще бъде ли някой така добър да ми съобщи, ако се разнесе вестта за друго бебе, родено извън страната? — попита Огюстин. — Или у нас? Бих искал Държавният департамент да координира действията си с нас. Том, аз не съм продавач на минерална вода!

— Марк, моля те, никога повече не говори с такъв тон на вицепрезидента — бяха думите на Кенели преди да затвори.

Огюстин натисна копчето за повикване.

— Флорънс, трябва да напиша едно писмо и няколко бележки. Дикън в града ли е? И къде е Ланг?

— Доктор Дикън е в Атланта, а Кайе Ланг е в клиниката. Имате среща с нея след десет минути.

Огюстин отвори чекмеджето на бюрото и извади бележник. Вътре начерта схемата на трийсет и двете управленчески нива над него, на трийсетте под него и отбеляза с кръгче най-отгоре президента. Картината беше доста потискаща. Той зачерта решително пет, после шест, накрая десет имена и служби, раздирайки в яда си листа. Ако настъпеше най-лошото, щеше да съумее да прескочи поне десетина от тях, преди лайното да удари вентилатора.

Лесно можеха да го спрат. Достатъчно бе някой кариерист като Кенели да пошушне на президента, че Огюстин не може да работи в група, и щяха да го изхвърлят на улицата.

Ако преди това не се случеше още някой инцидент.

Което сигурно щеше да стане.

Някой много неприятен инцидент.

48.

НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

За Кайе единственият начин да забрави неприятностите бе да потъне в работата. Веднага щом напусна клиниката, тя извади бележника си и прегледа задачите за деня — първо имаше среща с Огюстин, петнайсет минути след това с Робърт Джаксън в Петнайсети корпус, за да го пита за местата на свързване на рибозомите, после кратко съвещание с двама представители на НЗИ в Пети корпус, които ѝ помагаха в търсенето на други ендогенни вируси, подобни на АЧЕРВ...

Някъде по средата на пътя телефонът ѝ иззвъня. Тя го извади от чантата.

— Кайе, обаждат се Кристофър.

— Нямам никакво свободно време и се чувствам отвратително — тросна се тя. — Кажете ми нещо, което ще ми оправи настроението.

— В интерес на истината и аз се чувствам така. Снощи се напих, а тази сутрин заварих отпред демонстрантите.

— И тук ги има.

— Кайе, чуи нещо. Малкото К. вече е в патологията. Родило се е поне месец по-рано.

— То? Няма ли пол?

— Той. Целият е в рани от херпес — отвътре и отвън. Въобще не е бил защитен от плацентата — изглежда, АЧЕРВ е успял да пробие плацентарната бариера.

— Значи са в съюз — всички заедно, за да сеят смърт и разрушение. Много весело, няма що.

— Никак не е — прекъсна я Дикън. — Но не бива да го обсъждаме по телефона. Утре ще дойда да поговорим в НЗИ.

— Кажете нещо позитивно, Кристофър. Не ми се ще да прекарам още една отвратителна нощ.

— Та за малкия К. Може би е нямало да умре, ако майка му не е имала херпес. Възможно е това да е била причината, Кайе.

Тя затвори очи и спря на тротоара. Огледа се и едва сега забеляза, че Тиги я няма. Бяха се разделили някъде — но къде? И дали сега не я търсеше?

— Че кой може да ни подслушва? Продължавай.

— Нито една от осемте жени в клиниката не е заразена с херпес вирус или СПИН. Свързах се с Липтън и я накарах да провери. Идеални са за изследване. Наистина трябва да го обсъдим.

— Днес цял ден съм на срещи, а утре трябва да съм в лабораторията на „Америкол“ в Балтимор.

— Тогава тази вечер. Или истината вече няма такова значение за теб?

— Не ми чети лекции за истината — тросна се Кайе. Беше забелязала, че откъм шосето се приближава военен камион. Протестантите все още се бяха струпали около североизточния ъгъл на сградата. Докато напругаше очи да ги види, пропусна няколко думи.

— ... искам да дам възможност на идеята ти — довърши Дикън.
— ГПК^[1] не носи кой знае каква полза за обикновения вирус — какъв смисъл да го използва?

— Защото АЧЕРВ е пратеник — отвърна Кайе притихнало. — Той е Радиото на Дарвин.

— Какво?

— Кристофър, нали видя какви са промените при първостадийните иродови зародиши? Специализиран амниотичен сак... доста усложнен. Без да пренася зараза.

— Не зная, Кайе, трябва да ме убедиш. Ако питаш мен, малкото К. е просто някакъв мутант!

Откъм тълпата долетяха три приглушени пукота. Чуха се писъци.

— Не мога да говоря сега, Кристофър. — Тя изключи телефона и се затича. Тълпата бе на около четвърт миля от нея, но вече се разпръскваше из околните паркинги и улици. Не се чува повече изстрели. Тя забави крачка, огледа се, реши, че опасността не е преминала, и отново затича. На петдесетина крачки отпред едър мъж с кафяв костюм изхвърча от сервизната врата на сградата и размаха ръце, пресичайки пътя ѝ.

В първия момент тя се изплаши и понечи да го заобиколи.

— Дявол да го вземе, доктор Ланг! — викна той. — Спрете веднага! Спрете!

Тя забави крачка; поемаше си въздух на пресекулки. Мъжът с кафявия костюм ѝ показа удостоверението си. Казваше се Бенсън и беше от Сикрет Сървис — това бе всичко, което успя да разчете, преди той да прибере удостоверението.

— Какво правите? И къде е Тиги? — попита той. Лицето му беше зачервено.

— Някой трябва да им помогне — отвърна задъхано тя. — Тиги е...

— Не чухте ли изстрелите? Трябва да влезете вътре! Аз отговарям лично за вас. Оставете Тиги да се оправя сама.

В този момент Тиги дотича при тях. Лицето ѝ бе потъмняло от гняв. Двата с Бенсън заговориха с тих, яростен шепот, Тиги прикриваше Кайе с тялото си. После Бенсън хукна към демонстрантите. Кайе продължи да върви, макар и по-бавно.

— Спрете — викна ѝ Тиги.

— Някой може да е пострадал.

— Бенсън ще се погрижи за това! — Тиги я заобиколи и застана между нея и тълпата.

Кайе надзърна над рамото ѝ. Видя мъже и жени, притиснали длани към лицата си, разплакани. Тълпата бе завладяна от паника.

Войници от националната гвардия, облечени в маскировъчни костюми и въоръжени с автоматични пушки, заемаха позиции пред сградата. Откъм шосето се приближи полицейска кола с мигащи светлини. Цивилната охрана докладваше по радиостанциите.

И тогава видя мъж в центъра на тълпата, вдигнал ръце към небето. До него на тревата бе проснато женско тяло. Бенсън и един от полицаите стигнаха там едновременно. Бенсън ритна някакъв тъмен предмет настрани — беше пистолет. Полицаят извади оръжието си и заблъска грубо мъжа настрани.

Бенсън коленичи до жената, провери за пулс, после поклати глава и в този жест се съдържаше достатъчно. Той погледна към Кайе и кимна рязко към сградата: „Прибирай се!“

— Детето не беше мое — извика мъжът. Беше двайсетинагодишен, слаб, с къса светла коса, бяла риза и черни, смъкнати на хълбоците джинси. Той размаха ръце, сякаш го бяха нападнали мухи. — Тя ме накара да дойда. Накара ме, мамка ѝ! Детето

не е от мен! Не издържам повече! — закрещя той с цяло гърло. — Не издържам!

Кайе погледна простреляната жена. Дори от петнайсетина метра виждаше голямото червено петно на гърдите ѝ, безжизнено втренчените в небето очи.

Кайе забрави Тиги, Бенсън и крещящия мъж, тълпата и войниците.

Всичко, което виждаше, бе лицето на жената.

[1] Голям протеинов комплекс — Б.пр. ↑

49.

БАЛТИМОР

Крос влезе в столовата на „Америкол“, като се подпираше на патерици. Един млад фелдшер побърза да дотика инвалидна количка и тя се отпусна в нея с облекчена въздишка.

Помещението — ако се изключеха Крос, Лора Нилсън и Робърт Джаксън — беше празно.

— Как стана, Мардж? — попита Джаксън.

— Никой не е стрелял по мен, ако това си мислите — отвърна Крос жизнерадостно. — Паднах във ваната. Нали знаете каква съм несръчна. Какво имаме, Лора?

Кайе не беше виждала Нилсън от онази катастрофална пресконференция, посветена на ваксината. Имаше нова прическа и стилен син костюм.

— Изненадата на седмицата е РУ-486 — заговори тя. — Жените вече го използват, и то доста. Французите първи откриха решението. Разговаряхме с тях, но те заявиха, че преговарят директно със СЗО и Работната група, че опитите им са чисто хуманитарни и че не се интересуват от търговски предложения.

Мардж поръча на келнера да донесе вино.

— Колко великодушно от тяхна страна — подхвърли тя. — Значи поемат грижата да спасят света и не се безпокоят от разходите. Робърт, средството върши ли работа?

Джаксън разтвори електронния си бележник и докосна екрана с върха на химикалката си.

— Работната група разполага с непотвърдени сведения, че РУ-486 предизвиква аборт на имплантирания при втория, стадий яйчник. За първия стадий нямаме никакви данни. Малко нагласена работа, ако питате мен.

— Лекарствата, предизвикващи аборт, никога не са ми били по вкуса — намръщи се Крос. — Донесете ми салата „Коб“ без оцет и чаша кафе.

Кайе си поръча сандвич, макар че не беше гладна. Все още бе под впечатление на случилото се преди два дни пред сградата на НЗИ.

— Лора, нещо си угрижена — отбеляза Крос. Изглежда, бе оставила за накрая оплакването на Кайе.

— Едно земетресение след друго — отбеляза Нилсън. — Поне не ми се наложи да преживея това, което се случи с Кайе.

— Ужасно — съгласи се Крос. — Като цяла каца с червеи. Всъщност как се оправяме там?

— Пуснахме цял куп различни анкети. Психопрофили, мнения на различни слоеве, каквото ни хрумна. Шейсет процента от женените мъже не вярват на това, което се казва в новините. Според тях за да забременеят вторично, жените трябва да са имали полови контакти. Изправяме се пред стена от нежелание да се вникне в същността на проблема, дори сред жените. Четирийсет процента от омъжените жени са уверени, че ще направят аборт веднага щом разберат, че плодът носи следи на „иродов грип“. Ето защо РУ-486 е толкова предпочитан. Нещо като домашно лечение за изгубилите надежда.

— Но той не предпазва — вметна разтревожено Джаксън.

— Сред тези, които отказват да го използват, има такива, които смятат, че всичко това е заговор на правителството, може би дори на световните организации, с цел да се намали раждаемостта — продължи Нилсън. — Не зная кому хрумна идеята за „иродовия грип“, но названието сега се връща върху главите ни като бумеранг.

— Огюстин го избра — рече Крос.

— Мардж, изправени сме пред сериозна социална заплаха: невежество, примесено със сексуални проблеми и раждане на мъртви деца. Ако голяма част от заразените с АЧЕРВ жени се въздържат от секс и въпреки това забременеят, ще избухне невиджана вълна от домашно насилие, а предизвиканите аборти ще надхвърлят по бройка нормалните раждания.

— Има и други възможности — намеси се Кайе. — Прегледах резултатите.

— Да те чуя — подкани я Крос.

— Онези масови убийства в Кавказ през 90-те.

— Да, зная за тях — прекъсна я Нилсън. — Местното население е било заразено с АЧЕРВ...

— Проблемът е доста по-сложен, отколкото си представяме — продължи намръщено Кайе. — Не става въпрос само за социалните последици от болестта. Налице е пример за латерална трансмисия на генни инструкции, водещи до преходна фаза.

— Я повтори? Не те разбрах — рече Нилсън.

— АЧЕРВ не е болестотворен причинител.

— Глупости! — Нилсън чак подскочи. Мардж ѝ махна с ръка да се успокои.

— Непрестанно вдигаме стени около тази тема. Мардж, не издържам повече. Работната група си затваря очите пред тази идея още от самото начало.

— Накратко, Кайе — подкани я Крос. — Не виждам за какво си затварят очите.

— Знаем, че е вирус, който произхожда от нашия геном, и това автоматично ни кара да смятаме, че той е заразен. За нас всичко е свързано само с болестта.

— Кайе, не знам за вирус, който да не причинява проблеми — посочи Джаксън. Може би се опитваше да я предупреди, че стъпва по напукан лед.

— Истината е пред очите ни, но ние отказваме да я видим просто защото не пасва на примитивните ни представи за това как действа природата.

— Примитивни? — повтори Джаксън. — Кажете го на дребната шарка.

— Ако това ни се бе случило след трийсет-четирийсет години — продължи Кайе, — може би щяхме да сме малко по-подготвени. Но ние продължаваме да се държим като невежи деца. Деца, на които никой досега не е обяснил истината за живота.

— И какво според теб пропускаме? — попита търпеливо Крос.

Джаксън затропа с пръсти по масата.

— Вече го обсъдихме.

— Кое? — попита Крос.

— Не на сериозен форум — отбеляза Кайе.

— Кое, ако обичате.

— Кайе ще ни каже, че АЧЕРВ е част от биологично преподредяне. Скачащи транспозони, които въздействат на фенотипа. Голям хит сред специалистите, които четат статиите ѝ.

— И какво означава това?

Джаксън се намръщи.

Ще опитам да предположа. Ако позволим на новите бебета да се родят, те всички ще се окажат едроглави свръхчовеци. Вундеркинди с руси коси, искрящи очи и телепатични способности. И после ще ни избият и ще превземат Земята.

Кайе го погледна изумено, на ръба да се разплаче. Той й се усмихна извинително, донякъде доволен, че е попречил на дебата.

— Само си губим времето — добави той. — А нямаме време за губене.

Нилсън гледаше Кайе с предпазлива симпатия. Мардж вдигна поглед към тавана, въздъхна и каза:

— Някой ще благоволи ли да ми каже в какво се озовах току-що?

— Това са глупости — повтори Джаксън и си нагласи вратовръзката.

Нилсън сложи ръка на рамото на Кайе.

— Трябва да ни извиниш. Робърт е много полезен за нас.

— Боря се със собствената си неувереност, не с грубостта на Робърт — отвърна Кайе. — Истината е, че природата не дава пукнат грош за нашите догми или за това, което мислим.

— Звучи добре — изсумтя Джаксън. — Но науката ни помага да се организираме и да не губим време.

— Робърт, това е само обсъждане — намеси се Крос.

— Път на дамите, особено когато имат числено превъзходство — въздъхна Джаксън, надигна се, смъкна ядно салфетката, но вместо да си тръгне, скръсти ръце на гърдите си и погледна Кайе, сякаш я подканваше да продължи.

— Държим се като деца, които не знаят как се правят бебета — рече Кайе. Струва ми се, че сме свидетели на съвсем различен тип бременност. Не е нова — това се е случвало и преди. Става въпрос за еволюция, но насочена, краткотрайна, почти моментна, а не постепенна. Нямаме никаква представа какви ще са в края на краищата децата. Със сигурност обаче няма да са чудовища, които да изядат родителите си.

Джаксън вдигна ръка, като ученик, който иска думата.

— Ако действително сме в ръцете на някакъв сръчен природен занаятчия, ако самият Господ Бог се е заел да ръководи еволюцията ни,

мисля, че тогава е дошло време да си наемем някой космически адвокат. Защото става въпрос за погрешна стъпка. Бебето К. беше пълен провал.

— Само заради херпеса — възрази Кайе.

— Херпесът не действа по този начин — продължи Джаксън. — Знаеш го не по-зле от мен.

— Защото АЧЕРВ повишава чувствителността на плода към действието на вируси. Това е грешка, но грешка на природата.

— За която нямаме никакви доказателства. Доказателства, госпожо Ланг! Бебето К. беше чудовищна малформация от втория стадий, усложнена от херпесна инфекция. Вижте, всички сме изморени. Ако не вие, аз със сигурност. — Той се поклонил и излезе.

Мардж зарови вилницата си в салатата.

— Изглежда, става въпрос за избор на подходяща концепция — заяви тя. — Ще свикам общо съвещание. Трябва да изслушаме всички подробности. Нека Робърт доведе свои експерти. Едно обаче искам да кажа. Ако „иродовият грип“ не се окаже болест, нямам никаква представа как ще се справим с него. Ще бъдем притиснати между природно явление и нежеланието на обществото да го възприеме като такова. Последствията от всяка гледна точка ще са катастрофални.

Кайе облиза устни. На това нямаше какво да отговори. Крос беше права.

— Ако наистина никой не те подкрепя — продължи Крос, загледана в Кайе, — защо си толкова сигурна, че си права?

— Това е моя теория — призна Кайе.

— И само ти я подкрепяш?

— Сигурно ще се намерят и други.

— Колко?

— Петима-шестима...

Крос дъвчеше замислено.

— Джаксън може да е грубиян, но е брилянтен учен, широкопризнат специалист и зад него ще застанат стотици.

— Хиляди — поправи я Кайе. — Срещу мен и шепа хаховци.

Крос я заплаши с пръст.

— Ти не си хахо, скъпа. Лора, преди няколко години една от нашите компании разработи хапче антибебе, което да се взема на следващата сутрин.

— Това беше още през деветдесетте.

— Защо изоставихме проекта?

— Политика и законови неуредици.

— Не помня името... как се казваше?

— Кодовото название беше РУ-Пентиум — отвърна Нилсън.

— Доколкото си спомням, изпитанията бяха успешни — продължи Мардж. — Предполагам, че все още пазим формулите и образците.

— Още днес ще проверя — обеща Нилсън. — До няколко месеца можем да го пуснем в производство.

— Без да коментирам работата на Робърт — заяви Крос, — има възможност петдесет на петдесет опитите с ваксината да се провалят. Нека това си остане между нас обаче.

— Някои компютърни симулации все още предсказват възможна поява на мултипленна склероза като страничен ефект — подчерта Кайе. — Означава ли това, че „Америкол“ ще препоръча аборта като алтернативно решение?

— И да го направим, ще гледаме да не сме единствени — отвърна Крос. — Същността на еволюцията е оцеляването. — Сега сме в самия център на минно поле и лично аз не бих си затворила очите пред единствената възможност да намерим безопасен изход.

Дикън пое разговора в съблекалнята непосредствено до главната приемна на патологията. Докато си слагаше ръкавиците, един млад лаборант държеше слушалката.

— Дикън слуша.

— Кристофър, обажда се Кайе.

— Здравей, Кайе. — По гласа ѝ позна, че пак е потисната.

— Този път здравата обърках нещата.

— Защо? — попита той и махна през прозореца на Скари, който въртеше нетърпеливо глава.

— Сдърпах се с Робърт Джаксън... по време на едно обсъждане пред Мардж. Не можах да се сдържа. Казах им какво мисля.

— Уф! — въздъхна той. — И как го приеха?

— Джаксън направо подскочи. Държа се доста грубо.

— Арогантно копеле.

— Каза, че са му нужни доказателства за херпеса.

— Тъкмо тях ще търсим сега със Скари. Преди малко ни докараха интересен материал. Бременна проститутка от Вашингтон. Позитивни резултати за *Herpes labialis*, хепатит А, СПИН и АЧЕРВ. Грубата действителност.

— Мардж възнамерява да пусне наш вариант на френското хапче за аборт.

— По дяволите! — не се сдържа Дикън.

— Трябва да действаме бързо.

— Не зная какво разбираш под бързо. Тук не ни карат на купища мъртви млади жени с необходимия комплект от зарази.

— Джаксън едва ли ще се задоволи с мъгляви доказателства. На предела на възможностите си съм, Кристофър.

— Дано само Джаксън не иде при Огюстин. Още не сме готови, а Марк е станал много чувствителен по темата. Кайе, Скари направо ще полудее в лабораторията. Трябва да затварям. Обади ми се.

— Мич свърза ли се с теб?

— Не — отвърна Дикън, което бе само част от истината. — Звънни ми по-късно в службата. И не забравяй — аз съм тук, за да ти помогна. Ще направя всичко, каквото е по силите ми.

— Благодаря ти, Кристофър.

Дикън остави слушалката и постоя няколко секунди замислен. Напоследък не беше много наясно с чувствата си. Затова предпочиташе да се заобикаля с работа. Скари почука нетърпеливо по стъклото и той се сепна. След това вдигна на лицето си хирургическата маска и влезе.

50. БАЛТИМОР

15 АПРИЛ

Мич стоеше във фоайето на жилищната сграда, бръкнал в джобовете си. Тази сутрин се беше избръснал грижливо, а само преди седмица бе ходил да се подстриже. Беше си облякъл черно сако и сив панталон, ала въпреки това портиерът не изглеждаше особено впечатлен от присъствието му и облегнат на мраморния цокъл, не сваляше поглед от него. Телефонът до ръката му извънтя и той го вдигна.

— Можете да се качите — каза портиерът. — На двайсетия етаж, стая 2011. Обадете се горе на охраната. Едно такова яко момче.

Мич му благодари и тръгна към асансьора. Когато вратата се затвори, за миг го завладя паника. Последното, от което имаше нужда сега, бе някоя емоционална драма. Той затвори очи и бавно пое дъх.

На двайсетия етаж видя Кайе да разговаря с мъж със сив костюм, къса черна коса и яки плещи. Мъжът бе забелязал Мич преди Мич да го види.

Кайе го посрещна с усмивка.

— Влизай. Хоризонтът е чист. Това е Карл Бенсън.

— Приятно ми е — каза Мич.

Мъжът кимна и отстъпи назад, за да му направи път.

— Мардж Крос получава по около трийсет заплахи на седмица — обясняваше Кайе, докато го въвеждаше в апартамента. — Аз имах три, след инцидента в НЗИ.

— Играта взе да загрубява — съгласи се Мич.

— След онази история с РУ-486 имам страшно много работа.

— Хапчето за аборт ли?

— Крис не ти ли каза?

— Крис не отговаря на повикванията ми.

— Така ли? — Едва сега тя осъзна, че Дикън е скрил истината от нея. — Сигурно защото му викаш Крис.

— Нали вече ти казах, че съм невежа.

— Ако се използва на ранен етап, РУ-486 премахва вторичната бременност от АЧЕРВ — обясни накратко тя. — Сигурно не одобряваш подобни средства?

— При тези обстоятелства не ми се струва чак толкова страшно. — Мич оглеждаше елегантните функционални мебели и картините.

Кайе затвори вратата.

— Абортът като идея... или това?

— Това. — Мич почувства напрежението ѝ, сякаш го бе подложила на малък изпит.

— „Америкол“ възнамерява да пусне на пазара свой препарат със сходно действие. Ако е болест, скоро ще я спрем.

Мич прекоси хола и застана до прозореца.

— И ти им помагаш?

— Не. — Тя поклати глава. — Надявам се да убедя някои важни хора, че трябва да сменим генералната линия. Не смятам, че ще успея, но поне трябва да опитам. Мич, радвам се, че дойде. Може това да е знак, че късметът ми се подобрява. Какво те води в Балтимор?

Мич извади ръцете си от джобовете.

— Едва ли съм многообещаващият знак. Не мога дори да си позволя билет за пътуване. Трябваше да заема пари от баща ми.

— И накъде си тръгнал?

— Само до Балтимор. Всъщност не съвсем. Смятам да ида до Ню Йорк. Един приятел ми е уредил интервю в университета. Ще преподавам, а лятото ще ходя на разкопки.

— Завършила съм Нюйоркския университет, но за съжаление не познавам там никого. Никой, който може да ти помогне — уточни тя. — Седни де. Нещо за пиене?

— Вода, ако може.

Докато Кайе беше в кухнята, той се наведе да подуши цветята във вазата на малката масичка. После седна, но не знаеше къде да пъхне дългите си крака.

— Не мога просто да вдигна ръце и да се откажа — призна му Кайе, щом се върна. — Дължа го на хората, с които работя.

— Разбирам те. Какво става с ваксината?

— Вече сме към средата на предклиничните изпитания. В Англия и Япония са започнали и ускорени клинични, но аз не съм доволна от резултатите. Джаксън — той отговаря за програмата — иска да ме изгони от групата.

— Защо?

— Защото се изказах срещу него на едно съвещание преди три дни. Мардж Крос не хареса нашата теория. Не съвпада с официалните представи. И е напълно беззащитна.

— Болшинството печели — каза Мич. — Знаеш ли, наскоро се натъкнах случайно на нещо подобно. Когато се съберат достатъчен брой бактерии, те променят поведението си и започват да координират своите действия. Може би ние постъпваме по същия начин. Просто ние с теб не разполагаме с достатъчно учени, за да получим болшинство.

— Може би съгласи се Кайе. — През по-голямата част от времето работех в лабораторията на „Америкол“ върху ЧЕРВ. Интересуваха ме проявите на други човешки ретровируси и условията, които биха ги активизирали. Останах малко изненадана, че Кристофър...

Мич вдигна ръка и я прекъсна.

— Дойдох в Балтимор, за да те видя.

— Ох — въздъхна тихо Кайе.

— Не мога да забравя онази вечер в зоопарка.

— А на мен ми се струва толкова нереална.

— На мен също — съгласи се Мич.

— Имам чувството, че Мардж се старае да ме държи надалеч от пресата — заговори тя, решила да смени темата — и да провери дали Мич ще допусне да бъде сменена. — Вероятно не иска повече да съм ѝ говорител. Ще ми е нужно известно време, за да спечеля отново доверието ѝ. Всъщност дори се радвам, че не съм в центъра на вниманието. Защото съвсем скоро ще...

— В Сан Диего — прекъсна я той — реагирах доста силно на присъствието ти.

— Много мило — рече тя и се извърна настрани, сякаш се готвеше да стане. Надигна се, но само заобиколи масичката.

— Феромони — произнесе той, стана и застана до нея. — За мен е много важна миризмата на хората. Ти не носиш парфюм.

— Никога не си слагам — призна Кайе.

— Не ти е нужен.

— Чакай малко — рече тя и отстъпи крачка назад. — Смущаваш ме.

— Отпусни се — рече Мич.

— Не ми е лесно да се отпусна, когато съм с теб.

— Защото все още не си уверена.

— Да, не съм уверена в теб.

— Затова пък аз съм сигурен. — Той вдигна ръка. — Искаш ли първо да ме подушиш?

Кайе се засмя.

— Всъщност мириша на сапун. На ароматизатор за такси и какво ли още не. Мазолите ми взеха да омекват. Останах без работа, свърших спестените пари и имам репутацията на побъркан.

— Престани да се самообвиняваш. Четох всичките ти статии. Ти не прикриваш истината, не лъжеш. Интересуват те само фактите.

— Поласкан съм.

— Освен това наистина ме смущаваш. Не зная какво да мисля за теб. Не приличаш по нищо на бившия ми съпруг.

— Това добре ли е? — попита Мич.

— Поне засега — рече тя и го огледа с критичен поглед.

— Най-добре ще е да започнем постепенно. Мога ли първо да те поканя на вечеря? За моя сметка — от резервите за черни дни.

— Ще трябва и Карл да дойде с нас и да огледа ресторанта. Обикновено се храня в бюфета на „Америкол“.

— Този Карл подслушва ли?

— Не — отвърна тя.

— Портиерът каза, че бил яко момче.

— Пазят ме, макар да не ми харесва. Ако искаш, можем да ядем тук. А после ще излезем да се разходим в градината на покрива. Имам готова салата, мога да приготвя някои интересни неща. — Тя се обърна и тръгна към кухнята.

Мич я последва, като пътем разглеждаше картините по стените — Максфилд Париш, Едмънд Дюлак, Артър Ракъм, семейни портрети. Никъде не видя снимка на починалия ѝ съпруг. Може би я държеше в спалнята.

— Понякога и аз обичам да готвя — подметна той. — Действа ми успокояващо.

— Какво ще прием — вино?

— Добре ще ми дойде — каза той. — Малко съм нервен.

— Аз също — призна Кайе и протегна ръце да му покаже. Пръстите ѝ леко трепереха. — Така ли действаш на всички жени?

— Не — отвърна той.

— Глупости. Миришеш много хубаво.

Бяха само на крачка един от друг. Мич я докосна по брадичката и я повдигна. Целуна я нежно. Тя се отдръпна леко, стисна го на свой ред за брадичката и го целуна по-силно. После повдигна лекичко пръсти и докосна бръчиците около очите му.

— Какво помирисвам сега? Чакай да позная. Знаеш ли, миришеш на лъв.

— А ти на дъжд — отвърна игриво той. — Гладна ли си?

Тя отстъпи назад.

— Прав си. Добре ще е да хапнем. Но първо ще пийна малко вино. Ти къде си се настанил?

— Ами сигурно ще спя в студентското общежитие.

Тя отпи от чашата, облиза устни, приближи се до него и го целуна по устните.

— Остани тук.

— А какво ще си помисли якото момче отвън?

Тя го целуна пак и го прегърна, все още стиснала шишето. Малко от виното се разля по роклята ѝ.

— Не зная кога да спра — това ми е лошото — промълви в ухото му.

— И на мен също — засмя се Мич. — Но знам как да съм внимателен.

— Това е от възрастта, нали? — попита тя и задърпа ризата от панталоните му.

По-късно, докато лежеше задъхан до нея, той отново долови аромата на тялото ѝ. За първи път от много години беше щастлив.

— Какво ли е да си неандерталец? — попита Кайе. Здрачът навън се съгъстваше. Зад прозорците се дочуваше приглушеният

тътнеж на улицата.

— Вече говорихме за това — отвърна Мич и се подпря на лакът.

— В Сан Диего — кимна тя. — Спомням си. Говорихме, че са носели маски. Ти смяташе, че той я е обичал.

— Така е — потвърди той.

— Имало е нещо особено в детето. Нещо различно. Спомняш ли си застреляната жена пред сградата на НЗИ? Приятелят ѝ не вярваше, че детето е от него. Повечето жени предпочитат да направят аборт, отколкото да поемат риска. Точно затова ще изкарат на пазара антибебе хапчето. Ако с ваксината възникнат проблеми, това ще е единственият ни шанс.

— Не може ли да не говорим за това?

— Развалих ли ти настроението?

— Ммм-хъммм.

— Което значи да. Не бива да се крием зад изкуствено вдигнати стени. Ще останеш ли тази нощ?

Мич я целуна лекичко по бузата, челото и гърдите.

— Изглежда ми по-приятно от студентското общежитие.

— Прегърни ме — рече Кайе.

Когато се събуди, беше тъмно. Мич се бе сгушил до нея. Тя се надигна, запали нощната лампа и го погледна. Не беше красив като Сол, но от друга страна, бе честен и открит.

Кайе стана, облече си халата, отиде в кабинета и седна на бюрото. Първо извади един от бележниците си и прегледа финансовото си състояние.

От продажбата на къщата, земята и спестяванията имаше шестстотин хиляди долара. Ако напуснеше „Америкол“ и Работната група, щеше да може да живее комфортно години.

Прекара още няколко минути над сметките преди да спре и да се огледа.

— Това е глупаво — промърмори тя. — Какво всъщност правя? Какво съм замислила, дявол го взел?

Вече беше решила. Щеше да помоли Мич да остане да живее при нея. Чувстваше се добре с него. Той изглеждаше така, сякаш знае какво прави, и може би наистина знаеше.

Тя чукна леко с молива по гладката повърхност на бюрото, извади чист лист и започна да пише. Моливът едва докосваше хартията, следвайки полета на мисълта ѝ. Скицираше схеми на хромозоми 18 и 20, които според началните схващания имаха връзка с АЧЕРВ-гените и преди това с ЧЕРВ, но впоследствие се оказа, че не притежават характеристиките на ретровирусни фрагменти. Трябваше да прегледа по-внимателно тези места, тези разпръснати фрагменти, да провери дали си съвпадат и как се проявяват. Не биваше повече да отлага тази задача. Утре щеше да е най-подходящият момент.

Преди да се заеме с каквото и да било, щяха да ѝ трябват амуниции. И броня.

Върна се в стаята. Мич, изглежда, сънуваше. Кайе се изтегна до него и го загледа влюбено.

Когато изкачиха покрития със сняг хълм, мъжът съгледа шаманите и техните помагачи, които ги следваха. Нямаше начин да не оставят следи в снега, а докато бяха долу на затревения склон, преследвачите, им използваха опитни следотърсачи. Сега ги делиха едва неколкостотин крачки.

Мъжът се извърна и огледа зъберите и върховете, които се изпречваха на пътя им. Бяха се изгубили. Вече не знаеше кой път води към долината.

От известно време жената почти не говореше. Лицето, което някога бе гледал с такова обожание, сега бе скрито под маска.

Душата на мъжа бе изпълнена с безмерно огорчение. Кишавият сняг с лекота проникваше през плетените подметки на сандалите му. Студът си проправяше път нагоре по прасците и коленете, събуждайки остри бодежи в ставите. Вятърът проникваше дори през кожената дреха и изсмукваше силите му.

Жената продължаваше да се катери с мъка. Той знаеше, че може да избяга, ако я изостави, но тази мисъл го накара да се разтрепери от гняв. Мразеше снега, шаманите, планините, мразеше себе си. Само нея не можеше да намрази. Тя беше изтърпяла болката от раната в хълбока и загубата на кръв, беше я скрила от него, за да не го засрами, беше си намазала лицето с кал, за да прикрие белезите, а после, когато вече нямаше какво да крие, се беше опитала да го спаси, предлагайки себе

си на Великата майка, издълбана върху затревения хълм над долината. Но Великата майка ѝ бе отказала и тя се върна при него — хлипаща, обезверена. Нямаше сили да посегне на живота си.

Неговото лице също бе покрито с белезите. Това го учудваше и ядосваше.

Шаманите и сестрите на Великата майка, на Майка-Козел, на Майка-Трева, Снежната жена, Шумния убиец Леопарда, Нежния убиец Шанкре, Хлипащия баща-дъжд се бяха събрали, за да вземат решение по време на хладния период, докато другите — онези, които носеха белезите — бяха останали по колибите.

Мъжът бе решил да избяга. Някак си не можеше да повярва на шаманите и техните сестри.

Докато бягаха, двамата чуха викове. Шаманите и сестрите бяха започнали да избиват майките и бащите, носещи белези.

Всички знаеха какво е поверието. Майките, които раждаха плосколици деца, бяха прокълнати. Прокълнати бяха и техните мъже.

Само сестрите на боговете и богините даваха чисто поколение и никога не раждаха плосколики, защото те обучаваха младите мъже на племето. Те имаха много мъже.

Мъжът трябваше да позволи на шаманите да вземат жена му за сестра, да ѝ възлагат да обучава момчета, но тя искаше да е само с него.

Той мразеше планините, снега и необходимостта да бяга и да се крие. Пресегна се, сграбчи жената за ръката и я задърпа нагоре по остриите камънаци.

Вече знаеше, че са сами, лишени от племе, от хора като тях, от някой, който да им помогне. Дори Дълги коси и Влажни очи, най-страховитата от мъртвите гости, вече не можеше да ги заплашва. Мъжът бе започнал да подозира, че нощните гости може да не са истински.

Тримата мъже го завариха неподготвен. Видя ги едва когато излязоха иззад една висока канара и забодоха остриите си колове в жената. Познаваше ги, макар да знаеше, че вече не е един от тях. Преди да побегнат, водачът им успя да промуши с острия, закален на огън кол издутия корем на жената. Тя се завъртя настрани ѝ изписка, а мъжът приклекна, взе няколко камъка и ги запокити по нападателите.

Най-близкият падна, той изтръгна пръта от ръката му и започна да мушка, извади нечие око, останалите прогони.

Накрая спря, размаха пръта към небето и нададе победен рев. Когато се върна, жената се бе свила на кълбо. Той я вдигна на ръце и я понесе нагоре; усещаше как трепери в прегръдките му.

Жената успя да му каже — с поглед и жестове, — че е дошло времето. Новият искаше да излезе.

Дълго време мъжът търси подходящо място, където да се скрият и да посрещнат новия. Зад тях оставаше тъмна кървава диря. На няколко пъти се оглежда, но от преследвачите нямаше и следа.

Мич извика и подскочи в леглото. Надигна се и се огледа, объркан от непознатото място. За миг не знаеше нито къде е, нито кой е.

Кайе седна до него и го улови за ръката.

— Кошмари? — попита тя.

— Аха. Божичко, все едно че пътувах във времето. Знаеш ли, той не носеше никакви съчки, а в пещерата имаше следи от огън. И маските също ги нямаше. Но всичко бе толкова реално...

Кайе го бутна да легне, приглади косата му и го докосна по влажната буза. Мич се извини, че я е събудил.

— И без това бях будна — отвърна тя. — Искаш ли да говорим за това?

— Не — поклати глава той. — Беше само сън.

51.

РИЧМЪНД, ВИРДЖИНИЯ

Дикън отвори вратата на доджа и слезе. Доктор Денис Липтън му подаде пропускателна карта. Той засенчи очи от яркото слънце и погледна надписа върху бетонната стена на клиниката: „Вирджиния Чатъм — Център за профилактика на женски заболявания и семейно планиране“. Зад един от прозорците за миг се мярна бледо лице. Липтън се наведе към интеркома и произнесе високо и ясно името си. Вратата се отвори.

Доктор Хенриета Паскоу стоеше наред в коридора. Беше яка, набита жена с дебели прасци, които се подаваха под строгата сива пола.

— Благодаря ти, че се отзова, Денис — посрещна ги тя. — Напоследък сме претрупани с работа.

Последваха я по боядисания в жълто коридор, покрай поне осем чакални, до един малък кабинет в дъното. По стените имаше обрамчени в медни рамки снимки на малки деца.

Липтън се настани в металния шезлонг. Дикън остана прав. Паскоу побутна към тях два кашона с папки.

— Имаме общо тринайсет случая след К. — каза тя. — Тринайсет Д. и К., седемнайсет с антибебе. Таблетките действат в продължение на пет седмици след отхвърлянето на плода от първи стадий.

Дикън се зае да преглежда докладите. Бяха изключително подробни, включваха дори бележките на наблюдаващите лекари и сестри.

— Не сме имали сериозни усложнения — продължаваше Паскоу. — Ламиналната тъкан предпазва при лаваж със солена разтвор. Но към края на петата седмица ламиналната тъкан се разтваря и плодът се излага на опасност.

— Колко заявки сте имали досега? — попита Липтън.

— Около шестстотин. Повечето от тях на възраст между двайсет и трийсет години, омъжени или живеещи с приятел. Половината от тях

препратихме в други клиники. Нарастването е значително.

Дикън остави папките в кашона.

— Нещо не одобрявате ли, доктор Дикън? — Паскоу го погледна намръщено.

— Не съм тук, за да одобрявам, или да не одобрявам — отвърна той. — С доктор Липтън дойдохме да проверим как вървят нещата при вас.

— Иродовият е на път да унищожи цяло едно поколение — отвърна Паскоу. — Една трета от жените, които идват при нас, дори не са позитивни за АЧЕРВ. Досега не са правили аборт. Искат да им махнем бебето и да почакаат няколко години, с надежда бъркотията да се оправи. Ние се занимаваме със семейно планиране. Клиниката ни е пълна. Наложил се да преустроим и някой от класните стаи на горните етажи. Много жени идват с мъжете и приятелите си. Има нещо положително в тази история. Мъжете започнаха да се чувстват виновни.

— Няма никакъв смисъл да се прекъсва всяка бременност — отбеляза Липтън. — Тестовете за АЧЕРВ са достатъчно прецизни.

— И ние им го казваме. Но не ги интересува. Толкова ги е страх, че вече не ни вярват. А всеки вторник и петък отвън има демонстрация с лозунги, че Иродовият е изобретение на борците срещу пренаселеността и че няма никаква болест. Само хубави бебчета, които умират невинни. Твърдят, че това било световна конспирация. Стават все по-истерични в исканията си.

Паскоу бе копирала някои статистически проучвания и подаде данните на Липтън.

— Господин Дикън — каза тя, — сигурно си давате сметка, че една ваксина ще спести на всички доста сериозни неприятности.

Дикън кимна и се обърна. Липтън го изпрати до колата. В коридора срещнаха тъмнокожа жена, загърната в дебел вълнен шал. Беше бременна, някъде към шестия месец.

— За днес ми стига — оплака се Липтън с преbledняло лице. — Връщам се в университета.

— Аз трябва да взема някои проби — отвърна Дикън.

— Ще трябва да кажем на жените от нашата клиника — спря го Липтън преди да потегли. — Всички са карали дребна шарка, а една от тях и хепатит В.

— Все още не знаем дали дребната шарка създава проблеми.

— Като херпес вируса. Кристофър, лабораторните резултати са доста страшни.

— Те са непълни. По дяволите, почти всеки е боледувал от дребна шарка, мононуклеоза и фарингит. Засега сме потвърдили само за гениталния херпес, хепатита и вероятно — СПИН.

— Въпреки това трябва да им кажа — заяви тя и затръшва вратата. — Става въпрос за етика, Кристофър.

— Така е — кимна той зад прозореца.

Докато караше, се замисли какво да прави през следващите две седмици. В лабораторията не можеха да се похвалят с особен напредък. Анализите на ембрионални тъкани и плацента, пратени от Франция и Япония, показваха намален имунен отговор към всички варианти на вирусна инфекция. От 110-те проследени досега второстадийни бременности нито една не бе завършила с успешно раждане.

Време беше да се вземе някакво решение. Някакъв план, който да препоръчат на политиците, насока за действие.

Може би нямаше да успее да прикрие истината. Всъщност чудно бе как досега тя бе оставала на заден план. Нима всички бяха слепи за новата проява на еволюцията?

Беше захвърлил на седалката до себе си купчината писма, които бе взел от кабинета си в Атланта. Не му остана време да ги прегледа по време на полета. Извади един плик и изруга под нос. Как не го бе видял веднага? Пощенската марка и надписът бяха различни: Доктор Леонид Шугашвили, Тбилиси, Република Грузия.

Разкъса плика. Отвътре изпадна малка черно-бяла фотография. Той я вдигна: фигури пред стара паянтова дървена къща, две жени с рокли и мъж с комбинезон. Изглеждаха стройни, или може би бяха измършавели, не се виждаше ясно. Лицата им бяха неясни.

Дикън зачете писмото:

„Скъпи доктор Кристофър Дикън,

Получих тази снимка от Атсарийския автономен регион, който вие може би наричате Аджария. Била е направена преди десет години, близо до Батуми. Това са

единствените оцелели от чистките, към които вие проявявахте голям интерес. Някои от тях все още са живи. На снимката не се вижда почти нищо. Хората говорят, че били спуснати с НЛО, но това са глупости.

Ще ги потърся и ще ви известя, ако успея да ги открия. Парите обаче не достигат, ще се радвам на известна финансова подкрепа от вашата организация. Аз също съм силно заинтригуван. Не вярвам това да са «ужасните снежни човеци», а истински същества! Все още не съм информирал вашия център в Тбилиси. Само на Вас имам доверие.

Искрено Ваш
Леонид Шугашвили“

Дикън разгледа отново снимката. Не ставаше за доказателство. Вятър работа.

„Смъртта язди на кон бледен и посича бебета наляво и надясно — помисли си той. — А аз съм се съюзил с отбор кукувци и алчни за пари ексцентрици.“

52. БАЛТИМОР

Докато Кайе се къпеше, Мич се свърза със своя апартамент в Сиатъл. Набра кода и прослуша записаните в телефонния секретар съобщения. Имаше две позвънявания от баща му, едно от мъж, който не се бе представил, а след това бе звънял Оливър Мъртън от Лондон. Той преписа номера на Оливър тъкмо когато Кайе излизаше от банята.

— Кой се обажда? — попита тя.

— Никой. Проверях си съобщенията.

— От стари гаджета?

— От баща ми, някой, който е останал инкогнито, и от Оливър Мъртън.

Кайе повдигна вежди.

— Повече щях да се зарадвам на някое старо гадже.

— Оливър се интересува дали бих отишъл в Бересфорд, Ню Йорк. Исква от мен да се срещна там с някого.

— С някой неандерталец?

— Казва, че щял да уреди пътуването и настаняването.

— Звучи чудесно.

— Още не съм се съгласил. Нямам никаква представа какво е намислил.

— Той знае доста за моята работа — отбеляза Кайе.

— Можеш да дойдеш с мен — каза той със скрита надежда.

— Още не съм приключила тук. Чака ме доста работа. Ще ми липсваш, ако отидеш.

— Защо да не му се обадя? Ще го попитам какви са тия загадки.

— Чудесно — кимна Кайе. — Обади се, а аз ще направя чай.

Отне му само няколко секунди да се свърже през океана. Сигналят от другата страна бе по-нисък и протяжен. След третото позвъняване се чу задъханото:

— Мамка му, късно е и съм зает. Кой се обажда?

— Мич Рейфълсън.

— Хубаво. Ще изчакаш само да се наметна. Не обичам да разговарям полугол.

— Какво ти полугол — чу се развеселен женски глас. — Гол си, както майка те е родила. Защо не им кажеш, че си с бъдещата си жена?

— Шшшт — към жената. — Мич, излизам от стаята. Трябва да разговаряме насаме.

— Обаждам се от Балтимор.

— Това колко далеч е от Бетезда?

— Доста.

— НЗИ улови ли те вече в примката си?

— Не — отвърна Мич.

— Мардж Крос? Или... Кайе Ланг?

Мич потрепна. Мъртън имаше нечовешки инстинкти.

— Оливър, аз съм само един скромнен антрополог.

— Сигурно. Вече съм в другата стая и мога да ти кажа. Ситуацията в Инсбрук се е нажежила още повече. Още малко и ще стигнат до бой с юмруци. Има разместване на пластовете. Един от новите участници иска да разговаря с теб.

— Кой?

— Твърди, че ти симпатизирал от самото начало. Дори ти звънял, за да ти каже, че са открили пещерата.

Мич си спомни това обаждане.

— Но не си каза името.

— И сега не иска. Изглежда, е доста важна клечка и е готов да го обсъдите. Ще ми се и аз да присъствам.

— Прилича ми на политически ход.

— Сигурен съм, че той е готов да пусне някой и друг слух само за да провери какви ще са реакциите. Настоява да се срещнете в Ню Йорк, не в Инсбрук, нито във Виена. В Бетезда, в дома на негов познат. Да познаваш там някого?

— Не съм много сигурен. Ще помисля и ще ти се обадя.

Мъртън не остана особено доволен.

— Само няколко минути — увери го Мич и затвори. Кайе се появи от кухнята с две димящи чаши и каничка мляко върху поднос. Беше облякла тънък черен халат, пристегнат с червен колан. Халатът бе разтворен на краката и гърдите й.

— Е? — попита тя.

Мич се засмя.

— По-добре да закуся преди тръгване.

Кайе го погледна объркано.

— Не това очаквах да чуя.

Мич я прегърна и я притегли нежно на кушетката до себе си.

— Мъртън смята, че в Инсбрук са стигнали до повратната точка.

Еретиците са взели властта. Важен член на групата иска да говори с мен. Мъртън ще пусне статия за мумиите.

— Той се интересува от същите неща, от които и ние — замислено каза Кайе. — Смята, че сме свидетели на нещо изключително важно. Следи мен, следи и онова, което става в Инсбрук.

— Не се съмнявам — рече Мич.

— Интелигентен ли е?

— Доста. Може би дори прекалено. Всъщност не зная. Прекарах само няколко часа с него.

— Тогава трябва да идеш. Трябва да разбереш какво е станало.

— Аха. Ще си събера багажа и скачам на следващия влак.

— Но?...

— Но не обичам да бързам. Бих предпочел да прекарам следващите няколко седмици с теб. — Мич се почеса по врата.

— Да се обадя на Мъртън и да му кажа?

— Не, не бива. — Той я целуна нежно.

— Сигурно си прав. Нощес мислих доста за най-различни неща. Вече съм сигурна върху какво трябва да се съсредоточа. Когато свърша, аз ще съм тази, която може да ти съобщи интересни неща.

53.

ВАШИНГТОН

Огюстин тичаше по тясната кална пътека. Един агент със син костюм го следваше недалеч, като от време на време спираше да погледне назад.

Дикън стоеше с ръце в джобовете и чакаше Огюстин да се приближи. Беше пристигнал преди час от Бетезда, преодолявайки тежкото движение на пиковия час. Огюстин спря до него, но продължи да тича на място, протегнал ръце.

— Добро утро, Кристофър. Трябва да тичаш по-често.

— Харесва ми да съм дебел — отвърна Дикън.

— Никой не харесва да е дебел.

— Е, в такъв случай аз не съм дебел. Какви сме днес, Марк? Тайни агенти? Информатори? — Зачуди се защо не са му отделили агент. Сигурно защото не беше обществена фигура.

— Проклети инспектори по щетите — отвърна Огюстин. — Някакъв си Мичъл Рейфълсън е прекарал тази нощ с милата госпожа Кайе Ланг в уютния ѝ апартамент в Балтимор.

Дикън почувства, че сърцето му замира.

— Ти си се разхождал една вечер с тях в зоологическата градина на Сан Диего. Дал си на този Мич пропуск за коктейла. Много приятелски разговор. Ти ли ги запозна, Кристофър?

— В известен смисъл — отвърна Дикън, изненадан от това колко нещастен се чувства.

— Никак не е било умно. Известно ли ти е що за стока е този тип? Крадецът на тела от Алпите! Той е малко луд, Кристофър.

— Мислех, че може да помогне с нещо.

— На кого да помогне?

— На тези, които търсят истината.

— Тази история намирисва, Кристофър. Прилича ми на опит да се търсят нови цели за нашия проект, а това хич не ми харесва.

— Може и да си прав. Но има неща, които заслужават да бъдат проверени.

— Мардж Крос сподели с мен тези ваши приказки за *еволюция* — заяви Огюстин.

— Кайе се опитва да стигне до обяснение, което включва еволюцията — потвърди Дикън. — Всичко го има в статиите й, Марк. Мич Рейфълсън също е работил в тази насока.

— Мардж смята, че ако публикувате теорията си, последствията може да са непредположими — рече Огюстин. — Не виждам смисъл защо трябва да се стига чак дотам. Лично аз смятам, че трябва да се спре тук и сега. Тази сутрин получихме съобщение от института „Паул-Ерлих“ в Германия, че са открили мутиралаи форми на АЧЕРВ. Няколко при това. Болестите мутират, Кристофър. Ще трябва да отложим изпитанията на ваксината и да започнем всичко отначало. Това поставя всички наши надежди в доста неизгодно положение. — Огюстин спря за миг да си поеме дъх. — Тази сутрин се очаква грандиозна демонстрация пред Капитолия — трийсет, дори четирийсет хиляди души. Някой се е раздрънкал за резултатите от изследванията на Работната група върху РУ-486.

Дикън почувства, че нещо вътре в него се извива и къса. Кайе, а сега и провалените им усилия. Изгубеното напразно време. Не можеше да си представи как ще преодолеят проблема с мутиралите вируси. Нито една биологична система досега не бе давала такава свобода на своите създания.

Беше сгрешил. Кайе Ланг също грешеше.

Огюстин доближи лицето си до неговото.

— Хайде, Кристофър, изплюй камъчето и ми кажи всичко. А след това ще реша дали да те задържа на проклетото ти място.

54.

БАЛТИМОР

Кайе не можеше да прогони Мич от мислите си, но странно, това не я разсейваше. Чувстваше се съсредоточена, имаше много по-ясна представа за това, което трябва да търси. Играта на слънце и сянка ѝ доставяше приятно забавление, докато вървеше между сградите. Денят бе приятен, достатъчно, за да забрави присъствието на Бенсън. Както винаги той я придружи до лабораторията, след това остана при вратата на асансьора, където можеше да следи всички посетители.

Тя влезе в лабораторията и окачи чантата и палтото си на закачалката до стъклената врата. Петима от шестимата ѝ асистенти бяха в съседната стая — проверяваха резултатите от снощните електрофорезни анализи. Кайе беше доволна, че са ѝ осигурили известно уединение. Седна зад бюрото, включи компютъра и влезе във вътрешната мрежа на „Америкол“. Само след няколко секунди беше в сайта, посветен на работата върху „Човешкия геном“. Страницата имаше чудесен дизайн, удобна за сверяване и издирване на информация, идентифицирани бяха всички ключови гени, а интересуващите я функции — подчертани и снабдени с подробно обяснение.

Кайе въведе личната си парола. В една от скорошните си разработки беше проследила седем потенциални кандидата за активиране и сглобяване на завършени и заразяващи частици от ЧЕРВ. Гените-кандидати, които в началото сметна само за вариации, се оказаха тясно свързани с АЧЕРВ. През месеците, прекарани в „Америкол“, тя бе започнала подробното изследване на шестте кандидата и бе планирала да прегледа списък с над хиляда други гени с вероятна връзка.

Смятаха я за специалист от голям ранг, но работата ѝ върху човешката ДНК можеше да се сравни с издирването и разпознаването на няколко паянтови колибки в гигантски, многомилionen град. Човешките ендогенни ретровируси можеха да бъдат оприличени на вкаменелости, фрагменти, разхвърляни из различни участъци от ДНК с

дължина милиони звена. В толкова къси участъци гените можеха спокойно да се рекомбинират — да скачат от една позиция на друга. ДНК беше в постоянно движение — гени меняха местата си, образуваха малки възли, или фистули от ДНК, репродуцираха се, цели вериги се пренареждаха отново по причини, които никой не можеше да обясни. И въпреки това АЧЕРВ бе останал забележително стабилен в продължение на милиони години. Промените, които Кайе търсеше, щяха да са колкото незабележими, толкова и значителни.

Ако се окажеше права, предстоеше ѝ да преобърне с краката нагоре няколко сериозни научни догми, да срине цял куп репутации, да предизвика научната война на дваисет и първи век, а не искаше да се озове на бойното поле, преди да си е изковала броня. Въпросът сега не беше в каузата. Крайните ситуации изискваха крайни решения.

Надяваше се, че ще мине поне час, преди някой да влезе в лабораторията. Зае се да сравнява поредни участъци в АЧЕРВ и кандидатите. Този път обърна специално внимание на транскрипционните фактори, отключващи активирането и изявата на голямопротеиновия комплекс. Провери участъците няколко пъти, преди да открие онова, което още от вчера очакваше да намери. Четири от кандидатите носеха няколко подобни фактора, всичките с леки отличия.

Кайе шумно си пое дъх. За миг ѝ се стори, че е застанала на върха на висока скала. Транскрипционните фактори трябваше да са специфични за различните варианти на ГПК. Това означаваше, че има повече от един генен код за големия протеинов комплекс.

Повече от една станция на Радиото на Дарвин.

Предната седмица Кайе бе поискала да ѝ предоставят възможно най-точното подреждане на стотина гени върху няколко хромозоми. Шефът на геномната група ѝ бе обещал да ѝ ги прати тази сутрин. И си беше свършил работата добре. Още от пръв поглед тя забеляза някои интригуващи прилики. Но при толкова много информация първият поглед не беше достатъчен. С помощта на една локална софтуерна програма, наречена „МЕТАБЛАСТ“, тя се зае да търси поредица от гени, приблизително подобни на добре познатия ГПК-ген върху хромозома 21. Поиска и получи разрешение за използване на допълнителни компютърни мощности от главния компютър на корпуса.

Когато търсенето приключи, Кайе разполагаше със съчетанията, които се бе надявала да открие, плюс още стотина подобни, всички заровени в така наречената отпадъчна ДНК, всеки с някакво отличие, предлагащо различна комбинация от инструкции, различен набор от стратегии.

ГПК-гените се срещаха често из двайсет и двете човешки автозоми — хромозомите, в които не бе кодирана информацията за пола.

— Резервни — промърмори Кайе, изправи се и закри из стаята. — Алтернативни — добави тя и се озърна, сякаш се боеше да не я чуят. — Божичко! Сега пък какво ми хрумна?

В сегашната си форма АЧЕРВ не работеше както трябва. Новите бебета умираха. Експериментът — създаването на нов вид — се опорочаваше от външни фактори, други вируси, неопитомени от хилядолетия, за да станат част от човешкия генен инструментариум.

Беше открила и друго звено във веригата от доказателства. Който иска съобщението му да пристигне, праща вестonosци. А вестonosците могат да носят различни съобщения. Със сигурност един сложен механизъм, управляващ формулировката на цял един вид, не би разчитал само на едно съобщение и на един негов приносител. Той би създал цяла взаимосвързана мрежа, за да избегне всяка случайна пречка, възникнала по пътя.

Това, което търсеше, можеше да обясни грамадното количество човешки ендогенни ретровируси и други подвижни елементи — все предназначени да гарантират ефективното и успешно преминаване към нов фенотип, нова човешка вариация. „Ние просто не знаем как работи този механизъм. Той е толкова сложен... вероятно ще е нужен цял човешки живот, за да бъде разбран.“

Това, което най-много я безпокоеше, бе, че в настоящата ситуация подобни резултати можеха да бъдат разбрани погрешно.

От съседната стая долетяха приглушени гласове. Единият час бе преминал неусетно. Тя се надигна и сви на руло разпечатката със списъка на кандидатите. Смяташе да ги отнесе на Джаксън, длъжна беше да го направи. След това възнамеряваше да разговаря с Дикън. Налагаше се да уговорят ответна тактика.

Смъкна палтото от закачалката и си го наметна. Готвеше се да излезе, когато на вратата застана Джаксън, Кайе го погледна изумено

— никога досега не бе идвал в лабораторията при нея. Изглеждаше изморен и угрижен. И също носеше някаква разпечатка.

— Реших да кажа първо на теб — поде той и размаха хартията под носа ѝ.

— Какво да ми кажеш?

— Че си на погрешен път. АЧЕРВ мутира.

Кайе завърши деня с тричасов рунд от срещи със старшия състав и асистентите — обсъждаха сроковете и темпото на изпълнение на различни проекти в кипящия живот на грамадната корпорация. Нескритото задоволство на Джаксън от новините, пратени от Германия, в началото я подтикна да премине в атака, но вместо това тя само му се усмихна и отвърна, че вече работи върху този проблем, след което си тръгна... за да се изправи пет минути по-късно пред огледалото и своя образ в дамската тоалетна.

От „Америкол“ продължи пеша до жилищната сграда, следвана от неизбежния и бдителен Бенсън; питаше се дали миналата нощ е била само сън. Портиерът отвори голямата стъклена врата, усмихна се любезно и на двамата, а на агента дори кимна съзаклятнически.

Когато отключи вратата на 2011, Кайе за миг си помисли, че Мич си е тръгнал, и сърцето ѝ замря. Но той, разбира се, беше там и излезе да я посрещне, като се вгледа в лицето ѝ, преди да я прегърне нежно.

— Стисни ме, докато изпищя — помоли го тя. — Абсолютно отвратителен ден. Играта взе да загрубява.

— Разкажи ми — подкани я той.

— Струва ми се, че греша. Че всички ние грешим. Зная, че не е така, но всички се опитват да ме убедят в обратното.

— В това няма никакъв смисъл — каза Мич.

— Така е! Аз го предсказах, знаех, че ще се случи, но веднага щом се започна, те се нахвърлиха върху мен. Джаксън се нахвърли върху мен. Не съм разговаряла с Мардж Крос, но...

На Мич му трябваха няколко минути, за да узнае всички подробности, макар че не разбираше и половината от онова, което му казваше. Накратко: Кайе подозираше, че новите прояви на АЧЕРВ стимулират нови вариации на ГПК, големи протеинови комплекси, в случай че първият сигнал от Радиото на Дарвин не е достатъчно

ефективен или се е сблъскал с непредвидими трудности. Джаксън и почти всички останали смятаха, че са открили мутиралаи форми на АЧЕРВ, може би дори вирулентни.

— Радиото на Дарвин — повтори Мич, сякаш предъвкваше термина.

— Сигналният механизъм. АЧЕРВ.

— Хм. Сега вече виждам известен смисъл в обяснението ти.

— Защо чак сега? Моля те, кажи ми, че не съм се побъркала и че не греша.

— Събери всички факти на едно място — посъветва я Мич. — Прекарай ги отново през научната мелница. Знаем, че промените понякога започват с малки скокове. Благодарение на мумиите от Алпите знаем, че АЧЕРВ е активен при хора, които създават нови видове. Еволюционното изменение е доста рядко срещано явление, дори в исторически мащаб, а АЧЕРВ бе открит съвсем наскоро от медицинската наука. Ако АЧЕРВ и еволюцията не са свързани, тогава съвпаденията стават твърде много.

Тя разроши косата му с пръсти.

— Благодаря ти, че си тук. Ти ми даваш сили. Какво прави днес?

— Позвъних на няколко места. Утре ще взема влака за Ню Йорк, за да се срещна с Мъртън и мистериозния непознат от Австрия. Мъртън описва мястото на срещата като „чудесна, макар и позанемарена стара къща“. След това пак с влака към Олбъни — за интервюто в университета.

— И защо в къща?

— Понятие нямам.

— Ще се върнеш ли?

— Ако ме искаш.

— О, искам те, и още как. За това не се безпокой — отвърна Кайе. — Едва ли ще имаме много време за мислене, камо ли за притеснения.

— Военновременните връзки са най-сладки — засмя се той.

— Утре ще е още по-гаден ден — оплака се тя. — Джаксън ще се погрижи да затвърди позициите си.

— Остави го. В далечна перспектива едва ли някой ще е в състояние да спре процеса. Да го забави — да, но не и да го спре.

55.

ВАШИНГТОН

Дикън стоеше на стълбите на Капитолия. Макар че вечерта бе топла и приятна, той потръпваше, сякаш му беше хладно, заслушан в наподобяващия морски прибор екот на човешки гласове. Никога не се бе чувствал толкова изолиран и самотен, макар че около голямата кръгла сграда се бяха събрали над петдесет хиляди души. Тълпата се люшкеше към барикадите в подножието на стъпалата, между вдигнатите поне десетина трибуни, от които непрестанно кънтяха гласовете на ораторите.

Дикън бе прекарал целия си живот в преследване на различни болести: опитваше се да разбере начина, по който въздействат на хората, като действаше така, сякаш самият той е неуязвим. Благодарение на опита си и малко късмет нито веднъж не бе заболявал от нещо по-сериозно от блатна треска. Винаги бе гледал на себе си като на откъснат от реалността субект, издигнат над останалите и притежаващ безкрайно съчувствие към страданието им. Самоизмамата на образования глупак-интелектуалец.

Сега вече виждаше живота в друга светлина. Масата беше тази, която движеше света. Ако масата не разбира, тогава нищо от това, което вършеха той, Огюстин или Работната група, не можеше да има съществено значение. Гласовете, които вятърът донасяше до ушите му, винаги правителството и държавните органи за смъртта на невинни деца и обявяваха началото на „новия антибебе геноцид“.

Малко преди това Дикън успя да се пребори с внезапно споходилото го желание да се обади на Кайе Ланг. „Тази история е приключила“, реши той.

Спусна се по стълбите, подминавайки репортерските екипи, камерите и групичките служители в сини и кафяви костюми. Полицията и националната гвардия бяха твърдо решени да държат множеството встрани от Капитолия, но не пречеха на отделни хора да се присъединяват непрестанно към тълпата.

Вече бе видял доста сенатори да слизат по стълбите и да се сливат с тълпата. Сигурно усещаха, че сега не е моментът да се делят, да играят самостоятелно. Мястото им — смятаха — е сред народа. Храбреци или лицемери?

Дикън прекачи една от барикадите и си запробива път през демонстрантите. Имаше желание да се зарази от тяхната треска, за да разбере симптомите. Беше надникнал надълбоко в себе си, но не бе харесал онова, което бе видял. По-добре да е един от войниците на предната линия, частичка от масата, да чува думите ѝ и да вдъхва миризмите ѝ, за да се върне заразен и да анализира и разбере онова, което може да му бъде полезно.

Това щеше да е нещо като разговор. Краят на болката и разделението. И ако масата го погубеше, сигурно си го е заслужавал.

Младите жени в тълпата бяха с разноцветни маски. Всички мъже носеха черни или бели маски. Мнозина имаха ръкавици, дори цели защитни костюми, снабдени с носови филтри.

Хората се смееха и почти не слушаха оратора от близкия подиум — някакъв водач на партия за защита на гражданските права от Филадельфия с нисък сладникав глас.

— Някои твърдят, че тази болест е дошла от Африка — говореше ораторът, — но болните сме ние, не африканците. Други крещат, че самият дявол е излязъл на Земята, за да ни порази, че това е предречено, че е наказание...

Дикън се отдалечи и трескавият глас се изгуби сред шумотевизата. Евангелистът бе ярко осветен от прожектори: едър запотен мургав мъж със строг официален костюм. Размахваше ръце в обиграни жестове и караше тълпата да се моли и да търси отговорите дълбоко в себе си.

Дикън се сети за баба си, която обичаше да ходи на такива сборища.

Стъмваше се и той почувства нарастващото напрежение на тълпата. Някъде извън обсега на слуха се случваше нещо, нещо бе казано. Мракът отключваше други настроения сред множеството. Градските светлини озаряваха всичко в нови, ярки и нереални цветове. Той вдигна глава и забеляза кръжащите в небето хеликоптери, бръмчащи като насекоми. За миг си помисли, че ще ги посипят с

капсули сълзотворен газ, че ще стрелят по тях, че полицията и армията ще се опитат да ги разпръснат.

Импулсът пристигна като приливна вълна. Тълпата отново се задвижи, първо в едната посока, сетне в противоположната, и той я следваше, преплитайки крака, сякаш изпълняваше някакъв чуден танц.

Сега вече инстинктите му за съхранение му крещяха, че е време да прекрати тази игра с огъня и да се измъкне от неовладения поток. Един от близките говорители ги предупреждаваше нещо. Човекът в множеството до него изруга и се провикна:

— Вече не е само онази болест. Казаха го по новините. Има и нова чума!

Жена на средна възраст държеше в ръката си портативно телевизорче. Тя го вдигна, за да могат и други да следят новините от екранчето. Дикън не чуваше ясно думите.

Той се измъкна до края на тълпата, бавно и внимателно, сякаш крачеше през нитроглицерин. Ризата и сакото му бяха подгизнали от пот. Застанали извън тълпата, зяпачите бяха усетили промяната в настроението и очите им се стрелкаха изплашено. Тълпата сякаш се поуспокои. Вече беше нощ, на небето грееха звезди.

Дикън отново спря в подножието на Капитолия, на трийсетина метра от барикадите, където беше стоял преди час. Конни полицаи, мъже и жени, бавно яздеха по външния край на охранявания периметър. Бяха десетина. Никога досега не бе виждал толкова много накуп. Войниците от националната гвардия бяха отстъпили назад в не особено плътен кордон. Ако се съдеше по спокойния им вид, не очакваха никакви сериозни безредици. Нямаха шлемове, нито щитове.

Шепнещи гласове от съседите му:

— ... не бих могла...

— ... децата имат право...

— ... внук ми ще...

— ... последното поколение...

— ... да спрем...

После внезапно се възцари тишина. Дикън бе съвсем близо до края на множеството, пътя му препречваха само петима мъже. Но те отказваха да му направят път. Лицата им бяха каменни, вгълбени, изплашени. Невежи.

Мразеше ги. Искаше му се да им смаже физиономиите. Вместо това в него проговори навикът.

— Ако обичате. — Никакъв отговор. Тълпата имаше свой, единен ум, той усещаше пулсирането му. Тълпата чакаше, твърдо решена, единна.

На изток блесна светкавица, последвана след секунди от тътнеж. Първите капки достигнаха отсамния край на стълпотворението. Хиляди лица се вдигнаха нагоре.

Той долови нетърпението на присъстващите. Скоро нещо щеше да се случи. Щеше да настъпи *промяна*.

Заваля изведнъж. Дъждът веднага се усили. Хората вдигнаха ръце нагоре. На лицата се появиха усмивки. Други се оглеждаха замаяно, сякаш не знаеха къде са попаднали.

Тълпата се разтвори и неочаквано го изхвърли пред барикадите и полицаите.

— Господи! — възкликна един от постовите и в този миг тълпата започна да се катери по барикадите. Конните полицаи се опитаха да я оттласнат, да си проправят път през нея. Изпищя жена. Тълпата се люшна и погълна полицаите, преди да успеят да вдигнат палките си и да извадят оръжията. Един кон бе изблъскан нагоре по стълбите, препъна се и се сгромоляса върху тълпата, после се претърколи настрани.

Дикън затича нагоре по стъпалата между охраната, която не му обърна внимание. Беше щастлив, че се е отървал от невидимите пипала на тълпата. Но тя го следваше по петите и той трябваше да ускори крачка, за да се отдалечи от зловещото ѝ дихание.

56. НЮ ЙОРК

Мич видя заглавията на стелаж за вестници на гара Пен:

РАЗМИРИЦИ ПРЕД КАПИТОЛИЯ

ЩУРМ НА СЕНАТА

ЧЕТИРИМА СЕНАТОРИ МЪРТВИ

ХИЛЯДИ РАНЕНИ

Беше прекарал предната вечер с Кайе, вечеряха на свещи, после се любиха. Много романтично, в крайно неподходящ момент. Бяха се разделили само преди час: Кайе остана да се облича.

Той си купи вестник и се качи на влака. Щом се настани на мястото си, влакът потегли и докато набираше скорост, Мич се зачуди дали Кайе е в безопасност и дали размириците не са били организирани.

Народът бе проговорил, или по-скоро — бе изръмжал. Имаше много неща, за които можеше да бъде винен Вашингтон. Президентът бе свикал съвещание със съветниците по националната сигурност, обединеното командване и главите на правосъдието. За Мич това звучеше като подготовка за обявяване на военно положение.

Сега не беше време да пътува за срещата с Мъртън. Не можеше да си представи как ще разговаря с тайнствения непознат, нито как ще преподава на студентите.

Мич сгъна вестника, надигна се и тръгна към редицата телефони в дъното на вагона. Позвъни у Кайе, но тя вече беше излязла, а не смяташе за уместно да я безпокои в „Америкол“.

Той въздъхна и се върна на мястото си.

57.

БАЛТИМОР

Дикън се среща с Кайе точно в десет в бюфета на „Америкол“. Началото на конференцията бе определено за шест, в последния момент към посетителите бяха добавени вицепрезидентът и научният съветник.

Дикън изглеждаше ужасно. Не беше мигнал цяла нощ.

— Сега е моят ред да съм баскетболен кош — оплака се той. — Мисля, че дебатите приключиха. Вече сме вън от играта. Не ни остава друго, освен да викаме колкото ни глас държи, но се съмнявам някой да ни чуе.

— А къде остана истинската наука? — попита Кайе. — Нали се опитваше да изясниш нещата около намесата на херпес-вируса.

— АЧЕРВ мутира — отвърна Дикън и започна да удря ритмично с пръст по масата.

— Това вече ти го обясних.

— Да беше успяла да докажеш, че е мутирал преди много време. Това е само един човешки ретровирус, доста старичък, с бавен, но доста хитър начин за възпроизвеждане.

— Кристофър...

— Ще имаш възможност да се изкажеш — прекъсна я Дикън, допи кафето и се надигна от масата. — Не го обяснявай на мен. На тях го обясни.

Кайе го погледна ядосана и учудена.

— Изглежда си си променил мнението.

— Започнах с търсенето на един вирус. Твоите статии, работата ти подсказваха, че зад него може да стои нещо друго. Това се нарича погрешна следа. Работата ни е да дирим доказателства, а когато са неоспорими, трябва да забравим личните си предпочитания.

— Все пак искам да ми кажеш, че всичко е заради науката. Кажи ми, че си се обадил на Мич след първата ни среща в Сан Диего.

— Не съм.

— И защо?

Дикън я погледна.

— След снощните събития на Капитолия чувствата ни нямат никакво значение, Кайе.

— Така ли?

— Не мога да представя на Огюстин човек като Мич и да твърдя, че в него се крие решението на нашия проблем. Мич разполага с интересна информация, но тя само доказва, че АЧЕРВ е с нас от много време.

— Той повярва и на двама ни.

— По-скоро повярва на теб — каза Дикън. Не смееше да я гледа в очите.

— И това ли те накара да промениш мнението си?

— А теб? Дори не мога да се изпикая, без някой да докладва, че съм ходил в кенефа. А ти — ти вкара Мич в апартамента си.

Кайе сви устни.

— Огюстин ли ти каза, че съм спала с Мич?

Дикън остана невъзмутим.

— Мразя тези гадости като всички нормални хора. Но изглежда, няма друг начин!

— Според кого? Според Огюстин?

— Огюстин също се опари. Ние сме в криза. За Бога, Кайе, трябваше вече да си дадеш сметка за това.

— Никога не съм твърдяла, че съм светица, Кристофър! Не вярвах обаче, че ще ме изоставиш, след като ти ме забърка в тази каша.

Дикън сведе глава и въздъхна.

— Надявах се да бъдем партньори.

— Партньори в какво, Кристофър?

— Виждах в теб... интелектуален събеседник.

— И приятелка?

За миг лицето на Дикън придоби изражението на малко момченце, което са хванали натясно. Кайе въздъхна. Нямахше смисъл да му се сърди — очевидно просто не бе оценила дълбочината на чувствата му.

— Никога не си ми признавал, че изпитваш нещо повече от любопитство — каза тя.

— Защото съм муден и не обичам да разкривам това, дето ми е на душата — отвърна Дикън. — Не мога да те виня, че не си се

досетила.

— Но те нараних с това, че избрах Мич.

— Не мога да отрека, че ме заболя. Кое то не повлия на научната ми преценка.

Кайе поклати глава.

— Какво можем да спасим сега?

— Иди да представиш доказателствата си. Не вярвам обаче да са чак толкова необорими — Той се обърна и излезе от бюфета.

Кайе отнесе чинията и чашата си до шубера. След това си погледна часовника. Трябваше да поговори с Луела Хамилтън. Би могла да отскочи до НЗИ и да се върне навреме.

Обади се на охраната и поръча кола.

58.

БЕРЕСФОРД, НЮ ЙОРК

Мич излезе от старинната, боядисана в бяло сграда на гарата, засенчи очи от слънцето и се огледа. Беше единственият, който слезе от влака в Бересфорд.

Миришеше на прясно окосена трева и нагорещен асфалт. Той се огледа: очакваше някой да го посрещне, очакваше да види Мъртън. Онази част от градчето, която се виждаше отвъд моста, се състоеше предимно от стари къщи и малки магазинчета.

Една черна лимузина спря на паркинга и от нея слезе червенокос мъж. Погледна към гарата и махна с ръка.

— Казва се Уилям Дейни. Притежава половината град — по-скоро семейството му. Имат имение на около десетина минути оттук, което може да си съперничи с Бъкингамския дворец.

Мич слушаше Мъртън, докато журналистът управляваше колата по виещия се път между двата реда плътно засадени дръвчета. Слънцето хвърляше златисти отблясъци върху шосето. От пет минути не бяха срещали друга кола.

— Дейни се е занимавал с ветроходство. Потрошил няколко милиона за суперскъпа състезателна яхта, но не могъл да се представи добре в нито една гонка. Това било преди двајсетина години. А след това открил антропологията. Проблемът е, че мрази калта. Обича водата, а мрази калта, мрази копането... Обичам да карам кола в Америка — смени неочаквано темата Мъртън. — Почти като в Англия е, дори мога да разчитам на шофьорските си инстинкти. Той хвърли поглед на Мич и се засмя. — Жалко за размириците. В Англия положението все още е относително спокойно, но предполагам, че скоро правителството ще бъде сменено. Милият ни стар министър-председател не е много в час. Все още си мисли, че най-сериозният проблем на страната е преминаването към еврвалута. Мрази

гинекологичния аспект на настоящата криза. Как е господин Дикън? А госпожа Ланг?

— И двамата са добре — отвърна Мич. Не искаше да разговаря на тази тема. Харесваше Мъртън, но не и начина, по който журналистът се вреше навсякъде — дори в личния му живот.

Имението на Дейни беше триетажен дворец от сив камък, до който водеше покрита с червена сгурия алея. Неколцина градинари се занимаваха с дръвчетата и декоративните храсти, а когато приближиха къщата, им помаха стройна възрастна жена с бричове и ботуши за езда.

— Това е госпожа Дейни, майката на нашия домакин. Много приятна старица. Не влиза много често в стаите на сина си.

Мъртън паркира пред широкото стълбище и каза:

— Вече се събрахме всички. Аз, ти, Дейни и хер професор Фридрих Брок, бивш служител на Инсбрукския университет.

— Брок?

— Да. Каза ми, че сте се срещали.

— Така е. Веднъж.

Влязоха в просторна гостна, облицована с тъмно дърво. Подът бе от мрамор, покрит с ръчнотъкан китайски килим. В единия му край, в сянката, зад заслепяващата светлина на високите прозорци, стоеше висок мъж.

— Уилям, това е Мич Рейфълсън — представи го Мъртън, подхванал Мич за лакътя.

Мъжът от сянката протегна ръка и тя попадна в лъчите на слънцето. На пръстите му лъщяха три златни пръстена. Здрависаха се.

Дейни беше около петдесетгодишен, със загоряло от слънцето лице, посребрели коси и широко чело. Имаше мънички, перфектно оформени устни, които лесно се усмихваха, тъмнокафяви очи и гладки бебешки бузи. Раменете му под сакото бяха широки, а ръцете — мускулести.

— За мен е чест да се запозная с вас — произнесе той. — Бях готов да закупя мумиите от вашите приятели, стига да ми ги бяха предложили. А след това щях да ги предам на университета в Инсбрук. Вече го казах на хер професор Брок и той ми даде опрощение.

Мич се усмихна любезно. В края на краищата бе дошъл тук, за да се срещне с Брок.

— В действителност Уилям не притежава никакви човешки останки — поясни Мъртън.

— Стигат ми копия — отливки, скулптури — обясни Дейни. — Не съм учен, това по-скоро ми е хоби, но се надявам да отдам почит на миналото, като се опитам да го разбера.

— Към Залата на човечеството — обяви Мъртън и ги подкани с ръка. Дейни вдигна гордо глава и ги поведе.

Това вероятно бе бившата бална зала в източното крило на имението. Мич не бе виждал нищо подобно другаде, освен в музей: петнайсетина стъклени витрини, подредени в две редици, с килимени пътеки между тях. Във всяка витрина имаше отливка или дубликат на някой прочут изкопаем антропологичен вид. *Australopithecus afarensis u robustus. Homo habilis u erectus.* Мич преброи шестнадесет различни неандерталски скелета, всичките професионално изработени; шест от тях имаха въсърни реконструкции на естествения изглед на индивидите. Редици безкосмени маймуни, осветени от елегантни, вградени в тавана светлинни тела, отвърщаха с безразличие на погледите му, докато крачеше между тях.

— Невероятно — въздъхна той. — Защо не съм чувал досега за вас, господин Дейни?

— Не обичам да се хваля. Обсъждам интересите си с неколцина избрани: семейство Лийки, Бьорн Куртен, още няколко. Зная, че съм ексцентрик, но така ми харесва.

— Сега и ти си сред избраниците — рече Мъртън на Мич.

— Професор Брок е в библиотеката. — Дейни им посочи пътя. Мич нямаше нищо против да прекара още малко време в залата. Въсърните скулптури бяха великолепни, първокачествени репродукции, почти неотличими от самите оригинали.

— Всърност съм тук. — Брок се показа иззад една витрина. — Нямах търпение да изчакам. — Струва ми се, че вече се познаваме с доктор Рейфълсън. Нали?

Мич стисна ръката на Брок, Дейни кимаше ухилен. Преместиха се в библиотеката, огромно елегантно мебелирано помещение с три реда тесни балкони, опасващи стените с лавици. Единствената свободна стена бе украсена с голяма панорамна картина на Алпите.

Настаниха се около голяма кръгла маса в средата.

— Първият ми въпрос — взе думата Брок — е дали ги сънувате, доктор Рейфълсън? Защото аз ги сънувам, и то често.

Дейни лично им поднесе кафето, след като бе докарано върху поднос на колела от нисък набит мъж с черен костюм. Чашките бяха от изящен китайски порцелан с изрисувани цветя и листа, очевидно невъобразимо скъпи.

— Аз лично все още не вярвам на тези сънища — продължи Брок. — Но героите им продължават да ме преследват.

Мич огледа останалите, не разбираше какво се очаква от него. Съществувахе далечна възможност връзката с тези хора да влоши още повече положението му. И без това напоследък репутацията му бе пострадала сериозно.

Мъртън долови безпокойството му.

— Срещата ни е напълно поверителна и ще бъде запазена в тайна — увери го той. — Нямам никакво намерение да пиша за нея. Доктор Брок е уверен, че мумиите от Алпите са първото намерено доказателство за процеса на човешката еволюция.

— По-точно вътревидова еволюция — поясни Брок. — Напоследък тази тема е доста разчепквана. Особено след откриването на АЧЕРВ в тъканите на мумиите.

Дейни се наведе напред, с порозовели бузи, изцяло погълнат от разговора. Мич реши, че няма какво да крие от тези хора.

— Открихме и други доказателства — обяви той.

— Да, чух за това от Оливър и от Мари Кьониг от Вашингтонския университет.

— Не аз, а хората, с които се срещам. Моята работа беше компрометирана. От собствените ми действия.

Брок махна с ръка.

— Вече ви бях простил грешката, когато ви позвъних в апартамента в Инсбрук. Мисля, че мога да ви симпатизирам, защото смятам, че казвате истината.

— Благодаря. — Мич кимна разчувствано.

— Извинявам се, задето тогава запазих инкогнито, но надявам се, че ще ме разберете.

— Разбирам ви.

— Кажете ми какво смятате, че ще се случи — намеси се Дейни.
— Вашите колеги ще дадат ли гласност на откритията за мумиите?

— Сигурно — каза Брок. — Но ще го обяснят със заразяване и ще продължават да твърдят, че мумиите не са в родствени връзки. Ще ги кръстят *Homo sapiens alpinensis* и ще пратят бебето за изследване при други специалисти в Италия.

— Но това е нелепо — заяви Мич.

— Да. И вероятно няма да могат дълго да се прикриват зад подобни теории, но през следващите няколко години ще управляват консерваторите, привържениците на твърдата линия. Те ще придават на информацията този вид, който им е изгоден, ще търсят за подкрепа онези, които са готови да ги следват и да не разклащат лодката — като фанатиците, които защитават свитъците от Мъртво море. Искат да си запазят кариерите, без да се разправят с революция, която може да ги катурне от топлите им местенца.

— Невероятно — промърмори Дейни.

— Не, напълно човешко, нали и вие изучавате хората? Давате ли си сметка, че женската е пострадала по същия начин — от някой, който не е искал тя да роди детето си?

— Все още не го знаем със сигурност — рече Мич.

— Аз го зная — заяви Брок. — Пазя резервите си от вяра, дори само за да имам сили и енергия да се изправя срещу фанатиците. Не е ли достатъчно доказателство това, че и вие като мен сънувате картини от отминалото време?

Мич бавно кимна.

— Може би това е първородният грях на нашия вид — че неандерталските ни предци са искали да спрат прогреса, да запазят уникалното си положение... като избият децата от новото поколение. Тези, от които сме произлезли ние. Не правим ли и ние сега същото?

Дейни поклати глава и изхъмка тихо. Мич го погледна с любопитство, после се обърна към Брок.

— Сигурно сте запознат с резултатите от ДНК-експертизата. Разбрах, че не са били публикувани.

Брок сложи куфарчето си на масата и почука с пръст по капака.

— Тук държа всички материали на DVD, имам графики, таблици, резултати от различни лаборатории в целия свят. Двамата с

Оливър; ще ги пуснем в мрежата, нека всички знаят за какво става въпрос.

— Това, което искаме, е да станат достояние на максимално широк кръг — намеси се Мъртън. — Разполагаме с неопровержими доказателства, че еволюцията чука на вратата ни.

Мич замислено прехапа устни.

— Разговаряхте ли с Кристофър Дикън?

— Той заяви, че не може да ни помогне — отвърна Мъртън.

Това разтърси Мич.

— Последния път, когато се срещнах с него, ми изглеждаше ентусиазиран, дори запален.

— Сега е на друго мнение — рече Мъртън. — Мисля, че трябва да вземем в отбора доктор Ланг. Бих могъл да убедя и някои хора от Вашингтонския университет — доктор Кьониг и доктор Пакър, плюс още един-двама еволюционни биолози.

Дейни кимна ентусиазирано.

Мъртън се обърна към Мич.

— По вида ти съдя, че не одобряваш.

— Ситуацията е различна. Не можем да се държим, сякаш сме колеги, разглеждащи подлежащ на дебат проблем.

— Смятах те за човек, който не си поплюва — каза Мъртън.

— Грещиш. Обичам да пипам внимателно и да действам по правилата. Животът не си поплюва.

Дейни се ухили.

— Добре казано. Аз пък ще се радвам да намеря нови приятели, които да въведа в тесния си семеен кръг.

За миг Мъртън и Мич се спогледаха учудено.

— Интересна идея — отбеляза Мъртън, повдигнал лекичко вежди.

— Ако ще се опитваме да предизвикаме буря в замъка, току-виж завършим с повече затворени, отколкото отворени врати — заяви Брок.

— Мич — продължи Мъртън, — кажи ни как според теб да го направим по правилата?

— Трябва да сформираме група от експерти — заговори Мич, внезапно възпламенен от идеята. — Пакър и Мария Кьониг са чудесно начало. Те ще доведат свои колеги — генетици и молекулярни биолози от Вашингтонския университет, НЗИ, други университети и

изследователски центрове. Оливър, вероятно не по-зле от мен разбираш за какви хора говоря.

— За най-прогресивните сред еволюционните биолози — кимна Мъртън.

— За съжаление аз познавам само консерватори — оплака се Брок. — В Инсбрук си пиех кафето с неподходящи хора.

— Необходима ни е научна фондация — продължи Мич. — Кворум от уважавани учени.

— Това ще отнеме седмици, дори месеци — рече Мъртън. — Всеки иска да си пази местенцето.

— Ами ако се насочим към частния изследователски център? — подхвърли Дейни.

— Там вече вие може да сте ни от помощ — каза Мъртън. — Разполагате с възможности да организирате първокласна конференция, а точно това ни е нужно сега. Да се противопоставим на диктата на Работната група.

— Колко може да струва това? — попита Дейни. — Стотици хиляди, милиони?

— По-скоро първото — отвърна захилено Мъртън.

Дейни ги погледна разтревожено.

— Все пак за толкова много пари ще трябва да попитам мама.

59.

НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

— Аз я пуснах — призна доктор Липтън. Седеше зад бюрото си.
— Пуснах ги всичките. Шефът на клиничния център каза, че разполагаме с достатъчна информация и можем вече да прекратим изследванията.

— И просто... ги остави да си идат вкъщи? — попита изумено Кайе.

Липтън кимна.

— Кайе, разбери ме, бяхме престъпили всички човешки норми.

— Ами ако им е нужна помощ?

Липтън сведе поглед към бюрото.

— Предупредихме ги, че новородените ще имат тежки малформации и че едва ли ще оцелеят. Насочихме ги към съответните областни центрове. Ще поемем всички техни разноски, дори да има усложнения. Особено ако има усложнения.

— Те вземат ли РУ-486?

— По свой избор.

— Това не е разумно, Денис.

— Зная. Шест от жените настояха да го вземат. Искат да направят аборт. В този момент не можем да продължим.

— Ти каза ли им...

— Кайе, инструкциите ни са съвсем недвусмислени. Съществува ли и най-малка опасност плодът да увреди майката, предприемаме мерки за прекъсване на бременността. Аз подкрепям правото им на избор.

— Разбира се, Денис, но... — Кайе огледа кабинета, подредените по стелажите стъкленици с ембриони в различен стадий на развитие.
— Не мога да повярвам.

— Огюстин ни помоли да спрем даването на РУ-486, докато не бъде изградено ясно становище по въпроса. Но нашият шеф каза, че ще поеме отговорността.

— Кои поискаха да вземат лекарството?

— Луела Хамилтън — отвърна Липтън. — Снабдихме я и тя обеща да ходи редовно на прегледи.

— Значи е свършено, така ли?

— Поне що се отнася до нас. Нямахме друг избор. Каквото и да правим, изложени сме на атаки. В такъв момент най-важни са пациентите. Всъщност днес получихме нови разпоредби от секретаря по здравни въпроси. Никакви препоръки и съвети за аборт, никакво разпространение на РУ-486. Измъкваме се сухи от водата.

— Нямам телефона и домашния адрес на Луела Хамилтън — каза Кайе.

— От мен няма да го получиш. Тя има право на спокойствие. — Липтън я погледна. — Кайе, не преминавай границата.

— Мисля, че всеки момент ще ме прокудят отвъд нея. Благодаря ти, Денис.

60. НЮ ЙОРК

Мич се качи на влака за Олбъни и веднага бе посрещнат от миризмата на човешки тела, напечени от слънцето дрехи, дезинфектант и нагорещена пластмаса. Имаше чувството, че току-що е избягал от земята на приказките. Ентусиазмът на Дейни да приеме „новия член на семейството“ едновременно го забавляваше и плашеше.

Човешката раса бе напреднала толкова много, особено в науки като биологията, че тази нова и неочаквана форма на възпроизвеждане, на създаване нов вариант на вида, можеше да бъде потушена в самия зародиш, или контролирана и насочвана, като че ли ставаше въпрос за някаква научна игра.

Той се загледа през прозореца към малките градчета, младите гори, по-големите селища с мрачни складове и почернели, бълващи продукция заводи.

61.

ЦЕНТРАЛАТА НА „АМЕРИКОЛ“, БАЛТИМОР

Кайе взе документите, които бе поръчала по Медлайн, общо двайсет копия на различни публикации, всичките грижливо опаковани. Докато се качваше на асансьора, погледна първия и поклати глава.

На десетия етаж бе оборудван втори пропускателен пост и тя изгуби няколко минути, докато премине през него. Преровиха ѝ багажа, провериха я с метален детектор за оръжие и накрая шефът на охраната поиска някой отвътре да потвърди за нея. Дойде Дикън, каза, че я познава, и тя влезе в заседателната зала с петнайсетина минути закъснение.

— Закъсняваш — прошепна ѝ Дикън.

— Ужасно движение. Чу ли, че са преустановили специалното изследване?

Дикън кимна.

— Всички подскочат като пощурели и гледат да избегнат отговорност. Никой не иска да го сдъвчат.

Вицепрезидентът бе седнал начело на масата, до него бе научният съветник. В помещението имаше четирима агенти на Сикрет Сървиз. Разнасяха се разхладителни питиета; вицепрезидентът пиеше пепси.

Докато Дикън отвеждаше Кайе на мястото ѝ, Франк Шоубек приключи с доклада за работата на НЗИ.

— Отне му само пет минути — прошепна Дикън.

Шоубек слезе от катедрата и мястото му зае Марк Огюстин.

— Доктор Ланг пристигна — обяви той. — Да преминем към социалната страна на проблема. Имахме вече двайсет бунта на територията на Щатите. Повечето от тях бяха предизвикани от обявлението ни, че ще започнем безплатно раздаване на РУ-486. Не сме го правили, макар да иммахме подобен план.

— Лекарството не е забранено — обади се ядосано Крос. — Господин вицепрезидент, поканих един от водачите на мнозинството в

Сената да присъства на тази среща, но той отказа. Не мога да нося отговорност заради...

— Моля те, Мардж — прекъсна я Огюстин. — След няколко минути ще ти дадем думата.

— Извинявайте — каза Крос и скръсти ръце. Вицепрезидентът вдигна глава и огледа аудиторията. Погледът му за миг спря върху Кайе и на лицето му се изписа загриженост.

— Не само в нашата страна има граждански вълнения — продължи Огюстин. — Вървим към социално бедствие с катастрофални размери. Накратко казано, обществото не разбира какво се случва. Хората реагират според първичните си инстинкти или напътствията на демагозите. Един от популярните проповедници, Пат Робъртсън, вече обяви, че Господ Бог ще изпепели Вашингтон и Работната група заради опитите с РУ-486. И той не е сам. Има сериозна опасност обществото да се обедини зад някоя лесно смилаема идея, която няма нищо общо с истината, най-вероятно с религиозен аспект, и тогава науката ще изхвърчи през прозореца.

— И слава Богу — обади се Крос. Разнесе се нервен смях. Вицепрезидентът не се засмя.

— Нашата среща трябваше да се състои още преди три дни — продължи Огюстин. — Събитията от последните два дни налагат да се вземат спешни мерки. Вече приключихме с анализа от действието на РУ-486, или както го нарекохме — РУ-Пентиум. Доктор Джаксън?

Джаксън се изправи.

— Предклиничните изследвания не показаха никаква ефективност на нашите ваксини или рибозомните инхибитори срещу наскоро откритите щамове, известни като АЧЕРВ-Х. Имаме основания да смятаме, че всички нови инциденти с „иродов грип“ от последните три месеца могат да бъдат свързани със заразяване с АЧЕРВ-Х, от който са намерени поне деветдесет различни варианта, всичките с разновидности в гликопротеиновата обвивка. Не можем да открием участъка от РНК, където се съдържа информацията за големия протеинов комплекс, защото нашите рибозоми не разпознават мутиралите форми. Накратко, разработките на ваксина стигнаха задънена улица. Ще трябва да търсим алтернативни средства, което ще отнеме поне половин година.

Той седна.

Огюстин търпеливо изчака залата да погълне информацията.

— Доктор Филипс.

Гари Филипс, научният съветник на президента, се изправи и приближи катедрата.

— Президентът настоя да ви предам неговото безпокойство. Надявахме се на повече, но доколкото разбрахме, научните центрове в другите страни също не могат да се похвалят с някакъв напредък. Очевидно трябва да признаем, че сме се изправили срещу необичайно умен и разностранен опонент, и ще трябва да говорим в един глас, по един и същи начин, ако не искаме да раздвоим обществото. Ситуацията е почти взривоопасна, обществеността е настръхнала, усещам, че има противоречия между „Америкол“ и някои от членовете на Работната група.

— Не е разцепление — обади се Джаксън. — По-скоро схизма.

— Доктор Ланг. Информираха ме, че вие не споделяте някои от възгледите, изразени тук от доктор Джаксън и Марк Огюстин. Ще бъдете ли така добра да ни запознаете с вашето мнение по въпроса, за да можем всички да го преценим?

Кайе се стресна. Все пак успя да се надигне, пое си дъх и каза:

— Сър, не вярвам, че мнението ми ще бъде отсъдено справедливо. Изглежда, аз съм единственият човек в тази стая, който има различно становище.

— Точно сега трябва да сме единни, но трябва и да сме честни помежду си — каза научният съветник. — Четох статиите ви за човешкия ендогенен ретровирус, госпожо Ланг. Нищо чудно да бъдете номинирана за Нобелова награда. Смятам, че сме длъжни да изслушаме несъгласието ви, и сме готови да го направим. Съжалявам, че не разполагаме с много време, но такъв е моментът.

Той ѝ даде знак да излезе отпред. Кайе застана до катедрата. Филипс ѝ отстъпи мястото.

— Споделила съм мнението си в многобройни разговори с доктор Дикън, както и с Мардж Крос и доктор Джаксън — почна Кайе. — Тази сутрин събрах папка с подкрепящи научни изследвания — тук има не само мои статии, но и разработки на човешкия геном, еволюционна биология, дори палеонтология. — Тя отвори куфарчето и извади папката. — Не разполагам само с окончателната идея, която да

свърже всички мои теории в едно. Научните анализи от Инсбрук все още не са станали обществено достояние.

Джаксън завъртя очи към тавана.

— Тук имам обаче предварителния доклад за доказателствата, събрани от доктор Дикън в Турция и Грузия...

Кайе говори дващсет минути, като наблегна на някои частни въпроси, между които работата ѝ върху преносимите елементи и ЧЕРВ-ДЛЗ. Спря се и на успешното търсене на различни версии на големия протеинов комплекс в същия ден, когато бе чула от Джаксън за мутациите на АЧЕРВ.

— Сигурна съм, че АЧЕРВ-Х е резервен, или алтернативен отговор на провала на първоначалната латерална трансмисия за създаване на жизнеспособно поколение. Второстадийните бременности, индуцирани от АЧЕРВ-Х, няма да бъдат податливи на херпесни или други вирусни инфекции. Те ще създадат здраво и жизнеспособно поколение. Не разполагам с преки доказателства за това — все още такива деца не са се родили. Съмнявам се обаче, че ще трябва да чакаме дълго. По-скоро е време да се приготвим.

Остана изненадана от спокойния си тон, но може би вече бе дошъл моментът да забрави всичките си страхове. Огюстин я наблюдаваше внимателно, с нещо като възхищение, и накрая я дари с мимолетна усмивка.

— Благодаря ви, доктор Ланг — каза Филипс. — Въпроси?

Франк Шоубек вдигна ръка.

— Доктор Дикън подкрепя ли становището ви?

Дикън се изправи.

— Подкрепях го в началото. Наскорошните открития ме накараха да разбера, че не съм бил прав.

— Какви открития? — обади се Джаксън. Огюстин го заплаши с пръст, но остави въпроса.

— Смятам, че АЧЕРВ мутира така, както мутират всички болестотворни организми. Нищо не може да ме убеди, че не се държи като човешки патоген.

— Не е ли истина, госпожо Ланг, че по-ранните и предполагаемо незаразни форми на ЧЕРВ са били свързани с някои видове тумори? — попита Шоубек.

— Така е. Но те се проявяват също така и в незаразна форма в множество тъкани, включително плацентата. Едва сега имаме възможност да разберем колко много и различни роли може да играе този ендогенен ретровирус.

— Но не знаем какво търси в нашия геном, в тъканите ни, нали, доктор Ланг? — попита Огюстин.

— До този момент не съществува теория, обясняваща неговото присъствие.

— А що се отнася до болестотворното му действие?

— Множество вещества в нашия организъм имат както положителна, така и вредна, роля, включително могат да предизвикват болести — отвърна Кайе. — Онкогените например, иначе необходими гени, които при определени обстоятелства довеждат до рак.

Джаксън вдигна ръка.

— Бих искал да спра този спор с един поглед от еволюционна гледна точка. Макар да не съм еволюционен биолог — добави той — и никога да не съм твърдял това по телевизията...

В залата се разнесе кикот, но Шоубек и вицепрезидентът останаха сериозни.

— ... мисля, че съм получил необходимите знания по въпроса още в университета. Общоприето становище е, че еволюционният процес се развива чрез случайни мутации вътре в генома. Тези мутации променят природата на протеините или на други компоненти, изразявани от нашата ДНК, и обикновено са пагубни, понеже довеждат организма до болест или смърт. Но с течение на времето и при променящите се условия мутациите могат да създадат нови форми, носители на позитивни изменения. Прав ли съм, доктор Ланг?

— Такова е общоприетото становище — съгласи се тя.

— Но сега вие твърдите, че някакъв все още неоткрит механизъм вътре в генома поема контрола над нашата еволюция, усещайки по някакъв начин накъде трябва да се развиват промените. Така ли?

— В известен смисъл — съгласи се тя. — Вярвам, че нашият геном е доста по-умен, отколкото сме ние. Необходими са ни били десет хиляди години, за да стигнем до някакво научно разбиране на живота. Земните видове се развиват и еволюират, като се конкурират помежду си, милиони години. Те са се научили да оцеляват при условия, които не можем дори да си представим. Дори най-

консервативно настроените биолози знаят, че различните видове бактерии могат да си сътрудничат и да се учат една от друга, а напоследък стигнахме до извода, че подобен механизъм съществува при метазоните, растенията и животните, когато изпълняват отредените им роли в екосистемата. Земните видове са се научили да предугаждат промените в климата и да отговарят по съответния начин, да вземат необходимата преднина и аз смятам, че в нашия случай геномът реагира на социалните промени и на стреса, който те поражда.

Джаксън се престори, че обмисля тази идея, после попита:

— Ако бяхте преподавател и някой от студентите ви бе изразил подобна теория, щяхте ли да го подкрепите?

— Не — отвърна Кайе.

— Защо не?

— Това не е широко разпространена гледна точка. Еволюцията е една от полузатворените глави на биологията и само смели изследователи дръзват да оспорят постулатите на модерния дарвинов синтезис. Това не е по силите на студент.

— Значи Чарлз Дарвин греша, а вие сте права?

Кайе се обърна към Огюстин.

— Доктор Джаксън сам ли провежда този разпит?

Огюстин пристъпи напред.

— Имате възможност да отговорите на опонентите си, доктор Ланг.

Кайе се извърна и погледна с присвити очи Джаксън.

— Аз не предизвиквам Чарлз Дарвин, защото изпитвам безкрайно уважение към него. Дарвин щеше да препоръча да не вграждаме идеите си в камък, преди да сме разбрали принципите. Аз дори не отхвърлям много от принципите на модерния синтезис — ясно е, че създаденото от генома трябва да премине изпитания, за да докаже, че може да оцелее. Мутацията е източник на неочаквани и понякога полезни нововъведения. Но за да обясним какво става в природата, са ни нужни по-сериозни познания. Модерният синтез е създаден в период, когато едва сме започвали да разбираме ролята на ДНК и да полагаме основите на съвременната генетика. Дарвин щеше да е очарован от познанията, които имаме днес за плазмидите и обмяната на свободна ДНК, за грешните връзки вътре в генома, за

преобразуването и предаването на скрити вируси, за маркерите и генетичната структура, за всички тези генни феномени, много от които все още не са намерили своето обяснение, нито мястото си в модерния синтез.

— Има ли уважаващ себе си учен, който да подкрепи становището, че геномът е „самоосъзнаващ се ум“, способен да оценява околната среда и да влияе върху посоката на собствената си еволюция?

Кайе въздъхна.

— Ще ми отнеме няколко часа да коригирам и разширя това становище по начина, по който го формулирахте, но в най-общи линии отговорът е да. Нито един от тях обаче не присъства тук.

— И възгледите им не подлежат на дискутиране?

— Разбира се, че не — отвърна Кайе. — Нищо в науката не е защитено от дискутиране. Помъчете се да избягвате думата „ум“, защото тя има персонални и религиозни оттенъци, които в случая придават погрешен смисъл. Предпочитам термина „система“ — възприемаща и адаптативна система на коопериране и конкуриране между индивидите.

— Вярвате ли, че този ум, или система, може по някакъв начин да е еквивалентна на Бог? — попита Джаксън. Този въпрос я завари неподготвена.

— Не — отвърна Кайе. — Нашите собствени умове функционират като възприемащи и адаптативни системи, но това не ни прави богове.

— Но нашите мозъци създават „умове“, нали?

— В известен смисъл е така.

— Тоест кръгът се затвори — каза Джаксън. — И някакъв Ум — може би с главна буква — действително влияе на еволюцията?

— Ударението отново е поставено на грешно място — отвърна Кайе и едва сега осъзна, че щеше да е по-добре, ако не беше обърнала внимание на въпроса.

— Досега публикували ли сте някаква част или цялата си теория в научни издания?

— Не — отвърна Кайе. — Позволих си да споделя подобни възгледи единствено в статията си за ЧЕРВ-ДЛЗ.

— Много от списанията отказваха да публикуват статиите ви, нали?

— Да.

— Като „Клетка“, например.

— Да.

— „Вирусология“ най-уважаваното издание по специалността ли е?

— Едно от най-сериозните.

Джаксън пропусна това покрай ушите си.

— За съжаление нямах време да прегледам вашите материали. За което моля да ме извините — продължи той и се изправи. — Как мислите, някои от авторите, на които се позовавате в статиите си, биха ли се съгласили да ви подкрепят по въпроса за хода на човешката еволюция?

— Съмнявам се. Нашата специалност е от бързо развиващите се.

— Може би не искате да кажете развиваща се, а изостанала, доктор Ланг?

— Вярно е, че е все още в началния си стадий — не се сдържа Кайе. — Само на подобно ниво бихме могли да си позволим да отхвърляме очевидни доказателства. — Не се сдържа и погледна Дикън. Той ѝ отвърна с нещастен поглед.

Огюстин пристъпи напред и вдигна ръка.

— Така можем да продължим цял ден. Сигурен съм, че ще се получи интересен диспут, но в действителност от нас се иска да определим дали възгледите на доктор Ланг могат да са от полза за целите на Работната група. Задачата ни е да опазваме здравето на обществото, не да обсъждаме научни въпроси.

— Не беше честно, Марк — надигна се на свой ред Мардж Крос. — Кайе, не ти ли прилича на съдебен процес?

Кайе въздъхна, позволи си да се усмихне и накрая кимна.

— Съжалявам, че не разполагаме с повече време — продължи Мардж. — Тук чух ужасно интересни неща, лично аз споделям някои от тези възгледи, но за съжаление сме впримчени от бизнеса и политиката и нямаме време да продължаваме в същата посока.

Огюстин я гледаше с видимо недоволство. Кайе погледна към вицепрезидента. Той озадачено беше свел поглед към папката пред себе си. Очевидно се чувстваше като някой, който е отишъл на конни

състезания, но не знае на кой кон да заложи. Просто чакаше дебатът да приключи.

— Разбирам, Мардж — каза Кайе и почувства, че гласът ѝ трепери. — Благодаря ти, задето придаде яснота на нещата. Не виждам друга възможност, освен да напусна Работната група. Тъй като с това ще намаля и цената си за „Америкол“, поднасям ти моята оставка.

След срещата Огюстин дръпна Дикън настрана. Дикън бе опитал да настигне Кайе, но тя бе избързала към асансьора.

— Не стана така, както очаквах — заговори Огюстин. — Не искам Кайе да напуска Работната група, а само да не прави достояние идеите си пред обществото. Божичко, Джаксън ни направи такава лоша услуга...

— Познавам достатъчно добре Кайе Ланг — прекъсна го Дикън. — Сърдита ни е и затова си тръгна и никога вече няма да се върне. Аз съм точно толкова виновен, колкото и Джаксън.

— Но все нещо може да се измисли, нали? — Огюстин го стисна за ръката.

— Нищо, Марк. Край. И не ме карай да опитвам.

Към тях се приближи Шоубек.

— Довечера ще има нов поход към Вашингтон. Женски организации, черни, испаноезични. В момента евакуират Капитолия и Белия дом.

— И таз добра — въздъхна Марк. — Какво ще правят след това — ще разпуснат правителството?

— Президентът даде съгласие да се използват по-твърди мерки. Армията плюс Националната гвардия. Предполагам, че кметът ще обяви извънредно положение. Тази вечер вицепрезидентът отлита за Лос Анджелис. Господа, ние също трябва да се преместим оттук.

Дикън чу, че Кайе спори с охраната си, и изтича към асансьора, но вратите вече се бяха затворили.

Кайе стоеше на приземния етаж, опряла юмруци на кръста си, и викаше с цяло гърло:

— Не желая да ме охраняваш, ясно ли е? Казах ти вече — приключих с тази история!

— Госпожо, разберете, нямам избор — възрази Бенсън. Стоеше приведен над нея като бивол. — Обявена е тревога. Не можете да се върнете в апартамента си, докато не пристигнат още агенти, а това ще стане най-рано след час.

Охраната на сградата заключваше вратите и поставяше барикади. Кайе погледна барикадите и любопитните зад стъклата. Една след друга от тавана се спускаха стоманени бариери.

— Мога ли да се обадя по телефона?

— Не, госпожице Ланг — отвърна Бенсън. — Извинявам се за неприятностите, които ви причинявам, но вината не е моя.

— Да, особено когато казахте на Огюстин кого съм вкарала в моя апартамент!

— Питали са портиера, госпожо, не мен.

— И какво — сега трябва да съм с *вас* срещу *тях*, така ли? Искам да съм навън, при обикновените хора!

— Не може. Представете си какво ще стане, ако ви познаят.

— Карл, за Бога, аз подадох оставка!

Агентът разпери ръце и не каза нищо.

— Значи трябва да остана тук?

— Ще бъдете в залата с останалите учени.

С Джаксън? — Кайе прехапа устни, после вдигна очи към тавана и прихна.

62.

НЮЙОРКСКИЯТ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ, ОЛБЪНИ

Мич гледаше през прозореца на таксито студентите, които вървяха по шосето. От сградите непрестанно излизаха дълги върволици, които се вливаха в нижещата се пред тях тълпа. Този път участниците не носеха плакати и лозунги. Вместо това всички държаха вдигнати левите си ръце, с разтворени пръсти и извърнати напред длани.

Шофьорът на таксито, емигрант от Сомалия, се обърна и попита:
— Какво значи това, вдигнал ръка?

— Нямам представа — отвърна Мич.

Заради марша бяха спрели на няколко преки преди университета.

— Много страшно — отбеляза шофьорът боязливо. — Те искат нещо, нали?

Мич кимна.

— Предполагам.

Шофьорът поклати глава.

— Няма да мога да пресека оттатък, господине. Опашката няма край. Искате ли да върне вас обратно на гарата, където по-безопасно?

— Не — отвърна Мич. — Ще слеза тук.

Плати на шофьора и тръгна по тротоара. Таксито обърна и пое обратно.

Мич неволно стисна зъби. Почти осезаемо долавяше напрежението, социалното електричество в дългата колона от мъже и жени, които крачеха с вдигнати ръце.

Не юмруци — разтворена длан. Според Мич това беше по-многозначително.

Една полицейска кола бе спряла на банкета на десетина метра по-нататък. Полицаяте стояха до нея и зяпаха.

Мич се сети за Кайе, после се замисли колко от жените в похода са бременни или носят в себе си АЧЕРВ и как това ще повлияе на връзките им.

— Знаеш ли какво става? — попита го един от полицаите.

— Не.

— Дали ще буйстват?

— Надявам се, че не.

— На нас нищо не ни казват — оплака се полицаят, прибра се в колата, запали мотора, мръдна напред с няколко метра и спря, тъй като пътят му беше блокиран. Поне имаха достатъчно здрав разум да не пускат сирената.

Този поход бе различен от онзи в Сан Диего. Хората изглеждаха уморени, потиснати, обезнадеждени. Мич искаше да може да им каже, че не бива да се плашат, че това не е болест, не е бедствие или чума, но не знаеше дали ще му повярват. Страхът унищожаваше всяка надежда.

Нямаше никакво желание да започва работа в университета. Искаше да е при Кайе и да я пази, докато отмине кризата, да са заедно.

По света имаше толкова много болка.

63. БАЛТИМОР

Кайе отвори вратата на апартамента и влезе. Хвърли чантата и куфарчето си на масата, обърна се, затръшна вратата и дръпна резето. Не беше спала двайсет и осем часа.

Наближаваше обед.

Лампичката на телефонния секретар мигаше. Тя прослуша три съобщения. Първото беше от Джудит Къшнер, която я молеше да ѝ позвъни. Второто от Мич — беше оставил телефонен номер в Олбъни. Третото също беше от Мич: „Успях да се върна в Балтимор, но не беше лесно. Не ме пуснаха в сградата, макар че имам ключ от теб. Търсих те в «Америкол», но не знаеха къде си. Ужасно се безпокоя за теб. Кайе, навън е истински ад. След час-два ще позвъня да проверя дали си се прибрала.“

Кайе избърса очи и тихо изруга. Имаше чувството, че краката ѝ са затънали в тиня.

„Америкол“ бе заобиколен от четири хиляди демонстранти в продължение на девет часа. Сградата бе напълно изолирана от външния свят. Накрая полицията успя да си пробие път и да раздели тълпата на по-дребни, не толкова организирани групи, които бързо разпръсна. Въпреки това имаше пожари и преобърнати коли.

— Къде си, Мич? — прошепна тя, докато вдигаше слушалката. Тъкмо прелистваше указателя да намери номера на централата на Нюйоркския университет, когато телефонът иззвъня.

Тя бързо вдигна слушалката.

— Ало?

— Пак е Черният нашественик. Как си?

— Мич! Божичко, добре съм. Само съм малко изморена.

— Минах през центъра. Подпалили са залата за конференции.

— Зная. Къде си сега?

— На една пряка от теб. От кабината виждам твоя блок.

Кайе въздъхна облекчено.

— Мич, ужасно имам нужда от теб. Моля те, ела. Искам да си събера багажа и да си вървя. Охраната не иска да ме остави, но засега са долу във фоайето. Ще им кажа да те пуснат.

— Дори не се явих на онова интервю в университета.

— Аз пък напуснах „Америкол“ и Работната група. Сега сме наравно.

— Безработни и двамата?

— Поне аз. С тлъста банкова сметка и никакви идеи как да се препитавам.

— Къде ще идем? — попита Мич.

Кайе бръкна в чантата си и извади двете кутийки с реактиви за определяне на АЧЕРВ. Беше ги купила от аптеката на няколко преки от „Америкол“.

— Какво ще кажеш за Сиатъл? Нали имаш апартамент?

— Да.

— Чудесно, Мич. Да идем там. Чудно ще си живуркаме в ергенската ти квартира.

— Ти си се побъркала. Идвам веднага.

Той затвори. Кайе се засмя облекчено, после промърмори:

— Наистина съм откачила!

Извади от хладилника шише студена вода и викна:

— Писна ми от лукс и пазачи! Писна ми да съм чужда собственост.

И като го каза, се сети, че трябва да предупреди Бенсън, че Мич ще дойде.

64. АТЛАНТА

Дикън крачеше към своя кабинет в Първи корпус на Клифтън Роуд 1600. Докато вървеше, преглеждаше пакета с нови материали — специален федерален пропуск, току-що отпечатани инструкции за новите мерки за безопасност, уговорени през следващата седмица срещи.

Не можеше да повярва, че се е стигнало дотук. Патрули на Националната гвардия обхождаха района и макар пред Центъра да нямаше големи стълпотворения, на всеки десет минути получаваха телефонни заплахи.

Той отвори вратата на кабинета, спря за момент и огледа прохладната, спокойна обстановка. Доця му се сега да е в Лагос, в Тегусигалпа, дори в Грузия щеше да е по-спокоен, защото опасностите, които дебнеха там, му бяха познати.

Предпочиташе да си има работа с вируси, отколкото с излезли изпод контрол тълпи.

Остави пакета на масата и чак сега си спомни, че вътре има още нещо важно. Нещо, което бе взел от Огюстин: аутопсионния протокол за първостадийна бременност от Нортсайдската болница. Огюстин работеше върху един толкова засекретен план, че дори Дикън не знаеше нищо за него, но всички файлове, в които ставаше дума за ЧЕРВ и АЧЕРВ, се копираха и за Дикън.

Той намери протокола, после се изправи, спомнил си неочаквано разговора с Джейн Салтър преди месеци, за писъците на маймуните в тези стари сгради.

Затропа с обувка по пода, в ритъма на стара детска песничка: „Вътре буболечки, вън буболечки, пицете маймунки, бягайте, мечки...“

Вече нямаше никакво съмнение. Кристофър Дикън бе като останалите — готов да следва тълпата докрай, само и само да не си подава главата навън.

Взе пакета и излезе.

65. БАЛТИМОР

28 АПРИЛ

Кайе метна найлоновия чувал на рамо. Мич сграбчи двата куфара и застана до вратата, подпряна с гумен клин. Вече бяха натоварили три кашона с багаж в колата, паркирана в подземния гараж на блока.

— Казаха ми да поддържам връзка — засмя се Кайе и показа на Мич малкия черен телефон. — Мардж го плаща. Огюстин ме предупреди да не давам никакви интервюта. Това ще мога да го преживея. А при теб как е?

— Устата ми е запечатана.

— С целувки? — подметна тя и го сръга закачливо.

Бенсън ги изпрати до гаража. Докато товареха багажа, ги наблюдаваше недоволно.

— Не ти ли харесва, че избрах свободата? — попита го Кайе, докато затваряше багажника.

— Можете да постъпвате както желаете, госпожо.

— Сигурно не му се нрави компанията ти — намеси се Мич.

— Ако е така — рече Кайе и застана до Бенсън, — значи е мъж с вкус.

Бенсън най-сетне се усмихна.

— Глупаво е да си тръгвате без охрана.

— Сигурно си прав. Благодаря ти за вярната служба. Предай благодарностите ми горе.

— Слушам, госпожо. И успех.

Кайе неочаквано го прегърна.

— И на теб също.

Тя посегна към дръжката на вратата, спря за миг и огледа колата.

— На колко години е това чудо?

— Нямам представа. Десет-петнайсет.

— Знаеш ли какво — ще ти купя чисто нов лендровър.

- Предпочитам нещо по-скромно.
- Твоя воля. Карай си буика. Ще спим под звездите.

В ОКОЛНОСТИТЕ НА ВАШИНГТОН

Малкият реактивен „Фалкон“ с опознавателни знаци на ВВС изви плавно на изток. Огюстин отпи от колата и надникна през прозорчето; опитваше се да овладее страха си от летенето. Дикън не знаеше, че го е страх — двамата летяха заедно за първи път.

— Бихме могли да поддържаме становището, че дори второстадийните зародиши да преживеят раждането, те ще бъдат преносители на различни заразни варианти на човешки ендеогенни вируси — каза Огюстин.

— А доказателства? — попита невъзмутимо Джейн Салтър. На нея поклащанията на самолета явно не ѝ влияеха.

— Накарах специалисти от Работната група да подберат биопсични резултати от последните две седмици. Известно е, че ЧЕРВ се проявява при най-различни условия, но досега не знаехме, че някои негови части могат да бъдат заразни.

— Все още нямаме никаква представа каква роля изпълняват тези части, ако въобще имат някаква — изсумтя Салтър. Останалите мълчаливо слушаха разговора им.

— Едва ли е положителна — отбеляза Огюстин и тупна с длан по облегалката. — ЧЕРВ продължава да синтезира вирусни елементи, които не са заразни. Докато АЧЕРВ кодира пълния инструментариум — всичко, което е необходимо да бъде построен един вирус и той да може да напусне клетката. Разполагам с мнението на шестима учени, включително и Джаксън, че АЧЕРВ е в състояние „да учи“ останалите човешки ендеогенни ретровируси как да стават заразни. Те ще са най-активни при индивиди с бързо делящи се клетки, каквито са заразените с АЧЕРВ фетуси. Нищо чудно да се изправим срещу заболявания, които са възникнали преди милион години.

— И които да са безвредни за хората — намеси се Дикън.

— Имаме ли право да рискуваме? — попита го Огюстин.

— Добре, ти какво предлагаш? — подметна Салтър.

— Във Вашингтон вече е въведен полицейски час и всеки момент може да бъде обявено извънредно положение. Забранени са демонстрациите, събиранията на открито... Политиците мразят да ги линчуват. Няма да е още дълго така. Народът е като стадо, достатъчно е да блесне светкавица, за да се разскачат лудите глави.

— Сравнението е обидно, доктор Огюстин.

— На пет хиляди метра височина не мога да измисля нищо по-свястно.

— Ти какво... надяваш се да въведат военно положение, за да можем да регистрираме насила всички бременни и да им приберем децата за изследвания? — попита го насмешливо Дикън.

— Ужасно положение, наистина — призна Огюстин. — Повечето, ако не и всички зародиши сигурно ще умрат. Но ако оцелеят, мисля, че ще се преборим да ни ги предоставят.

— Кой говореше, че не бива да се дразни обществото? — попита Дикън.

— Да знаеш от колко време се напъвам да измисля друго решение — оплака се Огюстин. — Ще се радвам на всяко що-годе приемливо предложение.

— Може би не бива да мътим водата точно сега — каза Салтър.

— Нямам никакво намерение да правя или да говоря нещо особено. Важното е да върви работата.

— По-добре да сме на твърда земя — обади се Дикън.

— Прав си, дявол го взел — съгласи се Огюстин. — *Terra firma* и колкото по-скоро, толкова по-добре.

67.

ИЗВЪН БАЛТИМОР

Напуснаха града по шосе номер 26 — магистралата бе задръстена от прииждащи демонстранти и полицията просто не беше в състояние да въведе ред.

— Ние сме виновни за това — въздъхна Кайе, докато гледаше нижещата се зад прозореца тълпа.

— Ти не си виновна за нищо — отвърна Мич.

— Виновна съм, че не можах да защитя идеите си.

Когато най-сетне стигнаха Западна Вирджиния, отбиха от пътя и спряха в един горист къмпинг. Наложиха се да платят трийсет долара за палатково място. Мич разпъна малката палатка, която бе купил в Австрия още преди да се срещне с Тилде и постави газовия котлон под близкото дърво.

Слънцето бе залязло преди двайсетина минути и небето бе забулено от пухкави облаци. Ставаше все по-хладно. Кайе почувства, че косата ѝ е влажна.

На двайсетина метра от тях имаше друго семейство с палатка; иначе къмпингът бе празен.

Кайе се промуши през тесния отвор в палатката.

— Влизай вътре — извика на Мич, свали си роклята и се пъкна в чувала, който той бе разгънал на пода. Мич приключи с котлона и подаде глава през отвора.

— Божичко, жена! — възкликна той с възхищение.

— Подуши ли ме?

— И още как, госпожо — отвърна той с гласа на агент Бенсън и се мушна до нея. — Малко си го стоплила.

— И аз те подуших — каза тя; но лицето ѝ бе сериозно. Помогна му да си свали ризата, но когато Мич затършува в несесера за презервативи, го спря. — Този път няма нужда. Искам те, но без нищо между нас.

Мич хвана лицето ѝ с две ръце и го целуна.

— Не.

— Защо не?
— Защото си в овулация.
— Откъде знаеш, по дяволите?
— Виждам го по цвета на кожата ти. Мога да го помириша.
— Брей, ти си бил страхотен. А друго какво можеш да помиришеш? — попита тя и се притисна към него.
— Пролетта — отвърна той.
Тя повдигна тялото си нагоре и го обгърна с крака.
— Балерината ми тя — рече Мич; гласът му бе приглушен от страст.
— А ти си заразен — прошепна Кайе.
— Какво?
— Заразен си с АЧЕРВ. Подложих се на тест. Беше позитивен.
— Боже мили, Кайе! Бива те да убиеш настроението на човек. — Той се отдръпна и приседна в ъгъла. — Не знаех, че може да стане толкова бързо.
— Нещо там вътре смята, че съм твоя жена — обясни тя. — Природата казва, че двамата ще сме дълго време заедно. Дано да е права.
Мич бе объркан.
— И да е така, не бива да се държим като невежи идиоти.
— Всеки мъж иска да прави любов с плодовита жена. Това е заложено в гените.
— Глупости са това. Какво всъщност искаш да кажеш?
Тя се надигна на колене. В тясната палатка миришеше на разгорещените им тела.
— Мич, ние можем да докажем, че те грешат.
— За кое?
— Някога смятах, че семейството и работата не могат да вървят ръка за ръка. Но този път няма никакво противоречие. Аз сама съм си лаборатория.
— Не. — Той поклати глава. — Все още нямаме никаква представа на какво сме свидетели.
— По очите ти виждам, че ми вярваш и че ще бъдеш чудесен баща. Ако не го направим сега, може да нямаме друга възможност. Моля те. Ела при мен.

Сълзи бликнаха от очите на Мич и той скри лицето си в шепа. Тя коленичи до него, погали го и взе да му се извинява.

— Няма нищо страшно — повтаряше Кайе. — Повярвай ми, може би това е единственият правилен път.

— Съжалявам — каза Кайе, докато товареха багажа на колата. Утрото беше хладно, листата на дърветата шумяха от лекия ветреца. В нивата до къмпинга стърчаха два трактора.

— Няма за какво да съжаляваш — отвърна Мич: той сгъваше тентата и я прибираше в чувалчето, където вече бе сгънал рейките.

Така и не бяха правили любов миналата нощ, а Мич почти не бе спал.

— Сънува ли нещо? — попита го тя.

— Не. А ти?

— Едва ли съм спала повече от два часа — отвърна Кайе. — Сънувах, че работя в „Екобактер“. Непрестанно влизаха и излизаха някакви хора. — Не искаше да му каже, че в съня не го бе познала.

— Значи нищо интересно — отбеляза той.

Малко след като потеглиха Мич включи радиото и за първи път чука за нощното бдение на свещи пред Капитолия, за церемонията в памет на загиналите сенатори и погребението на останалите жертви на размириците. Споменаваха се освен това неуспешните опити да бъде създадена ваксина и че сега факлата била предадена на Джеймс Мондави или може би на групата в Принстън. Изглежда, Джаксън бе изпаднал в немилост. И въпреки всичко, което се бе случило между тях, Кайе го съжаляваше.

Хапнаха в един крайпътен ресторант с колониален декор и масивни дървени маси, върху които бяха подредени пластмасови подложки. Отпред бе написано: „Малко по-стар от хилядолетието, но много по-важен.“ Вътре имаше само неколцина възрастни посетители, млади бяха само сервитьорите.

— Това, което каза снощи... — заговори неочаквано Мич. — Никога не съм вярвал, че от мен ще излезе добър баща.

— Защо? — попита го тихо Кайе, сякаш ѝ споделяше някаква тайна.

— Винаги съм бил отдаден на работата си, на скитосванията по света и на срещи с интересни хора. Аз съм доста егоцентричен човек. Не съм и предполагал, че някоя интелигентна жена ще ме пожелае за мъж, камо ли за баща на децата си. Не бих могъл да стана баща преди да бъда съпруг. Затова мисля, че трябва да се оженим.

— Чудесна идея.

— Ще се омъжиш ли за мен? — попита той и я погледна в очите.

— О, Божичко, разбира се — отвърна тя почти задъхано.

— Смахнати сме! Не знаем в какво се забъркваме.

— Така е — съгласи се Кайе.

— На път сме да създадем нов човек, различен от нас. Не ти ли се струва малко страшничко?

— Много даже — призна тя.

— Ако сбъркаме, ще плащаме сурова цена. Болка... и мъка.

— Няма да сбъркаме — успокои го тя. — Бъди мой мъж.

— Обичаш ли ме?

— Обичам те както никога не съм обичала досега.

— Толкова бързо? Невероятно е. И аз те обичам, но това не ми пречи да бъда критичен.

— Слушам те.

— Разтревожи ме това, че се нарече лаборатория. Прозвуча ми толкова... хладнокръвно.

— Не обръщай внимание на думата. По-важното е какво съм решила да направя.

— Ще се опитам. Знаеш ли, нещо се задъхвам. Сякаш въздухът не ми стига.

— Ами ние сме доста високо в планината.

— Не обичам планините — призна Мич.

— Аз пък ги обичам. Те ми дават свобода.

— Сигурно. Скачаш от върха и получаваш три хиляди метра пълна свобода.

Докато Мич плащаше сметката, Кайе се отби до тоалетната. Когато излезе, спря при телефона, споходена от неочаквано вдъхновение. Обади се на Луела Хамилтън в къщата ѝ в Ричмънд, Вирджиния. Беше открила номера в картотеката на клиничния център.

Отговори нисък, басов глас.

— Извинете, мога ли да говоря с госпожа Хамилтън?

— Тъкмо сядахме да ядем — отвърна мъжът. — Кой я търси?

— Кайе Ланг. Доктор Ланг.

Мъжът промърмори нещо и се провикна: „Луела!“ Чуха се други гласове. След няколко секунди Луела Хамилтън вдигна телефона.

— Албърт каза, че ме търси Кайе Ланг. Вие ли сте, докторе?

— Аз съм, госпожо Хамилтън.

— Кайе, вече се прибрах у дома и не желая повече да ме преглеждат.

— Искях само да те уведомя, че вече не съм в Работната група.

— И защо напусна, Кайе?

— Пътищата ни се разделиха. Сега съм тръгнала на запад. Безпокоях се за теб.

— Няма за какво да се тревожиш, миличка. Албърт и децата са добре и всичко е наред.

— И въпреки това бях неспокойна. Много мислих за вас.

— Е, доктор Липтън ми даде таблетки, дето убиват бебето, преди да стане твърде голямо. Нали знаеш за хапчетата?

— Да.

— Не съм казала на никого, но двамата с Албърт го обсъдихме и решихме да продължаваме докрай. Той каза, че вярва на това, дето го говорят учените, ама не съвсем. Тъй че, Кайе, скоро ще си имаме бебенце. То си е наше, каквото и да излезе, и ще му дадем шанс да си опита късмета в живота.

— Радвам се да го чуя, Лу.

— Така значи? Интересно ли ти е какво ще излезе?

Кайе се засмя, но през сълзи.

— Малко.

— Искаш да видиш бебето като се пръкне, тъй ли?

— Искам да купя и на двама ви подарък.

— Много мило. Тогавя защо не си намериш някого да си направите и вие едно бебче и после ще си ходим на гости да ги сравняваме? Аз също ще ти купя подарък — добави тя без смянка на обидата или яд.

— Може и да го направя, Лу.

— С теб ще се разберем, миличка. Благодаря, че се сещаш за мен и не ме смяташ за голяма лабораторна мишка.

— Може ли пак да се обадя?

— Скоро ще се местим, но съм сигурна, че пак ще се срещнем, Кайе. Сигурна съм. Всичко хубаво.

Мич я чакаше пред ресторанта. Когато чу тежката дървена врата да хлопва, се обърна и ѝ се усмихна.

— Обадох се на госпожа Хамилтън. Тя ще си има бебе.

— Много смело от нейна страна.

— Хората раждат от милиони години.

— Тъй де. Проста работа. Къде искаш да се оженим?

— Какво ще кажеш за Колумбия?

— Защо не в Моргантаун?

— Готово — кимна Кайе.

Малко по-нататък Мич ѝ купи букет рози от една живописна цветарница. Заобиколиха пешком градския център и се приближиха към часовниковата кула и пилона с градското знаме. Точно зад него се издигаше сградата на съдебната палата. В една от канцелариите получиха формуляри за бракосъчетание и им обясниха къде да дадат кръвни проби.

— Такъв е щатският закон — добави служителката зад масивното дървено бюро. — Ще ви направят тест за сифилис, гонорея, СПИН, херпес, а отскоро и за АЧЕРВ. Преди няколко години се опитаха да забранят кръвните изследвания, но сега всичко се промени. Ще трябва да изчакате три дни, след което можете да се ожените в църквата или в градския съвет на, който и да било град от щата. Много красиви рози имате, госпожице.

— Май няма да си получим удостоверенията тук — промърмори Мич, след като излязоха. — Ще се провалим на тестовете.

Приседнаха на една пейка под сянката на дърветата. Кайе положи глава на рамото му.

Мич я погали по челото.

— Гореща си. Не ти ли е добре?

— Нищо повече от доказателство за нашата страст. Кайе се наведе, подуши цветята, а после — с първите капки на започващия

дъжд — вдигна ръка и каза:

— Аз, Кайе Ланг, вземам теб, Мичъл Рейфълсън, за мой съпруг в това объркано и размирно време.

Мич втренчи очи в нея.

— Вдигни ръка — подсети го Кайе. — Ако ме искаш де.

Мич припряно вдигна ръка и хвана нейната.

— Искам да си моя съпруга, в огън и потоп, в богатство и нищета, в почест и забрава, пък дори и да нямам стая в странноприемницата за нас, амин.

— Обичам те, Мич.

— Обичам те, Кайе.

— Чудесно — кимна тя. — Вече съм твоя жена.

Когато напускаха Моргантаун, Мич се обърна към нея.

— Знаеш ли, наистина го вярвам. Вярвам, че се оженихме.

— Това е по-важното — рече тя и се притисна към него на седалката.

Същата вечер, в покрайнините на Кларксбърг, се любиха на тясното легло в тъмната мотелска стая с опушени тухлени стени. Върху тенекиения покрив в равномерен, успокояващ ритъм се сипеха едрите капки на пролетния дъжд. Дори не бяха свалили покривалото на леглото в нетърпението да се притиснат час по-скоро един към друг.

Вселената бе станала малка, ярка и много топла.

ЗАПАДНА ВИРДЖИНИЯ И ОХАЙО

Дъждът започна да ги следва от Кларксбърг. Гумите на стария син буик топуркаха равномерно върху пътната настилка, а чистачките танцуваха като черни извиващи се камшици на предното стъкло. Кой знае защо, Кайе си спомни за стария фиат на Ладо по Военния път в Грузия.

— Все още ли ги сънуваш? — попита го Кайе.

— Прекалено съм изморен, за да сънувам — оплака се той.

— Интересно ми е какво ли е станало с тях.

Мич направи кисела гримаса.

— Изгубили са бебето и са умрели.

Кайе забеляза, че с нещо го е подразнила, и се отдръпна.

— Извинявай.

— Нали ти казах, че съм хахо. Мисля с носа си и се безпокоя за три мумии, умрели преди петнайсет хиляди години.

— Не си никакъв хахо. Както сме тръгнали, ще прекосим цяла Америка. Обаче едно нещо ни липсва — голямо космато куче. Някой пудел например.

— Това пък откъде ти хрумна?

— „Пътешествия с Чарли“ — рече Кайе. — Джон Стайнбек имал камион, който нарекъл „Росинант“. На пътешествие винаги вземал черния си пудел. После написал книга за това. Страхотна книга.

— И Чарли ли е участвал?

— Да, де.

— Е, тогава аз ще съм пуделът. Но Стайнбек едва ли е пътувал само седмица.

— И ние не бързаме за никъде — отвърна Кайе. — Искам пътешествието ни никога да не свършва. Мич, ти ми върна живота.

Западно от Атен, Охайо, спряха да обядват на малко червено павилионче. Местността бе хълмиста, покрита с ниски горички. В

павилиончето бе мрачно и запушено, единствената светлина идваше от трепкащите неонов лампи на тавана. Нямахте кой знае какъв избор: Мич си поръча сандвич със сирене и наливна бира, Кайе взе същото, но вместо бира поиска чай. По радиото пускаха Гарт Брукс и Силей Салами. Готвачът зад щанда подскачаше в такт с музиката.

Когато излязоха, забелязаха край шосето трима небрежно облечени стопаджии — две момичета с черни поли и протрити сиви якета и момче с джинси и омазнен дъждобран. Свело глава досущ като кутре, момчето вървеше на няколко крачки след момчетата. Кайе седна в буика и ги погледна.

— Какво ли правят на шосето?

— Сигурно живеят наблизко.

Мич даде на заден и тъкмо щеше да излезе на паркинга, когато момчето размаха енергично ръце. Мич спря и свали прозореца. Отвън нахлуха ситни дъждовни капки, примесени с мирис на борова гора и изгорял бензин.

— Извинете, на запад ли отивате? — попита момчето. Имаше светлосини очи и бледо подпухнало лице. Изглеждаше уплашено и изморено, приличаше на слепено от пръчки под възголемите дрехи.

Двете момичета чакаха да видят какво ще стане. По-ниското, чернокосо, скри лицето си в шепи и надзърташе между пръстите като срамежливо дете.

Пръстите на момчето бяха мръсни, с почернели нокти. То забеляза, че Мич ги разглежда, и ги пхна в джобовете си.

— Да — отвърна Мич.

— Много съжалявам, че ви безпокоя. Нямахте да ви спираме, ама в тоя дъжд страшно се измокрихме. Ако сте тръгнали на запад, ще може ли да ни вземете, а?

Отчаянието в гласа на хлапето трогна Мич. Въпреки това той се поколеба, но Кайе се обади:

— Кажете му да се качват.

— Ама може ли наистина? — попита учудено хлапето.

— Ако сте тръгнали на запад — отвърна Мич и посочи магистралата отвъд кръстовището.

— Всъщност къде отивате? — обади се Кайе, докато тримата се настаняваха отзад.

— В Синсинати — отвърна момчето. — Ужасно благодаря.

— Сложете си коланите — предупреди ги Мич.

Момичето, което си беше скрило лицето, нямаше още седемнадесет, русата ѝ приятелка изглеждаше малко по-голяма. Мич неволно сбърчи нос — тримата не се бяха къпали от дни.

— Откъде сте? — продължи да разпитва Кайе.

— От Ричмънд — рече момчето. — Пътуваме на стоп, спим в гората или сред тревата. На Делия и Джейс не им понасяше много. Това е Делия. — Той посочи срамежливото момиче.

— А аз съм Джейс — добави равнодушно русокосата.

— Аз пък се казвам Морган — приключи момчето.

— Не ми изглеждаш пълнолетен — отбеляза Мич, когато излязоха на магистралата.

— Просто Делия не можеше да издържа повече при техните. Реши да иде в Лос Анджелис или Сиатъл. А ние пък тръгнахме с нея.

Джейс кимна.

— Страхотен план, няма що — засмя се Мич.

— Имате ли близки на запад? — попита Кайе.

— Аз имам чичо в Синсинати — обади се Джейс. — Той може да ни помогне.

Делия се облегна на седалката. Все още гледаше да си крие лицето. Морган облиза устни, поколеба се за миг и изтърси:

— Делия беше бременна, но роди мъртво дете. Заради него ѝ има нещо на кожата.

— Съжалявам. — Кайе се обърна и протегна ръка. — Казвам се Кайе. Делия, не е необходимо да се криеш.

Делия завъртя глава.

— Грозно е.

— На мен не ми пречи — отбеляза Морган. Беше се притиснал до вратата, да е максимално далеч от Джейс.

— Момичетата са много чувствителни. Нейното гадже ѝ каза да се разкара.

— Много е грозно — повтори тихо Делия.

— Недей така, миличка — подкани я Кайе. — Докторите не можаха ли да ти помогнат?

— То се появи още преди бебето — обясни Делия.

— Няма нищо — успокои я Кайе, протегна се и я погали по рамото. Мич я следеше в огледалото, учуден от поведението ѝ. Делия

постепенно смъкна ръката си. Лицето ѝ бе зачервено и подпухнало, сякаш някой го бе залял с червена боя.

— Приятелят ли ти го направи? — попита Кайе.

— Не — отвърна Делия. — Появи се от само себе си. Всички казаха, че е отвратително.

— Тя има маска — намеси се Джейс. — Беше покрила лицето ѝ няколко седмици, после падна и останаха тия белези.

Мич усети, че го побиват тръпки. Кайе се обърна напред, въздъхна и стисна юмруци, опитвайки се да се овладее.

— Делия и Джейс не ми дават да ги докосвам — оплака се Морган. — Заради чумата, макар да сме приятели. Нали знаете — иродовия грип.

— Не искам да забременея — подметна Джейс. — Гладна съм.

— Ще спрем да ви купим нещо за ядене — обеща Кайе.

— Искате ли да се изкъпете някъде?

— О, страхотно! — възкликна Делия.

— Вие двамата ми изглеждате свестни хора — заговори отново Морган. — Но ще ви кажа нещо. Тия момичета са ми много близки. Не искам да ни водите някъде, където той да ги гледа без дрехи. Нека сме наясно отсега.

— Не се безпокой — каза Кайе. — Ако ми беше син, щях да се гордея с теб, момчето ми.

— Благодаря. — Морган подсмръкна и зарея поглед през прозореца. Мускулите на лицето му потрепваха. — Ще прощавате, ама какво ли не преживяхме. На приятеля ѝ също му излезе маска и той побесня. Джейс каза, че обвинил Делия.

— Така е — потвърди Джейс.

— Той беше бял — обясни Морган. — А Делия е цветнокожа.

— Черна съм — тросна се Делия.

— Той я биеше, след като пометна — обясни Джейс. — Двамата живееха в една ферма. После тя забременя пак. Той заяви, че тя го разболяла и бебето въобще не било от него.

— Второто ми бебе се роди мъртво — додаде Делия с отсъстващо изражение. — Нямахме му половината лице. Джейс и Морган така и не ми го показаха.

— Погребахме го — каза Морган.

— Божичко! — въздъхна Кайе. — Съжалявам.

— Трудно беше — рече Морган. — Но вече свърши.

— Джейс не биваше да ми казва как изглежда — продължи Делия.

— Ако беше Божие чадо — отвърна Джейс, — той щеше да се погрижи по-добре за него.

Мич обърса крайчеца на окото си с ръка и замига често.

— Ходи ли на преглед? — попита Кайе.

— Нищо ми няма — тросна се Делия. — Искам само тия белези да се махнат.

— Дай да ги разгледам, миличка — настоя Кайе.

— Ти доктор ли си? — попита Делия.

— Биолог съм, не съм лекар.

— Учен? — попита заинтригувано Морган.

— Ами да.

Делия се поколеба няколко секунди, после се наведе напред. Кайе я докосна леко по брадичката и я разгледа внимателно. По кожата на лицето ѝ имаше множество демиелинизирани капковидни петънца — най-вече върху бузите, но и симетрично от двете страни на очите, на челото и около устата. Когато завъртя глава, петната потъмняха.

— Като лунички са — обясняваше обнадеждено Делия. — Понякога ми излизат лунички. Сигурно е от бялата ми кръв.

69. АТЕН, ОХАЙО

1 МАЙ

Мич и Морган стояха на прясно боядисаната веранда пред приемния кабинет на доктор Джеймс Джейкъбс.

Морган беше възбуден. Запали последната цигара от пакета и издиша дима, присвил очи, после се доближи до стария клен и се подпря на него.

По настояване на Кайе след като се наобядваха те потърсиха местния семеен доктор и откараха Делия за преглед. Делия се съгласи, макар и неохотно.

— Не сме извършили никакво престъпление — оправдаваше се Морган. — Нямаме пари, тя изгуби детето и сега просто искаме да се махнем по-надалеч. — Той размаха ръка към пътя.

— Къде го оставихте? — попита Мич.

— В Западна Вирджиния. Погребахме го на едно много хубаво местенце. Знаеш ли, страшно съм уморен. Омръзна ми да се държат с мен като с въшлясало куче.

— Момичетата ли?

— Нали знаеш за какво говоря? Всички мъже са заразни. В края на краищата те зависят от мен, аз се грижа за тях. И едно *мерси* не ми казват.

— Такива са времената — успокой го Мич.

— Кофти работа. Защо живеем в такива времена, а не в някои, дето да са по-свестни?

В приемния кабинет Делия бе седнала на ръба на кушетката и поклащаше крака. Носеше само бяла хартиена нощница за еднократна употреба. Джейс седеше във фотьойла срещу нея и четеше някаква брошурка срещу тютюнопушенето. Доктор Джейкъбс беше около шейсетгодишен, слаб, с прошарена оредяла коса. Имаше големи,

мъдри и тъжни очи. Каза на момичетата, че е приключил с прегледа, затвори вратата на кабинета и се обърна към Кайе.

— Не сте ли роднини? — повтори.

— Взехме ги на магистралата. Сметнах, че е редно да я прегледа лекар.

— Тя твърди, че е на деветнайсет. Не носи никакви документи, но аз се съмнявам за възрастта.

— Не зная много за нея — призна Кайе. — Опитвах се да им помогна. Изглежда, са загазили.

Джейкъбс кимна съчувствено.

— Родила е преди около седмица — най-много десетина дни. Няма никакви сериозни увреждания, леки разкъсвания, нищо повече. Мразя, когато деца живеят като животни, госпожо Ланг.

— Аз също.

— Делия твърди, че бебето ѝ било иродово и че се е родило мъртво. Не виждам причини да не ѝ вярвам. Въпреки това би трябвало трупчето да бъде подложено на съдебномедицинска експертиза. Такива са федералните разпоредби в Охайо, но в Западна Вирджиния властите проявяват известно неразбиране.

— Има нещо подобно — кимна Кайе и му разказа за задължителните кръвни проби.

Джейкъбс я изслуша, после извади от джоба си химикалка и нервно започна да щрака с нея.

— Госпожо Ланг, когато се появихте одеде, не бях сигурен дали сте тази, за която се представяте. Накарах Джорджина — моята секретарка — да прерови в интернет и да потърси ваши снимки в новинарските сайтове. Не зная какво търсите в Атен, но вече не се съмнявам, че сте по-наясно от мен с този проблем.

— Не съм съгласна — отвърна Кайе. — Белезите на лицето ѝ...

— Някои жени получават тъмни петна върху лицето по време на бременност. Това е преходно.

— Но не като тези — настоя Кайе. — Казаха ни, че имала и други кожни проблеми.

— Зная — въздъхна Джейкъбс. — Имам три бременни пациентки, вероятно иродови, във втори стадий. Не ми позволяват да направя амниоцентеза, нито скенер. Силно религиозни жени, които се боят от истината. Приятелите им се преструват, че не ги познават. В

църквата също не са добре дошли. Мъжете им отказват да дойдат в кабинета ми. — Той посочи лицето си. — И трите имат кожни образувания, които се белят под очите, около носа и крайчеца на устата. Всъщност още не са се обелили, но обхващат кожата на дълбочина до епидермиса. Грозна гледка, дори малко страшна. Затова са нежелани навсякъде. Обществото ги загърбва, госпожо Ланг. Много е тежко за тях. Опитах се да докладвам за случая на властите, ала никакъв отговор. Все едно че викаш в празна пещера.

— Маските при всички ли се появяват?

— Не зная. Но след като ги има при тези няколко случая... и момичето също говори за тях. Вероятно при всички. Вие знаете ли нещо повече?

Тя прехапа устни като ученичка, която са вдигнали на дъската.

— Да и не. Вече не се числя в Работната група.

— Защо?

— Напуснах по собствено желание. Твърде е сложно, за да го обяснявам.

— Сигурно смятате, че са тръгнали в грешна посока?

Кайе отмести поглед, но се усмихна.

— Не бих го казала точно така.

— Виждали ли сте го преди? При други жени?

— Мисля, че ще го виждаме все по-често.

— А бебетата ще са с чудовищен вид и ще умират?

Кайе поклати глава.

— Точно тук ще е промяната.

Джейкъбс сложи ръце на бюрото.

— Няма да пускам съобщение за Делия. И без това не зная как точно да го формулирам, пък и нищо чудно тя да изчезне, преди да дойде някой от службата. Съмнявам се, че ще намерим и трупа на бебето. Тя е изтощена и със следи на хронично недохранване. Има нужда от почивка. Ще ѝ дам витамини, ще предпиша антибиотик и железни препарати.

— А белезите?

— Знаете ли какво са хроматофори?

— Клетки, които си променят цвета. При някои риби.

— Тези белези също си менят оцветяването. Това не е хормонално предизвикана меланоза.

— Меланофори — тихо каза Кайе.

Джейкъбс кимна.

— Това терминът. Виждали ли сте меланофори при човек?

— Досега не — призна Кайе.

— Аз също. Накъде сте тръгнали, госпожице Ланг?

— Към западното крайбрежие — отвърна тя. После извади портфейла си. — Колко ви дължа?

Джейкъбс я погледна натъжен.

— Това не е частен кабинет, госпожице Ланг. Прегледът е безплатен. Ще ви предпиша лекарствата, а вие ги вземете от аптеката. Купете й храна и намерете свястно място, където да се наспи.

Вратата се отвори. Влязоха Делия и Джейс. Делия беше облечена.

— Има нужда от чисти дрехи и вана — произнесе натъртено Джорджина.

За първи път, откакто се бяха срещнали, на лицето на Делия трепкаше усмивка.

— Погледнах в огледалото — каза тя. — Джейс смята, че белезите не са чак толкова страшни. Докторът смята, че не съм болна и ще си имам нормални дечица.

Кайе стисна ръката на Джейкъбс и каза:

— Много ви благодаря.

Докато ги изпращаше навън, доктор Джейкъбс й каза:

— Човек се учи, докато е жив, госпожо Ланг! Колкото по-бързо, толкова по-добре.

На вратата на малкия мотел се мъдреше надпис „стаи под наем — 50 долара на вечер“. Три от седемте стаи бяха свободни. Кайе нае и трите и даде на Морган неговия ключ. Морган го погледна невярващо, разклати го и си го прибра в джоба.

— Не обичам да съм сам — оплака се той.

— Няма как иначе да се разпределим — отвърна Кайе.

Мич сложи ръка на рамото на момчето и каза:

— Ще остана при теб. — Изгледа Кайе. — Ела да се изкъпеш, после ще гледаме телевизия.

— Искаме да дойдеш в нашата стая — каза Джейс на Кайе. — Така ще ни е по-спокойно.

Стаите бяха доста зле поддържани. Изглежда, в мотела чистотата не беше на особена почит. По покривките на леглата имаше петна, масичките носеха белези от цигари. Джейс и Делия обаче заявиха, че обстановката била „царска“. Делия се настани в оранжевия фотьойл до прозореца, а Джейс се просна на леглото и включи телевизора.

— Имат кабелна — обяви тя учудено. — Ще гледаме филми!

Известно време Мич разговаря през пердето на банята с Морган, който се къпеше. После отвори външната врата и завари Кайе, вдигнала юмруче да потропа.

— Струва ми се, че взехме една стая в повече — каза му тя. — А имаме и наша задача, нали?

Той я прегърна.

— Тези твои инстинкти.

— А твоите инстинкти какво казват? — попита го тя и потърка с нос рамото му.

— Че са деца, изгубени на пътя от седмици. Някой трябва да позвъни на родителите им.

— Може никога да не са имали истински родители. Те са отчаяни, Мич. — Тя го погледна в очите.

— Но са и достатъчно зрели да погребат едно мъртвородено дете и да пътуват сами. Докторът трябваше да се обади на полицията.

— Зная — каза тя. — Зная също така и защо не го направи. Той смята, че още много бебета ще се родят мъртви. Само ние с теб ли храним надежда?

Шумът от душа секна. Вратата на банята се отвори и в стаята нахлу пара.

— Момичетата! — сепна се Кайе, вдигна ръка в имитация на знака, който си показваха демонстрантите в Олбъни, и Мич за пръв път осъзна смисъла му: вяра и съзнателно подчинение на живота, вяра в безкрайната мъдрост на човешкия геном. Никакви подозрения за надвиснала над човечеството заплаха, нито невежи опити да се използват възможностите на науката, за да се блокират реките от ДНК, които текат през поколенията.

Вяра в Живота.

Морган бързо се обличаше.

— Джейс и Делия вече нямат нужда от мен — заяви той, докато навличаше разръфания пуловер. — Не искам да съм им в тежест. Ще си вървя. Много благодаря за всичко, но...

— Млъквай и слушай какво ще ти кажа — спря го Мич. — Тук командва Кайе. Тя смята, че трябва да бъдеш с нас, и така ще стане.

Морган премигна учудено, после приседна на леглото. Пружините изскърцаха изнемощало.

— Според мен това е краят на света — обяви той. — Този път здравата ядосахме Господа.

— Не се хващай за гръмки фрази — рече Мич. — Струва ми се, че това се е случвало и преди.

Излегната, на леглото, Джейс включи телевизора и се загледа в програмата, докато Делия се наслаждаваше на ваната и си тананикаше тихичко песнички от детски филмчета. Кайе седеше във фотьойла. След известно време Джейс задряма и тя взе дистанционното и превключи на новините.

Имаше няколко кратки репортажа из шоубизнеса, после коментари за предстоящите избори за конгреса, накрая интервю с Бил Козби^[1] за рекламните му клипове, посветени на Центъра за контрол на болестите и Работната група. Кайе увеличи звука.

— С Дейвид Сачър, предишния министър на здравеопазването, бяхме приятелчета — разказваше Козби. — Още навремето ме викаха да ми обясняват каква важна работа вършат и че бих могъл да им помагам.

— Взели са ви в доста елитна група — отбеляза интервюиращият. — Дъстин Хофман и Майкъл Крайтън. Да видим един от материалите ви.

Кайе се наклони напред. Показа се Козби, на черен фон, със загрижено изражение.

— Моите приятели от Центъра за контрол на болестите и много други изследователи от целия свят работят ден и нощ, за да открият решение на проблема, пред който сме се изправили. Иродовият грип. АЧЕРВ. Ден и нощ. Повярвайте ми, тези хора са истински загрижени, вашата болка е и тяхна болка. Никой не иска от вас да сте търпеливи. Трябва да сме мъдри, за да надживеем кризата...

Интервюиращият отмести поглед от големия екран.

— А сега да видим посланието на Дъстин Хофман.

Хофман стоеше пред бял екран, пъхнал ръце в джобовете на светлите си панталони. Усмиваше се дружелюбно и малко унесено.

— Аз съм Дъстин Хофман. Сигурно си спомняте, че играх учен, борещ се със смъртоносна зараза в „Епидемията“. Наскоро разговарях със специалистите от Центъра за контрол и профилактика на болестите, които се трудят денонощно, за да надвият заплахата на АЧЕРВ и да спасят децата ни от смърт.

Интервюиращият прекъсна клипа.

— Всъщност какво по-различно от миналата година правят учените? Кое е новото в усилията им?

Козби направи кисела физиономия.

— Аз просто искам да помогна в този тежък момент. Учените и лекарите са единствената ни надежда. Не бива просто да излизаме на улицата, да крещим и да палим всичко, което ни попадне. В този труден момент трябва да сме заедно, да сме единни, да не се поддаваме на паника и бунтарство.

Делия се показа на вратата на банята. Беше увила главата си с кърпа. Загледа се в телевизора.

— Никакъв смисъл няма — каза тя уморено. — Детето ми вече умря.

Когато се върна от автомата за кока-кола в дъното на коридора, Мич откри, че Морган нервно обикаля около леглото и кърши обезпокоено ръце.

— Не мога да спра да мисля — оплака се Морган. Мич му подаде колата и той я погледна изненадано, после дръпна пръстена и я отвори. — Знаеш ли какво направиха те, какво направи Джейс, когато й трябваха пари?

— Не зная, Морган.

— Беше направо отвратително! Намери някакъв тип и му духа! И двете го направиха. А после и аз ядох с тия пари. Не ми даваха да ги докосвам, да ги прегръщам, а ходеха да го правят за пари, ходеха при онези мръсни типове. Как може да са толкова тъпи!

— Животът на улицата не е лесен — каза Мич. — Когато човек гладува...

— Тръгнах с тях, защото моят старец не го бива за нищо, а се скапва от работа. Те имаха нужда от мен, на него какво да му помогна? Но сега искам да се върна. Нищо повече не мога да направя за тях.

— Разбирам — отвърна Мич. — Но не вземай прибързани решения. По-късно ще го обмислим.

— Всичко е толкова гадно! — проплака Морган.

Плачът му се чуваше и в съседната стая. Джейс седна в леглото и разтърка очи.

— Онзи пак почна — промърмори тя.

Делия си бършеше косата с кърпа.

— Понякога губи равновесие — каза спокойно тя.

— Можете ли да ни откарате до Синсинати? — попита Джейс. — Там имам чичо. Като стигнем, ще пратим Морган обратно.

— Понякога Морган е голям детишор — заяви Делия.

Кайе ги гледаше със смесени чувства: състрадание и гняв.

Малко по-късно двамата с Мич се срещнаха отвън. Мич посочи с палец през рамо към стаята.

— Морган пак влезе да се къпе. За втори път. Каза, че се чувствал измърсен. Момичетата здравата са го наплашили.

— А той какво е очаквал?

— Нямам представа.

— Да го поканят в леглото?

— Не зная. Може би просто е искал да се отнасят към него с уважение.

— Само че едва ли знаят как. — Кайе поклати глава. — Знаеш ли, помолиха ме да ги оставим в Синсинати.

— Морган иска да го откараме до автогарата. Каза, че му писнало.

— Майката природа не е много грижовна, а?

— Майката природа винаги е била мащеха.

— Толкова за „Росинант“ и обиколката на Америка — произнесе натъжено Кайе.

— Мъчно ти е, че не си в Работната група, нали?

— Не зная — простена тя. — Не е толкова лесно да си тръгнеш и да забравиш всичко. Искам да науча още. Но от кого — от Кристофър, от някой в Работната група? За тях вече съм чужда.

— Винаги има начин да останеш в играта, пък макар и с променени правила.

— Твоят богат приятел в Ню Йорк?

— Дейни. И Оливър Мъртън.

— Не отиваме ли в Сиатъл?

— Да. Но смятам да се обадя на Мъртън и да проверя дали предложението ти няма да го заинтригува.

— Все още искам да си родим бебе — каза Кайе. Беше се просълзила.

Душът спря. Чуха Морган да излиза — мърмореше недоволено.

— Странна работа — каза Мич. — В началото идеята ти ми се стори налудничава. А сега вече и аз го искам... да си имаме детенце. — Той въздъхна, погледна Кайе в очите и добави: — Когато човек влиза в гората, хубаво е да носи карта.

Морган застана на прага.

— Готов съм. Искам да си вървя у дома.

Кайе се обърна и го изгледа. Хлапето изглеждаше остаряло с хиляда години.

— Ще те откарам на автогарата — каза Мич.

[1] Американски комедиен телевизионен водещ — Б.пр. ↑

70.

НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

5 МАЙ

Доктор Таня Бао, директорката на Националния институт за детско здраве и човешко развитие, посрещна Дикън пред входа на централната сграда и го покани да влезе. Дребничка, елегантно облечена, със спокойно лице, по което не можеше да се съди за възрастта ѝ, с тъничък нос и засмени устни, Бао би могла да е към четирийсетгодишна, но всъщност беше на шейсет и три. Вървеше забързано.

— Някога Националният институт беше отворен за всички — каза тя. — А сега сме заобиколени от въоръжени до зъби войници, които следят всяка наша стъпка.

Дикън повдигна рамене да покаже, че нещата са излезли извън контрол.

— Дойдох тук, за да слушам — каза той. — От мен се иска да запозная с мнението ви доктор Огюстин, но не мога да гарантирам неговото съгласие.

— Кристофър, какво е станало? — попита Бао. — Защо се инатят толкова? Слепи ли са за очевидното?

— Ти си много по-опитен чиновник от мен — отвърна Дикън. — Зная само това, което виждам и което казват по новините. А това, което виждам, е непоносимият натиск от двете страни. Групите за създаване на ваксина досега удрят на камък. Марк е готов на всичко, независимо от общественото мнение. Той иска да съсредоточим всичките си усилия в борбата срещу нещо, което според него е само особено заразна болест. За момента единственият рационален избор е абортът.

— Което според него... — повтори озадачено Бао. — А според теб коя е истината?

Вече беше лято, топло и влажно, добре познато, дори приятно за Дикън, защото му припомняше Африка, а той предпочиташе да е там,

отколкото да се занимава с тази каша. Пъхнаха се под безопасителните жълти ленти и се озоваха в Десети корпус.

Преди около два месеца в живота на Дикън настъпи неочакван и неприятен обрат. Осъзнаването, че някаква скрита досега част от него е в състояние да въздейства върху научната му преценка, да го държи в постоянно потиснато настроение, което не му бе присъщо, започна да го разяжда отвътре като червей. По някакъв начин той успя да съхрани външно спокойствие и да продължи да изпълнява задълженията си в Работната група, но знаеше, че няма да издържи още дълго.

— Аз вярвам в работата — каза той високо, сякаш отговаряше на някакъв вътрешен диалог.

Оттеглянето от Кайе Ланг, отказът да ѝ окаже поддръжка в момент, когато бе изложена на атаките на останалите, начело с Джаксън, сега му се струваха непростима и неразбираема грешка. С всеки ден съжаляваше все повече за постъпката си, за това колко лесно бе допуснал да бъде прекъсната връзката между тях.

Качиха се на асансьора за седмия етаж, свиха наляво и се озоваха пред неголяма зала за срещи и съвещания по средата на дълъг, боядисан в бежово и розово коридор.

Бао влезе вътре и седна.

— Кристофър, познаваш Анита и Престън, нали?

Те го поздравиха с радостни усмивки.

— Боя се, че не ви нося добри новини — почна той, след като се настани до Престън Микър, специалист по неонатален растеж.

— Огюстин продължава ли да натиска за РУ-486? — попита Микър направо.

— По-скоро да го защитава — отвърна Дикън. — Но той няма друга алтернатива. Специалистите по ретровируси от ЦКБ са съгласни с теорията за активизирането и преустановяването.

— Децата като носители на непознати заболявания? — попита Микър и стисна презрително устни.

— Съществуват множество данни в подкрепа на това становище. Като се има предвид и вероятността повечето от новородените да са с малформации.

— Това все още не се знае — прекъсна го Хауз, заместник-директорката на Националния институт за детско здраве, и човешко развитие. Хауз бе назначена отскоро на този пост: напоследък всички

ключови позиции, свързани с изследванията върху АЧЕРВ се оказваха доста ветровити. Дикън с мъка си спомни, че Кайе Ланг бе първата, която подаде оставка.

— Този въпрос не подлежи на обсъждане — обяви уверено Дикън, защото на всички вече бе известно, че досега нито една заразена с АЧЕРВ майка не бе родила нормално дете. — От двестата наблюдавани, повечето имат сериозни деформации. И всичките са мъртвородени. „Но невинаги деформирани“ — припомни си той.

— Ако президентът даде съгласие за стартирането на национална кампания в подкрепа използването на РУ-486 — заговори Бао, — имам съмнения, че ЦКБ в Атланта ще остане още дълго отворен. Жителите на Бетезда са интелигентни хора, но не бива да забравяме, че сме в една от най-религиозните области на страната. Кристофър, вече имах честта къщата ми да бъде обсадена от демонстранти. Сега живея заобиколена от охрана.

— Мога да те разбера.

— Така де, но дали и Марк ще ме разбере? Не ми отговаря, като го търся по телефона, нито на писмата.

— И докъде могат да стигнат протестиращите? — добави разтревожено Хауз, която не свалеше от него разтревожен поглед.

Бао се надигна, взе един бял маркер и бързо изписа: „Два милиона първостадийни иродови аборта до края на миналия месец. Болниците са претъпкани.“

— Ходих в тези болници — рече Дикън. — Нали това ми е работата.

— Освен това посещаваме и тукашни пациенти — продължи малко раздразнено Бао. — Само в тази сграда имаме триста бъдещи майки, носителки на АЧЕРВ. С някои от тях се срещаме всеки ден. Ние не сме изолирани, Кристофър.

— Съжалявам — рече Дикън.

Бао кимна.

— До момента са потвърдени седемстотин хиляди второстадийни иродови бременности. Тук статистиката започва да буксува — ние не знаем какво всъщност се случва. Къде са отишли всички останали? А може би просто не съобщават на властите? Марк знае ли за това?

— Аз зная — отсече Дикън. — Което означава, че и Марк знае. Това е много чувствителен въпрос. Не искаме да признаваме колко знаем, докато президентът не обяви решението си във връзка с предложението на Работната група.

— Мисля, че мога да се досетя — подметна насмешливо Хауз. — Образованите и имотни жени си купуват РУ-486 на черния пазар или правят аборт в по-късен стадий на бременността. Никой не желае да докладва за подобни случаи на Работната група, защото законът забранява извършването на аборти. Сигурна съм, че Марк не би искал този проблем да стане достояние на обществото.

— Марк не разполага с контрол върху Сената — посочи Дикън. — Когато се опитва да им говори, те просто го игнорират. Всички знаем, че случаите на домашно насилие са се увеличили многократно. Много жени са прогонени от домовете си. Разводи, убийства дори. — Дикън млъкна, оставяйки ги да помислят върху последните думи. — Насилието срещу бременни също показва растеж. Някои жени дори прибегват до стерилизация, за да си нямат главоболия.

Бао натъжено поклати глава.

Дикън продължи:

— Много жени знаят, че най-лесният начин е да се прекъсне второстадийната бременност, преди да се появят страничните ефекти.

— Марк Огюстин и Работната група категорично отказват да ни опишат тези странични ефекти — спря го Бао. — По наши предположения става въпрос за лицеви кожни образувания и меланизъм и при двамата родители.

— А също плоско небце и носови деформации — добави Дикън.

— Но защо и бащите? — попита Бао.

— Нямам представа — отвърна Дикън. — Може би щяхме да знаем много повече, ако НЗИ не срещаше подобни затруднения в набиране и задържане на високоспециализиран персонал.

Бао припомни на Дикън, че никой от присъстващите няма нищо общо със спирането на клиничните изследвания на Работната група в тази сграда.

— Това го знам — отвърна Дикън. — Не казвам, че не съм съгласен. Всички бременни по правило прекъсват второстадийната бременност, освен най-бедните, тези, които не могат да си позволят лечение, а също и... вярващите...

— Кои? — повтори Микър.

— Вярващите.

— Вярващите в какво?

— В природата. В предположението, че на тези деца трябва да бъде даден шанс в живота, каквито и опасности да ги чакат.

— Огюстин, изглежда, не подкрепя това предположение. Защо?
— попита Бао.

— Иродовият грип е болест. А срещу болестите се води борба.

„Колко още ще продължаваш така? — запита се той. — Да обясняваш на хората неща, в които вече не вярваш.“

— Кристофър, пак ще повтори — заяви Бао и поклати глава. — Ние не сме изолирани. Посещаваме всички акушеро-гинекологични заведения и хирургически клиники, срещаме се с жените, разговаряме с техните мъже. Необходим ни е рационален подход, който взема предвид всички гледни точки, всички тези проблеми.

— Марк се интересува само от медицинската страна на въпроса — отвърна твърдо Дикън. — Политическият аспект му е чужд. Но все пак — добави той, — живеем в опасни времена.

— Доста меко казано — отбеляза Микър. — Кристофър, според мен Белият дом е парализиран. Проклети да сте, ако в този момент си треперите за топлите местенца.

— Доколкото знам, самият губернатор на Мериленд подкрепя и участва в така наречения Щатски здравен бунт — осведоми ги Хауз. — Отдавна не бях виждала подобни религиозни изблици.

— Става въпрос по-скоро за граждански вълнения, а не за религиозни — поясни Бао. — Защото участва и китайската общност. Върнахме се на нивото на племенните съюзи.

Дикън огледа всички присъстващи. Клепачите му бяха натезжали от умора.

— Всички ни боли — каза той. — Марк също носи своя кръст.

— Съмнявам се Марк да го боли толкова, колкото нещастните майки — почти прошепна Бао.

71. ОРЕГОН

10 МАЙ

— Аз съм необразован човек и не разбирам много неща — каза Сам, докато се облягаше на оградата, заобикаляща четирите акра на неговата ферма. Мич бръкна в джоба си и постави кутия бира на оградата. Една кафеникава крава повдигна глава и ги огледа с безразличие. — От колко време познаваш тази жена — от две седмици?

— Малко повече от месец.

— Леле!

Мич се съгласи овчедушно.

— Но защо толкова бързате? Защо, по дяволите, искате да забременее точно сега? Ще ти призная нещо: вярно, че вече сме хора на възраст и прочее, но откакто започна тази лудница, майка ти не ми дава да я докосна.

— Кайе е различна — отвърна Мич, сякаш го признаваше пред себе си. Бяха стигнали тази тема, след като цял следобед разговаряха за какво ли не. Най-трудната част бе, когато Мич трябваше да признае, че за момента е спрял да си търси работа и че двамата живеят от спестяванията на Кайе. Сам не можа да възприеме този факт.

— Къде ти е самоуважението? — ядоса се той, след което отново се наложи да сменят темата и да се върнат на спомените от Австрия.

Мич му разказа за срещата с Брок в имението на Дейни — това се стори доста забавно на Сам.

— Ето така умира науката — бе сухият му коментар. Когато стигнаха до Кайе и нейното решение — самата Кайе все още разговаряше с Аби, майката на Мич, вътре в къщата — изумлението на Сам бързо прерасна в раздразнение.

— Признавам, че може да съм доста необразован — повтори той, — но не е ли опасно да го правите точно сега?

— Възможно е — призна Мич.

— Тогава защо си се съгласил, дявол те взел?

— Не мога да отговоря с две думи на въпроса ти. Първо, защото смятам, че тя може да е права. Всъщност вече вярвам, че е права. Ще си имаме съвсем здраво бебе.

— Но нали си заразен? Тя също.

— Така е.

— И, поправи ме ако греша, но досега нито една заражена жена не е родила здраво дете.

— Все още не.

— Доста микроскопични шансове.

— Не забравяй, че тя откри вируса. Кайе знае повече за него от всеки друг на цялата планета.

— Тоест всички останали грешат?

— След няколко години вече ще мислят другояче.

— Тя луда ли е, или фанатичка?

Мич се намръщи.

— По-полека, тате.

Сам вдигна ръце във въздуха.

— Мич, за Бога, летях до Австрия, за първи път видях Европа и то без майка ти и всичко това за какво — за да прибера сина си от болницата, след като той... Добре де, това вече го обсъдихме. Но защо, кажи ми, защо трябва да поемате такъв ужасен риск?

— Тя все още не е на себе си след смъртта на първия ѝ съпруг. Мисля, че я обичам, тате, повече от всичко. И ѝ вярвам. Нещо вътре в мен ми подсказва, че тя е права. Няма да я изоставя.

— Ами ако все пак грешите?

— Знаем добре какви са последствията. Ще живеем с тях. Но ние не грешим, тате. Не и този път.

— Чета всичко, което ми попадне — обясняваше Аби Рейфълсън.
— Ужасна история. Тези вируси...

Следобедното слънце проникваше през прозореца на кухнята и очертаваше светъл трапец върху дъсчения под. Миришеше на кафе — на прекалено много кафе, помисли си Кайе, чиито нерви бяха изопнати.

Дори на шейсет майката на Мич продължаваше да е хубава жена, с властни маниери, поддържани от високите ѝ скули, дълбоките сини очи и безупречно оформените вежди.

— Точно тези вируси живеят в нас от доста време — каза с привидно спокойствие Кайе и вдигна една снимка на Мич — на пет години, караше тротинетка. Имаше същото изражение, както сега, когато караше кола или четеше вестник.

— Колко отдавна? — попита Аби.

— Може би десетки милиони години. — Кайе взе друга снимка от купчината върху масичката за кафе. На нея Сам и Мич товареха дърва в каросерията на камионче. Мич бе десет-дванайсет годишен.

— И какво въобще търсят там? Не мога да разбера.

— Вероятно са ни заразили чрез нашите гамети, яйцеклетките, или сперматозоидите. След това са останали. Мутирала са, или нещо ги е дезактивирало... или ние сме ги принудили да работят за нас. Открили сме начин да ни бъдат полезни. — Кайе вдигна поглед от снимката.

— Сперматозоиди или яйцеклетки? — Аби я погледна стреснато.

— Овариуми, тестиси — поясни Кайе и неволно сведе поглед.

— Какво ги е накарало да излязат отново на бял свят?

— Нещо в ежедневието ни живот — рече Кайе. — Може би стресът.

Аби помисли върху думите ѝ няколко секунди.

— Навремето завърших колеж. Учих биохимия. Мич казвал ли ти е?

Кайе кимна.

— Не станах учен. Натъпках си главата колкото да подложам на съмнение религиозното си образование. Не зная какво щеше да каже майка ми, ако ѝ бях разказала за вируси в нашите полови клетки. — Аби се усмихна и Кайе поклати глава. — Сигурно щеше да каже, че са първородният грях.

Кайе не знаеше какво да каже.

— Онези масови гробове в Русия — продължи тихо Аби. — Сигурно майките са имали съседи, които са решили, че са свидетели на първородния грях.

— Не вярвам да е това — отвърна Кайе.

— О, аз също не го вярвам. Винаги съм малко притеснена и объркана, когато трябва да се говори за секс. Сам е добър мъж, единственият, към когото съм изпитвала страст, макар и не единственият, когото съм канила в леглото си. Но това са грешки на младостта. Никога не съм разговаряла за секс с Мич. Или за любовта. Изглежда, той се справя достатъчно добре, нали ми е хубавец и умник. — Тя положи ръка върху ръката на Кайе. — Казвал ли ти е, че майка му е побъркана горделива старица? — Очите ѝ бяха тъжни и Кайе внезапно я стисна за ръката и ѝ се усмихна съчувстващо.

— Каза ми, че си чудесна майка — рече тя — и че ще ме въртиш на шиш, защото ти е единственият син.

Аби се засмя и смехът ѝ поразведри натрупаното в стаята напрежение.

— На мен пък ми каза, че си по-умна и упорита от всяка жена, с която си е имал работа. И че по-добре да те харесам, инак няма да ми проговори повече.

Кайе я погледна изумено.

— Не може да го е казал!

— Каза го — кимна засмяно Аби. — Мъжете в нашето семейство не си подбират думите. Обещах му да направя всичко, зависещо от мен, за да се разбирам с теб.

— Божичко! — засмя се невярващо Кайе.

— Точно така — кимна Аби. — Беше много настойчив. Но той ме познава. И знае, че аз също не обичам да си подбирам думите. След всички тези масови прояви на първородния грях започвам да си мисля, че светът ще се промени, и то съвсем скоро. Много от нещата, които правят мъжете и жените, ще претърпят промяна. Ти как смяташ?

— Сигурна съм, че ще стане.

— Искам да работиш с всички сили. Не, не искам, а те моля, моля те като дъщеря, защото ти ще ми бъдеш дъщеря. Бъди за Мич уютното и тихо местенце, където той да намери покой. Изглежда твърд и напорист, но всъщност мъжете са много крехки и чупливи създания. Не го наранявай, не позволявай нещо да застане между вас. За мен Мич все още е малко момче. — В очите на Аби блеснаха сълзи и Кайе осъзна, докато стискаше ръката на възрастната жена, че тъгува по майка си след всичките тези години, откакто я бе изгубила, и че нищо не е било в състояние да затвори раната.

— Мич се роди много трудно — продължи Аби. — Раждах цели четири дни. Моето първо дете... жалко, че след това нямахме други. А сега съм изплашена... изплашена съм до смърт, макар да изглежда, че за мен и Сам вече няма нищо страшно.

— Ще се постарая на Мич да му е добре с мен — обеща Кайе.

— Живеем в ужасни времена — продължи Аби. — След време някой сигурно ще напише книга за тях, голяма, дебела книга. Надявам се само да е с щастлив край.

Същата вечер, когато си легнаха, Кайе се сети за теста за бременност, който си бе направила по пътя насам. Бяха спрели за малко в Юджийн и тя отскочи до местната аптека да си купи комплект. След това, за да си внуши, че взема правилно решение въпреки всичко, което ставаше по света, влезе в малката книжарница и си взе книгата на доктор Спок. Показа я на Мич, но не му показа комплекта за установяване на бременност.

— Всичко изглежда толкова нормално — промърмори тя, докато Мич тихичко похъркваше. — Изглежда толкова нормално и естествено. Мили Боже, нека е така.

СИАТЪЛ, ЩАТА ВАШИНГТОН/ГРАД ВАШИНГТОН

14 МАЙ

Когато стигнаха в Портланд, Кайе караше, а Мич спеше. Минаха по моста, отвъд който започваше щат Вашингтон, за кратко навлязоха под дъждовен облак, после отново изгря слънце. Кайе спря пред един мексикански ресторант, за да обядват — близо до градче, чието име така и не прочете. Беше неделя, пътищата бяха опустели.

Когато се върнаха в колата, тя положи глава на рамото на Мич и затвори очи. Беше топло, слънчевите лъчи играеха по лицето ѝ. Чуваше се чуруликане на птички. Облаците следваха своя път от юг на север.

След като подремнаха, Кайе продължи да кара до Такома, където се смениха. Следващата спирка бе Сиатъл. Мич не проявяваше особено желание да ѝ покаже веднага апартамента.

— Ако искаш първо да те разходя из града? — предложи той.

— Защо, толкова ли е разхвърляно? — засмя се тя.

— Чисто е. Но може да не ти...

— Не се тревожи. Не съм в критично настроение. Нямам нищо против да поогледам града.

— Ще ти покажа едно местенце, където ходех често, докато правех разкопки...

Заводският парк се простираше под един нисък хълм, от който се откриваше красива гледка към езеро Юниън. Беше засаден на място, където някога била промишлената зона на града, от която бяха останали само няколко оградени с мрежа ръждясали скелета и дебели газопроводни тръби.

Двамата с Мич влязоха в парка, хванати за ръце. Кайе смяташе, че паркът е грозен заради ръждясалите заводски останки и петната по тревата, но не каза нищо на Мич.

Седнаха на една малка полянка и се загледаха към кацащите върху езерото хидроплани. Освен тях двамата имаше само няколко жени и деца. Мич каза, че било доста празно за слънчев неделен ден.

— Хората вече избягват да се събират на едно място — отбеляза Кайе и в същия миг на паркинга се появиха няколко автобуса и спряха на ограденото с въжета място.

— Нещо се готви — каза Мич.

— Да не е по твой план? — засмя се тя.

— Не — отвърна той усмихнато. — Но може и да не си спомням след снощи.

— Всяка сутрин го казваш. — Кайе се прозя и се загледа в една яхта, която кръстосваше езерото.

— Осем автобуса. Интересно.

Цикълът на Кайе закъсняваше с три дни; а беше редовен, откакто бе спряла да взема противозачатъчни след смъртта на Сол. Когато си помисли за онова, което вероятно предстоеше, тя неволно стисна зъби.

— Десет автобуса, ехей, единадесет! — продължаваше да брой Мич. — Доста голямо сборище. — Той я погали по косата. — Тази работа не ми харесва.

— Не ми се става оттук. Толкова е приятно...

От автобусите заслизаха мъже и жени с кафеникави и зелени дрехи и започнаха да се придвижват на малки групи към хълма. Не бързаха особено. Четири жени носеха дървено колело, а неколцина от мъжете — дебела заоблена талпа.

— Това някаква игра ли ще е? — попита намръщено Мич.

— Не ти ли е познато?

— Не. — Той облиза нервно устни. — Чакай, сетих се. Това трябва да олицетворява мъжките и женските полови органи. Стар индиански ритуал.

— Да бе, нали си антрополог — засмя се тя, стана и го задърпа. — Хайде. Ела да погледаме.

— Ами ако не сме поканени?

— Съмнявам се входът да е с покани.

Дикън мина през тройна проверка — обиск, метален детектор, куче-търсач — преди да бъде допуснат в Белия дом през така

наречения дипломатически вход. Един доста младичък морски пехотинец го придружи по стълбите към заседателната зала в подземиято. Климатичните работеха с пълна мощност и в помещението бе студено като в хладилник в сравнение с трийсет и петте градуса навън.

Дикън бе първият пристигнал. Освен него, морския пехотинец и стюарда, който подреждаше на масата разхладителни напитки, в залата нямаше никого. Той седна на масата за младши помощници в дъното. Стюардът го попита дали ще иска нещо за пиене — кола, сок, минерална вода.

— След няколко минути ще пристигне и кафето — добави той.

— Предпочитам кола — отвърна Дикън.

— От летището ли идвате?

— Не. Карах дотук от Бетезда.

— Казват, че времето скоро ще се развали. Очаква се буря, така прогнозираят синоптиците. Тук имаме най-добрата метеорологична служба. — Той намигна на Дикън, усмихна се, после излезе и след малко се върна с колата.

След десетина минути започнаха да пристигат останалите. Дикън позна губернаторите на Мексико, Алабама и Мериленд, придружени от малка група помощници. Помещението скоро щеше да побере основното ядро на така наречения Губернаторски бунт, който създаваше толкова сериозни проблеми на Работната група в последно време.

Огюстин го чакаха няколко доста неприятни часа. От него се очакваше да се опита да убеди десетимата въстанали губернатори, седем от които от доста консервативни щати, че единственият разумен подход към кризата е да се позволи на жените да извършват аборт по желание, прибегвайки до няколко различни способа.

Дикън се съмняваше, че предложението ще бъде посрещнато с разбиране или одобрение, дори с вежливо несъгласие.

Огюстин се появи след няколко минути, придружен от сътрудник на Белия дом и един от шефовете на отдели. Остави чантата си на масата, отиде до Дикън и попита:

— Някакви новини?

— Нищо обнадеждаващо — отвърна шепнешком Дикън. — Нито една от здравните организации не смята, че ще успеем да се наложим

над губернаторите. Изглежда, са изгубили вяра във властта на президента.

Огюстин сбърчи чело. Изглеждаше остарял, с още по-посивяла коса.

— Май ще ни хвърлят на лъвовете — отвърна унило той. — Особено след като все още нямаме какво друго да им предложим. Дали да не зарежа тая работа? Понякога ми се ще да ги оставя да се оправят сами. — Той погледна към влизащите. Зад губернаторите вървеше Шоубек и секретарят на Службата по Обществено здраве. — Ето ги, влизат и споменатите лъвове, следвани от християните. Президентът прекара последните два часа в преговори с Алабама и Мериленд. Те го увещават да забави решението си. Петнайсет хиляди бременни жени са били избити през последните шест месеца. Петнайсет хиляди, Кристофър.

Дикън бе чул тази цифра вече няколко пъти.

— Не ни остава друго, освен да се наведем и да им позволим да ни сритат задниците — изръмжа Огюстин.

По преценка на Мич тълпата на хълма надхвърляше шестстотин души. Десетина зяпачи следваха групата с дървеното колело и талпата.

Кайе го хвана за ръката.

— Това нормално ли е за Сиатъл? — попита тя. Ритуалът, възпяващ женската плодовитост, я беше заинтригувал.

— Не и доколкото ми е известно — отвърна Мич. След Сан Диего големите човешки стълпотворения му действаха на нервите.

Когато стигнаха върха на хълма, където имаше голям слънчев часовник, жените се наведоха и положиха на тревата масивното дървено колело. Бяха запъхтени и изпотени. Мъжете, които носеха талпата, стояха отстрани.

Пет облечени с жълти рокли жени пристъпиха в кръга на часовника. Държаха се за ръце, а на лицата им бяха застинали усмивки. Целият ритуал протичаше в пълно мълчание.

Въздухът бе приятно топъл, носеше упойващи аромати на трева и море. Облаците летяха по небето с шеметна бързина.

— Тълпата ми действа зле — оплака се Мич.

— Хайде да останем още малко — помоли го Кайе. — Искам да видя какво ще стане.

Хората започнаха да се скупчат, подреждаха се в концентрични кръгове и се хващаха за ръце. Неколцина помолиха любезно Мич и Кайе да се отдръпнат, докато приключи церемонията.

— Нямаме нищо против да гледате отдолу — рече им една пълничка жена със зелено яке. Гледаше Кайе право в очите и явно се опитваше да не забелязва присъствието на Мич. Очите ѝ се плъзгаха покрай него, сякаш го нямаше.

Мич бръкна в джобовете си и заслиза надолу по склона.

Насядалите около голямата кръгла маса губернатори разговаряха шепнешком. Шоубек остана прав, скръстил ръце на гърдите си. Огюстин говореше с губернатора на Калифорния. Едва сега Дикън забеляза, че има сериозно нарушение на протокола — губернаторите не бяха подредени по старшинство или по влиятелност, а по географско разположение на представяните от тях щати. Най-близо до президента бяха Огюстин, Шоубек и секретарят по Обществено здраве.

В това имаше някакъв скрит смисъл. Може би най-сетне бяха решили да позволят на Огюстин да провежда предлаганата от него политика, пък да става каквото ще.

Дикън не беше сигурен кое е по-правилно. Беше запознат с предполагаемите затруднения, в случай че се вземе решение за отглеждане на второстадийни бебета в мащабите на цялата страна, както и с усложненията, до които би довела загубата на едно цяло поколение.

— Дами и господа — обяви секретарят. — Президентът на Съединените американски щати.

Всички станаха. Губернаторът на Алабама се забави повече от останалите. Дикън забеляза, че лицето му е потно, вероятно заради жегата навън. Той побутна назад стола си и направи няколко крачки към президента.

— Господин президент — каза той с дълбок глас, вдигнал ръце пред себе си, докато охраната се двоумеше как да постъпи. — Обичам

страната си и ценя настоящото ѝ ръководство, сър. — След тези думи губернаторът стисна шашнатия президент в мечата си прегръдка.

Губернаторът на Флорида поклати засрамено глава.

Агентите продължаваха да пристъпят от крак на крак.

„Божичко“ — рече си Дикън, споходен от усещането, че е увиснал в някакво безвремие, че се носи върху лишен от спирачки влак.

Изглежда, беше време да поеме по друг път.

Младият рус мъж с черно наметало, който се катереше по склона към слънчевия часовник, бе закрил лицето си с хирургическа маска. Придружаваха го три жени със зелено-кафяви рокли; той самият носеше малка кафява платнена торба, привързана със златисто въже.

Кръгът от жени и мъже се разтвори, за да ги пропусне.

Мич наблюдаваше сцената озадачено. Кайе стоеше до него, скръстила ръце.

— Какво са намислили? — попита той.

— Сигурно е някаква церемония.

— Посветена на плодовитостта?

— Защо не?

— Виж — посочи той. — Жените са много повече от мъжете.

— Съотношението е около три към едно — съгласи се Кайе.

— Повечето от мъжете са възрастни.

— В напреднала възраст — каза тя. — Като баща ти. И като президента.

— Хайде да не се обиждаме.

— Така е. — Тя го погледна. — Не съм го измислила аз.

Младият мъж се скри зад сключилия се отново кръг.

Една гигантска пламтяща ръка повдигна Кристофър Дикън и го запрати към стената, спуска тъпанчетата му и притисна гърдите му навътре. После ръката се отдръпна и той се строполи на пода. Когато отвори очи, видя виещите се към разрушения таван пламъци, през които се показваха обгорените носещи колони. Тялото му бе покрито с

кръв и парченца плът. Белезникавият дим лютеше нетърпимо й той затвори очи. Не можеше нито да диша, нито да чува, нито да помръдне.

Тълпата подхвана нисък, протяжен напев.

— Да си вървим — каза Мич.

Кайе не откъсваше очи от хората. Нещо бе привлякло вниманието й, но още не знаеше какво.

— Добре — каза тя.

Минаха покрай възрастен мъж с малко момче, което държеше връвчиците на хвърчило. Момчето се усмихна и на двамата. Кайе се загледа в чистите му като планинска роса очи, в изящно оформеното носле, в малката брадичка. „Какво хубаво, нормално дете — помисли си. — Хубаво малко момче.“

Кой знае защо, си спомни за момичетата, които стояха край пътя в Горди, когато колоната на ООН напускаше града.

Прозвучаха сирени. Двамата погледнаха към паркинга. Пет полицейски коли заковаха една след друга и отвориха врати. Отвътре изскочиха полицаи и се втурнаха нагоре по склона.

— Какво става? — изненадано възкликна Кайе.

Напевът се усилваше. Трима от полицаите, които претичаха покрай Кайе и Мич, бяха с празни ръце, но следващият бе извадил палката. Запроправяха си грубо път през най-външния кръг.

Жените ги посрещнаха с ядни викове. Две се нахвърлиха върху един от полицаите с обидни думи, каквито Кайе не очакваше да чуе. Полицаят започна да ги налага с палката. Чуваше се отвратително плющене.

Кайе понечи да се затича нагоре, но Мич я хвана за ръката.

Пристигнаха още полицаи, размахваха палки. Напевите утихнаха. Тълпата сякаш изгуби спойващата я сила. На групи от по няколко жените започнаха да се спускат надолу, едни плачеха, други крещяха възбудено с високи, пискливи гласове.

На хълма се изкатери полицейски фургон. От него слязоха две полицайки. Няколко полицаи измъкнаха от тълпата млад мъж и го задърпаха към фургона. По лицето на мъжа се стичаше кръв. Една от полицайките викаше по радиостанцията да пратят линейка. Беше само на няколко крачки от Мич и Кайе. Лицето и бе побеляло от гняв.

— Дявол да ви вземе! — кресна на зяпачите. — Защо не ги спряхте?

Мич и Кайе не знаеха какво да отговорят.

Младият мъж с черни дрехи се препъваше, увиснал между двамата полицаи. Лицето му бе изкривено от болка и бяло като облаците, които продължаваха да се плъзгат невъзмутимо по небето.

73. СИАТЪЛ

Моторът на буика ревеше.

— Съжалявам, че трябваше да присъствам на това — рече Кайе.

— Не биваше да те вода там — каза Мич.

— Какво става в тази страна? Всички ли са полудели? Това вече беше прекалено.

— Връщаме се към старите дни.

— Напомня ми за Грузия. — Кайе притисна брадичката си с юмруче.

— Не обичам, когато жените обвиняват мъжете.

— Никого не обвинявам. Това е естествена реакция.

Мич я погледна сърдито. За първи път го виждаше сърдит. Пое си дъх. Чувстваше се едновременно виновна и натъжена. Извърна глава и се загледа през прозореца.

— Дай да забравим всичко това — каза Мич. — Нали уж дойдохме да си починем?

Докато Мич внасяше багажа, Кайе стоеше до прозореца и гледаше към улицата.

— Ергенска квартира — подметна той. — Не обръщай внимание. Разхвърляно е.

— На мен ми харесва — отвърна Кайе и прокара пръсти по перваза на прозореца. Отдавна не беше проветрявано и въздухът бе застоял, но не миришеше неприятно.

— От тази страна вони на изгорял бензин от улицата — продължи да се оправдава Мич. — От спалнята гледката е по-приятна. Там е и по-чисто.

Кайе очакваше, че апартаментът на Мич ще ѝ се стори романтичен, че ще ѝ помогне да научи повече неща за него. Но всичко бе подредено и прибрано, сякаш тук живееше съвсем друг човек. Тя разгледа книгите в библиотеката: наръчници по антропология и

археология, няколко тънки книжки с биологична тематика, папки с научни списания и фотокопия. Никакви романи.

— Тайландският ресторант долу е доста добър — обясняваше Мич, докато отваряше кашоните.

— Не съм гладна. Тук ли работиш?

— Обикновено. Ти ще си моето вдъхновение.

— Благодаря.

— Искаш ли нещо за пиене? В хладилника има бира...

— „Будвайзер“?

Мич се ухили.

— Ще пийна една — каза Кайе. Той ѝ кимна към хладилника. Тя излезе, а Мич се наведе да включи телевизора. Разнесе се равният глас на диктора:

— ... при взрива е пострадал секретарят...

— Кайе! — извика Мич.

Тя отвори вратата на кухнята.

— Президентът... — възкликна той изплашено. — Защо?

Кайе влезе в хола и се втренчи в телевизора.

— ... до момента има седем убити, между които губернаторите на Флорида, Мисисипи и Алабама, президентът, един агент на Сикрет Сървис и още две неидентифицирани тела. Сред оцелелите са губернаторите на Ню Мексико и Аризона, директорът на Работната група върху проблема с „иридовия грип“ Марк Огюстин и Франк Шоубек от Националния здравен институт. Вицепрезидентът не е бил по това време в Белия дом...

— А Кристофър? — попита Кайе.

— ... все още не разполагаме с обяснение за това как е била вкарана бомбата в Белия дом. В момента Франк Сесно е пред Белия дом...

Кайе се притисна към Мич. Очите ѝ бяха пълни със сълзи. Той я прегърна.

— А аз дори не гласувах за него! — прошепна той. И почувства, че Кайе се отпуска в прегръдката му. Притисна я още по-силно, после я вдигна и я отнесе на леглото. Беше припаднала. Тя завъртя глава като в просъница, после преглътна мъчително и отвори очи. Устата ѝ беше пресъхнала. Опита се да го целуне, но нямаше сили.

— Каква съм глупачка!

- Защо?
- Мислех се за по-силна.
- Ти си силна.
- Обичам те — прошепна тя и отново изгуби съзнание.

Едва след като се увери, че Кайе е заспала и диша равномерно, Мич угаси лампата и се върна в хола. Сега апартаментът му изглеждаше различен. Залязващото слънце хвърляше бледи отблясъци по отсрещната стена. Той се отпусна в стария фотьойл пред телевизора.

— ... губернаторът Харис обяви извънредно положение и призова Националната гвардия, но вероятно това е по решение на вицепрезидента. През работните дни полицейският час започва в седем следобед, през почивните — в пет. Забранява се събирането на големи групи хора без специалното разрешение на Кабинета за извънредно положение. Решението е в пряк отговор на инцидента в столицата и е част от широкомащабни опити да бъде овладяно положението и да...

Мич се пресегна и смени програмата.

— ... е мъртъв. Президентът и петима от десетимата държавни служители, присъстващи на срещата, бяха убити тази сутрин в една от залите на Белия дом...

Мич отново натисна копчето.

— ... губернаторът на Алабама Ейбрахам К. Дарзел, водач на така наречения Щатски бунт, прегърнал президента на Съединените щати точно преди експлозията. Той, а също губернаторът на Флорида и самият президент са разкъсани от взрива...

Мич изключи телевизора. Върна се в спалнята и внимателно легна до Кайе. Не се съблече, нито се зави, само си свали обувките, след това зарови нос в косите ѝ. Уханието ѝ му действаше като успокоително.

За един кратък миг вселената стана мъничка, топла и уютна.

ТРЕТА ЧАСТ
STELLA NOVA

74. СИАГЪЛ

юни

Кайе подреди разработките си върху бюрото на Мич и взе ръкописа на „Кралската библиотека“. Преди три седмици бе решила да напише книга за АЧЕРВ, за модерната биология — такава, каквато според нея човечеството трябваше да има отдавна. Заглавието препращаше към нейната метафора за генома, с всичките негови постоянни и подвижни елементи и разумни играчи, готови, от една страна, да се поставят в служба на геномната кралица, надявайки се да им бъде отредено място в „Кралската библиотека“, или ДНК, но от друга, дебнещи удобен момент да подхванат самостоятелно изпълнение, да станат паразити, дори хищници, да създадат проблем, даже да предизвикат истинско бедствие... Политическа метафора, която изглеждаше съвсем на място.

През последните две седмици бе написала над сто и шейсет страници на компютъра, част от които вече бе разпечатала, за да ги редактира.

Така не ѝ се налагаше да мисли за научната конференция. И за Мич — в часовете, в които го нямаше.

Тя тропна листовете върху масата, доволна от солидния им обем, след това ги сложи до снимката на Кристофър Дикън, която стоеше в малка сребърна рамка до портретчето на Аби и Сам. После се изправи и пътем хвърли око в стенното огледало. Имаше съвсем нормален, здрав цвят. Бременността засега я щадеше.

И сякаш не ѝ стигаше толкова много писане, ами беше започнала да си води и дневник.

10 юни

Последната седмица се готвим за научната конференция и си търсим къща. Цените на наемите хвърчат

нагоре, но все още можем да си позволим нещо по-голямо от този апартамент. Мич не настоява, идеята е моя. Той също пише доста напоследък — за мумии и пещери; праща готовия материал на Оливър Мъртън в Ню Йорк, който го редактира, понякога доста драстично. Мич търпи и се мъчи да си подобрява стила.

Днес следобед отиде на среща — надява се да го върнат на работа. Освен това получи писмо от професор Брок, който е участвал в няколко свободни обсъждания по телевизията. Някои от идеите му са публикувани в „Нейчър“ и са привлекли голямо внимание. Има и доста критики.

Тъканните проби все още се съхраняват в института в Инсбрук. Засега резултатите от анализите им се пазят в тайна, но Мич се надява да ги изиска официално чрез Вашингтонския университет. Мъртън смята, че градуалистите, които отговарят за съхранението и изучаването на мумиите, разполагат с не повече от няколко седмици, преди да завършат доклада си и да го направят публично достояние, иначе ще бъдат свалени. Брок се надява мястото им да бъде заето от хора с по-реален поглед върху нещата, между които да е и той самият. В такъв случай Мич вероятно също ще бъде поканен в групата. Мъртън и Дейни не успяха да убедят Кабинета за извънредно положение да се проведе конференция в Олбъни. Чрез Мария Кьониг от Вашингтонския университет успяхме да организираме двудневна научна конференция в зала „Кейн“ — с максимум сто поканени, като всички трябва да бъдат одобрени от Кабинета. Живеем във време, когато гражданските свободи страдат. Никой не иска да го нарече военно положение и действително гражданските съдилища продължават да функционират нормално, но и те работят с разрешение на Кабинета.

Май нищо подобно не се е случвало от 42-ра насам.

Чувствам се изпълнена със сили, енергична, въобще не ми личи, че съм бременна. Хормоните са си същите, както и ефектът им.

Утре ще ходя на видеозон и скенер в „Марийн Пасифик“, ще ми правят и амниоцентеза въпреки риска от манипулацията — искаме да знаем какво представляват ембрионалните тъкани.

Следващата стъпка няма да е никак лесна.

Госпожо Хамилтън, аз също станах опитна мишка.

75.

ДЕСЕТИ КОРПУС, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

юли

Дикън се засили по коридора на десетия етаж, като се придържаше за едно от перилата, взе завоя с нещо, което — надяваше се — наподобява елегантна маневра с инвалидна количка, и в същия миг забеляза, че на пътя са му се изпречили двама души, които разговаряха оживено. По-високият, с елегантен сив костюм, беше Огюстин. Другия не го познаваше.

Дикън простена наум. Когато приближи, забеляза, че лицето на Огюстин показва белези на възстановяване, макар раните все още да му придаваха страховит израз. Все пак шрапнелните парчета му бяха пощадили очите. Дикън беше загубил едното, другото беше с перде.

— Здравсти, Марк, Още се държиш, гледам.

— Ти също, Кристофър. Запознай се с доктор Кели Нюкъм.

Здрависаха се. Дикън огледа Нюкъм, после каза:

— Вие сте новият пътешественик на Марк, нали?

— Да — кимна Нюкъм.

— Поздравления за назначението — обърна се Дикън към Огюстин.

— Не ми завиждай — отвърна Огюстин. — Ще е истински кошмар.

— Събери всички деца под един чадър — посъветва го Дикън. — Как е Франк?

— Другата седмица го изписват.

Отново напрегната тишина. Нюкъм потри неловко ръце, после си нагласи очилата. Дикън не се сдържа и пръв наруши мълчанието.

— Изглежда, ще ме държат още няколко седмици. Хирургите ще ми кърпят нещо в ръката. Ще ми се да изляза навън за малко. Да видя какво става по широкия свят.

— Знаеш ли, да влезем в твоята стая и да си поговорим — предложи Огюстин.

— Заповядайте — съгласи се Дикън.

Щом влязоха, Огюстин помоли Нюкъм да затвори вратата.

— Бих искал няколко дни да си поговорите с Кели. Нека навлезе в работата. Започваме нов етап. Президентът ни вкара в бюджета.

— Чудесно. — Дикън преглътна мъчително. Горчеше му от изпитите лекарства.

— Няма да правим никакви радикални промени — обясни Огюстин. — Всички са съгласни, че положението е много деликатно.

— Деликатно с главно „Д“ — съгласи се Дикън.

— Кристофър, знаеш, че вината за това не е моя.

— Зная — рече Дикън.

— Но веднага щом се роди някое заразено с АЧЕРВ дете, ще трябва да действваме бързо. Разполагам с доклади от няколко лаборатории, където се твърди, че АЧЕРВ е в състояние да мобилизира и други древни вируси в генома.

— Изглежда, променя начина, по който реагират човешките ендегенни ретровируси — каза Дикън. Вече бе чел няколко статии на тази тема. — Не съм сигурен дали става въпрос само за вирусите. Възможно е...

— Както и да ги наречем, те извършват промяна в гените — прекъсна го нетърпеливо Огюстин. — И тъй като не сме се сблъскали от десетки милиони години с тях, със сигурност ще бъдат болестотворни. Това, което ме безпокои, са гражданските движения, прокламиращи, че трябва да позволим на жените да раждат заразените деца. Този проблем не съществува в Източна Европа и Азия. В Япония също дадоха ход на профилактична програма. Но тук нещата са различни.

— Марк, не прекалявай пак — посъветва го Дикън.

Огюстин не беше в настроение да слуша умни съвети.

— Кристофър, може да загубим много повече от едно поколение деца. Кели е съгласен с мен.

— Работата е дебела — кимна Нюкъм.

Дикън се закашля, овладя спазъма, но лицето му остана изкривено.

— Какво всъщност искате... лагери за принудително лечение? Концентрационни родилни домове?

— До края на годината по наши преценки само в Щатите ще се родят около две хиляди заразени с АЧЕРВ деца. Президентът вече подписа указ, който ни разрешава да ги отнемаме принудително. В момента разработваме гражданския аспект на постановлението. Един Господ знае как ще постъпят в Европейския съюз. В Азия се оказаха много практични — аборт и карантина. Ще ми се и тук да бяхме толкова дръзки.

— Марк, и това ако е решение на здравен проблем...

— Те са *резервоари*, Кристофър. — Огюстин вдигна пръст. — Ако оставим децата да растат на воля, ще се превърнат в огнища на зараза. Спомни си как започна СПИН.

— Положението е ужасно — намеси се Нюкъм и погледна Огюстин. — Направихме компютърен анализ на някои от тези активирани човешки ендогенни вируси. Като се имат предвид проявите на жизнеспособни *env* и *pol* гени, може да си имаме работа с нещо много по-страшно от СПИН. Компютрите предричат болест, каквато не познаваме в цялата човешка история. Това може да е краят на човешката раса, доктор Дикън. Да се превърнем в прах.

Дикън побутна количката си назад.

— Че кой не е съгласен?

— Доктор Махи от ЦКБ — отвърна Огюстин. — Бишоп и Торн. И разбира се, Джеймс Мондави. Но хората от Принстън са на нашето мнение, потвърдиха го и на срещата с президента. Те искат да работят с нас.

— А какво казват опонентите? — обърна се Дикън към Нюкъм.

— Мнозина смятат, че освободените частици ще са напълно адаптирани ретровируси, но непатогенни и в най-лошия случай ще предизвикат ограничен брой рядко срещани ракови заболявания — отвърна Огюстин. — Мондави също не открива патогенеза. Но не затова сме тук, Кристофър.

— А защо?

— Необходима ни е личната ти намеса. Кайе Ланг е забременяла. Ти познаваш бащата. Става въпрос за първостадийен АЧЕРВ. До няколко дни вероятно ще направи спонтанен аборт.

Дикън извърна глава.

— Тя спонсорира провеждането на конференция в щата Вашингтон. Опитвахме се да я отложим чрез Кабинета за извънредно положение, но...

— Научна конференция?

— Най-вероятно ще си дърдорят за еволюцията. И без съмнение ще окуражават бъдещите майки. Това може да предизвика истинско бедствие и със сигурност ще окаже лошо влияние на обществената нагласа. Кристофър, ние не контролираме медиите. Как смяташ, тя може ли да стигне до крайности в изказванията си?

— Не — отвърна Дикън. — Тя е много разумен човек.

— Още по-зле. Все пак има едно слабо местенце, което бихме могли да използваме срещу нея, ако прекоси границата. Този Мич Рейфълсън е с репутация на пълен неудачник.

— Той е свестен човек — отбеляза спокойно Дикън.

— Той е пасив, Кристофър — произнесе Огюстин. — За щастие не наш пасив.

76. СИАТЪЛ

10 АВГУСТ

Кайе се отпусна на стола в кухнята. Мич бе излязъл в девет сутринта за среща във Вашингтонския университет. Първата реакция на посещението му в Хайеровия музей бе отрицателна — плашеше ги скандалната му слава, не искаха да се забъркват в спорове независимо от тесните му връзки с Брок. Както бяха посочили по време на събеседването, Брок бил също „противоречива“ личност, заради което го „прогонили“ от Инсбрукския институт.

Открай време Кайе ненавиждаше академичните интриги. Тя отвори сложения до чашата с витамини бележник и прегледа първите страници. Тази сутрин бе решила да напише късо есе за конференцията, до която оставаха само две седмици...

Но внезапно стигна до задънена улица. Вдъхновението ѝ се изпари в мига, когато почувства, че нещо става в утробата ѝ.

Бяха изминали близо деветдесет дни. Снощи бе записала в дневника си: „Трябва вече да е с размерите на мишка“. И нищо повече.

Взе дистанционното и смени програмата. Губернаторът Харис даваше поредната пресконференция. Всеки ден излизаше в ефир, за да обясни какви мерки се вземат във връзка с извънредното положение, както и какви проблеми създават едни или други групи от опоненти — губернаторът, изглежда, разполагаше със солиден запас от противници. Накрая следваше ежедневната черна статистика:

— На северозапад, от Охайо до Айдахо, по данни на полицията, са били извършени над трийсет човешки жертвоприношения. Като прибавим към това и приблизително двайсет и двете хиляди насилствени инцидента срещу жени в нашата страна от началото на годината, очевидно и дума не може да става за прекратяване на извънредното положение. Ние сме народ, изгубил своя път, забравил Бога, завладян от паника и зловредни мисли...

След изказването на губернатора започна кръгла маса с представители на различни научни организации и държавни служители. Обсъждаше се въпросът за заразените с АЧЕРВ деца, които били заразноносителни — пълна глупост, до каквато не ѝ беше точно сега.

Телефонът иззвъня. Тя изключи телевизора.

— О, красавице неземна... Успях да събера в една стая Уендъл Пакър, Мария Кьониг, Оливър Мъртън и професор Брок.

Кайе се усмихна.

— Те искат да се срещнат с теб — продължи Мич.

— Само ако са готови да ми акушират.

— Господи... чувстваш ли нещо?

— Киселини в стомаха — отвърна Кайе. — Освен това съм нещастна и лишена от вдъхновение. Но не смятам, че ще е точно днес.

— Нека тогава те вдъхновя с това — засмя се Мич. — Присъстващите тук са решили да запознаят обществото с резултатите от Инсбрукския анализ на тъкани. Вероятно ще предадат документите по време на самата конференция. Пакър и Кьониг заявиха, че ще ни подкрепят.

Кайе затвори очи за миг. Искаше да се наслади максимално.

— А учрежденията, които представят?

— Не. Шефовете винаги се съобразяват с това откъде духа вятърът. Решили сме днес да вечеряме заедно. Ти във форма ли си?

Стомахът ѝ като че ли се беше поуспокоил. Сигурно до един час вече щеше да е съвсем гладна. От години следеше работата на Мария Кьониг и ѝ се възхищаваше. Но вероятно не бе никак лесно да се издигнеш в едно чисто мъжко обкръжение.

— Къде ще ядем?

— Само на пет минути от болница „Марийн Пасифик“ — отвърна Мич. — Нищо повече от това не зная.

— Може пък да хапна купичка овесени ядки — рече Кайе. — Да взема ли автобуса?

— Глупости. Ще бъда при теб след пет минутки. — Мич ѝ прати целувка по телефона и даде слушалката на Оливър Мъртън, който искал да говори с нея.

— Не сме се срещали, но ви стискам ръката — каза Оливър задъхано, сякаш бе търчал нагоре по стълби. — Извинете ме, но се

притеснявам да разговарям с вас.

— Доста здраво ме ужилихте в Балтимор — отвърна Кайе.

— Да, но това беше тогава — рече Мъртън без сянка на съжаление. — Не мога да изразя с думи възхищението си към това, което правите двамата с Мич.

— Ние пък го смятаме за нещо съвсем естествено.

— Нека забравим миналото. Аз съм ваш искрен приятел.

— Ще проверим — засмя се тя.

Мъртън също се засмя и върна слушалката на Мич.

— Мария Кьониг предложи да идем във виетнамския ресторант. Тя там хапвала, като била бременна. Как ти звучи?

— Стига да има овесени ядки. И Мъртън ли ще е там?

— От десет години се занимавам с анализи на тъкани от мъртъвци — обясняваше Мария Кьониг. — Уендъл сигурно знае как се чувствам.

— Знам — потвърди Пакър.

Мария Кьониг не беше просто красива — тя бе идеалният модел за това как Кайе би искала да изглежда на петдесет. Уендъл Пакър бе много красив, слаб и стегнат — пълна противоположност на Мич. Брок носеше сиво палто и черна риза. Изглеждаше погълнат от мисли.

— Всеки ден от федералната служба ти носят по две-три кутии — разказваше Мария. — Със стъкленици от Босна, Тимор или Конго, в които има парченца от кожата или тъканите на някоя нещастна душа. Ден след ден все едно и също. И никаква почивка. Ако тези нещастни отрочета са следващата стъпка в човешката еволюция, ако са пригодени от нас да живеят на тази планета, нямам търпение да ги видя. Със сигурност имаме нужда от промяна.

Спряха за миг разговора, докато келнерката вземаше поръчката. Доста бързо им поднесоха предястията — скариди, изсушени и наквасени в сос водорасли, ролца с оризови листа. Всичко ухаеше примамливо.

— Ммм. Какво слагат в това? — попита Кайе, след като опита от ролцата.

— Наистина ги бива — потвърди Мъртън.

— По-добре да обсъдим някои важни неща — предложи Мич. — Като например бъдещето.

— Трябва да знаем какво можем да казваме, докъде да стигнем — каза Уендъл. — Да се уговорим предварително. Лично аз не мога да говоря за друго освен за собствената си работа. В службата няма да погледнат с добро око, ако останат с впечатление, че представям цялата институция.

— По-смело, Уендъл — викна Мич. — Нали сме единен фронт. Фреди?

Брок отпиваше замислено от бирата си.

— Не мога да повярвам, че сме заедно тук, че стигнахме толкова далеч — почна той. — Боя се, че промените ще настъпят скоро. Давате ли си сметка какво ще последва, когато излезем с общо изявление?

— Ще бъдем разпънати на кръст във всички научни списания по света — засмя се Пакър.

— Не и в „Нейчър“ — обади се Мич. — Там вече положих основите на научния бунт.

— Не, почакайте, приятели — вдигна ръце Брок. — Спрете за миг и помислете. Тъкмо загърбихме предишното хилядолетие и ни предстои да узнаем как се е появил човекът. — Той свали дебелите си очила и ги избърса с кърпичка. — Зад стъклени витрини в Инсбрук държим мумии, чиято възраст е десетки хиляди години. Жената вероятно е била силна и изобретателна, но е знаела твърде малко. Доктор Ланг, вие знаете много повече и сте готова да стигнете до края. Смелостта ви заслужава възхищение. — Той надигна бирата си. — Единственото, което мога да направя, е да вдигна тост за вас.

Всички вдигнаха чашите. Кайе усети, че стомахът ѝ се свива.

— За Кайе — каза Фредерик Брок. — Следващата Ева.

77. СИАТЪЛ

12 АВГУСТ

Кайе седеше в буика, за да не я вали. Мич обикаляше между редиците коли — търсеше такава, каквато тя му бе описала — малка, от деветдесетте, японска или волво, синя, може и зелена. Скоро обаче дойде и посочи една черна, почти лимузина.

— Какво ще кажеш за тази?

— Не. — Кайе поклати глава. Мич обичаше големите американски коли. Ако го оставеше, току-виж ѝ купил камион. Кайе обаче предпочиташе да е нещо по-скромно. Беше решила твърдо да си остави неприкосновен резерв в банката и дори се бе спряла на сумата — дванайсет хиляди долара.

— Ами няма други — оплака се той, но Кайе преднамерено не му обърна внимание. Не беше в настроение за шеги. Още сутринта се бяха сдърпали за нещо дребно на закуска. Всъщност подсъзнателно тя жадуваше за истински спор, дори за разправия, за да освободи натрупаното в тялото и ума ѝ напрежение. Омръзнало ѝ бе да търпи спотаената заплаха, която усещаше в долната част на корема си направо физически. Омръзнало ѝ бе да чака, докато настъпи неизбежното.

Всъщност най-много от всичко искаше да му се скара, задето ѝ бе позволил да забременее, да скочи с главата напред в неизвестното.

Мич пак тръгна между редовете и зараглежда надписите. Някаква жена с чадър слезе по стълбите на офиса и го заговори. Кайе ги гледеше подозрително. Мислите ѝ се гонеха, объркани.

Мич посочи един „лексус“ втора ръка.

— Твърде скъп — промърмори Кайе под нос. — Ох, мамка му! — Усети, че гащите ѝ са мокри. Помисли си, че се е изпуснала, но не беше това. Тя се опипа между краката, после извика:

— Мич!

Той дотича запъхтян, скочи на седалката и запали мотора в мига, когато първата вълна от болка я накара да се превие. Едва не си удари главата в таблото.

— О, Божичко!

— Тръгваме — опита се да я успокои той, докато излизаше на булеварда. — Как си?

— Зле — отвърна искрено тя. — Чувствам се странно.

Мич подкара със сто.

Имаше усещането, че червата ѝ се движат. Опита се да стисне крака. Не можеше да си обясни какво точно става. Болката почти бе изчезнала.

Докато стигнат входа на болницата, Кайе бе почти сигурна, че всичко е приключило.

След като Кайе срещна съпротива от неколцина лекари, отказали да се занимават със случай на АЧЕРВ-бременност, Мария Кьониг ги свърза с доктор Фелисити Галбрейт. Здравната ѝ осигуровка не покриваше лечението, тъй като случаите на АЧЕРВ се водеха за болест, а не за нормална бременност.

Доктор Галбрейт работеше в няколко болници, но държеше кабинет в „Марийн Пасифик“ — голямата централна болница, от която се виждаше като на длан езеро Юниън и по-голямата част от западен Сиатъл. Два дни от седмицата преподаваше в Западния университет и Кайе се чудеше кога намира време за личен живот. Беше висока пълна жена със закръглени рамене и приятно безгрижно лице, оброчено в разчорлени руси къдрици. Преди да легне за преглед, Кайе беше почистена от дежурната сестра. Оказа се, че акушерката я познава — всъщност бе чела за нея в едно кратко съобщение на „Сиатъл Уикли“.

Кайе седеше в леглото и отпиваше от чашата с портокалов сок.

— Случват се тези неща — отбеляза философски Галбрейт.

— Случват се — съгласи се уморено Кайе.

— Казаха ми, че няма усложнения.

— Чувствам се съвсем добре.

— Жалко, че не можах да дойда по-рано. Извикаха ме направо от университетския център.

— Мисля, че всичко свърши още преди да дойда тук.

— Как се чувстваш?

— Гадно. Иначе съм здрава, но ми е неприятно.

— Къде е Мич?

— Казах му да вземе бебето. Плода де.

— Не прекаляваш ли с научния фанатизъм? — попита я Галбрейт съвсем добронамерено.

— Глупости — отвърна навъсено Кайе.

— Може да си в емоционален шок.

— Няма такова нещо. А и защо ми го взеха, без да попитат дали го давам? Трябва да го видя. Искам да разбера какво е станало.

— Това е първостадиян спонтанен аборт. Тук имаме представа как изглеждат — допълни меко Галбрейт и хвърли поглед към монитора. Беше включила на Кайе физиологичен разтвор.

Мич дойде с малка алуминиева тавичка, загърната с покривало.

— Щяха да го пратят в... — Той я погледна с преbledняло лице. — Не зная къде. Разкрещях се и...

Галбрейт ги изгледа. Личеше, че полага усилия, за да запази спокойствие.

— Кайе, това е просто един отхвърлен плод. Болницата ги праща в назначения от Работната група аутопсионен център.

— Тя е моя дъщеря — произнесе натъртено Кайе. — Искам да я видя преди да ми я отнемат. — Изведнъж почувства, че не може повече да сдържа сълзите си.

Галбрейт взе тавичката от Мич — той ѝ я даде с видимо облекчение — и зачака Кайе да се успокои.

— Моля те — произнесе между хлиповете Кайе и Галбрейт сложи тавичката в скута ѝ.

Мич извърна глава, когато Кайе дръпна покривалото.

Положена върху легло от ситно натрошен лед, в малка найлонова торбичка с капаче, не по-голяма от лабораторна мишка, лежеше нейната междинна дъщеря. *Нейната* дъщеря. Същата, която Кайе бе отхранила в утробата си.

За миг ѝ се стори, че ще ѝ прилошее отново. Тя плъзна пръст по телцето в торбичката и спря на късия извит гръбначен стълб под тъничкия амнион. Погали сравнително голямата, лишена от лице главичка, намери цепките на очите, бръчицата, представляваща

недоразвитата уста, пъпките, където трябваше да са ръцете и краката. Малката виолетова плацентата лежеше под амниона.

— Благодаря ти — прошепна Кайе на плода.

После покри тавичката. Галбрейт посегна да я вземе, но Кайе не ѝ позволи.

— Нека остане при мен още няколко минутки — рече тя. — Искам да се уверя, че няма да е самичка. Където и да отива.

Галбрейт дойде при Мич в чакалнята. Той седеше, стиснал главата си с ръце, под картина с пастелен морски пейзаж.

— Май трябва да пийнеш нещо — бе първият ѝ коментар.

— Кайе още ли спи? — попита Мич. — Исках да съм с нея.

Галбрейт кимна и каза:

— Можеш да влезеш по всяко време. Прегледах я. Интересуват ли те подробностите?

— Моля те, спести ми ги. И без това не съм на себе си... Извинявай.

— Няма нищо. Тя е смела жена, която мисли, че знае какво иска. Освен това все още е бременна. Вторичният зародиш вече е заел позиция. Няма родова травма, нито опасно кървене, изхвърлянето беше като по учебник, ако някой реши да пише учебник за тези неща. В болницата направиха биопсия — несъмнено се касае за първостадийен АЧЕРВ-аборт. Хромозомният брой беше потвърден.

— Петдесет и две? — попита Мич.

Галбрейт кимна.

— Както при останалите. Би трябвало да са четиридесет и шест. Става въпрос за сериозна хромозомна аномалия.

— Или за нова степен на нормалното — поправи я Мич.

— Да се надяваме, че си прав. След няколко месеца ще разполагаме с нови данни.

— Не зная как се чувстват жените след подобен инцидент. Какво трябва да ѝ кажа?

— Остави я да се наспи. Когато се събуди, ѝ кажи, че я обичаш и че тя е храбра и неповторима. Преживяното ще ѝ се стори като лош сън.

— А какво да ѝ кажа, ако и следващата бременност свърши по този начин?

Галбрейт въздъхна и каза:

— Нямам представа.

Докато Мич приключваше с попълването на картоната за изписване, Кайе си стъгна нощницата, прибра я в шкафчето, след това влезе в банята да си вземе четката за зъби.

— Всичко ме боли — оплака се тя.

— Ако искаш, ще взема количка — предложи Мич. Вече беше при вратата, когато Кайе се показа от банята и му махна да спре.

— Мога да вървя. Чувствам се много по-добре. Но, Мич... петдесет и две хромозоми. Как ми се иска да разбере какво означава това.

— Има време — успокой я той.

Тя го погледна строго, после забеляза колко е изморен и нещастен, и въздъхна:

— Прав си.

Галбрейт почука на отворената врата.

— Влизай — покани я Кайе. Галбрейт прекрачи прага, следвана от непознат мъж със смутено изражение, облечен в сив костюм.

— Кайе, това е Ед Джанели. Официален представител на Кабинета за извънредно положение в болницата „Марийн Пасифик“.

— Госпожо Ланг, господин Рейфълсън. Съжалявам за затрудненията. От мен се иска да получа известна информация и подписите ви, съгласно разпоредбите на Кабинета за извънредно положение, както и специалните вътрешнощатски изисквания, подписани от губернатора на 22 юли тази година. Извинявам се за причиненото ви неудобство и за изживените страдания...

— Чакайте, чакайте — спря го Мич. — Какво искате всъщност от нас?

— Всички жени, носещи второстадийни, заразени с АЧЕРВ фетуси, трябва да се регистрират в нашата служба, за да бъдат наблюдавани. Ако желаете, наблюдението може да се извърши и от доктор Галбрейт, тъй като става дума за стандартизирани изследвания.

— Няма да се регистрираме — заяви Мич и се обърна към Кайе.
— Готова ли си да си вървим?

Джанели му препречи пътя.

— Не бих искал да ви притеснявам, господин Рейфълсън, но изпълнението на разпоредбите е задължително за всички.

— Не признавам този закон — заяви упорито Мич.

— Глобата е петстотин долара за всяка отложена седмица.

— Хайде да не се караме — намеси се помирително Галбрейт. — Гледай на това като на допълнение към акта за раждане.

— Само че детето още не се е родило.

— Тогава нека бъде добавка към медицинската епикриза за спонтанен аборт — каза Джанели.

— Не е имало аборт — възрази Кайе. — Това, което става, е съвсем естествено.

Джанели завъртя отчаяно глава.

— Всичко, което искаме, е настоящият ви адрес и разрешение за достъп до медицинския ви картон, ако желаете — в присъствието на доктор Галбрейт и вашия адвокат.

— Божичко — възкликна Мич, заобиколи Галбрейт и Джанели, но на прага спря и се обърна към тях.

— Давате ли си сметка до какво ще доведе това? Хората просто ще започнат да се крият от вас.

— Ръцете ми са вързани — оправда се Галбрейт. — Болницата се бори срещу това решение. Възнамеряваме да пратим жалба до Здравния борд. Но засега...

Мич и Кайе излязоха. Галбрейт ги изпрати до вратата. Лицето ѝ бе помръкнало.

Джанели обаче ги последва в коридора. Беше малко ядосан.

— Трябва да ви уведомя — почна той, — че глобата е с натрупване...

— Стига, Ед! — викна му Галбрейт. — Остави хората да си вървят!

Джанели замръзна, после поклати глава.

— Мразя тази гадост!

— Мразиш ли я? — подскочи разгневено Галбрейт. — Ами тогава остави пациентите ми на мира!

78.

КОРПУС 52, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

ОКТОМВРИ

— Лицето ти изглежда доста добре — каза Шоубек. Беше влязъл в кабинета на Огюстин с патерици. Отзад го следваше помощникът, който побърза да го намести на стола. — И така — продължи Шоубек, — ежеседмична среща на оцелелите от двайсети юли, с председател — *der Führer*.

— Никак не е смешно.

— Кога ще поканиш и Кристофър? Трябва да пийнем заедно, за старите времена.

— Кристофър не желае да се вижда с нас. Има си свое мнение.

— А ти? Откога не си се виждал с президента?

— От три дни.

— Какво обсъждахте — тайния бюджет ли?

— Резервно финансиране на кабинета.

— Дори не ми е споменавал — оплака се Шоубек.

— Топката сега е у мен. Скоро ще ми нахлузят и клозетната дъска на шията.

— Само защото се опитваш да бъдеш разумен. Какво става сега — ако тези нови бебета оцелеят и се родят здрави, ще можем да ги отнемаме от родителите им и да ги прибираме в болници, финансирани от секретен правителствен фонд? Даваш ли си сметка докъде може да доведе това?

— Обществото все още ни подкрепя — заяви спокойно Огюстин. — Президентът го нарече голям обществен здравен риск.

— Марк, за нищо на света не бих искал да съм на твоето място. Това би било равнозначно на политическо самоубийство. Президентът трябва да е в шок, щом предлага подобни идеи.

— Да ти призная честно, Франк, след всички тези години, през които съществуваше в сянката на предишния президент, той май

започна да се забравя. Тика ни право нагоре към жертвения олтар, това прави.

— И ти си готов да го следваш?

Огюстин неохотно кимна.

— Да отвличаш и затварящ болни бебета?

— Знаеш, че това е научен въпрос.

Шоубек подсмръкна.

— Давате гласност на изявленията на пет-шест вирусолози, които твърдят, че бебетата са разпространители на древна зараза. Но трийсет други заявяват открито, че това е фалшива тревога.

— Нито толкова известни, нито с подобно влияние.

— Торн, Махи, Мондави и Бищоп, Марк.

— Франк, винаги слушам инстинктите си. Не забравяй, че това е и моя област.

Шоубек се намести на стола.

— Какви станахме сега, дребни тирани? Лицето на Огюстин позеленя.

— Благодаря ти, Франк.

— Обществото започва да се обръща срещу майките и техните неродени деца. Ами ако тези дечица са умни? Колко време ще им е нужно, докато ни го върнат, Марк? И какво ще стане тогава?

Огюстин не отговори.

— Зная защо президентът е отказал да се срещне с мен — продължи Шоубек. — Ти му казваш това, което иска да чуе. Той се бои, положението е неспокойно, затова е избрал някакво решение и ти си го подкрепил. Това не е наука, а политика.

— Президентът е съгласен с мен.

— Както и да го наречеш — двацети юли, подпалването на Райхстага, това не ви развързва ръцете.

— Ние ще оцелеем — това е най-важното сега. Да запазим най-силния коз.

— Не — вдигна ръка Шоубек. — По-скоро ще се погрижите, като раздадете картите, да запазите всички козове за себе си.

Огюстин гледаше право пред себе си.

— Наричат го „първородния грях“. Знаеш ли?

— Чух го.

— Заслушай се в някое религиозно предаване по радиото — сега ги има много. Пат Робъртсън уверява слушателската си аудитория, че тези чудовища са последното Божие изпитание преди да се въздигне Царството небесно. Казва, че ДНК се опитвала да се пречисти от натрупаните грехове и да... как го беше формулирал, Тед?

Помощникът се надигна.

— Да ни прочисти от греховете преди Господ Бог да обяви Деня на Страшния съд.

— Тъй де.

— Франк, все още не контролираме и ефира. Не можеш да ме държиш отговорен...

— Половината от известните телевангелисти заявяват, че новородените деца са дяволски изчадия — продължи набрал скорост Шоубек. — Родени със знака на Сатаната, еднооки и покрити с козина. Някои — според него — дори имали копита.

Огюстин поклати натъжено глава.

— Сега те са в твоя отбор — продължи Шоубек и махна с ръка на помощника. После стисна патериците и се надигна. — Утре сутринта ще си подам оставката. От Работната група и НЗИ. Не мога да търпя повече ширещото се невежество — моето, или на всеки друг. Искрах първо да кажа на теб. Дано успееш да събереш достатъчно сили.

След като Шоубек си тръгна, Марк се изправи до бюрото. Дишаше учестено. Кокалчетата на ръцете му бяха побелели. Бавно, не без усилие, той овладя чувствата си и си възвърна самообладанието.

— Пилците се броят наесен — промърмори той.

79. СИАТЪЛ

ДЕКЕМВРИ

Извадиха и последните два кашона от апартамента на Мич и ги сложиха върху снега. Кайе настояваше да носи поне малките, но Мич и Уендъл ѝ забраниха. Още сутринта бяха смъкнали по-тежкия багаж и го бяха натоварили в големия покрит камион.

Когато приключиха, Кайе се качи в кабината до Мич.

— Сбогом, ергенски дни — пропя тя.

Мич се засмя.

— Близо до къщата има ферма за елхи — обади се Уендъл. — Оттам ще ви вземем пътем коледно дръвче. Ще изберем най-хубавото.

Новият им дом, заобиколен от ниски храсти и дръвчета, беше недалеч от градчето Снохомиш. Рамките на прозорците бяха боядисани в зелено, просторната веранда бе скрита от висока стена. Къщата даваха под наем родителите на Уендъл, които бяха живели тук четиридесет и две години.

Уговориха се да запазят в тайна смяната на адреса.

Докато мъжете разтоварваха камиона, Кайе направи сандвичи и прибра кутиите бира в хладилника. После, когато влезе в празния, притихнал хол, я завладя странно спокойствие.

Уендъл донесе от всекидневната лампа и я сложи на масата. Кайе му подаде бира. Той отпи голяма глътка и кимна с благодарност.

— Казаха ли ти?

— Кой? Какво да ми кажат?

— Моите родители. Че съм се родил тук. Това е била първата им къща. — Той махна с ръка. — Като малък обичах да изнасям микроскопа на баща ми в градината.

— Ама това е чудесно! — възкликна Кайе.

— Ето къде се е пръкнал ученият в мен — въздъхна Уендъл. — Тайното ми местенце. Дано и на вас донесе щастие.

Мич се тръшна изморено в един фотьойл, отвори си бирата и я вдигна.

— Да пием за къртиците — обяви той. — За нелегалните бунтовници.

По-късно пристигна Мария Кьониг с десетина приятели, за да помогнат в подреждането на мебелите. Почти привършваха, когато на вратата почука Ейлийн Рипър. Носеше голяма платнена торба. Мич я представи, после забеляза, че на верандата чакат още двама.

— Доведох мои приятели — обясни Ейлийн. — Имаме новина, която заслужава да бъде отпразнувана.

Сю Чемпиън и един висок мъж с дълга черна коса и доста издуто коремче пристъпиха смутено в хола. Очите на високия мъж лъщяха като на вълк.

Ейлийн се здрависа с Уендъл и Мария.

— Мич, вече познаваш Сю. А това е мъжът й, Джек. Носим ви нещо подходящо за камината — кленови трески и черешови клони. Миришат страхотно. Каква красива къща!

Сю кимна на Мич и се усмихна на Кайе.

— Не се познаваме — рече тя. Кайе отвори и затвори уста като риба, после се засмя нервно.

За вечеря бяха взели печена шунка. Джек и Мич се обикаляха като наперени момчета, които се готвят да си премерят силите. Сю изглеждаше невъзмутима, но Мич не знаеше какво да каже. Извини се, задето не е взел свещи, и реши при първа възможност да купи газени фенери.

Уендъл изключи всички светлини. В хола се възцари сумрак. Сю и Джек отидоха да си кажат нещо.

— Сю ми каза, че ви харесвала и двамата — каза след малко Джек. — Но аз съм доста подозрителен и ще ви призная, че според мен не сте с всичкия си.

— Не мога да не се съглася — усмихна се Мич.

— Сю ми разказа какво си направил в Колумбия.

— Това беше доста отдавна — отвърна Мич.

— Не се пали — каза Сю на съпруга си.

— Искам само да ми кажеш защо го направи — настояваше Джек. — Той може да е бил някой от предците ми.

— Тъкмо защото исках да разбера дали е бил някой от предците ти — рече Джек.

— Бил ли е?

— Мисля, че да.

Джек приближава към бледата светлина на прозореца.

— А онези, които си намерил в планинската пещера? И те ли са ни били предци?

— В известен смисъл.

Джек учудено поклати глава.

— Според Сю човек може да извика предците си от миналото, стига да им знае имената. Призраците са опасно нещо. Не съм сигурен дали по този начин няма да ги разгневим.

— Ние двете със Сю спорехме за друго нещо — намеси се Ейлийн. — Но с течение на времето ще го изясним. Смятам да стана специален консултант на племената. Ще ме викат всеки път, когато намерят кости. Ще правим бързи замервания, ще вземаме проби и после ще ги връщаме на племената. А Джек и сънародниците му ще се грижат да бъдат погребвани с почести.

— Имената им остават вградени в костите — обади се Джек. — Ще им обещаем да кръстим с тях нашите деца.

— Това е чудесно — кимна Мич. — Така всички ще бъдат доволни.

— Хората мислят, че след като съм индианец, съм пълен невежа — оплака се Джек. — Просто ние мислим по различен начин.

Мич се наведе към масата и протегна ръка на Джек. Индианецът се поколеба за миг, после я стисна. За миг Кайе си помисли, че двамата ще играят на канадска борба.

— Но ти казвам — рече Джек. — Искам да се държиш прилично, Мич Рейфълсън.

— Вече не съм в тоя бизнес с костите — отвърна Мич.

— Мич сънува хората, които е намерил — каза Ейлийн.

— Наистина? — Джек изглеждаше впечатлен. — Говорят ли с теб?

— Аз ставам един от тях.

— Охо!

Кайе бе очарована от тях, най-вече от Сю. Тя имаше странни, почти мъжки черти, ала същевременно бе много красива. Връзката ѝ с Мич бе толкова непринудена и емоционална, че Кайе се зачуди дали не са били любовници.

— Всички са изплашени — смени темата Сю. — В Кумаш има толкова много АЧЕРВ-бременности. Тъкмо по тази причина повикахме при нас Ейлийн. Съветът реши да попитаме нашите предци как да оцелеем в тези трудни времена. Ти носиш детето на Мич, нали?

— Да — отвърна Кайе.

— Дойде ли малкият помощник? Отиде ли си?

Кайе кимна.

— При мен също — каза Сю. — Заровихме я, но преди това ѝ дадох име.

— Нарекохме я Бързата Тифани — добави Джек.

— Поздравления — засмя се накриво Мич.

— Да, така е — закима Джек. — Няма за какво да тъгуваме. Тя си свърши работата.

— Правителството няма право да идва в земите на племената — заобяснява Сю. — Не ги пускаме там. Ако вземат много да ви досаждат, можете да дойдете при нас. И преди сме ги гонили.

— Това е направо чудесно — разцъфна Ейлийн.

Но Джек се оглеждаше обезпокоено в сумрака.

— Толкова е трудно, когато не знаеш какво да мислиш. Ще ми се духовете да бяха по-разбрани.

— Ще ни помогнеш ли, Кайе? — попита Сю. — Ти знаеш много повече.

— Ще се опитам — обеща Кайе.

Сю погледна колебливо Мич.

— Знаеш ли, аз също сънувам. Сънувам за новите деца.

— Разкажи ни съня си — помоли я Кайе.

— Твърде лично е, миличка — поклати глава Мич. Сю сложи ръка на рамото му.

— Благодаря ти за разбирането. Не само е лично, но понякога и страшно.

Появи се Уендъл, с кашон под мишница.

— Хайде, размърдайте се. Кой ще подрежда коледните играчки?

80.

КОРПУС 52, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ, БЕТЕЗДА

ЯНУАРИ

— Ето програмата за срещите през следващите две седмици — каза Флорънс Лейтън и подаде на Огюстин сгънат на две лист. Списъкът непрестанно растеше — днес следобед трябваше да се срещне с губернатора на Небраска и ако му остане време — с финансовите съветници.

А в седем часа бе уговорил вечеря с красива жена, която не даваше пукнат грош за това, че е известен, нито за репутацията му на неуморим работохолик. Марк Огюстин разкърши рамене и плъзна пръст надолу по списъка, което бе неговият начин да покаже на госпожа Лейтън, че го е одобрил.

— И още нещо — добави тя. — Отвън има един журналист, който настоява да се срещне с вас. Даде си визитната картичка.

Огюстин се наведе и погледна името. На лицето му се изписа любопитство.

— Познавате ли го? — попита го тя.

— Той е репортер. Пише предимно за научни открития, предпочита горещи теми.

— Да го поканя ли?

— Защо пък не? — Той повдигна рамене.

— Да ви донеса ли кафе?

— Той ще иска чай.

Огюстин подреди бюрото и прибра книгите, които бе оставил отгоре. Не искаше гостът да разбере какво чете. Първата книжка бе тъничка монография: „Подвижните елементи като източници за геномно обновяване при тревите“. Втората бе нашумял роман от Робин Кук, току-що публикуван, посветен на внезапна епидемия с нов и непознат микроорганизъм, пристигнал вероятно от космоса. Огюстин

обичаше романи с подобна тематика, но напоследък нямаше много време за тях.

Когато Оливър Мъртън влезе, той се изправи усмихнат.

— Радвам се да ви видя, господин Мъртън.

— Благодаря ви, че ме приехте, доктор Огюстин — отвърна Мъртън. — Отвън здравата ме преджобиха. Взеха ми дори бележника.

— Времената са трудни — опита се да се извини Огюстин. — Сигурен съм, че имате нещо интересно за казване.

— Правилно. — Мъртън погледна към госпожа Лейтън, която бе влязла с две чаши върху поднос.

— Чай, господин Мъртън? — попита тя.

Мъртън се усмихна смутено.

— Всъщност предпочитам кафе. Последните няколко седмици бях в Сиатъл и отвикнах от чая.

Госпожа Лейтън се изплези на Огюстин и се върна да налее кафе.

— Бива си я — отбеляза Мъртън.

— Двамата преживяхме някои трудни моменти — съгласи се Огюстин. — Доста трудни моменти — подчерта той.

— Предполагам. Но първо — поздравления, задето успяхте да отложите конференцията на Вашингтонския университет, посветена на АЧЕРВ.

Огюстин го погледна учудено.

— Чух, че е работа на НЗИ — допълни Мъртън. — Информация от наши собствени източници.

— Това е новина за мен.

— Нищо, ще я проведем в един мотел, близо до студентското градче. Тясно е, но има френски ресторант с чудесна кухня. Щом ще сме преследвани от закона бандити, защо да не си доставим малко удоволствие?

— Не разбирам какво общо има всичко това с мен, но ви желая успех.

Мъртън продължаваше да се хили предизвикателно.

— Тази сутрин научих от професор Брок, че имало доста съществени промени в състава на групата, която работи с двете мумии в Инсбрукския институт. Комисията, провела вътрешна проверка, е стигнала до заключението, че са били игнорирани ключови факти,

което е довело до сериозни научни пропуски. Хер професор Брок е бил повикан по спешност в Инсбрук. В момента пътува натам.

— Не зная защо това трябва да ми е интересно — промърмори Огюстин. — Имате още две минути.

Госпожа Лейтън се върна с кафетата. Мъртън отпи спокойно.

— Благодаря ви. Възнамеряват да третират двете, пардон, трите мумии като семейство с общи генетични корени. Това означава официално признаване на първото твърдо доказателство за човешкото еволюционно изменение. Защото, както е известно, мумиите са били преносители на АЧЕРВ.

— Ами хубаво. — Огюстин сви рамене.

Мъртън притисна длани. Флорънс го наблюдаваше любопитно.

— Доктор Огюстин, най-сетне излязохме на дългия път към истината. Интересно ми беше да наблюдавам как ще възприемете тази новина.

— Случилото се преди десет, или повече хиляди години едва ли има някакво отношение към това, което става сега. Нито един-едничък иродов фетус не е доживявал до края на бременността. Нещо повече — в един доклад, който получих вчера от Института по алергология и заразни болести, се казва, че не само второстадийните плодове биват отхвърляни с катастрофални темпове, но и че те са особено уязвими за почти всички познати херпес вируси, включително Ъпщайн-Бар. Мононуклеоза. Деветдесет и пет процента от населението на Земята е заразено с Ъпщайн-Бар, господин Мъртън.

— Нищо ли няма да промени възгледите ви, докторе?

— Единственото ми здраво ухо все още шуми от бомбата, която уби президента. Понесох тежък удар. Нищо не може да ме разтърси, освен факти, истински, неоспорими факти. — Огюстин се изправи и заобиколи бюрото. — Пожелавам на специалистите от Инсбрук успехи — каквото и да са решили да търсят. Съществуват достатъчно тайни и загадки в биологията, с които да се занимаваме чак до свършена на света. Ако пак идвате във Вашингтон, господин Мъртън, наминете. Сигурен съм, че Флорънс ще запомни за кафето.

Подпрял подноса в скута си, Дикън въртеше колелата на инвалидната количка. Когато забеляза Мъртън, сви към масата му, спря

до нея, остави подноса и попита:

— Как беше пътуването с влака?

— Страхотно — отвърна Мъртън. — Знаеш ли, че Кайе Ланг държи снимката ти на бюрото си?

— Странно послание ми носиш, Оливър. Защо, по дяволите, трябва да ме е грижа?

— Защото смятам, че изпитваш нещо повече от колегиално уважение към нея. Тя ти е писала след инцидента. А ти не си отговорил.

— Ако ще ме ядосваш, ще ида на друга маса. — Дикън посегна към подноса си.

Мъртън размаха ръце.

— Извинявай. Всичко е заради гадния ми нрав.

Дикън пусна подноса и го погледна.

— В началото все още се надявах, че ще се възстановя, безпокоях се, че никога няма да мога да използвам краката и ръцете си. Опитвах се да си вдъхна вяра в собственото тяло. Не беше лесно, защото трябваше да надмогвам болката. Не съм имал време да оплаквам пропуснати любовни възможности. А при теб как е?

— Имах момиче в Лийдс, но ме заряза миналата седмица. Освен това се оказах позитивен. Това я уплаши.

— Съжалявам — рече Дикън.

— Наминах да посетя Огюстин в неговата светая светих. Ама че дръпнат човек.

— Радва се на обществена подкрепа. Сега на власт са фанатиците, които настояват за твърди мерки. Не бива да забравяш, че имаме извънредно положение и заповедите ги издава Кабинетът — което означава, че управляват почти всичко. След като Шоубек се отдръпна, Огюстин стана вторият човек след президента.

— Звучи страшно.

— Каж ми нещо, което да не е.

Мъртън се замисли.

— Убеден съм, че Огюстин дърпа конците, за да отложи северозападната конференция, посветена на АЧЕРВ.

— Той е твърдоглав бюрократ — което означава, че ще си пази мястото с всички възможни средства.

— А къде остава истината? — попита Мъртън. — Не съм свикнал правителството да се меси в научните спорове.

— Не си толкова наивен, Оливър. В Англия го правите от години.

— Така е, имал съм си работа с доста министри. Но ти какво правиш? Навремето помагаше на Кайе да създадете таен съюз — защо Огюстин още не те е уволнил?

— Защото видях светлината — навъсено каза Дикън. — Или по-скоро, мрака. Мъртви бебета. Изгубих надежда. Мисля си обаче, че Огюстин ме използва — има нужда от мен, за да поддържа баланса. Държи ме на каишка, но гледа да не я отпуска много. Пък и къде ще ида в тази количка? Вече не мога да пътувам. Неефективен съм.

— Или неутрализиран? — подсказа Мъртън.

— Кастриран — заключи Дикън.

— Понякога не си ли казваш: „Това е наука, всеки може да сгреши?“

Дикън завъртя глава.

— Не мога да си обясня хромозомния брой. Петдесет и две хромозоми срещу четирийсет и шест. Тризомални, тетразомални... какво пречи да доведат до Синдрома на Даун или нещо още по-лошо? Ако преди това не ги довърши Ъпщайн-Бар.

Мъртън бе оставил най-приятното за края — съобщи на Дикън за промените в Инсбрук. Дикън го изслуша напрегнато, присвил единственото си зрящо око към стената.

Спомняше си разговора с Кайе преди тя да се срещне с Рейфълсън.

— Значи Рейфълсън ще ходи в Австрия? — попита края, докато човъркаше с вилицата из чинията.

— Само ако го поканят. Знаеш, че там не се радва на добра репутация.

— Ще чакам доклада. Но не със затаен дъх.

— Мислиш, че Кайе е тръгнала в погрешна посока.

— Не зная дори защо взех тази храна — тросна се Дикън и пусна вилицата. — Не съм гладен.

81. СИАТЪЛ

ФЕВРУАРИ

— Бебето е доста добре — каза доктор Галбрейт. — Нормално развитие за второ тримесечие. Взехме проби за анализ — типична второстадийна АЧЕРВ-бременност.

Последното върна Кайе към действителността.

— Момче или момиче? — попита тя.

— Петдесет и две ХХ-хромозоми — каза Галбрейт, разтвори кафявата папка и подаде на Кайе копие от анализа. — Хромозомно абнормален женски плод.

Кайе прегледа листа с разтуптяно сърце. Не беше казвала на Мич, но наистина се надяваше да е момиче, за да премахне разстоянието, множеството различия, с които вероятно щеше да трябва да се справя.

— Става дума за дубликати, или за напълно нови хромозоми?

— Ако можехме да го определим, вече щяхме да сме прочути — въздъхна Галбрейт. — Но не знаем. На пръв поглед не изглежда да се дублират.

— И няма допълнителна 21-ва хромозома? — попита притихнало Кайе, докато плъзгаше пръст по редовете.

— Няма. Не мисля, че плодът ще има Синдрома на Даун. Знаеш обаче какво ми е мнението.

— Заради допълнителните хромозоми.

Галбрейт кимна.

— Няма начин да разберем колко хромозоми са имали неандерталците — рече Кайе.

— Ако са като нас, значи четирийсет и шест.

— Но не са като нас. Това си остава загадка. — Кайе се надигна, положила ръка на корема си. — Значи смяташ, че засега бебето е здраво.

Галбрейт кимна.

— Но какво знаем ние? Почти нищо. Кръвният ти анализ е позитивен за херпес симплекс и негативен за мононуклеоза — тоест Ъпщайн-Бар. Никога не си боледувала от рубеола. За Бога, Кайе, стой настрана от всеки, който е болен от рубеола.

— Ще внимавам — обеща Кайе.

— Не зная какво повече да ти кажа.

— Пожелай ми късмет.

— Пожелавам ти всичкия късмет на Земята и в небесата. Кое то не ме кара да се чувствам по-добре като лекар.

— Решението си е наше, Фелисити.

— Разбира се. Още нещо. Нали ти казах, че болницата изпрати официален протест срещу задължителното регистриране за всички АЧЕРВ-бременности. Е, провалихме се. Нищо не се получи. Ще продължаваме с регистрацията. Дори и да не си съгласна, длъжни сме да регистрираме и теб.

— Ами направи го — рече спокойно Кайе.

— Зная, че си се преместила. Ако въведа неверен адрес, болницата може да си има неприятности, а на мен да ми отнемат разрешителното. — Тя погледна Кайе натъжено. — Трябва ми новият ти адрес.

Кайе погледна формуляра, после поклати глава.

— Кайе, моля те. Искам да остана твой наблюдаващ лекар, докато това приключи.

— Да приключи?

— До раждането.

Кайе отново поклати глава. Галбрейт я гледаше с насълзени очи.

— Разбери, че нямам избор. Никой от нас няма избор.

— Няма да позволя да дойдат и да ми вземат бебето — спокойно каза Кайе.

— Ако не ми помагаш, не мога да бъда твоят лекар.

— Аз нямам лекар.

— Кайе, престани. Нашата болница направи всичко възможно да бъде прекратена задължителната регистрация. Още не сме се отказали от усилията. Обещавам ти да държа здравния ти картон под стриктно наблюдение. Повярвай ми, Кайе, ние сме на твоя страна.

Кайе се нуждаеше отчаяно от помощта на Мич, но той не беше в болницата. Беше отишъл до хотела, за да уреди някои въпроси във

връзка с конференцията. Не ѝ се искаше да му пречи в този момент.

Галбрейт подаде на Кайе химикалката. Тя бавно попълни формуляра и Галбрейт го взе и каза:

— Така или иначе щяха да те открият.

Кайе излезе от болницата, качи се в синята тойота, която бяха купили преди две седмици, опря ръце на кормилото и втренчи поглед в предното стъкло. Постоя така десетина минути, преди да запали двигателя. Тъкмо смъкваше прозореца, за да си поеме глътка чист въздух, когато чу гласа на Галбрейт. Лекарката тичаше към паркинга. Спря при колата, опря ръце на вратата и я погледна. Беше се задъхала.

— Знаеш ли, че си написала погрешен адрес?

Кайе я гледаше, без да отговаря.

Галбрейт затвори очи и си пое въздух.

— Знаеш, че отхвърленият плод бе съвсем здрав. Не открихме нищо, което да е предизвикало аборта. Не мога да разбера каква е причината. Защо го възприемаш като чужда тъкан — може би има някакви скрити различия. Все едно че носиш горилче. Но ето че се продължава и със следващия — ти я толерираш, храниш я. Така е с всички майки. Защо Работната група не се занимае с *това*?

— Истинска загадка — призна Кайе.

— Моля те, Кайе, прости ми.

— Простено ти е.

— Не, говоря сериозно. Не ме интересува дали ще ми отнемат разрешителното. Цялата им политика е погрешна. Нека остана твой лекар.

Кайе скри лицето си в шепи, изтощена от напрежението. Вратът ѝ се бе изпънал като стоманена струна. Тя вдигна глава и подаде ръка на Галбрейт.

— Ако наистина е възможно, за мен ще е удоволствие.

— Където и да отидеш, каквото и да правиш, обещавай ми — нека бъда с теб, когато раждаш. Искам да съм в течение на всичко, свързано с АЧЕРВ-бременностите. Искам аз да израждам дъщеря ти.

Кайе паркира срещу стария хотел „Юнивърсити Плаза“. Откри Мич на първия етаж — чакаше управителя за разговор. Разказа му

какво се бе случило в болницата. Мич толкова се ядоса, че блъсна с юмрук вратата.

— Не биваше да те оставям сама — нито за миг!

— Не се тревожи, справих се доста добре.

— Не мога да повярвам, че Галбрейт е постъпила така с теб.

— Сигурна съм, че го направи против волята си. Тя иска да ни помогне.

— Но можеш ли да й вярваш?

— Няма нужда да се поддаваме на параноята.

— Кайе, въпросът не е само в това какво правят властите. Те надъхват обществото. Всяка бременна жена се превръща в подозрителен субект. Огюстин — този гаден копелдак — се е постарал да ви направи престъпници! Бих го смазал от бой!

Кайе го хвана за ръцете и го придърпа нежно към себе си.

— Моля те, Мич, успокой се.

— Не разбираш ли, че сега си оставена на произвола — всеки може да прави с теб каквото си иска!

— Не желая да живея под стъклен похлупак.

Той се отдръпна и я погледна.

— Какво можем да направим? Кога ще ни пратят полицаи, за да ни приберат насила?

— Не зная. Мич, аз вярвам в тази страна. Едва ли ще се стигне дотам.

Мич се отпусна в един диван.

— Уендъл и Мария се оплакват, че натискът ставал непоносим. Публикували са официален протест, но никой в министерството не признава нищо. Орязали са им бюджета, лабораториите непрестанно се проверяват от инспектори. Кайе, започвам да губя надежда. Така беше с мен и предния път, когато...

— Зная — прекъсна го тя.

— На всичко отгоре Държавният департамент отказва да допусне Брок в страната.

— Това пък кога го чу?

— Мъртън се обади вчера от Бетезда. Огюстин се опитва да му запуши устата. Оставаме само ти и аз — а ето че сега трябва и да се крием!

Кайе седна до него и положи глава на рамото му. Той вдигна ръка и я погали.

— Зная нещо, което ти не знаеш — почти прошепна тя.

— Какво?

— Ще си имаме дъщеричка.

Мич спря да диша и сбърчи чело.

— Боже мили!

— Щеше да е или едното, или другото — засмя се Кайе, доволна от постигнатия ефект.

— Но ти това искаше.

— Аз ли го казах?

— На Бъдни вечер. Каза, че искаш да ѝ купиш кукли.

— Нещо против?

— Разбира се, че не. Просто всеки път, когато се случи нещо такова, трябва да преглътна шока.

— Доктор Галбрейт каза, че е съвсем здрава. Всичко ѝ е наред. Има и допълнителните хромозоми... но това си го знаем.

Мич сложи ръка на корема ѝ.

— Знаеш ли, усещам движенията ѝ — рече той, после неочаквано застана на колене пред Кайе и опря ухо на пъпа ѝ. — Сигурен съм, че ще е красавица.

В този момент влезе управителят на хотела с куп бумажки под мишница, спря и ги изгледа учудено. Беше на около петдесет, пълен, с прошарена червеникава коса. Мич се изправи и си изтупа панталоните.

— Това е жена ми — обясни той засрамено.

— Разбирам — отвърна управителят, присви сините си очи и изгледа Мич. — Бременна е, нали? Не ми го казахте. Тук въобще не се споменава... — Той прелисти документите и погледна обвиняващо Мич. — Никъде. Трябва да сме много внимателни, когато става въпрос за събиране на големи групи хора.

Мич се облегна на буика и потърка брадичката си. Беше му набола брада, макар че се бе избърснал сутринта. Кайе стоеше до него.

— Ще те откарам вкъщи — заяви той.

— Ами буикът?

Той поклати глава.

— Ще се върна по-късно за него. Уендъл ще ме докара.

— И какво ще правим сега? — попита Кайе. — Защо не опитаме в друг хотел? Или да наемем някоя изложбена зала?

Мич се намръщи.

— Това копеле си търсеше извинение. Той знае коя си. Обади се на някого. Провери всичко, изпипа нещата като добропорядъчен нацист. Да живее свободна Америка!

— Ако наистина не пускат Брок в страната...

— Ще организираме конференцията по интернет. Все ще измислим нещо. Сега съм по-загрижен за теб. Нещо ще се случи.

— Какво?

— Не го ли усещаш? — Той се почеса по челото. — Погледът на този страхливец, управителя. Беше като на изплашен козел. И понятие си няма от биология. Живурка си кротко и внимава да не направи някоя погрешна стъпка. Почти всички са като него. Тръгват натам, накъдето ги бутнеш.

— Звучи прекалено цинично.

— Това е политическата реалност — продължи разпалено Мич. — Как можех да съм толкова наивен? Да те оставям да пътуваш сама. Можеха да те нападнат, да...

— Мич, не желая да ме държиш в *пещера*.

Мич потрепна.

Кайе постави ръка на рамото му.

— Съжалявам. Знаеш какво имам предвид.

— Всичко е както много отдавна, Кайе. Ти си го видяла в Грузия. А аз — в Алпите. Станали сме *чужди*. Хората ни мразят.

— Мразят мен — уточни тя с преbledняло лице. — Защото съм бременна.

— И мен също мразят.

— Но не те карат да се регистрираш като евреин в Германия.

— Още не. Да вървим. — Той обгърна раменете ѝ и я поведе към тойотата. Кайе с мъка смогваше да следва широките му крачки. — Мисля, че имаме още няколко дни. Преди някой... да предприеме нещо. Ти си като бодил в задниците им. Двоен бодил.

— Защо пък двоен?

— Известните личности притежават сила — обясни Мич. — Хора като теб, които знаят истината.

Кайе се настани на дясната седалка и спусна прозореца. В колата бе топло, почти задушно. Мич затвори вратата.

— И аз такава ли съм?

— Хубаво е да свикваш с тази идея. Между другото, Сю ти направи едно предложение. Не е зле да го обмислим. Ще кажа на Уендъл къде отиваме. На никого друго.

— Къщата ми харесва.

— Ще си намерим друга — обеща Мич.

**КОРПУС 32, НАЦИОНАЛНИЯТ ЗДРАВЕН ИНСТИТУТ,
БЕТЕЗДА**

Марк Огюстин беше почти трескав в своя триумф. Подаде снимките на Дикън и пхна касетката в служебния видеокасетофон. Дикън взе най-горната снимка, приближи я до лицето си и примижа късогледо. Типичната медицинска фотография, неестествено оранжево-виолетова тъкан, яркорозови кожни увреждания, разфокусирани странични детайли. Мъж на около петдесет, жив, но не и доволен от живота. Дикън взе следващата снимка. В едър план дясната ръка на мъжа, маркирана с големи мехури и петна. Най-големият мехур се разпростираше на диаметър от седем сантиметра — показваше го поставената отстрани линия — с черна пъпка в центъра, пълна с жълтеникава течност. Дикън преброи общо седем мехура на дясната ръка.

— Показах ги на повечето от нашите служители тази сутрин — обясняваше Огюстин, Докато държеше дистанционното и пренавиваше касетката. Дикън продължи да разглежда снимките. Тялото на мъжа бе покрито с големи розови петна, някои формиращи мехури, които несъмнено причиняваха силни болки. — Разполагаме с анализи на взетите тъканни проби, които потвърждават наличието на АЧЕРВ. Жената на пациента е бременна, във втория стадий, а фетусът е позитивен за АЧЕРВ, тип 3-с. Мъжът не е заразен с АЧЕРВ, така че можем да го изключим като причинител на мехурите.

— Откъде са? — попита Дикън.

— От Сан Диего, Калифорния. Нелегална имигрантска двойка. Тамошният ни отдел е извършил разследването и ни е пратил резултатите. Отпреди три дни са. Засега държат настрана местната преса.

Усмивките на Огюстин се редяха като светкавици в нощно небе. Той застана до телевизора, на който вървяха на бърза скорост сцени от болницата — специално изолираната стая, отделното въздухоподаване — вдигна пръст и натисна копчето.

Мъжът на екрана се представи. Доктор Ед Сангър, представител на Работната група към градска болница „Милосърдие“. Беше висок и слаб, с пясъчноруса коса и самоуверени маниери. Докато съобщаваше диагнозата, Дикън го слушаше с нарастващо безпокойство. „Как може да съм бил толкова сляп — повтаряше си той. — Огюстин е бил прав. Всички негови предположения се оказаха ужасяващо верни.“

Огюстин спря записа.

— Това е монощаме РНК-вирус, огромен и примитивен, вероятно около сто и шейсет хиляди нуклеотида. Не бях виждал нищо подобно. Опитваме се да намерим съответствие между неговия геном и вече познати ЧЕРВ-кодиращи участъци.

— Човекът не изглежда никак добре.

— Той умря снощи — допълни Огюстин. — Жената е напълно здрава, ако се изключат обичайните неприятности, свързани с бременността. — Огюстин скръсти ръце и се подпря на бюрото. — Латерална трансмисия на свършено непознат вирус, почти със сигурност произлязъл и синтезиран от АЧЕРВ. Жената е заразила мъжа. Това е, Кристофър. Фактите, които очаквахме. Ще ни помогнеш ли пред медиите?

— Искаш да го съобщим, така ли?

— Смятаме да карантинираме или да затворим принудително всички жени с второстадийна бременност. Но за подобен ход са ни нужни сериозни доказателства. Става въпрос за нарушаване на гражданските права. Президентът е готов да ни подкрепи, но съветниците му поискаха да предложим няколко изтъкнати специалисти, които да излязат с официално изявление пред обществото.

— Аз не съм изтъкнат специалист. Повикай Бил Козби.

— Козби вече отказа. Но ти... ти си съвсем подходящ. Образът на пострадалия от фанатични врагове учен. Това сигурно ще се хареса. — Огюстин се засмя криво.

Дикън сведе поглед надолу.

— Сигурен ли си, че трябва да го направим?

— Абсолютно. Това ще ни отнеме три или четири месеца. Като се имат предвид последствията, не можем да си позволим да чакаме повече.

Дикън го погледна внимателно, после извърна глава към прозореца. Виждаше се малка част от градинката пред сградата.

— Всички бъдещи майки ще поставят на вратите си предупредителна табела — заговори Дикън. — Освен това ще бъдат изследвани за АЧЕРВ. Това ще струва милиарди.

— Финансовата, страна не е проблем — отвърна Огюстин. — Изправени сме пред най-голямата заплаха за здравето на нацията на всички времена. Кристофър, това е биологичният еквивалент на Кутията на Пандора. Ретровирусна болест, с която не сме в състояние да се справим. Заплаха от стотици, може би хиляди други болести, срещу които науката е съвършено неподготвена. Няма да имаме никакви проблеми с финансирането.

— Единственият проблем е, че аз не вярвам — тихо каза Дикън.

Огюстин го прониза с поглед.

— Преследвал съм вируси през цялата си кариера — продължи Дикън. — Виждал съм с очите си какво причиняват. Зная за ретровирусите, зная за ЧЕРВ. Зная и за АЧЕРВ. Вероятно човешките ендеогенни ретровируси не са били елиминирани от генома, защото са осигурявали охрана от други, по-нови ретровируси. Те са нашата малка библиотека на защити. А... нашият геном ги използва, за да предизвиква промени.

— Няма доказателства за това.

— Искам да чуя гласа на науката, преди да поставя под ключ всяка бременна жена в тази страна.

Лицето на Огюстин потъмня от гняв.

— Не разбираш ли каква опасност ни грози? — почти извика той. — Мислех си, че ще се зарадваш на възможността да се върнеш на голямата сцена.

— Не — поклати глава Дикън. — Не искам.

— Все още ли живееш с твоите фантазии за нови видове?

— Това вече го надживях — въздъхна Дикън. Говореше като изморен старец.

Огюстин заобиколи бюрото, отвори една папка и извади плик. Всичко в позата, в наперените му движения, пробуждаше опасения и страх. Този Огюстин Дикън не бе виждал никога: чиновника, готов да нанесе смъртоносния си удар.

— Това пристигна за теб, докато беше в болницата. Беше адресирано официално, затова си позволих да го отворя.

Подаде плика на Дикън.

— Пристига от Грузия. Леонид Шугашвили ти е изпратил снимки на нещо, което нарича „Хомо супериор“. Нали?

— Не ти казах, защото не разполагах с никакви потвърждения.

— Умно. Защото в Тбилиси са го арестували за измама. Свързвал се е с роднини на изчезналите. Обещавал да им покаже къде са заровени близките им. Изглежда, се е опитвал да измами и нас.

— Това не ме изненадва, нито ще промени отношението ми по въпроса, Марк. Аз съм свършен човек. Всичките ми сили отидоха да се възстановявам от травмата. Вече не ставам за работа.

— Така да е — рече Огюстин. — Ще ти дам отпуска по болест. Но не забравяй, че имаме нужда от теб — както в кабинета, така и в Центъра за контрол на болестите. Следващата седмица пристигат шейсет епидемиолози да започнат втория етап. Не разполагаме със свободни стаи, вероятно ще трябва да настаня поне трима в твоята.

Двамата се изгледаха мълчаливо.

— Благодаря ти, че ме търпя толкова дълго — каза накрая Дикън.

— Няма защо — отвърна почти равнодушно Огюстин.

83.

СНОХОМИШСКА ОБЛАСТ

Мич извади последните кашони и ги остави до входната врата. Уендъл Пакър щеше да дойде по-късно с камиона за мебелите. Той се изправи и огледа къщата смръщено. От Коледа бяха минали само два месеца.

Кайе излезе от спалнята с телефона в ръка.

— Изключили са го. Сигурно задето ги предупреди, че ще напускаме.

Мич седна на един стол.

— Божичко, колко съм изморен. Малко остана.

— По дяволите — сепна се Кайе. — Забравих да заредя мобилния телефон. Батерията му е свършила. — Тя се върна в спалнята. Мич я изпрати с поглед. Забеляза, че продължава да върви съвсем изправена, макар че беше в седмия месец и коремът ѝ изпъкваше забележимо. Плъзна поглед из стаята. После сведе очи към ръцете си. Изглеждаха подпухнали, със задебелени накрая пръсти, като ръчищата на Попай. Усещаше, че и краката му са отекли. Спеше му се, а бе едва четири следобед. Тъкмо бяха обядвали — супа от консерва. Навън бе още светло.

Кайе се върна и той скочи да ѝ помогне да се настани на дивана. Изведнъж спря и вдигна ръка към челото си.

— Какво ти е? — попита го тя безпокоено.

В този миг той видя първия блясък на заслепяващата светлина. Затвори очи и се отпусна на дивана.

— Идва — едва успя да каже Мич.

— Кое?

Той си посочи челото.

— Бум.

— В чантата си имам „Напроз“ — каза Кайе. Той я чу как става и върви през стаята. Зад спуснатите му клепачи отново блесна светлина. Болката беше като ехтяща в тясна долина артилерийска канонада.

Кайе пхна две таблетки в ръката му и му подаде чаша вода. Той ги преглътна, без да отваря очи, без да вярва, че ще му помогнат. Може би ако се бе вслушал по-рано в признаците на задаващия се пристъп, ако ги бе глътнал сутринта...

— Ела, ще ти помогна да си легнеш — рече Кайе.

— Какво?

— В леглото.

— Трябва да тръгваме.

— Добре де. Но първо ще поспиш.

Това беше единственото спасение. Но и в съня болката бе все така нетърпима. Той си я спомняше — като гигантска, смазваща тялото му планина. Надигна се и остави на Кайе да го заведе до леглото. Испита известно облекчение, когато почувства хладните чаршафи.

В просъница чу Кайе да му казва, че го обича.

Кайе дръпна одеялото и пипна Мич по челото. Беше влажно и студено като лед. Тя седна на леглото до него. Мъчно ѝ беше, че не може да сподели болката му, да я облекчи. Също както и той не можеше да сподели нейната при раждане.

Мич дишаше учестено и повърхностно. Тя посегна машинално и докосна издутия си корем. Бебето се бе успокоило, след като цяла сутрин я подритваше.

— Мич? — повика го тихо тя, но той не отговори. Тя се изпъна по гръб, но не ѝ беше удобно, обърна се на една страна, с лице към Мич, и се сгуши в него. Тишината в къщата я безпокоеше. Въздухът бе съвсем неподвижен. Не се чуваше дори обичайният далечен тътен от магистралата.

След около половин час се надигна. Мич продължаваше да спи, но сега дишането му изглеждаше по-равномерно. Тя отиде в кухнята и докато си наливаше чай, пред къщата спря кола. Кайе заобиколи масата и надникна през прозореца. Виждаше само светлините на фарове. Не очакваха никого. Уендъл беше в Сиатъл, щеше да дойде с камиона чак утре сутринта. Мъртън беше в Бересфорд, а Сю и Джек — в източен Вашингтон.

Помисли си дали да не събуди Мич, но не знаеше ще успее ли.

— Може пък да е Мария — каза тя на глас.

Но не посмя да иде при вратата. В хола и всекидневната цареше мрак, лампите светеха само в кухнята. Тънък лъч от фенер трепна по прозореца и се спря на отсрещната стена. Не беше пуснала пердетата — нали нямаха съседни.

После на вратата се почука — рязко и силно. Кайе си погледна часовника — беше точно седем.

На вратата отново се почука настойчиво.

— Кайе Ланг? — Гласът бе непознат, силен. — Мичъл Рейфълсън? Отворете. От юридическата служба на щатския шерифски отдел.

Дъхът ѝ секна. Това пък какво беше? Дали нямаше връзка с нея? Тя отиде до вратата, дръпна резето и отвори. Светлината от фенерчето се плъзна по лицето ѝ. Кайе се пресегна и включи външното осветление.

— Аз съм Кайе Ланг.

Бяха двама, цивилни. Единият, по-високият, с късо подстригана коса, пристъпи напред.

— Госпожице Ланг, тук имаме...

— Госпожо Ланг — поправи го тя.

— Добре, госпожо. Казвам се Уолас Юргенсън. Това е доктор Кевин Кларк от Снохомишкия здравен отдел. Аз съм официален представител на Специалния отдел, създаден по поръчка на Кабинета за извънредно положение. Госпожо Ланг, имаме федерално разпореждане, въз основа на наредбата на щатската канцелария към Работната група. От нас се иска да се свържем с всички жени, които могат да бъдат потенциални заразноносители, във връзка с второстадийна...

— Това са глупости — прекъсна го Кайе.

Мъжът млъкна, погледна я изненадано, после продължи:

— Второстадийна АЧЕРВ-бременност. Разбирате ли за какво ви говоря, госпожо?

— Да — каза Кайе. — Но вие грешите.

— Дойдохме тук, за да ви информираме, че по решение на канцеларията към Работната група и Центъра за контрол за болестите, за да се избегне...

— Аз работех там — отново го прекъсна Кайе.

— Зная — отвърна Юргенсън. Кларк се усмихна и кимна, сякаш се радваше да се запознае с нея. — Накратко, госпожо Ланг, съответните органи са преценили, че вие може да представлявате заплаха за общественото здраве. Ето защо сме длъжни да информираме вас и всички останали жени от областта — за възможностите, които им се предоставят.

— Лично аз избирам да остана тук — произнесе с леко разтреперан глас Кайе. Плъзна поглед по лицата им. Приятни хора, гладко обръснати, възпитани, нервни и смутени също като нея.

— Имаме заповеди да отведем вас и съпруга ви в карантинния център в Линууд, където ще бъдете изолирани и ще получавате нужната ви медицинска помощ, докато не бъде решено, че повече не представлявате здравен риск...

— Не — повтори Кайе и усети, че лицето ѝ се изчервява. — Това са абсолютни глупости. Съпругът ми е болен. Той не може да пътува.

Лицето на Юргенсън се изпъна. Очевидно се готвеше да направи нещо, което хич не му харесваше. Той погледна към Кларк. Отзад се появиха двама заместник-шерифи. Единият едва не се спъна в прага на верандата. Юргенсън преглътна и едва тогава продължи:

— Доктор Кларк може да прегледа мъжа ви преди да ви откараме.

— Той има силно главоболие — рече Кайе. — Мигренозен пристъп. Получава ги от време на време. — Погледна към алеята. Зад шерифската кола бе паркирана малка линейка. Миришеше на влага и на студен, нощен въздух.

— Ние нямаме избор, госпожо Ланг.

Нищо не можеше да направи. Ако се съпротивляваше, просто щяха да повикат още хора.

— Ще дойда. Но мъжът ми не е в състояние да бъде транспортиран.

— Госпожо, и двамата може да сте заразноносителни. Длъжни сме да ви отведем.

— Аз ще прегледам мъжа ви и ако е нужно, ще му назнача лечение — обеща Кларк.

Очите на Кайе се наляха със сълзи. Чувстваше се отчаяна, безпомощна, изпълваше я безсилен гняв. Видя, че Юргенсън и Кларк поглеждат над рамото ѝ, и в същия миг почувства зад гърба си някакво

раздвижване. Извърна се рязко, изплашена, сякаш бе попаднала в засада.

Беше Мич. Пристъпваше мъчително, с изпънати крака и полузатворени очи, като чудовището на Франкенщайн.

— Какво има, Кайе? — попита той с дрезгав глас. Дори тези няколко думи го накараха да смръщи болезнено лице.

Кайе се обърна и изгледа Кларк и Юргенсън.

— Той има тежка мигрена. Боли го, разбирате ли?

— Кой са тези? — попита Мич и едва не се строполи. Кайе изтича при него и го подкрепи. — Не виждам почти нищо — оплака се Мич.

Кларк и Юргенсън разговаряха шепнешком.

— Госпожо Ланг, бихте ли го извели на верандата? — напрегнато каза Юргенсън. Кайе видя, че един от заместник-шерифите държи пистолет.

— Какво има?

— Те са от Работната група — обясни Кайе. — Дошли са да ни отведат.

— Защо?

— Някаква разпоредба, че сме били заразени.

— Не — поклати глава Мич и опита да се освободи от ръката ѝ.

— Точно това им казах и аз. Но, Мич, нищо не може да се направи.

— Не! — извика Мич и размаха ръце. — Върнете се, когато ще мога да ви виждам. Когато ще мога да говоря нормално! Оставете жена ми на мира, за Бога!

— Госпожо, моля ви излезте на верандата — повтори заместник-шерифът. Кайе почувства, че ситуацията става опасна. Мич не беше в състояние да води нормален разговор. Кайе не знаеше какво може да направи, за да я защити. Мъжете отвън очевидно бяха изплашени. Времената бяха ужасни и можеха да се случат ужасни неща — да ги застрелят, може би дори да подпалят къщата.

— Жена ми е бременна — повтори Мич. — Моля ви, оставете ни на мира. — Той направи опит да се приближи до вратата. Кайе застана до него и го улови за ръката.

Заместник-шерифът продължаваше да държи пистолета насочен към земята, но сега вече го стискаше с две ръце. Юргенсън го смъмри

да го прибере. Той поклати глава и каза:

— Страх ме е да не направят някоя глупост.

— Добре, излизаме — склони Кайе. — Не се дръжте като идиоти. Не сме блъвнали от зараза.

Юргенсън им каза да излязат навън и да застанат на верандата.

— Докарали сме линейка. Ще ви отведем някъде, където да се погрижат за мъжа ви.

Кайе помогна на Мич да излезе. Ризата му беше мокра от пот.

— Не виждам нищо — прошепна й той в ухото. — Какво правят?

— Искат да ни откарат. — Бяха на двора. Юргенсън даде знак на Кларк Да отвори задния капак на линейката. Кайе забеляза, че зад кормилото на линейката седи млада жена. — Не прави нищо необмислено — помоли тя Мич. — Върви напред, аз ще ти помагам. Как си след хапчетата?

Мич поклати глава.

— Все така зле. Чувствам се глупаво... задето те оставих сама. Ти си толкова безпомощна. Говореше с пресипнал глас, без да отваря очи. Светлините на фаровете го дразнеха. Мич засенчи очите си с ръце и понечи да се дръпне настрани.

— Не мърдай! — извика заместник-шерифът и вдигна оръжието. — Дръж си ръцете така, че да ги виждам!

Кайе чу шум от още коли. Вторият заместник-шериф се обърна.

— Някой идва. Камиони. Няколко са.

Тя преброи четири чифта светлини. Приближаваха се към къщата. Три камиона и една кола спряха на алеята със скърцане на гумите. Отзад в камионите имаше мъже — с маслиночерни коси, карирани ризи, кожени сака, шушлякови якета. Кайе зърна сред тях Джек, мъжа на Сю.

Джек скочи на земята, даде знак с ръка и мъжете останаха в каросериите.

— Добър вечер — рече Джек. Лицето му беше съвсем безизразно. — Кайе, Мич, здрасти. Телефоните ви не работят.

Заместник-шерифът погледна въпросително Юргенсън и Кларк. Пистолетът му сочеше земята. От колата излязоха Уендъл Пакър и Мария Кьониг и се приближиха към тях.

— Всичко е наред — рече Пакър. — Доведохме приятели, за да помагат с мебелите.

— Мич има мигрена — каза Кайе. Мич направи опит да се освободи от ръката ѝ, но краката му все още трепереха.

— Бедничкият — рече Мария и заобиколи шерифите. — Не се безпокойте — каза им тя. — Ние сме от Вашингтонския университет.

— А ние сме от Петте племена — добави Джек. — Това са наши приятели. Ще им помагаме да се местят. — Мъжете в камионите помахаха с ръце, но усмивките им бяха мрачни, заплашителни. Приличаха на бандити.

Кларк потупа Юргенсън по рамото и каза:

— Хайде да не влизаме в заглавията на вестниците.

Юргенсън кимна. Кларк влезе в линейката, а Юргенсън седна в колата. Без повече приказки двете коли потеглиха. Скоро здрачът ги погълна.

Джек пристъпи напред. На устните му трепкаше доволна усмивка.

— Забавно беше.

Уендъл и Мария помогнаха на Мич да седне на земята.

— Ще се оправя — обеща той, стиснал главата си в ръце. — Божичко, колко безпомощен бях. Нищо не можех да направя.

— Не се безпокой. — Мария го погали.

Кайе коленичи до него и опря челото си в неговото.

— Хайде да се прибираме. — Двете с Мария помогнаха на Мич да стане.

— Оливър се обади от Ню Йорк — каза Уендъл. — Кристофър Дикън му звъннал и го предупредил, че се готви нещо страшно. Той ни каза, че не отговаряте на телефоните си.

— Това беше днес следобед — допълни Мария.

— Мария се обади на Сю — продължи Уендъл. — Сю пък позвъни на Джек. Джек тъкмо беше в Сиатъл.

— Имахме среща в казиното — подхвана на свой ред разказа Джек. — Момчетата сами предложиха да дойдат. И добре стана. А сега, ако питате мен, най-добре да ви откараме в Кумаш.

— Готов съм — кимна Мич. Той измина няколко крачки сам, спря и се обърна. — Мога да се справя. Добре съм вече.

— Там не могат с пръст да ви пипнат — рече Джек и погледна към пътя. — Проклети копелета. Щом своите започнаха да правят на индианци.

84.

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

МАЙ

Мич стоеше на склона на невисок тебеширенобял хълм, от който се разкриваше чудесна гледка към казиното „Дивият орел“ и туристическата част. Килна шапката си назад и примижа срещу яркото слънце. В девет сутринта вече беше доста топло. В ненатоварени дни казиното побираше до четиристотин посетители, като поне триста от тях бяха от Петте племена.

Но сега резерватът бе поставен под карантина, заради отказа да сътрудничи с Марк Огюстин. Пикапите на трима кумашки областни шерифи бяха запречили единствения път към магистралата. Те осигуряваха подкрепления на федералните шерифи, които се опитваха да наложат изпълнението на решенията на Работната група на територията на резервата.

От три седмици казиното бе затворено. Паркингът бе почти празен, всички светлинни реклами бяха изключени.

Мич разрови червеникавата пръст с върха на обувката си. Бе излязъл от караваната да се поразтъпче на чист въздух и да остане насаме с мислите си и сега, когато видя приближаващия се отдолу по пътеката Джек, се подразни. Но въпреки това не се прибра.

Изглежда, двамата все още не можеха да определят дали да се харесват. Всеки път, когато се срещаха, Джек задаваше едни и същи въпроси с предизвикателен тон, а Мич, изглежда, даваше отговори, които не задоволяваха любопитството му.

Мич се наведе и взе едно кръгло камъче от тревата до пътеката. Джек изкатери последните няколко метра до върха на склона и каза:

— Здравсти.

Мич кимна.

— Гледам, и ти го имаш. — Той се потърка с пръст по бузата. Кожата на лицето му постепенно оформяше рейнджърска маска — с подгънати и завити краища и задебелена около очите. И двамата

изглеждаха като намазани със засъхнала кал. — Май няма да падне без кръв.

— Не бива да я белиш — рече Мич.

— Твоята кога се появи?

— Преди три вечери.

— Понякога се ядосвам. Имам чувството, че Сю щеше да подготви тази работа по-добре.

Мич се усмихна.

— Кое, забременяването ли?

— Ами да. Казиното е празно. Парите взеха да свършват. Пуснах повечето от моите хора да си вървят, останалите пък не искат да се прибират. Хич не ми харесва тая работа. — Той отново докосна маската и погледна върха на пръста си. — Един от моите младоци се опита да я махне. Откараха го в болницата. Казах му, че е глупак.

— За никой от нас не е лесно — въздъхна Мич.

— Що не идваш понякога на нашите събрания?

— Джек, благодарен съм, че съм тук. Не искам да ядосвам хората.

— Сю смята, че ако се запознаят с теб, няма да ти се сърдят. Ти си приятно момче.

— Така ми каза и миналата година.

— Каза също, че щом аз не ти се сърдя, и другите няма да се разсърдят. Май ще излезе права. Макар че има една старица, от каюсите, Беки се казва. Изгонили я от Колвил и тя взела, че дошла тук. Много е бърлива и все гледа да противоречи на решенията на съвета. Тя може и да ти създаде проблеми.

Мич се засмя.

— Как мислиш, положението може ли да стане сериозно?

Джек повдигна рамене.

— Скоро ще правим събор на бащите. Само бащите. Нищо общо с онези срещи с бъдещите татковци, дето ги организират в болницата. Това е срамна работа за мъже като нас. Ще дойдеш ли?

Мич кимна.

— За първи път ми излиза тая маска. Няма да е лесно. Някои от бащите гледат телевизия. Започват да питат дали ще ги приемат пак на работа. Обвиняват жените си.

Мич знаеше, че в резервата има три семейни двойки, които все още очакваха своите АЧЕРВ-деца, освен тях с Кайе. От трите хиляди и седемдесет и двама обитатели на резервата, където бяха настанени Петте племена, досега имаше шест АЧЕРВ-раждания. И шестте бебета се бяха родили мъртви.

Кайе помагаше на клиничния педиатър — млад бял доктор, казваше се Чембърс, освен това водеше образователната програма за бъдещите майки. Мъжете бяха доста дръпнати и с неохота приемаха промените.

— Сю ще ражда по същото време, когато и Кайе — обясни Джек и седна на земята със скръстени крака — нещо, в което Мич не бе особено добър, но и той седна. — Опитах се да поразуча нещо повече за тези гени, ДНК и вируси. Но не е по моята специалност.

— Сигурно е доста трудно — съгласи се Мич. Нямаше представа как точно трябва да общува с Джек. — Може би ние ще имаме първите здрави деца. И първи ще видим как изглеждат.

— Вярвам, че ще е така. Ще е много... Щях да кажа „голяма чест“. Но не е чест.

— Може и да не е — съгласи се Мич.

— За мен всичко остава вечно живо. Земята е изпълнена с живи същества, едни облечени в плът, други — не. Ние не губим връзка с плътта дори след като тя ни отхвърли. След смъртта се разнасяме, но понякога се връщаме при костите си и се оглеждаме. Да видим как се справят младите.

Мич предусещаше началото на поредния спор.

— Ти не мислиш така — подхвърли Джек.

— Вече не зная какво да мисля — поклати глава той. — Когато природата си играе с тялото ти, направо те дострашава. Жените изживяват тези неща по друг начин, но за мъжете това е толкова непривично, че...

— Тази ДНК може да е духът в нас, думите, които се предават от дедите ни, заветите на самия Създател. Така ми се струва на мен.

— Не по-лошо обяснение от всяко друго — рече Мич. — Само дето не знаем кой е този Създател и дали въобще съществува.

Джек въздъхна.

— Ти изучаваш мъртвите предмети.

Мич се изчерви едва забележимо, както ставаше винаги, когато разговаряше с Джек.

— Опитвам се да разбера какво са представлявали, когато са били живи.

— Духовете биха могли да ти кажат.

— На теб казват ли ти?

— Веднъж или два пъти.

— И какво ти казаха?

— Че искат разни неща. Не са щастливи. Един старец, той е мъртъв сега, отишъл да слуша какво ще каже духът на Паско, докато ти си го изравял. Та той ми предаде, че духовете не били доволни. — Джек вдигна едно камъче и го запрати надолу по хълма. — После добави, че Паско не говорел като нашите духове. Сигурно е бил различен. Каза го само на мен, на никой друг. Смяташе, че този Паско не е бил от нашето племе.

— Брей — зачуди се Мич.

Джек се почеса по носа и вдигна вежди.

— Кожата ме сърби непрестанно. И теб ли?

— Понякога. — Мич настръхваше всеки път, когато разговорът с Джек се насочваше към костите. Дали не изпитваше някакво чувство за вина? — Няма нищо странно. Хора сме. Младите се учат от старите, мъртви или живи. Може никога да не постигнем съгласие, Джек, но аз уважавам всичко, което казваш.

— Сю ме накара да преосмисля доста неща — рече Джек, втренчил черните си очи в лицето на Мич. — Каза ми да говоря по-често с теб, защото си умеел да слушаш, а после винаги казваш това, което мислиш. Хората сега имат нужда някой да ги разбира.

— Ще поговоря с тях, ако това помага — обеща Мич. — Ужасно сме ти задължени, Джек.

— Не, ни най-малко. И без това щяхме да загазим. Ако не бяха тези нови бебета, щеше да е нещо друго. Открай време обичаме да се зъбим на правителството.

— И това ви струва немалко пари.

— Все ще измислим някоя дяволия. Момчетата ще докарат ротативки, ако трябва. Има едни задни пътища, дето федералните не ги знаят. Ще мине поне половин година, преди да ги конфискуват.

— Отмъщението на червения човек?

— Дразним ги — засмя се Джек. — Но на тях май им харесва.

— Ако бебетата се родят здрави, може да вдигнат карантината. До няколко месеца може да отвориш казиното.

— На нищо не разчитам. — Той се размърда, после бавно се надигна. — Все пак, ела довечера. Ще е добре да поговориш с хората.

— Ще взема да опитам.

— Ще им кажа да не ти се сърдят за другата работа. И без това оня дух не беше от нашето племе. — Джек се обърна и закрачи надолу по хълма.

85.

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

Мич поправяше стария си буик, паркиран на изсъхналата трева пред караваната. На юг започваха да се трупат буреносни облаци.

Из въздуха витаеше усещането за приближаваща буря. Кайе не се свърташе на едно място. Стана от стола зад бюрото, където се преструваше, че работи над книгата, докато всъщност наблюдаваше скришом Мич през прозореца. Обичаше да го гледа, с каквото и да се занимава — особено когато играе баскетбол или плува в малкия басейн. Живееха скучен, но спокоен живот. Кой знае защо, се чувстваше малко виновна.

Новините отвън рядко бяха добри. От преместването им в резервата бяха изминали три седмици, но Кайе продължаваше да се страхува, че федералните ще дойдат и ще отведат всички майки с АЧЕРВ-бременности. Вече го бяха направили в Монтгомъри и Алабама, където имаше карантинни центрове. Едва не бяха предизвикали бунт.

— Стават все по-дръзки — бе отбелязал Мич, докато гледаха новините по телевизията. По-късно на екрана се появи президентът, за да се извини и да увери нацията, че гражданските права ще бъдат гарантирани, доколкото това е възможно, като се има предвид опасността, тегнеща над цялото общество. Два дни по-късно клиниката в Монтгомъри бе затворена под натиска на местната общественост и майките бяха преведени другаде — местонахождението им бе запазено в тайна. Мъжете също страдаха — най-вече заради маските на лицата си. В новините се прокрадваха съобщения за гонения.

Също както навремето в Грузия.

Кайе не бе събрала още данни за новите ретровирусни инфекции при АЧЕРВ-майки. Обикновено отказваха да се срещнат с нея. Темата бе опасна, никой не желаше да споделя с непознати.

Ето защо се преструваше, че работи върху книгата си, но трудно пишеше повече от половин страница дневно. Мич четеше написаното

и ѝ оставяше бележки, но напоследък изглеждаше твърде погълнат от идеята, че скоро ще става баща... Тя знаеше какво го тревожи.

„Не това, че ще е баща, разбира се. Безпокои се за мен. За здравето ми.“

Не знаеше къде да намери душевен покой. Иначе изглеждаше добре, ако не се броеше маската на лицето, разбира се.

С всеки изминат ден маската потъмняваше и се задебеляваше, странен знак за една още по-странна бременност.

Мич се прибра, докато тя правеше ежедневните си упражнения на килима.

— Искаш ли да поиграем на карти в игралната зала? — предложи той.

— Предпочитам да останем сами. Двамата с теб.

— Как ти е гърбът?

— Добре ще ми дойде един масаж довечера. Знаеш ли, мислех си за името.

— Така ли? — Мич я погледна учудено.

— Какво?

— Имам някакво предчувствие. Искам първо да я видя, а после да мислим за име.

— Защо? — попита подразнено тя. — Нали всяка вечер ѝ говориш, дори ѝ пееш. Каза дори, че си доловил дъха ѝ.

— Да де. Ама все пак нека видим как изглежда.

Кайе се престори, че не го е разбрала.

— Нямах предвид научното название — заговори тя. — Говорех за името ѝ, името на нашата дъщеря.

— Зная за какво говориш — рече той изморено. — Вчера двамата с Брок вече обсъждахме научното название по телефона. Той, разбира се, смята, че е още рано, защото нито едно от... — Млъкна насред изречението, после се закашля смутено и отиде в кухнята.

Кайе почувства, че сърцето ѝ замира.

Мич се върна с няколко кубчета лед в мокър пешкир, коленичи и попи потта от челото ѝ. Кайе избягваше да среща погледа му.

— Ама че съм глупак — промърмори той.

— Хайде да се държим като зрели хора — предложи тя. — Искам да ѝ измисля име. Искам да ѝ уشيا терлички и да ѝ купя малки

плюшени играчки и дрънкулки за количката. Искам да се държим като нормални родители и да *престанем да мислим за глупости*.

— Зная — отвърна Мич. Изглеждаше съвсем смачкан. Кайе стана, сложи ръце на раменете му и ги потупа леко, сякаш го чистеше от прах.

— Чуй ме. Аз съм добре, нищо ми няма, разбираш ли? Ако не ми вярваш...

— Вярвам ти... — прекъсна я Мич.

Кайе го чукна лекичко с чело.

— Добре, кемосабе^[1].

Мич докосна с върха на пръстите си крайчеца на маската ѝ.

— Изглеждаш много загадъчна. Като бандит.

— Значи и на нас ще ни трябват научни названия. Не усещаш ли нещо... дълбоко вътре, под кожата?

— Кокалите ме болят — оплака се той. — И гърлото ми... има ми нещо на езика. И защо ни излизат тия маски?

— Нали ти си резервоар за вируса. Защо да не променя и теб? Що се отнася до маската... може би ни подготвят за срещата с нея. Ние сме социални животни. Татковците са също толкова важни за децата, колкото и майките.

— На нея ли ще заприличаме?

— Може би поне малко. — Кайе отиде при стола и седна. — Брок какви имена предложи?

— Той не предвижда радикални промени. Най-много до подвидове, може би някой странен вариант. И така... *Homo sapiens novus*.

Кайе бавно повтори името.

— Звучи като гараж за смяна на предни стъкла.

— Латинският си е такъв.

— Остави аз да помисля — рече тя.

— Платили са за клиниката с пари от казиното — обясняваше Кайе, докато сгъваше кърпите. Мич бе донесъл два коша с пране от пералнята. Седеше на леглото — и без това стаята бе прекалено тясна. — Доктор Чембърс каза, че всички бъдещи майки засега са в добро здраве. Вече е изродил три от другите. При тях неприятните промени

се долавяли още месеци преди раждането. Миналата седмица е получил доклад от „Марийн Пасифик“. Попълва и формулярите на Работната група, но не всички. Има доста въпроси.

Тя свърши с прането и се отпусна на леглото.

— Когато мърда така, все си мисля, че е започнало раждането.

Мич се наведе и сложи длан върху корема ѝ.

— Доста помръдва тая вечер.

— Сигурно е щастлива — прошепна Кайе. — Усеца, че си тук. Изпей ѝ някоя песен.

Мич я изгледа сериозно, въздъхна и запя своята версия на песничката „АБВ“.

— „Ах, бум, въх, гръм, друм, ейя, жум, зумма, и-и, йола-кола, лола...“

Кайе се разсмя.

— Тя е съвсем сериозна.

— Харесва ѝ.

— Баща ми обичаше да ми я пее. Фонетична азбука. Подготвяме я за живота. Знаеш ли, започнах да чета още на четири...

— Пак рита! — прекъсна го Кайе.

— Не, не рита.

— Кълна се, че рита!

Кайе намираще някакъв особен уют в малката каравана. Беше окачила в холчето картините на майка си. Имаха храна и покрив над главите, нощите бяха топли, само дните понякога бяха горещи, но Кайе ходеше да помага на Сю в административната сграда, където имаше климатик. През това време Мич скитореше из околните хълмове с мобилен телефон в джоба. Понякога се срещаше с Джек и другите бъдещи бащи. Денем Кайе тъгуваше по него, но нощите ѝ бяха най-щастливите в живота.

Тя *знаеше*, че бебето ще е здраво. Усецаше го. Когато Мич допя песента, тя вдигна ръка и го докосна по маската. Той не трепна, не се дръпна, както правеше през първите седмици. Сега вече маските им бяха много по-удебелени и потъмнели по края.

— Знаеш ли какво искам да направя? — каза Кайе.

— Какво?

— Искам, когато му дойде времето, да се скрия в някоя тъмна дупка.

— Като котка?

— Точно така.

— Мога да си го представя. Никаква модерна медицина, мръсен под, първобитни условия.

— И кожен колан между зъбите. Така е раждала майката на Сю. Преди да си построят клиниката.

— А мен пък баща ми ме е израждал — припомни си Мич. — Камионът ни затънал в калта. Майка ми била в каросерията. Да знаеш колко често му го натякваше.

— На мен обаче не ми каза! — засмя се тя.

— Нарича го „трудното раждане“.

— Май не сме чак толкова далеч от древните времена — въздъхна Кайе и се пипна по корема. — Мисля, че с песента си я приспа.

На следващата сутрин, когато Кайе се събуди, езикът ѝ бе надебелял. Тя скочи от леглото, побутна Мич и отиде в кухнята да пие вода. Почти не можеше да говори.

— Миш! — извика.

— Кур?

— Ка'о ни ста'а?

— Куо?

Тя седна на леглото и му се изплези.

— Це'ият е в ко'ички.

— Мо'а съ'о.

— Си'урно е свъ'зано с маските.

Само един от четиримата бъдещи бащи можеше да говори този следобед на срещата в клиниката. Всъщност срещата така и не се получи. Един от лекарите ги прегледа внимателно, но не можа да им постави диагноза. Сигурен беше, че не става въпрос за инфекция.

Майките също имаха корички на езиците.

Кайе и Сю пазаруваха заедно в малкия супермаркет на резервата. Хората ги гледаха втренчено, но не казваха нищо. Служителите в казиното също понякога недоволстваха зад гърба им, но единствено

Беки, старицата от племето на каюсите, си позволяваше да се изказва на събранията.

Кайе и Сю се бяха уговорили първа да ражда Сю.

— Не мо'а повече да чакам — оплака се Сю. — Дз'ак съ'о.

[1] Верни приятелю (навахо) — Б.пр. ↑

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

Мич отново бе там. Всичко започна постепенно, като в мъгла, после се превърна в страховита реалност. Всички негови спомени за личността Мич бяха прилежно подредени и прибрани в някакво ъгълче на съзнанието. Последното, което бе направил като Мич, бе да опипа лицето си и да дръпне дебелата маска, под която се криеше пухкава розова тъкан.

А след това отново се озова сред ледове и нащърбени скали. Жената, превита от болка, огласяше скалите с оглушителните си крясъци. Той изтича напред, после се върна при нея и ѝ помогна да се изправи, като през цялото време фъфлеше неразбрано, защото гърлото и езикът му бяха подпухнали, ръцете му бяха покрити с рани от боя долу при езерото — и той ги мразеше, ненавиждаше ги заради дюдюканията и подигравките, докато размахваха сопите си и му крещяха с изкривени от злоба лица.

Младият ловец, който бе забил пръта си в корема на жената, беше мъртъв. Беше го повалил на земята и го бе удрял по главата, докато стенанията му утихнаха, но беше късно — от раната в корема на жената шуртеше тъмна кръв. Отнякъде се появиха шаманите и се опитаха да разгонят тълпата с напевни викове, сред които се различаваха мрачни проклетия.

Той отведе жената в колибата и се помъчи да я успокои, но болката ѝ бе твърде силна.

След това завая сняг. Той чу виковете, чу да оплакват убития ловец и разбра, че времето им е изтекло. Семейството на убития щеше да им поиска сметка. Вероятно щяха да помолят за разрешение стария Човекобивол. Старият Човекобивол не обичаше хората с маски, нито техните плосколици деца. Все се оплакваше, че плосколиците щели да прогонят хората му обратно в планината, че собствените им жени ги предавали и раждали тези изчадия.

Той изнесе жената от колибата, мина по дървото до брега и наостри уши да чуе виковете на преследвачите. Човекобивол ги

призоваваше към мъст. Преследването беше започнало.

Използваше пещерата, за да складира храна. Вътре беше хладно и убитата плячка се съхраняваше по-дълго. Държеше там зайци, лалугери, корени — припаси, с които да се храни жената, докато той е на лов. Инак тя нямаше да изкара дълго с онова, което ѝ даваха в селото. Останалите жени, с техните постоянно гладни деца, отказаха да се грижат за нея, когато коремът ѝ порасна.

Нощем се качваше до пещерата и се връщаше незабелязано със скрития горе улов. Обичаше я толкова много, че понякога му се искаше да завие, да се затъркаля по земята и да стене. Не можеше да повярва, че е зле ранена, въпреки кръвта, от която бяха подгизнали кожата ѝ.

Докато я носеше нагоре, тя вдигна глава и го погледна умолително, призовавайки го с напевния си глас, който наподобяваше ромона на планинските потоци през пролетта. Сега гласовете и на двамата приличаха на детски, не на възрастни.

Веднъж той се бе притаил недалеч от ловния лагер на плосколиците и ги бе наблюдавал, докато пееха и танцуваха около огромния лагерен огън. Гласовете им бяха тънки и звънливи, съвсем детински. Може би сега той и жената щяха да се превърнат в плосколицы и да идат да живеят при тях, докато се роди детето им.

Стъпи в мекия пухкав сняг и краката му потънаха до глезените. Жената се бе успокоила, спеше. От време на време се провикваше болезнено насън. От тялото ѝ се вдигаше пара и миризма на ранено животно.

Изкатериха първата скална тераса — беше хлъзгава, заради топящия се сняг. Тръгнаха по склона, след това се спуснаха надолу. Той се подхлъзна и падна, но не изпусна жената. Изправи се на дъното на долчинката, огледа се, за да се ориентира по плоските стени, и изведнъж се зачуди защо всичко му изглежда така познато, като нещо, което е упражнявал отново и отново с ловците-учители и по време на ловния сезон за кози.

Хубави времена бяха тогава. Спомни си за тях, докато носеше жената по тясната пътека.

Те бяха силни и страховити мъже, тези ловци-учители, които срещна за първи път заедно с баща си. Телата им бяха покрити с белези, кожата — скъсани, неподдържани, косите им — чорлави, спуснати надолу. Нямаха свое село, нито закони, които да спазват, а се

местеха от едно селище към друго и организираха хората да ловуват планински козли, елени или мечки. Някои мърмореха, че ходели и при плосколиците и също ги подготвяли за ловния сезон, и наистина, някои от ловците-учители можеше да са плосколици, скрили лицата си под гъстата четинеста козина. Но кой би посмял да ги изпита? Дори Човекобивол не дръзваше да го стори. Защото след идването на ловците всички се хранеха добре, жените стържеха кожата на убитите животни, смееха се високо, дъвчеха по цял ден кисели треви, а после пикаеха по кожата, за да омекнат и да се щавят по-лесно. Беше забранено да се ловуват едри животни без помощта на ловците-учители.

Най-сетне стигна входа на пещерата. Жената стенеше едва чуто, в ритъм с неговите полюшвания. Той погледна назад. Върху снега се виждаха стъпките им и тъмни капки кръв.

Вече знаеше, че с тях е свършено. Приведе се да се промуши през отвора и положи жената върху кожата, която бе оставил на пода, за да реди върху нея дребната си ловна плячка. След това излезе навън да вземе изсъхнала трева и съчки от мястото, където ги бе скрил. Надяваше се, че жената няма да умре, докато го няма.

О, Божичко, нека се събудя. Не искам да виждам това.

Събра достатъчно съчки да запали малък огън, върна се в пещерата и ги подреди до жената. Да се пали огън бе мъжка работа. Жената все още спеше. Когато се измори да върти клечката с дланите си, а нямаше и следа от пушек, той извади кремък и го удари в скалата. Едва третата искра падна върху изсушената трева и я подпали. Той се наведе и раздуха пламъчето. И изведнъж Слънчевата птица отвори очи и разпери оранжевите си криле. Мъжът добави съчки.

Жената отново изстена, претърколи се по гръб и му каза със звънливия си глас да си върви. Време било да ражда детето. Това било женска работа. Той не ѝ обърна внимание. Готов бе да ѝ помогне в раждането.

Беше мъчително и жената често надаваше болезнени писъци, а той се питаше дали е останал живец в нея, след като бе изгубила толкова много кръв, но бебето се роди бързо.

Моля ви. Оставете ме да се събудя.

Той вдигна бебето и го показа на жената, но очите ѝ бяха затворени, а косата ѝ бе засъхнала върху челото. Бебето нито плачеше,

нито мърдаше.

Той го остави на пода и блъсна с юмрук скалната стена. Пискливият му глас отекна в пещерата. Мъжът се сви до жената, която не помръдваше, и се опита да я сгрее с тялото си. Кухината се изпълваше с дим, а Слънчевата птица бавно прибираше криле и се готвеше да заспи.

Бебето щеше да е негова дъщеря, върховен дар от Майката на сънищата. Бебето не изглеждаше различно от останалите бебета в селото, макар че нослето му бе по-малко и брадичката му стърчеше напред. Вероятно ако беше пораснало, щеше да прилича на останалите плосколици. Опита се да запълни отвора в тила на бебето със суха трева. Помисли си, че може би там го е ударил върхът на заострения прът. Смъкна от себе си коженото наметало и уви новороденото в него, след това го отнесе във вътрешността на пещерата.

Когато се върна при жената, тялото ѝ бе изстинало като камък. Той нагласи ръцете и краката ѝ, разпилените ѝ кожени дрехи, обели нагоре почти изсъхналата маска и надзърна в незрящите ѝ, широко отворени очи.

Надяваше се повелителите на сънищата от нейното семейство да се съюзят с повелителите на сънищата от неговото. Той самият би се радвал, ако двамата се озовяха заедно в страната на сънищата. Може би там той и жената щяха да открият своето бебе. Известно бе, че повелителите на сънищата са склонни да правят всякакви добрини.

Постепенно се унесе в дрямка. Забрави всичко, дори омразата. Беше се вторачил в мрака, зад който се бе скрило лицето на жената, и ѝ шепнеше нежни думи, сякаш с тях можеше да вдъхне живот на Слънчевата птица. Топлината го обгърна. Беше толкова хубаво, че не се налагаше да се движи.

И тогава в пещерата нахлу баща му и произнесе истинското му име.

Облечен само по гащи, Мич излезе пред караваната и се загледа към звездите над Кумаш. Подсмръкна тихо. В ранната утрин въздухът бе студен и влажен. Потта по лицето му изстиваше бавно и той неволно потрепери от студ. Кожата му бе настръхнала. Откъм храсталаците долетя уплашен вик на птица.

Кайе бутна замрежената врата, слезе по стълбичката и застана до него. Беше само по нощница.

— Ще настинеш — каза той и я прегърна през раменете. Отокът на езика му бе преминал преди няколко дни. Само от лявата страна бе останала някаква странна коричка. Въпреки това вече можеше да говори.

— Заради теб леглото е подгизнало от пот — отвърна тя. — Кошмари?

— Най-лошият възможен. Мисля, че беше последният.

— Все същите ли са?

— Винаги са различни — рече той.

— Джек сигурно ще иска да ги чуе с подробности.

— А ти не искаш ли?

— Амии — поколеба се тя. — Мич, тя е неспокойна. Поговори ѝ.

87.

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

18 МАЙ

Контракциите на Кайе вече следваха на равни интервали. Мич се обади, за да се увери, че в клиниката всичко е готово и че доктор Чембърс, тукашният педиатър, е на път от тухлената си къща в северния край на резервата. Докато Кайе прибираше багажа си в голямата платнена торба, Мич отново опита да се свърже с доктор Галбрейт, но отговаряше само телефонният ѝ секретар. — Сигурно пътува насам — извика той, без да пуска слушалката. Не беше изключено полицията да не пусне Галбрейт в резервата, но и за това бяха помислили. Джек и двама от хората му щяха да я вземат от града и да я прекарат по задните пътища.

Мич извади малката цифрова фотокамера, която неведнъж бе използвал, за да прави снимки от местата на разкопките, и провери дали батерията е заредена.

Кайе стоеше насред хола, държеше се за корема и се опитваше да диша равномерно. Усмихна му се, когато застана до нея.

— Толкова ме е страх...

— Защо?

— Божичко, и питаш още?

— Всичко ще е наред — успокой я Мич.

— Затова ръцете ти са ледени — рече Кайе. — Подранила съм. Може да излезе фалшива тревога. — Тя изпъшка и се опипа между краката. — Мисля, че ми изтекоха водите. Ще ида да взема пешкир.

— Остави проклетите пешкири! — извика Мич, подхвана я и я отведе в тойотата. „Дано да не е като в съня“ — мина му през главата. Повтаряше тази мисъл отново и отново като молитва.

— Никакви новини от Огюстин — подметна Кайе, докато Мич изкарваше колата на прашния път за клиниката.

— Че какви новини може да чакаме от него?

— Може да се опита да ни спре.

Мич я погледна учудено.

— Това е по-налудничаво и от моите сънища.

— Мич, той е страшният призрак. Плаши ме.

— Аз също не го харесвам, но не мисля, че е чудовище.

— Той смята, че сме болни — каза тя и потръпна.

— Още една? — попита Мич.

Тя кимна.

— Всичко е наред. На всеки двамайсет минути.

Джек ги чакаше при разклона на пътя. Спряха, колкото да разменят няколко думи през прозореца. С него беше и Сю. После Джек подкара след тях.

— Хубаво е, че Сю ще е там да ми помага — каза Кайе. — И за нея ще е по-добре. Ще се успокои, като види, че няма нищо страшно.

— Аз нямам нищо против — отвърна Мич. — Не съм специалист.

Кайе се засмя и потръпна отново.

Само за няколко минути една от болничните стаи в кумашката клиника бе преоборудвана в родилна зала. Докараха легло с твърда подложка и мощна хирургическа лампа върху стоманен статив.

Акушерката, пълничка жена, казваше се Мери Хенд, подреди масичката с инструментите и помогна на Кайе да облече нощница. Анестезиологът, доктор Паунд, млад мъж с къдрава черна коса и изящно оформен нос, пристигна след около половин час. Докато го чакаха, Чембърс и Мич разговаряха и трошаха лед в една тавичка.

— Показа ли се? — попита Кайе Чембърс, след като тя я прегледа.

— Още не е. Имаш четири сантиметра разкритие.

Сю добута един стол и се тръшна на него. Заради високия ѝ ръст не ѝ личеше толкова, че е бременна. Джек я извика от вратата и тя се обърна. Той ѝ метна някаква малка торбичка, пхна ръце в джобовете си, кимна на Мич и излезе. Сю сложи торбичката на масата до леглото.

— Срам го е да влезе — обясни тя. — За него това са женски работи.

Кайе взе торбичката. Беше изработена от кожа, с връвчица от ситни мъниста.

— Какво има вътре? — попита тя.

— Всякакви неща. Някои от тях миришат хубаво. Други не чак толкова.

— Джек да не е лечител?

— Господи, не, разбира се — отвърна Сю. — Да не мислиш, че бих се омъжила за лечител? Но знае някои неща.

— Двамата с Мич решихме раждането да е съвсем естествено — каза Кайе на доктор Паунд, когато той дотика апарата, с накачените по него тръби и бутилки.

— Разбира се — отвърна анестезиологът. — Тук съм за всеки случай.

Чембърс каза на Кайе, че в едно съседно селище на пет мили от тях друга жена също раждала, но не била с АЧЕРВ-бременност.

— Настояваше да си роди у дома. Дори ѝ бяха приготвили горещата вана. Може да се наложи да отскоча дотам по-късно. Нали каза, че доктор Галбрейт обещава да дойде?

— Сигурно вече е тръгнала — отвърна Мич.

— Да се надяваме, че ще пристигне навреме. Главата на бебето вече се вижда. След няколко минути ще ти поставя неонатален сърдечен монитор. Всички удобства на голямата болница, госпожо Ланг.

Чембърс отведе Мич настрани и погледна, проследявайки с очи, очертанятията на кожната маска.

— Започва се, а? — попита нервно Мич.

— Изродил съм вече четири АЧЕРВ-бебета — каза Чембърс. — Сигурен съм, че са ти известни рисковете, но съм длъжен да те уведомя за някои усложнения, които могат да настъпят, за да сме подготвени всички.

Мич кимна и стисна юмруци.

— Нито едно от децата не се роди живо. Две изглеждаха съвсем здрави, без никакви видими дефекти, само дето бяха мъртви. — Чембърс изгледа Мич критично. — Зная, че шансовете не са на ваша страна.

Мич се изчерви.

— Ние сме различни.

— Възможно е също така да се получи шокова реакция у майката, в случай че раждането се затегне. Вероятно е свързано с

хормоналните сигнали от плода, който е подложен на стрес. Причината още не е открита, но вече е известно, че тъканите на плода са различни. При някои жени това предизвиква реакция на несъвместимост. Ако се случи, ще се наложи да започна Цезарово сечение и да извадя бебето колкото се може по-бързо. — Той сложи ръка на рамото на Мич. — Като обща предпазна мярка, всички ще носят ръкавици, шапки и очила, за да се защитават от телесни течности и тъканно заразяване. Тук сме на непозната територия, Рейфълсън, така че се извинявам предварително.

Сю подаваше на Кайе ледени кубчета. Двете разговаряха, събрали глави. Мич реши да не им пречи и излезе в преддверието. Флуоресцентните лампи сияеха със студена светлина.

— Нещо май си ядосан — подхвърли Джек.

— Почти му подписаха смъртната присъда — отвърна Мич с разтреперан глас.

— Знаеш ли, двамата със Сю се чудим дали да не ражда вкъщи. Никакви доктори.

— Той каза, че може да е опасно.

— Сигурно. Но ние и друг път сме го правили.

— Кога? — попита Мич.

— В твоите сънища. Мумиите — преди хиляди години.

Мич приседна на облегалката на дивана.

— И тогава времената не са били щастливи.

— Я ми разкажи — подкани го Джек.

Мич му разказа подробно за сънищата. Джек го слушаше внимателно.

— Този, последният, е доста неприятен — отбеляза той. — Няма да го разказвам на Сю.

— Кажи й нещо успокояващо — посъветва го Мич.

— Знаеш ли, и аз се опитвах да сънувам, просто за да разбера какво трябва да правя — каза Джек. — Но ми се привиждат само болници и уплашени доктори, които сочат Сю с пръст. — Той се почеса по веждата. — Никой не е достатъчно стар, за да знае какво трябва да правим. Дядо ми каза, че духовете също били объркани. Не помнели подобно нещо.

— Това са глупости, Джек — измърмори уплашено Мич.

Излегната по гръб, Кайе гледаше как доктор Чембърс поставя феталния монитор. Равномерното писукане на апаратчето до леглото ѝ действаше успокояващо, даваше ѝ някаква сигурност.

Мич се върна със сладолед и разви хартията. Тя го взе с благодарност.

— Нито следа от Галбрейт — съобщи той.

— Ще се справя — успокои го тя. — Вече съм на пет сантиметра. Толкова много хора заради едно раждане...

— Раждане, ама какво. — Мич застана зад нея и започна да ѝ масажира ръцете, после се прехвърли на раменете.

— Майката на всички майки — промърмори тя, но се сви, когато настъпи поредната контракция. Беше изсмукала сладоледа и му подаде пръчката. — Още един, ако обичаш.

Кайе вече бе изучила в подробности всеки сантиметър от тавана. Надигна се внимателно от леглото и направи няколко крачки из стаята, като се придържаше за перилата на стената; кабелите на монитора се изопнаха след нея. Косата ѝ бе разчорлена, очите ѝ смъдяха. Излезе в преддверието и Мич вдигна глава от списанието, което четеше. Кайе му кимна, застана до умивалника и си наплиска лицето.

— Добре съм.

— Направо ще пощурея — оплака се той.

— И двамата не искаме това да стане — отвърна тя, върна се при леглото, седна и си пое бавно дъх. Чембърс им бе казал, че ще се върне до час. Влезе Мери Хенд — с филтриращата маска приличаше на високотехнологичен боец, подготвен за газова атака — и смърми Кайе да легне. След това я прегледа.

— Все още си на пет сантиметра, но нещата изглеждат добре. Дръж се. Скоро ще си имаш бебче. — Гласът ѝ звучеше приглушено иззад маската.

Кайе се смръщи от болката в гърба. Помисли си, че нещата могат съвсем скоро да тръгнат на зло, тя да умре, бебето да се роди живо, но без майка, а Огюстин да се окаже правият. „Защо науката е безсилна?“ — запита се тя.

Когато отново отвори очи, Мич дремеше на стола.

— Мич — повика го тя, но той не се събуди. Кайе се огледа за Мери Хенд, но акушерката бе излязла. Мониторът писукаше учестено и от страничния процеп се нижеше милиметрова хартия. — Мич!

Той се сепна и подскочи. Дотича при нея и ѝ помогна да отиде до тоалетната. Искаше ѝ се да си изпразни червата, преди да започне раждането, но тялото ѝ отказваше да се подчини на желанията ѝ. Сега то командваше, а тя трябваше само да изпълнява. „Аз съм моето тяло — рече си тя. — Умът е само илюзия. Плътта е объркана.“

Мич крачеше из тясното преддверие, стиснал картонена чаша с кафе. Една от флуоресцентните лампи потрепваше. Очите го боляха. „Трябва да се скрием в пещерата — повтаряше някой в ума му. — Да изпадне в хибернация и да роди, докато спи. Така правели мечките. Те растат дори когато спят. Много по-добре от нас.“

Сю беше при Кайе, докато той почиваше. Той въздъхна, отвори вратата и излезе навън. Въздухът беше и изведнъж му се доця да изведе Кайе на разходка. След миг отнякъде пристигна един пикап и прогони уханията с миризмата на изгорял бензин и пушек.

В два през нощта разкритието продължаваше да е пет сантиметра. Чембърс се върна, прегледа Кайе, хвърли едно око на мониторния запис и ѝ се усмихна.

— Може би ще ти дадем малко питоцин. Това ще ускори нещата.

Мери Хенд я улови за ръката, постави ѝ турникет, почисти я със спирт и въведе във вената пластмасов катетър. Включиха ѝ банка с физиологичен разтвор. Акушерката подреди няколко ампули върху стъклената масичка.

Кайе не обичаше да я бодат, но сега това беше нищо в сравнение с останалото. Мич непрестанно я масажираше и ѝ носеше лед. Кой знае защо, в нея се надигна някаква вълна на отчуждение. Вече не го виждаше като свой съпруг и любим, а като един от присъстващите мъже. Последва нова, още по-болезнена контракция. Тя не издържа и изруга.

Мери Хенд провери пулса ѝ; лицето ѝ изглеждаше угрижено.

— Доктор Чембърс каза ли кога ще направи питоцина?

Кайе поклати глава, неспособна да говори. Мери Хенд излезе да повика доктор Чембърс. Мич остана при нея. Сю влезе и седна на стола. Кайе затвори очи, но тъмнината зад спуснатите ѝ клепачи я изплаши. Жадуваше всичко това да приключи. По средата на следващия спазъм си помисли, че ще ѝ се строши гръбнакът.

Тя знаеше, че плътта е всичко, а духът — нищо.

— Всички се раждат така — успокояваше Сю Мич. — Хубаво е, че си тук. Джек обеща да е при мен, докато раждам, макар това да не е по нашите обичаи.

— Женски работи — каза Мич. Маската на Сю бе приковала вниманието му. Тя ѝ придаваше толкова спокойно и уверено изражение. Жената, която знае какво прави.

Кайе изстена. Мич се наведе и я погали по бузата. Лежеше на една страна, мъчеше се да открие положение, в което да ѝ е по-удобно.

— Божичко, дайте ми нещо — примоли се тя с вяла усмивка.

— Ама че чувство за хумор — скастри я Мич.

— Говоря сериозно. Не, не сериозно. Всъщност не зная какво говоря. Къде е Чембърс? Трябва да ми даде нещо, та всичко това да свърши.

Мич се чувстваше отвратително безпомощен. Не беше сигурен доколко е компетентен Чембърс.

— Ох, мамка му! — извика Кайе и се изпъна назад. Лицето ѝ се разкриви в мъчителна гримаса.

Седем часът. Кайе погледна с присвити очи часовника на стената. Бяха изминали повече от дванадесет часа. Вече не помнеше кога бяха дошли. Дали беше вчера следобед? Да, точно така. Повече от дванадесет часа. Спомни си, че майка ѝ я е раждала над трийсет часа.

Сю я нямаше. Мич се бе навел над дясната ѝ ръка и я разтриваше съсредоточено. Тя почувства слабо влечение към него, но се съмняваше някога пак да правят секс. Дори не ѝ се мислеше за това. Струваше ѝ се, че е гигантски балон, който скоро ще се пръсне.

Пикаеше ѝ се, а не можеше. Дойде Мери Хенд и ѝ смени компресите. След нея влезе доктор Чембърс. Мери се зае да нагласява инфузионната помпа, прикачена към системата: Кайе следеше действията ѝ с унил интерес. Кой знае защо, се сети за пептидите и гликопротеините, които Джудит бе открила в големия протеинов комплекс. Лоши вести за всички жени. Може и да беше така.

Да, може да беше и така.

Вселената се състоеше само от болка. Кайе седеше на върха на болката като малка зашеметена муха върху голяма гумена топка. Почти не чуваше какво ѝ говори анестезиологът. Всъщност май разговаряше с Мич. И Мери Хенд беше тук.

— Почти си готова — каза ѝ тя. — Осем сантиметра.

Чембърс каза нещо съвсем незначително, нещо за съхраняване на кръв, в случай че се наложи кръвопреливане, или може би ставаше дума за кръвна проба от пъпната връв, в която имало изобилие от щамови клетки.

— Направи го! — извика Кайе.

— Кое? — попита Мич. Чембърс я попита дали иска епидурална анестезия.

— Божичко, искам! — викна Кайе, забравила предишното си решение.

Претърколиха я на една страна.

— Не мърдай — предупреди я анестезиологът, чието име вече беше забравила. Лицето на Сю изплува пред нея.

— Джек каза, че скоро ще я докарат.

— Кого?

— Доктор Галбрейт.

— Добре — въздъхна Кайе; но беше изплашена.

— Копелета — чу да ругае Мич.

— Копелета — повтори тя.

Тя почувства, че ѝ забиват игла в гърба. Още една контракция; Започна да трепери. Анестезиологът изруга и се извини.

— Не уцелих. Опитай се да не мърдаш.

Гърбът я болеше. Нищо ново по този въпрос. Мич ѝ сложи хладен компрес на челото. Модерната медицина. Не, това тук не беше

модерна медицина.

— Ох, мамка му!

Някъде отвъд пелената от болка един глас съобщи:

— Фелисити пристигна.

Последва цял хор от гласове. Галбрейт спореше за нещо с Чембърс, анестезиологът също участваше.

— Никаква епидурална — каза Галбрейт. — И спрете веднага питоцина. От колко време са контракциите? Какво е разкритието?

Докато Галбрейт преглеждаше записите от монитора и изслушваше доклада, Мери Хенд направи нещо със системата. Помпата изписука. Кайе погледна часовника. Седем и трийсет. Какво означаваше това? Ами, времето, разбира се.

— Ще трябва да се справи сама — рече Галбрейт. Чембърс отвърна нещо с ядосан глас, но маската приглушаваше думите му.

Едно беше ясно. Спираха ѝ лекарствата.

Фелисити се наведе над Кайе и изплува в зрителното ѝ поле. Не носеше маска.

— Благодаря ти — промълви Кайе.

— Няма да си ми благодарна за дълго, миличка. Ако искаш това бебе, ще трябва да ти спрем всички лекарства. Никакъв питоцин, никаква упойка. Радвам се, че пристигнах навреме. Това ги убива, Кайе. Разбираш ли?

Кайе се намръщи.

— Така е, миличка. Тези, новите, са деликатни същества.

Чембърс продължаваше да мърмори, че му се месят в работата, но Джек и Мич го изведоха от стаята. Мери Хенд чакаше напътствия от Фелисити.

— Поне за едно нещо ги бива в Центъра за контрол на болестите — продължи да ѝ обяснява Фелисити. — Изпратиха ни специален бюлетин за живите бебета. Никакви лекарства и най-вече — никакви анестетици. Не им понасят на новите. — Тя работеше нещо между краката на Кайе. — Епизиотомия — чу я да казва на Мери. — Без местна упойка. Стискай сега, миличка. Ще те заболи, както когато си си загубила девствеността. Имаш девет сантиметра разкритие. Мич, помагай ѝ с броенето.

Гласкай на десет. Издишай. Задръж, поеми въздух, напъвай. Тялото на Кайе бе като кон, който знае как да тича, но очаква заповеди

от ездача си. Мич разтриваше енергично ръцете ѝ. Тя продължаваше — поема, задържа, тласка. Издиша.

— Чудесно. Вече се показва. Ето я. Ама че дълъг път, а? Мери, това е пъпната връв. Малко ми се вижда тъмничка. Още малко, Кайе. Давай, миличка. Хайде, напъни се.

Тя се напъна и изведнъж почувства гигантско облекчение, болка, отново облекчение и пак болка. Краката ѝ трепереха. Завладя я безмерно щастие, блажена празнота в утробата, последвана от прорязваща болка.

— Излезе, Кайе. Държа я. Жива е.

Кайе чу плач, но звукът по-скоро приличаше на животински вой.

Фелисити вдигна бебето — беше розово, цялото изпомачано с кръв, пъпната му връв се поклащаше между краката на Кайе. Тя погледна дъщеря си, но в първия миг не чувства нищо към нея. После нещо докосна някаква скрита струна в душата ѝ.

Мери Хенд положи новороденото на чист чаршаф, обърна го по корем и му почисти устната кухина.

Мич не можеше да откъсне очи от кръвта, от новороденото.

Появи се Чембърс, все още с маска, но Мич не му обърна внимание. Не сваляше очи от Кайе и бебето. По лицето му се стичаха сълзи. Гърлото му се беше свило толкова силно, че го болеше. Той прегърна Кайе и тя отпаднало го притисна към себе си.

— Не ѝ слагайте капки в очите — каза Фелисити на Мери. — Това е съвсем нова игра, с други правила.

Мери кимна ухилено зад предпазната си маска.

— Да го премерим — рече Галбрейт и понесе бебето към кантара. Кайе я изпрати с поглед. Още не можеше да повярва, че вече е станала майка. Фелисити се върна, почисти я между краката със спирт и се зае да зашива разреза. Кайе се мръщеше от болка, но мълчеше.

Чембърс взе кръвна проба от пъпната връв. Фелисити показа на Мери къде да пререже връвта, после взе бебето и го отнесе на Кайе. Двете с Мери го нагласиха между издутите ѝ гърди.

— Мога ли да го храня? — попита шепнешком Мери.

— Ако не можеш, значи експериментът ни ще приключи съвсем скоро — отвърна Фелисити с усмивка. — Давай, миличка. Имаш

всичко, от което тя се нуждае.

Показа на Кайе как да гали новороденото по бузата. То разтвори розовите си устнички и веднага ухапа набъбналото зърно. Мич гледаше с увиснало чене. Кайе искаше да се разсмее, но бе прекалено изморена. Вместо това погледна лицето на дъщеря си.

Мич не откъсваше поглед от новороденото, което сучеше от гърдата на Кайе. Изпитваше някакво неопишуемо спокойствие. Свърши се — и същевременно това бе само началото. И в двата случая беше нещо, с което щеше да се справи, опорна точка, от която да тръгне.

Лицето на бебето бе червено, сбръчкано, покрито с козина. Очите му бяха затворени, устните стиснати; изглеждаше съсредоточено и загрижено.

— Три килограма — обяви Мери. — Осем по скалата на Апгар^[1]. Добър, здрав Апгар. — Тя си свали маската.

— Ох, Божичко, ето я и нея — рече Сю и вдигна ръка към устата си, сякаш едва сега бе осъзнала значението на случилото се. Мич ѝ се ухили глуповато, после седна до Кайе и положи брадичка на рамото ѝ. Лицето му бе само на сантиметри от това на дъщеря му.

Фелисити свърши с почистването. Чембърс инструктиреше Мери да прибере всички игли и системи в специален изолиран контейнер, след което да бъдат изгорени. Мери кимаше мълчаливо.

— Тя е едно малко чудо — въздъхна Мич.

При звука на гласа му бебето се опита да извърти глава към него.

— Това е татко ти — рече Кайе. От зърното ѝ се изцеждаше коластра. Бебето отпусна глава и отново го ухапа.

— Повдигна си главата — отбеляза учудено Кайе.

— Колко е хубава — рече Сю. — Да ви е честита.

Мич и Кайе се любуваха на бебето.

— Ето я най-после — рече Кайе.

— Ето я най-после — повтори Мич.

— Успяхме.

— Ти, във всеки случая, успя.

Дъщеря им отново повдигна глава и отвори очи — този път широко.

— Вижте я само — рече Чембърс, Фелисити се наведе над бебето.

Мич изумено погледна дъщеря си. Имаше мънички кафяви зеници, посипани със златисти точки. Той се наведе над бебето и каза:

— Тук съм.

Кайе се пресегна да намести зърното върху устата на бебето, но то се възпротиви с неочаквана сила.

— Здравсти, Мич — каза неочаквано бебето с мяукащ като на котенце глас. Приличаше на писукане, но беше съвсем ясно и отчетливо.

Мич настръхна. Фелисити Галбрейт ахна и отстъпи назад.

Мич се подпря на ръба на леглото и се изправи. Целият трепереше. За миг му се стори, че това, което се случва, е чудовищно, необяснимо. Щеше му се да избяга. Ала въпреки това не можеше да откъсне поглед от очите на дъщеря си. В гърдите му се надигаше топлина. Очертанията на мъничкото ѝ лице постепенно застанаха на фокус. Изглежда, тя се опита да каже още нещо, мърдайки с мъничките си розови устни. В ъгълчето на устата ѝ се появи мъничко жълтеникаво мехурче. Лицето ѝ бе покрито със златисти лунички.

Тя завъртя глава и погледна Кайе право в лицето. Веждичките ѝ се сбърчиха учудено.

Мич Рейфълсън посегна с грубата си, мазолеста ръка и докосна малката си дъщеря. Наведе се, целуна Кайе, после и бебето, и го погали нежно по челцето. След това завъртя лекичко главата така, че устните да са на зърното. Бебето въздъхна доволно и отново засука енергично. Мъничките му ръчички завършваха с идеално оформени златистокафяви пръстчета.

Мич се обади на Сам и Аби в Орегон и им съобщи новината. Едва чуваше какво му казват. Гласът на баща му трепереше, майка му хлипаше от радост и облекчение. Поговориха малко — той чувстваше, че едва се държи на краката си.

— Трябва да поспя — каза им накрая.

Кайе и бебето вече бяха заспали. Чембърс му каза, че ще трябва да останат в клиниката още два дни. Мич искаше да спи на кушетка

при Кайе, но Фелисити и Сю го увериха, че те ще се сменят.

— Иди си у дома и си почини — посъветва го Сю. — Ние ще се грижим за нея.

Мич пристъпваше неуверено от крак на крак.

— Нали ще ми се обадите, ако стане нещо?

— Ще ти се обадим — каза Мери Хенд.

— Уговорил съм се с двама приятели да стоят на пост пред клиниката през деня — уведоми го Джек.

— Трябва да ми намерите място, където да преспя тази нощ — подсети ги Фелисити. — Искам утре да ги прегледам и двете.

— Можете да спите у нас — каза ѝ Джек.

Докато вървеше към тойотата, Мич почувства, че краката му се подгъват.

Спа непробудно целия следобед и до късно вечерта. Когато се събуди, навън вече беше тъмно. Той седна в леглото и се загледа с невиждащ поглед през прозореца.

Стана, избърсна се, изкъпа се и се облече. Огледа се за вещи, които можеха да са от полза на Кайе и бебето.

Бе топла и приятна нощ. Чуваше се ромоленето на водата в близкия поток. Миришеше на прах, трева и влага. Той мина покрай една къща, в чийто гараж четирима мъже сваляха двигателя на очукан форд. Те знаеха кой е, знаеха какво се е случило. Със сигурност събитията ги караха да се чувстват смутени и объркани. Мич ускори крачка. Бузите го сърбяха, а сега и веждите. Скоро маската щеше да падне. Скоро всичко щеше да свърши. Размърда език в устата си — струваше му се различен, променен. Дори в главата му ставаха странни неща.

Повече от всичко на света искаше да е с Кайе и бебето, с малката си дъщеричка. Да се увери, че всичко това не е сън.

[1] Система за определяне състоянието на новороденото — В.пр.

↑

АРЛИНГТЪН, ВИРДЖИНИЯ

Сватбеното празненство се бе разпростряло върху близо половин акър от задния двор. Денят бе топъл и мъглив, иззад облаците често проникваха слънчеви лъчи. Близо четиридесет минути Марк Огюстин трябваше да стои усмихнат в редицата след жена си и да приема любезно поздравленията. На опашката се бяха наредили сенатори и конгресмени, които изчакваха търпеливо реда си и разговаряха оживено. Мъже и жени в черни костюми разнасяха подноси с разхладителни напитки по равната зелена ливада. Огюстин поглеждаше жена си със смесено чувство на радост и гордост. Знаеше какво изпитва — любов и облекчение от това, което бяха направили. И съвсем слаба тревога. Но лицето, което показваше на гостите и журналистите, бе лъчезарно усмихнато и безгрижно.

През целия ден обаче, дори по време на брачната церемония, една мисъл не му даваше покой. Дори се обърка, докато повтаряше думите на свещеника, с което предизвика смях в църквата.

Бяха започнали да се раждат живи деца. В поставените под карантина болници, в специално оборудваните клиници на Работната група, дори в домовете си, все повече нови бебета идваха на бял свят.

И преди му бе хрумвала мисълта, че може би греши, но мимолетно, като лек сърбеж или преодолима болка — докато не чу, че бебето на Кайе Ланг се е родило живо, изродено от лекар, който спазвал стриктно съветите от бюлетина на Центъра за контрол на болестите. Същата тази епидемиологична група, която действаше под прякото му подчинение. Специални процедури, специални предпазни мерки за бебета, които определено бяха различни.

До този момент в различни клинични центрове бяха изоставени двайсет и две АЧЕРВ-бебета от самотни майки или родители, избегнали наблюдението на Работната група.

Анонимни, живи, подхвърлени деца, които сега бяха негова грижа.

Най-сетне опашката свърши. Краката го боляха от тесните черни обувки. Той прегърна жена си, прошепна й нещо в ухото и махна на Флорънс Лейтън да го придружи до къщата.

— Какво ни носи Отделът по алергични и заразни болести? — попита, докато госпожа Лейтън отваряше куфарчето, за да му подаде сгънат на две факс.

— Отдавна чакам тази възможност — отвърна тя. — Президентът позвъни преди малко: изпраща ви най-добрите си пожелания и иска да го навестите в Белия дом, по възможност още тази вечер.

Огюстин прочете факса.

— Кайе Ланг е родила — рече той и я погледна изпод вежди.

— И аз го чух — отвърна госпожа Лейтън. Имаше професионално, непроницаемо изражение.

— Трябва да й пратим поздравления.

— Аз ще се заема — обеща госпожа Лейтън.

Огюстин поклати глава.

— Не, няма. Все още имаме линия, която следваме.

— Щом казвате.

— Съобщи на президента, че ще бъда при него в осем.

— А какво ще каже Елисън?

— Тя ме е избрала, нали? — отвърна с въпрос Огюстин. — Знаела е какво я чака.

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

Мич подкрепяше Кайе за ръката, докато тя пресичаше стаята от единия край до другия.

— Как ще я наречете? — попита Фелисити. Седеше в единствения фотьойл на болничната стая и бавно люшкеше малката им дъщеря.

Кайе погледна въпросително Мич. Краката все още едва я държаха. Стомахът ѝ бе свит на топка, имаше неприятен вкус в устата. Болката в слабините я караше да се чувства болнава, но тя знаеше, че ще се възстанови бързо.

— Ти свърши по-важната работа — засмя се Мич. — Привилегията е твоя.

— Трябва да го измислим заедно.

— Щом настояваш.

— Тя е като нова звезда продължи Кайе. — Баба ми се е казвала Стела. Това значи звезда. Мислех си да я кръстим Стела Нова.

Мич пое бебето от ръцете на Фелисити. Кайе приседна на леглото.

— Стела Нова — повтори той.

— Дръзко — отбеляза Фелисити. — Харесва ми.

— Това ще ѝ е името — кимна Мич и вдигна бебето до лицето си. Подуши темето на дъщеря си, влажното ухание на косата ѝ. Миришеше на майка си, но и на още нещо. Усещаше как в него се надига лавина от чувства, като сриващи се гигантски блокове, които полагат солидни основи.

— Дори когато спи, тя ти приковава вниманието — подхвърли Кайе, вдигна ръка и откъсна парченце кожа от бузата си — останки от маската, под които се беше показала свежа и здрава розова кожа, изпъстрена с мънички, сияещи меланофори.

Фелисити се наведе да огледа Кайе отблизо.

— Не мога да повярвам на очите си. Имам чувството, че от всички вас аз съм привилегированата, задето имам възможността да

присъствам на епохално събитие.

Стела отвори очи и потрепери, сякаш нещо я бе обезпокоило. Изглежда учудено баща си, после заплака. Гласът ѝ бе висок, тревожен. Мич побърза да я подаде на Кайе, която разтвори халата си. Не можеше да се начуди на усещането за спокойствие и топлина, което я изпълваше всеки път, когато бебето започваше да суче. Мъничките очички се впериха в нейните, после Стела извъртя глава, без да изпуска зърното, и погледна към другия край на стаята, където бяха Мич и Фелисити. Златистите ѝ очички направо топяха душата на Мич.

— Толкова е развита — възхити се Фелисити. — Малката чаровница.

— А ти какво очакваше? — попита тихо Кайе с изтънял гласец. Мич с изненада установи, че гласът ѝ е заприличал на този на малката.

Докато сучеше, Стела Нова чуруликаше като птичка. Когато приключи, запя, за да изрази удоволствието и радостта си.

— Как го прави? — попита изумено Мич.

— Не зная — отвърна Кайе, Очевидно бе, че в момента това не я интересува.

— Тя е като шестмесечно бебе — обясняваше Фелисити на Мич, докато той пренасяше чувалите от тойотата към караваната. — Вече може да фокусира поглед, да разпознава лица... дори гласове.

— Но не проговори пак — рече Мич.

Фелисити му отвори вратата и каза:

— Може да ни се е причуло.

Кайе сложи спящото дете в малката люлка в ъгъла на всекидневната, нагласи одеялцето и се изправи с приглушено стенание. После каза:

— Много добре я чухме. — Застана до Мич и смъкна парченце от маската, останало на скулата му.

— Ох — подскочи той. — Това не беше готово.

— Виж — посочи му Кайе сериозно. — Имаме меланофори. Тя също ги има. Ще ги имат всички нови родители. А езиците ни... това има връзка с някакви промени в главите ни. — Тя се чукна по слепоочието. — Екипираха ни да можем да общуваме с нея и сега сме почти равни.

Фелисити я гледаше стреснато. Не можеше да повярва на тази бърза промяна от любеща майка към сериозен и наблюдателен учен. Кайе отвърна с усмивка на въпросителния ѝ поглед.

— Не съм лежала като бременна крава — рече. — Ако се съди по всички тези нови инструменти, дъщеря ни ще е доста трудно дете.

— И защо? — попита Фелисити.

— Защото в много отношения ще е далеч пред нас — отвърна Кайе.

— Може би във всички — добави Мич.

— Не говорите в буквалния смисъл, нали? Поне засега е зависима от вас. А тези кожни образувания, тези меланофори... — Тя махна с ръка, неспособна да довърши мисълта си.

— Непрестанно си менят цвета — рече Мич. — *Усещам* го.

— Аз също — каза Кайе. — Променят се. Помниш ли онова нещастно момиче? — Тя погледна Мич и той кимна, после разказа на Фелисити за срещата им с тийнейджърите в Западна Вирджиния.

— Ако бях в Работната група, щях да организирам психиатрични приемни за родителите, чиито нови деца са умрели — продължи Кайе.

— Никой не говори за тези неща — поклати глава Мич.

— Работя като педиатър от двайсет и две години — въздъхна Фелисити. — Но сега ми се ще да зарежа всичко и да отида да се скрия в гората.

— Донеси на нещастната жена чаша вода — засмя се Кайе. — Или може би предпочиташ вино? Мич, за мен също една чаша. Не съм пила от близо година. — Тя се обърна към Фелисити. — В бюлетина споменава ли се алкохол?

— Никакви проблеми с него. За мен също вино, ако обичаш.

Кайе последва Мич в малката кухня и опря лицето си в неговото. Бузите ѝ пулсираха със златиста светлина.

— Майчице! — възкликна Мич.

— Свали тази маска — каза му Кайе. — И ще има какво да си показваме един на друг.

90.

КУМАШКА ОБЛАСТ, ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

юни

— Ще го наречем празненството на Прекрасния нов вид — предложи Уендъл Пакър още от вратата и подаде на Кайе букет рози. Оливър Мъртън го следваше с луксозна бонбонiera и широка усмивка. Огледа любопитно вътрешността на караваната.

— Къде е малкото чудо?

— Спинка — отвърна Кайе и остави да я прегърнат. — Кой още идва?

— Уендъл, Оливър и Мария минаха контрабанда — рече Ейлийн Рипър. — Но виж още кой е тук...

И посочи към прашния пикап, паркиран под сянката на дъба. Кристофър Дикън тъкмо слизаше от предната врата. Взе си патериците от Мария Кьониг и се обърна към караваната. Единственото му зрящо око срещна погледа на Кайе и за миг й се стори, че ще се разплаче. Но той вдигна една от патериците, размаха я за поздрав и се усмихна.

— Ама че е неравно тук — чу го да се оплаква.

Кайе изтича и го прегърна. Ейлийн и Мич застанаха зад нея.

— Стари приятели? — попита Ейлийн.

— По-скоро сродни души — обясни Мич. Радваше се, че вижда Кристофър, но не можеше да потисне глождещата го мъжка ревност.

Всекидневната бе твърде тясна, за да ги побере, така че Уендъл седна на канапето в хола, откъдето участваше в разговора. Мария и Оливър се бяха настанили на кушетката под прозореца. Кристофър седеше в синия фотьойл, Ейлийн бе опряла ръка на рамото му. Мич влезе от кухнята с букети цветя в едната ръка и шампанско в другата. Оливър му помогна да раздаде чашите.

— От летището ли го взе? — попита Мич.

— Да, в Портланд — кимна Оливър. — Там няма кой знае какъв избор.

Кайе донесе Стела Нова, облечена в розов гащеризон, и я сложи на масичката. Бебето беше будно. Очите му щъкаха из стаята, от ъгълчето на устата му потече слюнка.

Кристофър се беше облецил в детето, сякаш виждаше призрак.

— Кайе... — заговори той разтреперано.

— Нищо не казвай — рече тя и го докосна по белега на ръката.

— Само това, че съм горд, задето съм тук с теб и Мич.

— Шшшт — сгълча го Кайе. — Ти беше с нас от самото начало.

Кристофър се засмя.

— Благодаря ти.

— На колко е? — пошепна Ейлийн.

— На три седмици — отвърна Кайе.

Мари се пресегна и пъхна пръст в ръчичката на Стела. Бебето я стисна силно и я придърпа към себе си.

— Има си го рефлекса — кимна със знаещ вид Оливър.

— О, я млъкни — срязва го Ейлийн. — Тя е още бебе, Оливър.

— Да, но изглежда толкова...

— Красива! — настоя Ейлийн.

— Различна — не се предаваше Оливър.

— Засега не виждам големи разлики — опита се да защити дъщеря си Кайе.

— Ние също сме различни — подчерта Мич.

— И двамата изглеждате много добре, дори със стил — засмя се Мария. — Голям хит ще станете, като ви покажат в някое модно списание. Малката хубава Кайе...

— И грубоватият красив Мич — добави Ейлийн.

— С олющени бузи — довърши вместо тях Кайе и всички се разсмяха. Стела се размърда и изчурулика нещо. Те млъкнаха и я загледаха. Стела огледа гостите един по един — отделяше на всеки по няколко секунди внимание. Накрая погледът ѝ се спря на Мич и тя му се усмихна. Мич почувства, че бузите му поруменяват. Последните късчета от маската бяха паднали преди осем дни.

— Леле майчице! — възкликна неочаквано Оливър.

По бузките на Стела Нова трептяха златисти отънъци, зениците, ѝ лекичко се разшириха, орбиталните ѝ мускули придърпаха клепачите

встрани.

— Сега ще ни даде първия урок как се говори — обяви гордо Кайе.

— Тя е изумителна — кимна Ейлийн. — Не съм виждала толкова хубаво бебе.

Оливър помоли за разрешение да се приближи и да разгледа бебето.

— Отблизо очите ѝ изглеждат съвсем нормални — отбеляза той.

— Оливър смята, че следващите човеци трябва да приличат на извънземни от НЛО — рече Ейлийн.

— Извънземни? — попита обидено Оливър. — Не съм твърдял подобно нещо, Ейлийн.

— Тя има съвсем човешки вид — рече Кайе. — Не виждам никакви съществени разлики. Стела е наше дете.

— Разбира се — потвърди Ейлийн и се изчерви.

— Има много сладко носле — рече Оливър. — Толкова нежно, и същевременно разширено в основата. И очертанията... знаете ли, сигурен съм, че ще е голяма красавица.

Стела го разглеждаше сериозно, после бавно отмести глава, сякаш бе изгубила интерес. Опита се да открие Кайе.

— Мама — произнесе, след като я зърна.

— О, Божичко! — възкликна Оливър.

Уендъл и Оливър отидоха с колата до супермаркета да купят сандвичи. После всички ядоха на малката масичка за пикник зад караваната. Следобедът бе приятно прохладен. Кристофър не бе казал почти нищо — от всички той бе най-мълчаливият. Седеше малко встрани от другите и отхапваше от сандвича.

Мич седна до него в тревата и каза:

— Стела заспа. Кайе е при нея.

Кристофър се усмихна, отпи от чашата и попита:

— Знаеш ли какво ме накара да дойда чак тук?

— Хайде, да чуем.

— Изненадах се, че Кайе не ми се сърди.

— Изживяхме толкова много промени. В началото наистина смятахме, че си ни изоставил.

— Аз също преживях много промени. Сега се опитвам да върна нещата по местата им. Вдругиден заминавам за Мексико. Енсенда, на юг от Сан Диего. Съвсем сам.

— Не е ли почивка?

— Ще събирам сведения за латерална трансмисия на стари ретровируси.

— Това са глупости — махна с ръка Мич. — Измислиха ги, за да намират занимание на Работната група.

— Напротив, това е нещо съвсем реално. Петдесет случая досега. Марк не е чак толкова чудовище.

— Не съм съвсем сигурен в това. — Мич се загледа мрачно в тревата.

— Според мен обаче причината не е само във вируса, който са открили. Преглеждах старите архиви за Мексико. Намерих подобни случаи отпреди трийсет години.

— Дано успееш да ги изясниш.

Кайе се появи на вратата на караваната. Мария ѝ подаде сандвич и тя се присъедини към Мич и Кристофър.

— Харесва ли ти нашата морава?

— Той отива да търси мексикански болести — каза Мич.

— Мислех, че си напуснал Работната група.

— Така е. Това са действителни случаи, Кайе, но не мисля, че са свързани с АЧЕРВ. Напоследък имахме толкова много изненади — херпесът, Ъпщайн-Бар. Предполагам, че сте чели бюлетина на ЦКБ за анестезията.

— Нашата докторка го беше чела.

— Без него най-вероятно щяхме да изгубим Стела — добави Кайе.

— Все повече АЧЕРВ-бебета се раждат живи. Огюстин ще трябва да намери някакъв начин да се справя с това. Искам просто да изясня някои странични въпроси и за целта трябва да отида в Мексико. Всички случаи са оттам.

— Смяташ, че е някакъв друг източник? — попита Кайе.

— Ще открия на място. Вече мога да вървя, макар и със затруднения. Наех си помощник.

— Но как? Ти не си богаташ.

— Получих стипендия от един богаташ от Ню Йорк.

Мич го погледна ококорено.

— Да не е Уилям Дейни?

— Същият. Оливър и Брок се опитват да предизвикат журналистическо разследване. Смятат, че бих могъл да събера солидни доказателства. Вярвам, че от тази работа ще излезе нещо. Особено след като видях вашата Стела... Стела Нова. Тя ми вдъхна нови надежди.

Към тях се приближиха Уендъл и Мария. Уендъл извади едно списание и го подаде на Кайе.

— Това сигурно ще те заинтересува.

Тя погледна корицата и се разсмя. Беше копие на „Уиърд“. На снимката имаше свито като въпросителна бебе. Отдолу с големи жълти букви бе изписано:

„ЧОВЕК 3.0: НЕ Е ВИРУС, МОЖЕ БИ УСЪВЪРШЕНСТВАН МОДЕЛ?“

Оливър се присламчи към тях.

— И аз го видях — похвали се той. — От „Уиърд“ май не дават пукната пара за становището на Вашингтон. Оттам пък новините са от мрачни по-мрачни.

— Зная — въздъхна уморено Кайе.

— Има и нещо по-обнадеждаващо. Брок каза, че „Нейчър“ и „Нешънъл Джеографик“ ще публикуват статията му за Инсбрукското разследване. Ще го направят едновременно, след половин година. Вътре е споменал и за изследванията ви върху АЧЕРВ, макар основната тема да са неандерталците. Кристофър каза ли ви за Дейни?

Кайе кимна.

— Всичко, което искаме от Кристофър, е да проследи източника на вируса в Мексико.

— Ще го направи — каза Мич. — Той пръв тръгна по тази следа, още преди Кайе.

Гостите си събираха багажа за дългия път през северните територии на резервата. Мич помогна на Кристофър да се настани на седалката до шофьора, после двамата си стиснаха ръцете. Докато Кайе се прегръщаше с другите, стиснала в една ръка Стела, той забеляза пикапа на Джек да се приближава по прашния път.

Сю не беше с него. Спирачките на пикапа изскърцаха на площадката пред караваната. Джек отвори вратата, но не слезе. Мич се приближи към него.

— Как е Сю?

— Държи се още — отвърна Джек. — Чембърс не може да й дава никакви лекарства. Доктор Галбрейт я наглежда. Стоим и чакаме.

— Може ли да я видим?

— Не е в настроение. Скара ми се. Може би утре. Ако приятелчетата ти са готови, ще ги прекарам по обратния път.

— Благодарни сме ти, Джек.

Джек премигна и завъртя глава.

— Снощи е имало таен съвет — рече той. — Онази, каюската, пак се е заяла с нас. Неколцина работници от казиното са сформирали малка група. Направо са пощурели. Казват, че тази карантина ще ни изпразни джобовете. Въобще не щат да ме слушат. Казаха, че съм бил предубеден.

— Какво можем да направим?

— Сю ги нарече луди глави, но и да са такива, имат си кауза. Искрах само да те уведомя. Трябва да сме подготвени. Сега да тръгваме.

Мич и Кайе помахаха на приятелите си. Стъмваше се и Кайе внесе Стела вътре. Време беше да я нахрани и да й смени пелените.

Още щом влязоха, Кайе го погледна въпросително.

— Какво ти каза Джек?

Мич й предаде накратко.

— Дали и ние да не си приготвим багажа? — попита тя.

91.

КУМАШКА ОБЛАСТ. ИЗТОЧЕН ВАШИНГТОН

Мич се събуди от някакъв звук, седна в леглото и се послуша.

Кайе лежеше до него и тихичко похъркваше. Той погледна към легълцето на Стела, над което светеше циферблатът на електрически часовник. Беше два и десет.

Той стъпи на пода и разтърка очи. Беше готов да се закълне, че е чул нещо, макар сега да цареше тишина. Не му оставаше друго освен да стане и да види. От няколко дни държеше под леглото една стоманена тръба, просто за всеки случай. Нямахте пистолет, нито знаеше да борави с оръжие и за миг се зачуди дали не е бил твърде непредпазлив.

Стана и тръгна към кухнята. Подът беше студен. Нощта бе облачна, не се виждаха никакви звезди. Той се препъна в коша за бельо и изведнъж осъзна, че източникът на шума е вътре.

Върна се обратно в спалнята. Детското легло, поставено откъм страната на Кайе, изпъкваше в мрака.

Подуши въздуха, но носът му беше запушен. Подуши отново и подсмръкна.

— Какво има? — Кайе седна в леглото. — Мич?

— Не знам — отвърна той.

— Ти ли ме повика?

— Не.

— Стела?

— Съвсем спокойна е. Мисля, че спи.

— Запали лампата.

Това изглеждаше съвсем разумно. Той запали лампата на тавана. Стела го гледаше от креватчето, стиснала мъничките си юмручета. Устенцата ѝ бяха отворени, но не издаваше никакъв звук.

Кайе се наведе над леглото и я погледна внимателно.

Стела произнесе едно пискливо „ку“. Очите ѝ ги следяха внимателно, зениците ту се свиваха, ту се разширяваха. Нямахте съмнение, че ги вижда и че нещо не ѝ се нрави.

— Сигурно се е почувствала самотна — предположи Кайе. — Нахраних я преди час.

— И как ни повика? Да не е телепат? — Той отново подуши въздуха. Прозорчето над леглото беше затворено. — Какво е това?

Кайе коленичи до леглото и вдигна Стела. Помириса я и погледна Мич. Лицето ѝ бе разкривено в странна маска.

Стела изкука отново.

— Мисля, че има колики — каза Кайе. — Подуши я.

Мич взе Стела от Кайе. Бебето бърчеше челце, втренило поглед в него. Мич бе готов да се закълне, че лицето ѝ е просветляло и че някой вика името му — вътре в стаята, или извън нея. Сега вече здравата се изплаши.

— Не е телепатия — успокои го Кайе. — Нещо друго е. Сещам се какво. Смяташе се, че го няма при хората, но само преди няколко години група учени доказаха обратното.

— И кое е то?

— Активни вомероназални органи. В основата на носната кухина. Те произвеждат определен тип молекули... вомероферини. Като феромоните. Предполагам, че при мен и теб сега са доста развити. — Тя повдигна бебето. — Устните ти са се разтеглили настрани...

— Твоите също — прекъсна я Мич.

— Това е вомероназална реакция. На времето нашата домашна котка правеше подобна физиономия, когато подушваше нещо интересно — мъртва мишка или мишницата на майка ми. — Кайе зарови нос в телцето на бебето и го подуши внимателно. — Ето, пробвай тук, зад ушите.

Мич се наведе и също подуши. Бебето замръзна неподвижно, стреснато от близостта му.

— Не — произнесе то съвсем отчетливо. — Не.

Кайе я доближи до гърдите си и ѝ даде да суче.

Мич докосна с пръст участъка зад ухото и го доближи до носа си. На върха на пръста имаше мазна капка, но не приличаше на кожна мазнина. Той разтърка пръсти и ги подуши отново.

— Феромони — каза замислено. — Или как там ги наричали?

— Вомероферини. Бебешки зов за помощ. Ти пръв се събуди. Сигурно имаш по-добро обоняние. Хайде да спим сега.

Мич се опипа зад ухото и внимателно подуши пръста си. Миришеше по същия начин.

Само след час отново се събуди и скочи толкова внезапно, че се спъна в крака на Кайе. Още беше тъмно. Откъм пътя се чуваше приближаващ се тътен. Той побутна Кайе по рамото.

— Камиони.

Тъкмо си бе закопчал ризата, когато някой затропа по входната врата. Кайе премести Стела в средата на тяхното легло и бързо си навлече пуловер и панталони.

Мич отвори. Отвън стоеше Джек. Изглеждаше много притеснен.

— Сю започна да ражда — каза той. — Връщам се в клиниката.

— Идваме веднага — каза Мич. — Галбрейт там ли е?

— Няма да дойде. Вие също трябва да изчезвате. Снощи онези заговорници пак са се събирали — без мен. Нали бях при Сю...

— И какво... — поде Мич, но млъкна, щом забеляза на пътя три камиона и седмина мъже до тях.

— Решили са, че бебетата са болни — намусено каза Джек. — Искат държавата да се грижи за тях.

— Искат си проклетото казино — озъби се Мич.

— Не желаят да говорят с мен. — Джек докосна маската на лицето си. — Поне ги убедих да ви пуснат да си вървите. Не мога да тръгна с вас, но моите хора ще ви прекарат по задния път. — Джек вдигна безпомощно ръце. — Сю искаше Кайе да е при нея. Жалко, че не можете да сте с нас в този момент. Трябва да вървя.

— Благодаря ти — рече Мич.

Кайе застана зад него. Беше поставила Стела в бебешката седалка.

— Готова съм — каза тя. — Но искам да видя Сю.

— Не — възрази Джек. — Всичко е заради онази проклета старица. Трябваше да я изгоним.

— Не е само тя — успокои го Мич.

— Сю има нужда от мен! — проплака Кайе.

— Няма да те пуснат — предупреди я Джек. — Те са повече от нас. Чули са в новините за някакви умрели мексиканци в Сан Диего.

Сега мозъците им са се втвърдили като камъни. Още малко и ще се нахвърлят върху нас.

Кайе избърса очи. Плачеше от гняв и безсилие.

— Предай й, че я обичаме. Джек, благодаря ти за всичко.

— Ще й предам. Сега трябва да вървя.

Мъжете отвън отстъпиха място на Джек, той се качи в пикапа и потегли.

— Тойотата е в по-добро състояние — рече Мич, вдигна куфарите и ги отнесе до багажника под бдителните погледи на седмината мъже. Те си шепнеха нещо, но гледаха да стоят на разстояние от Мич и Кайе. Някои дори избягваха погледите им и правеха странни знаци с ръце. Кайе нагласи бебешката седалка и я пристегна.

В два от камионите имаше пушки, поставени на специални стойки. Кайе ги видя и гърлото й се сви от страх. Тя се пъкна на седалката до Стела.

Мич донесе лаптопа и няколко папки с документи, пусна и тях в багажника, сетне хлопна капака. Кайе натискаше бутоните на мобилния си телефон.

— Не го прави — посъветва я мрачно Мич. — Ще разберат къде сме. Ще позвъним от уличен телефон някъде по пътя.

За миг луничките на Кайе засияха в тревожно червено.

Мич я наблюдаваше с втрещено от почуда лице.

— Ние сме извънземните — промърмори той. След това завъртя ключа. Седемте мъже се качиха в камионите и ги поведоха по пътя.

— Имаш ли пари за бензин? — попита я той.

— Имам в чантата. Не искаш да използваме кредитните карти ли?

Мич не отговори на въпроса й.

— Резервоарът е почти пълен.

Стела изчурулика нещо, после потъна в мълчание, загледана към гористите хълмове. Облаците се бяха спуснали ниско над хоризонта. Черният път бе доста неравен, но съвсем проходим. Камионите ги придружиха до самия му край, където голяма табела маркираше границите на резервата и рекламираше казиното „Дивия орел“.

Вятърът захвърли няколко капки от идващия дъжд върху предното стъкло. За миг в тесния процеп между хоризонта и ниските

облаци се мярна светлината на изгряващото слънце.

— Харесваше ми тук — въздъхна Кайе. — През целия си живот не съм била толкова щастлива, колкото в тази каравана. С теб... — тя го тупна по рамото — и със Стела.

СЕВЕРОИЗТОЧЕН ОРЕГОН

Кайе се върна от телефонната будка. Вървеше бавно.

Бяха спрели на просторния паркинг пред универсалния магазин, за да си купят храна. След като напазарува, Кайе се обади на Мария Кьониг. Мич бе останал в колата със Стела.

— В Аризона още няма служба по извънредното положение — каза Кайе.

— А в Айдахо?

— Имат, отпреди два дни. Също и в Канада.

Стела си подсвиркваше в бебешката седалка. Само преди няколко минути Мич ѝ беше сменил пелените. Почти бе свикнал с музикалните ѝ изпълнения. Тя вече с лекота оформяше различни тонове и ги комбинираше по невероятен начин. Кайе се загледа през прозореца. Тяхното малко момиченце сякаш живееше в друг свят, погълнато от звуците, които можеше да издава.

— В магазина всички ме гледаха — оплака се Кайе. — Чувствах се като прокажена. По-лошо, като *негър*. — Тя прецеди думата през стиснати зъби. Извърна се и захвърли хартиения плик с покупките на задната седалка. — Изтеглих пари от банкомата. Купих храна и тези неща... — Тя му показва няколко флакона. Имаше грим, а също бебешки кремове. — Тези са като се сменят пелените.

Мич седна зад кормилото.

— Да тръгваме — каза Кайе. — Преди някой да е повикал полицията.

— Не е чак толкова страшно — успокои я той.

— Така ли смяташ? — почти извика тя. — Ние с теб сме *белязани*! Ако ни открият, ще приберат Стела в лагер, за Бога! Кой знае какво е намислил Огюстин за родителите. Мич, осъзнай се!

Той запали колата и подкара към изхода на паркинга.

— Съжалявам — заговори Кайе с разтреперан глас. — Мич, извинявай. Толкова се изплаших... Трябва да измислим нещо, някакъв план.

Облаците ги следваха — сиви, ниски, заплашителни. През нощта пресякоха границата на Калифорния, отбиха в един страничен черен път и спаха в колата. Дъждът барабанеше по покрива.

На сутринта Кайе гримира лицето на Мич, а той се опита да прикрие следите по нейното. Не беше толкова сръчен като нея.

— Ще вземем стая в някой мотел — предложи Мич.

— Защо да рискуваме?

— Сега вече почти не ни личи — успокои я той. — А и Стела има нужда от едно хубаво къпане. Не сме животни и не бива да се държим като животни.

— Добре — съгласи се Кайе, след като помисли.

— Ако трябва, ще идем в Аризона, в Мексико, дори още по на юг. Все ще намерим някъде местенце, където да се установим.

— И къде ще е това? — попита тя.

Мич не знаеше, затова не отговори. Върна се по прашния път до магистралата. Облаците се разкъсваха, зад гората се виждаше яркото зарево на изгрева.

— Слънце! — извика Стела и радостно размаха ръчички.

ЕПИЛОГ

ТУСОН, АРИЗОНА

ТРИ ГОДИНИ ПО-КЪСНО

Малко закръглено момиче с къса кестенява коса и влажни петна върху пудрата, която покриваше лицето му, стоеше на алеята и надничаше през прашните врати на гаража. Подсвиркваше си тихо, смесвайки две вариации от една Моцартова пиеса за пиано. Някой страничен наблюдател би го взел за едно от децата с латиноамерикански произход, които играеха по-надолу по улицата и тичаха по алеите.

На Стела никога не ѝ позволяваха да се отдалечава толкова много от малката къща, която родителите ѝ бяха наели. Светът на улицата за нея бе съвсем нов. Тя подуши леко въздуха — винаги го правеше и никога не откриваше онова, което търсеше.

Но поне чуваше развълнуваните гласове на децата и това бе достатъчно силна примамка. Тя слезе на плочника до страничната стена на малкия гараж, бутна металната врата и забеляза три деца, които играеха на баскетбол в задния двор. Децата спряха играта и я погледнаха.

— Ти коя си? — попита едно чернокосо осемгодишно момиче.

— Стела — отвърна тя съвсем отчетливо. — А вие?

— Ами... ние си играем тук.

— Може ли и аз да играя?

— Изцапано ти е лицето.

— Това се маха лесно, вижте. — Стела изтри с ръкав пудрата, оставяйки бели петна по плата. — Ама е горещо днес, а?

Момчето — десетинагодишно — я огледа критично и каза:

— Имаш пъпки.

— Това са лунички — отвърна Стела. Така я бе научила да казва майка ѝ.

— Ами хубаво де, може да играеш с нас — рече второто момиче, и то десетинагодишно, височко, с дълги слаби крака. — На колко си години.

— На три.

— Не говориш като тригодишна.

— Мога да чета... и да свиркам с уста. Слушайте. — Тя изсвири едновременно два тона, като наблюдаваше с интерес реакцията им.

— Божичко! — възкликна момчето.

Стела се почувства горда от учудването му. Високото слабо момиче ѝ подхвърли топката и тя я улови засмяна.

— Обичам да играя — каза и лицето ѝ придоби златистокафяв цвят. Момчето я зяпаше с увиснала челюст, после се отдръпна и седна в тревата, докато трите момичета играеха. Сладникавата миризма следваше Стела навсякъде.

Кайе претърси трескаво всички стаи. Беше се зачела в някакво списание и така и не усети кога Стела е излязла. Стела бе достатъчно умна да не излезе на улицата, нито да се изложи на някоя опасност, но кварталът беше беден, а и все още имаше силни предубеждения срещу деца като нея, както и опасения и страх от болести, които доскоро бяха свързани с появата на АЧЕРВ-бременностите.

Всъщност болестите бяха съвсем истински, предизвикани от древни, активирани наскоро ретровируси, някои от тях дори завършваха с фатален изход. Кристофър Дикън се бе натъкнал на една от тях преди три години в Мексико и това едва не му коства живота. Опасността отминаваше едва няколко месеца след раждане, но Марк Огюстин се бе оказал прав. Природата винаги проявяваше двуличие, когато им поднасяше даровете си.

Ако я видеше някой полицай или пък докладваха на властите за нея, можеха да си имат неприятности.

Кайе се обади на Мич в автокъщата за шевролети, където работеше, и той и каза, че веднага си идва.

Децата никога не бяха виждали толкова странно момиче. Дори само близостта с нея ги караше да се настройват дружелюбно и

добронамерено, макар да не разбираха причината за това. Но това не ги безпокоеше. Момичетата си бърбореха за дрешки и певци, някои от които Стела имитираше доста удачно, най-вече Салей Сами, който ѝ беше любимец.

Момчето стоеше настрана и внимателно ги гледаше.

По-малкото момиче отскочи до съседния двор, за да повика още деца, те пък на свой ред поканиха други и скоро задният двор се напълни с момчета и момичета. Играха на „Кралю-Порталю“, момчетата на „стражари и апаши“, а Стела осигуряваше звуковите ефекти и още нещо — усмивка, присъствие — което ги успокояваше и отпускате. Някои трябваше вече да си вървят и Стела им каза, че се радва, че се е запознала с тях, а после ги подуши зад ушите, което ги накара да се разсмеят, но никой от тях не ѝ се ядоса.

Всички бяха очаровани от златистокафявите лунички на лицето ѝ.

Стела се държеше съвсем свободно и изглеждаше щастлива, макар че никога досега не си бе играла с деца. Когато две деветгодишни момичета, напълно еднакви близначки, ѝ зададоха едновременно различни въпроси, тя също им отговори едновременно. Почти успяха да разберат какво им казва и избухнаха в смях, после попитаха закръгленото малко момиче къде се е научило да прави това.

На лицето на по-голямото момче най-сетне се изписа решителност. Вече знаеше какво трябва да направи.

Кайе и Мич излязоха да я търсят на улицата. Не смееха да се обадят в полицията — в Аризона също бяха въвели извънредно положение и новите деца се изпращаха в специално създаден център в Айова.

— Ще я намерим — успокояваше я Мич, но лицето му издаваше, че го е страх. Изглеждаше не на място със строгия си тъмносин костюм наред с прашната улица между невисоките застаряващи къщи. Горещият сух вятър изсмукваше потта им. — Как мразя всичко това — каза той, сигурно за стотен път. Беше се превърнало в любим негов израз през последните години. Стела го караше да се чувства завършен, Кайе бе връзката с предишния живот. Но когато беше сам,

напрежението го изпълваше докрай и той започваше да повтаря, отначало наум, а после и на глас, че мрази всичко това.

Кайе го хвана за ръката и му каза, че тя също е изплашена.

— Не си виновна ти — тросна се той, все още ядосан.

Слабото момиченце показа на Стела няколко танца. Стела познаваше доста балетни композиции, а Прокофиев ѝ беше любимият композитор, но най-трудно бе да имитира духовата секция. Едно от момчетата, по-малко от Стела, стоеше съвсем близо до нея и я зяпаше очаровано.

— На какво ще играем сега? — попита високото момиче, когато му омръзна да стои забравено отстрани.

— Аз имам монополи — обади се осемгодишното момче, което също имаше лунички.

— А може би на Отемо? — предложи Стела.

Търсеха я вече цял час. Кайе спря за момент в една странична уличка и се заслуша. От алеята точно зад тяхната къща се носеше детска глъчка. От много деца.

Двамата с Мич забързаха между гаражите и задните огради.

Мич я чу пръв, бутна металната врата и влезе.

Дворът гъмжеше от деца — бяха като птици около натрошен хляб. Кайе веднага зърна Стела. Играеше на любимата си игра, Отемо, с тесте, което издаваше характерен звук, когато се притиснеше. Ако звуците съвпадаха, играчът губеше ръка. Побеждаваше този, който пръв се освободи от всички ръце. Това бе любимата игра на Стела.

Мич застана зад Кайе. Дъщеря им не ги забеляза. Бъбреше си нещо засмяно с близначките и малкото момче.

— Аз ще я извикам — каза Мич.

— Почакай — спря го Кайе. Стела изглеждаше толкова лъчезарна. Кайе бе готова да ѝ дари още няколко минути.

Но после Стела вдигна поглед, изправи се и пусна картите на земята. Завъртя се и подуши въздуха.

Мич забеляза едно друго момче да влиза в двора от предната врата. Беше почти на възрастта на Стела. Кайе също го забеляза и

веднага разбра какво е. И двамата чуха някаква жена да вика на испански и Кайе вече знаеше какво означава това.

— Трябва да тръгваме — каза Мич.

— Не — помоли го Кайе. — Само още мъничко!

Стела и момчето се приближиха един към друг. Останалите деца млъкнаха. Стела направи кръг около момчето. В началото лицето ѝ беше безизразно. Гърдичките на момчето се повдигаха учестено, сякаш беше тичало. То изтри лице с опакото на ръкава си. След това се наведе и подуши Стела зад ухото. Стела го помириса зад неговото и после двамата се уловиха за ръце.

— Аз съм Стела Нова — представи се тя. — Ти кой си?

Момчето само се усмихваше, но по лицето му пробягаха странни тикове. Стела осъзна, че нейното отвърща по същия начин. Кожата ѝ се зачерви и тя се засмя високо от завладялото я удоволствие. Момчето миришеше на толкова много интересни неща — на семейството си, на дома си, на храната, която му готвеше майка му, на домашните котки. Докато следеше странната игра на мускулите под кожата на лицето му, Стела почти разбираше какво ѝ казва. То бе толкова *богато*, това момче. Луничките и на двамата меняха цветовете си в несекващ, трескав ритъм. Зениците на момчето се свиваха и разширяваха почти със същата бързина, кожата му — когато я разтъркваше с пръсти — сякаш трепереше в отговор.

Момчето заговори — на развален английски и същевременно на испански. Движеше устните си по начин, който Стела познаваше добре — оформяше звуците от двете страни на разделения с ръбец език. Стела знаеше доста думи на испански и се опита да му отговори. Момчето подскочи от вълнение — то я разбираше! Стела винаги изпитваше досада да разговаря с хората, но този път бе съвсем различно — едва сега започна да осъзнава какви други, скрити възможности може да има общуването.

И тогава погледна настрани и забеляза Мич и Кайе.

В същия миг Кайе видя една жена на прозореца на съседната къща. Жената ги гледаше и говореше по телефона. Изглеждаше изплашена.

— Да си вървим — предложи Мич и този път тя се съгласи.

— Къде ще ходим сега? — попита ги Стела от задната седалка на шевролета. Мич караше на юг.

— Може би в Мексико — предложи Кайе.

— Искам да видя и други деца като онова момче — каза Стела почти ядосано.

Кайе затвори очи. В спомените ѝ се мярна изплашената майка на момчето — беше го дръпнала да се прибира и бе изгледала ядосано Мич, Кайе и Стела. По държането ѝ личеше, че едновременно обича и мрази детето си. Никаква надежда да ги съберат отново. И другата жена, на прозореца — изплашена, вдигнала телефона да позвъни на властите.

— Ще ги видиш — успокои я замечтано Кайе. — Двамата бяхте толкова хубави...

— Зная — каза Стела. — Той е същият като мен.

Кайе се обърна и погледна дъщеря си. Очите ѝ бяха сухи; очевидно мислеше само за срещата с момчето.

— Защо трябваше да си тръгваме? — попита Стела.

— Ужасно е да я държим далеч от другите — каза Кайе на Мич.

— И какво да направим, да я откараме в Айова? Обичам я, искам аз да съм ѝ баща и тя да си има семейство. Нормално семейство.

— Зная — отвърна с приглушен глас Кайе. — Зная.

— Кайе, има ли много като онова момче? — попита Стела.

— Около стотина хиляди — отвърна Кайе. — Нали вече ти казвахме.

— Искам да разговарям с *всичките* — заяви Стела.

— И нищо чудно да може — подметна Кайе на Мич.

— Момчето ми разказа за котката си — продължи Стела. — Имала две котенца. И децата много ме харесаха. Мамо, те *наистина* ме харесаха.

— Зная — кимна Кайе. — Ти си много красива. — Кайе го каза с нескрита гордост.

— Мич, хайде да идем в Айова — предложи Стела.

— Не и днес, зайче — отвърна Мич.

Магистралата се простираше право на юг, към пустинята.

— Не чувам сирени — отбеляза безизразно Мич.

— Успяхме, нали, Мич? — попита Стела.

ПОСЛЕСЛОВ

При написването на този роман положих сериозни усилия научната обосновка да е максимално близо до действителността. Революцията в биологичната наука е далеч от своя край и никак не е изключено някои от предположенията, които правя, да се окажат напълно погрешни.

Докато събирах материали и разговарях с учени от различни страни, постепенно стигнах до заключението, че еволюционната биология е на прага на сериозни сътресения — не през следващите десетилетия, а по-скоро през следващите няколко години.

Още докато редактирах текста, в някои научни списания се появиха публикации в подкрепа на някои мои предположения. Така например, оказа се, че дрозофилите могат да се адаптират — в рамките само на няколко поколения — към сериозни промени в климата. Изводите от тези факти все още подлежат на разностранно тълкуване. Най-пресният от тях, в декемврийско-януарския брой от 1998–99 г. на „Ню Сайънтист“, сочи приноса, който могат да окажат човешките ендеогенни вируси в развитието на HIV, вируса на СПИН. Според Ерик Таулър от Международната корпорация за научни приложения „вече разполагаме с доказателства, че ензимите на човешкия ендеогенен ретровирус-K подпомагат HIV да избегне действието на някои доста мощни лекарствени препарати“. Този механизъм доста наподобява вирусния инструментариум, от който така се плаши Марк Огюстин в моята книга.

Това е загадка, която тепърва предстои да разрешим и която недвусмислено подсказва, че наистина сме на прага на разкриването на нови тайни от живота.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.